M. L.

Gc
948.5003
Sw32ok
v.7,pt.1
1798637

REYNOLDS HISTORICAL
GENEALOGY COLLECTION

Gc
ALLEN COUNTY PUBLIC LIBRARY
3 1833 00723 7859

494

ORTNAMNEN I

ÄLVSBORGS LÄN

PÅ OFFENTLIGT UPPDRAG UTGIVNA

AV

KUNGL. ORTNAMNSKOMMITTÉN

DEL VII: 1

KINDS HÄRAD

NORRA DELEN

AKTIEBOLAGET LJUS
STOCKHOLM 1919

1798637

UPPSALA 1919
APPELBERGS BOKTRYCKERI A.-B.

ota endast kyrkoh.), 50, 68, 69, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 80, 82, 84, 86, 90, 92, 93, 97, 1601, 04, 07, 10, 13, 16, 19, 22, 32, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90—99, 1700, 03, 09, 13, 19, 25, 31, 37, 56, 67, 73, 77, 95, 1805, 15, 25, 77.

Viktigare förkortningar:

— Agardh, Statsekonomisk Statistik 1853.
j. — adjektiv.
n. — allmänning.
— Aurelius, karta 1613.
hw. gr. — Altschwedische grammatik.
— beskrifn. till ekonomiska kartan öfver Kinds härad.
t. — bestämd.
— betydelse.
kI — beskrivning till geologisk karta, äldre serien.
kII — d:o d:o yngre serien.
— Biurman, Vägvisare 1776.
k — Bureus, karta 1626.
s — Bureus, Sumlen 1651.
— Cederström, Värmlands fiskevatten 1896—97.
— dansk(a).
t. — dativ.
k — Dybeck, Runa.
l. — dialekt(er), dialektal.
l — svenskt diplom (medeltidsbrev).
b — Djurberg, Lexicon 1818.
k — Djurklou (i Antikvariskt-topografiska arkivet).
— De la Gardieska Archivet.
— ekonomisk karta över Kinds härad.
man — Ekman, Wärmeland I Sitt Ämne Och i Sin Upodling I 1765.
— eller.
t. — (Rygh) Norske Elvenavne 1904.
led. — förra leden (i namnet).
stst. — fastställd(a).
a. — forndansk(a).
n. — femininum.
— Flateyjarbok.
l — Forsell, karta 1826.
s — Fornmanna Sögur.
o. — fornnorsk(a).
ord. — allmänt fornnordisk(a).
— frälse.
s — Frissbok.
älseh. — frälsehemman.
k — Fagrskinna.
v. — fornsvensk(a).
rsta g. — första gången (i jordebok).
g. — gården (såsom senare led i namn).
n. — genitiv.
k — geografisk karta.
— gammal karta.
c72 — Sveriges geologiska undersökning, ser. C n:r 72.
ex — Historiskt-geografiskt o. statistiskt Lexikon 1859—70.
kI — geologisk karta, äldre serien.
kII — geologisk karta, yngre serien.
mk — geometrisk karta.
n. — (Rygh) Norske Gaardnavne 1897—.
stk — Generalstabens karta.
— hus.
-h. — härad (såsom senare led i namn).
d — härad.
dr — brev hos Hadorph, Rimkrön., 2:a delen.
h — Historiska handlingar.
Hr — Hahr, karta 1853—60.
Hjr — Höjer, Konungariket Sverige 1872—84.
Hln — Hermelin, karta 1808.
mn — hemman.
Hmn — Homann, karta 1716.
skh — Handlingar rörande Skandinaviens historia.
a — isländska annaler.
nl. — inledningen (till redogörelsen för Älvsborgs län).
nr. — inrättning(ar).

isl. — fornisländsk(a).
jb(s) — jordebok(ens).
jbr — jordeböcker.
jfr — jämför.
jrs — jordransakning.
jest. — järnvägsstation.
jä. — järnåldern.
k. — kyrka (i namneitat).
kb — kyrkbok, -böcker.
K. br. — Kungligt brev.
kll — kyrkolandbolängd.
kol. — kolumn.
kr — krono.
krl — Kringla.
kronoh. — kronohemman.
Keg — Kalm, Wästgötha och Bahusländska resa 1746.
kyrkoh. — kyrkohemman.
l. — lägenhet.
lfb — lagfartsboken (1875).
Lg — Lindskog, Beskrifning om Skara stift 1816.
lgf — lagfaren, lagfart.
Lgl — Lignell, Grefskapet Dal 1851—52.
Lgn — Liljegren, Förteckning öfver en samling af permbref 1819.
lh — landtmäterihandling(ar).
Ljm — Ljungström, häradsbeskrifning.
Lju — Ljunggren, Atlas 1862.
lkk — karta utg. av lantmäterikontoret.
Ll — de l'Isle, karta 1706.
Leg — Linné, Wästgöta-Resa 1747.
mansn. — mansnamn(et).
ml — mantalslängd.
Mlr — Melander, Anteckningar om Marks och Bollebygds härader 1913.
Ms — Marelius, karta.
mtl — mantal.
ndipl — Diplomatarium norvegicum.
Ngl — Norges gamle love.
Nm — Nyström, Sveriges geografi 1895.
no. — norsk(a).
nr — nummer.
nyb. — nybygge.
nyh. — nyhemman.
nysv. — nysvensk(a).
oförm. — oförmedlat.
OlM. — Olaus Magni.
OlP — Olaus Petri, krönika.
OsI — Olof den heliges saga (den äldre).
OsII — Olof den heliges saga (den yngre).
P — Anteckningar i Palmsköldska samlingen i Uppsala från omkr. 1700 (samlingsbandet "Topographica Tom. 42").
pl. — pluralis.
Pn. — (Rygh) Gamle Personnavne i norske Stedsnavne 1901.
Pn — Pettersson, Beskrifning öfver Kinds härad 1900.
preb. — prebende.
prästeh. — prästehemman.
q. — qvarn (i citat).
rb — Rymbegla (Kph 1780).
reg — Gustaf I:s registratur.
Rg — Rosenberg, Lexikon 1882—83.
rjb — reduktionsjordebok.
rkr — rimkrönika (Klemmings uppl.).
rsp — riksspråk.
s. — sida (i namneitat — socken).
s. h. — senare hälften.
s. led. — senare leden (i namnet).
sg. — singularis.

VII: 1. KINDS HÄRAD

NORRA DELEN

A. Territoriella namn.

Kinds härad

sn, Isn

Häradet utgjorde enligt äldre västgötalagen jämte Redvägs härad hälften av "Vartoptä bo" (jfr byn Vartofta i Vartofta-Åsaka sn, Vartofta hd, Skaraborgs län). Det hade då 39 kyrkor; vid reformationstiden funnos 38 socknar, av vilka 3 nu äro försvunna: Ringestena, som uppgått i Sexdrega sn, samt Limmared och Tyggestorp, som uppgått i Tranemo sn.

Namnet *Kind* är det urgamla ordet *kind* (lat. *gens*), som i Sverge endast bevarats i en mängd ortnamn, men i fisl. och fno. ännu träffas i sin ursprl. bet. 'ätt, släkt, folkstam'. I ortnamn är det väl sålunda att uppfatta ss. 'hemvist för en viss ätt eller folkstam'. Före *kind* bör alltså helst gå eller en gång ha gått ett mans- el. folknamn som anger vems eller vilkas ätt och hemvist det är fråga om. Detta namn återfinna vi kanske antingen i det uti Vjb förekommande namnet *Anekindha h.* (1466), *Agnakindha h.* (1500) (jfr Stu s. 132, där ett osannolikt förklaringsförsök ges), eller ock i det *Horsakind* som skall ha varit namn på norra delen av Kind (se Stu s. 132), varav *Kind* sålunda vore ett kortnamn. F. led. i *Agnakind*, vilken även uppträder i det bekanta *Agnafit* hos Snorre Sturleson, är antingen mansn. *Agne* eller kanske, därest namnet avsett hela häradet och ej blott södra delen, en fsv. gen. pl. *Agna* av ett folknamn *Aghar*. Detta *Aghar*, gen. *Agna* (med samma böjning som *Gutar*, gen. *Gutna* m. m.) är väl helt enkelt pl. till ordet *aghi* 'tuktan' (i isl. även 'ofrid'), egentligen 'tuktare, fridstörare' (jfr "ge någon en *arbasare*" dvs. 'avbasning' o. d.) vid sidan av verbet *aga* (såsom *knalle* vid sidan av *knalla* o. d.). Denna singular form förekommer ofta ss. mansn. i fsv. och fda. *Aghe* (fhty. *Ago*) och ligger till grund för många sammansatta mansn., t. e. fsv. *Aghmund*, *Aghvald*. Samma stam *agh(i)n-* som i gen. pl. *agna* återfinnes i mansnamnen isl. *Agnarr* och det fty. *Eginhard* samt det fsv. ovannämnda kortnamnet *Agne* (fhty. *Egino*) m. fl. I *Horsakind* är f. led. väl [illegible] [illegible] son, NoB 1918, s. [illegible].

Namnformer före 1550: Kind 1270 1496 dipl sl. 1200t. vglt 1346 1513 hskh 139[illegible] Svt 1413 Brs Hsn 1473 Vft 1480 Öbg 1500 Vjb 1510 1511 Stb h. 1500t. srs 1529 1540 reg 1530 1537 hh 1540t. OlP 1547 1549 jb Kynd 1298 1494 dipl 1510 Stb 1521 Vft 15[illegible] 1534 reg Kin 1366 Stb Svt 1492 1496 dipl 1540 Vft " Kinda h. 1326 Svt Kiindhs h. 1383 dipl Kindahärad 1386 dipl Kint 1388 Svt Kindh 1390 1495 dipl 1395 Vft 1416 Ol[illegible] 1466 Vjb 1505 ndipl 1513 1540 hskh 1526 1548 reg 1540 Sb[illegible] 1545 Ar[illegible] Kint 1412 [illegible]

Kiind 1163 dipl Kend 1419 dlg Kyndh 1417 dipl 1513 hskh Kindtam [illegible] 1460 [illegible] hskh Ky[illegible]h 1171 Öbg 1486 1511 Sth 1496 1500 dipl 1510 [illegible] Kindh'[illegible] [illegible] ? Kinde Hered 1499 Hdr Kinn 1500 dipl Kyn 1511 Sth K[illegible] h h. 1518 Vtt [illegible] Kindt 1525 1549 reg Kindth 1526 reg Kynd 1540 Skjb 1540 1546 reg [illegible]

Anaimdha h. 1466 Vjb Agnakindha h. 1500 Vjb

Horsakind Stn.

Dalstorp

dålsarp Dalsarp

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	[illegible]
Baltås *båll[illegible]*	Balthoss 1546 tl Baltoss 1547 tl [Bostee 1548 sl Bolnes 1548 sl] Balteåss(gierde) 1548 jb Balteås(egerde) 1549 jb	[Balltto 1550 [illegible] 1550, [illegible] 1551 1557 [illegible] 1558 1681 [illegible] 1877
1 **Södra (Baltas)** ½ fr *söra*	. . . .	Södreg. 1703 1877 [illegible] 1700 1725 Sörg 1777 1825 Södra 1908
2 **Norra (Baltås)** ½ skl *nöra*	. . . .	Nolg. 1698 1825 [illegible] 1725 [illegible] 1877 Norra 1908
Baltås och Långared se **Långared och Baltås**		
Boarp *bòarp*	Bowathorp 1393 Vtt ? Bodorp 1461 dipl Boorp 1546 tl 1548 sl Boarvp 1547 tl Boarp 1548 sl	Boarp 1550 1877 B[illegible]
–1 **Norra (Boarp)** ½ sk *nöra*	. . . .	Persg (På) 1681 1700 Nolg 1703 1825 N[illegible] 1877 Norra 1908
2 **Södra (Boarp)** ½ sk *söra*	. . . . .	S[illegible] 1691 1725 [illegible] 1697 1725 Södreg 1697 1825 [illegible] 1815 1877 Söderg. 1877 Södra 1908

Baltås. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn. Om [illegible] åker se Langared. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansnamnet *Balle*. B[illegible] ligger på en höjd.

Nr 1 **Södra (Baltås)** ä. jbr frälseh. 1 mtl

Nr 2 **Norra (Baltås)** ä. jbr skatteh. 1 mtl

Socknen omnämnes första gången 1342. *Dalsatorps gæld* omfattade vid reformationstiden samma socknar som nu (utom moderförsamlingen annexerna Hulared, Ljungsarp, Nittorp och Ölsremma).

Sockennamnet är givet efter gården *Dalstorp* (Prästegården). Om namnformerna se denna gård.

Överflyttning till annan socken: Knestorp nr 1 Skomakaregården till Nittorp sn år 1889.

[Båltås 1564 tl] Baltååsen 1669 kb		
. . . .	Västregården *væstrɔgɑn* (1/4 av nr 1, 1/8 av nr 2)	b) Björkhult *bjørkh ɑlt* h. Fridhem *fridhem* h. Rydlund *rydlun d*
. . . .	Västregården (se nr 1)	a) nr 1 Gröndal nr 1, 2 Lindäng nr 1 Paradiset
Norra 1753 lh Norreg. 1843 lh Östre 1709 lh	. . . .	b) Rydet *ɑyt* (Rydal) t. Ryttarens *ɑ̈ytɑs* t.
Södra 1753 lh 1900 kb Sörg. 1774 1841 lh Södreg. 1900 kb Ith bek 1901 taxl. Vestre 1709 lh	. . . .	a) nr 2 Jälmafors b) Björkholmen Hästhagen *hæsthagɔn* t.

Boarp. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått stadgade namn. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansnamnet *Bo*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nr 1 **Norra (Boarp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Persgården* efter *Peder (Pär)* jb 1635—91.

Nr 2 **Södra (Boarp)** ä. jbr skatteh. 1 mtl

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
Borrarp *bọ̀rorp* *bọ̀rarp*	Borrathorp 1423 dipl Barrathorpp 1442 dipl Borrorp 1546 tl Borratorp 1547 tl	Borrarp 1685 1877
—1 1 ¹/₄ fr (sät.)	. . . . . .	. . . . . .
—2 **Stockakvarnen** en kvarn fr *stǫ̀kakvarna*	. . . . . .	Borrarps q 1691 1825 Borrarpa q 1737 1805 B. el. Stockeqvarn 1877 B. Stockakvarnen 1908
Dalstorp *dålsarp* Dalsarp	Dalsathorp 1312 dipl 1393 Vft 1442 1492 Stu Dalsthorpa s. 1423 dipl Dalsatorppa s. 1473 Vft Dalsiötorp 1483 dipl Dalsatorp s. 1490 dipl Dalstorp 1492 dipl 1547 jb Dalsatorp 1500 Vjb 1540 Skjb 1544 Vft Dalsatörp 1527 h-kh Dalstörp 1530 reg Dalsåtorps k. 1540 Skjb	Dalssorpa s. 1550 Dalstorp 1551 1877 -tarp 1551 1552 -torp 1593 Dallstorp 1552 Dalsarp 1574 1773 -orp 1578 1629 Dallsarp 1607 1777 -arpa 1607 -orp 1660 1760

Borrarp. Omtalas under medeltiden. — F. led. måste väl urspr. vara fsv. gen. av ett för övrigt ej känt fsv. mansnamn *Borre*. Om *-arp* för *-torp* se inl. — Små ättehögar finnas vid gården.

Nr 1 första g. rjb 1685, jb 1687, frälseh. 1 mtl.

Nr 2 **Stockakvarnen** första g. rjb 1685, jb 1687, frälsekvarn. Erhöll jb 1877 nr 2. Hör under Borrarp nr 1. Belägen å Ekered Ag:s ägor. Om namnet jfr *Stockabron* (se naturnamnen).

Dalstorp. I ä. jbr upptages en jord (nr 2), under det Prästeg. sent införes. — Att f. led. ej är ordet *dal*, utan gen. av ett fsv. *Dalse*, framgår av såväl dial. uttalet som medeltidsformerna. Däremot är innebörden av det för övrigt ej k...

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Borretorp 1550 reg 1709 lh Boretorp 1552 reg Bårretörp 1557 reg Borarp 1567 1586 tl 1656 1711 ggk		
. . . .	. . . .	b) Fagerrydet *fa̍gryət* t. Grindstugan *grinstuga* t. Gullbacken *gùlbakən* t. Hasthagen *hàstagən* Hegelid *hegəli* t. Kavlås *kàvlas* t. Kopparhemmet *kòparhemət* t. Sjölund *jòlun* Surströmmen *sùstromən* t. Svärtebacken *svàtəbakən* c) Jälmafors *jelmafos* t. d. bruk
Stockeqvarn el. Stockens q. bek Stockens q. kb		
Dalstörp 1561 tl Dalstorp m. 1600t. kb		

träffade *Dalse* oviss. Sannolikast förefaller, att det är ett gammalt namn på den invid liggande sjön, som nu kallas *Dalstorps sjö*. Det kunde i så fall vara uppkommet av äldre *Dall-sä* "Klar-sjö", sammansatt av ett tidigt förlorat fnord. adj. *dall* (ags. *deall* 'glänsande, lysande, klar') och fsv. *sä*, biform till *sjö* (jfr skrivningen *Dalsiö-torp* 1483). — I förbindelse med "socken", "gäll" användes i äldre tid vanligen form på *-a* (såsom ännu i dial.), även form på *-e* eller utan ändelse. — Norrut nära Dalstorps sjö finnes ett gravfält av omkring 30 högar, varav flera äro ansenliga. I söder vid sjöstranden är ett liknande fält med omkr. 20 högar.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer t. o. m. 1550	Namnformer efter 1550
Dalstorp (forts.)	Dalstorpe g. 1546 kll 1549 jb Dalsatorpz S. 1546 tl Dalzatorp G. 1547 tl Dalsarp s. 1548 sl Dalstorps g. 1548 jb (i) Dalstorpe 1548 1549 jb	
-1 **Prästegården** ½ s kr (*prästegan*)	Dalsatorps stom(s) 1540 Skjb	Prästeg. 1725 1825 **1908** Prest. [illegible] Prestg. 1877
-2 en utjord kr		
Ekered *ekare*	Ekerid 1461 dipl 1540 Skjb 1546 kll 1548 jb [Eliarid 1547 tl] Ekered 1547 jb Eckere(e) 1548 sl Ekarid 1549 jb	Eckaredtt 1550 -redtt 1550 -red 1550 Ekierid 1551 1586 Äk(e)ered 1552 1555 Äckerys(gerde) 1554 Eckeridh 1554 1588 -ridt 1557 -redt 1613 1629 -red 1615 1719 Ekeryd 1576 1604 -rydt 1576 Ek(e)r[illegible] 1577 1590 -redt 1588 1622 Ekaredt 1590 -redh 1686 1691 Ekered 1601 **1877**
1 **Lillegården** ¼ kr . . . . *lèlagar*		Lilleg. 1684 **1877**
2 **Storegården** 1 sk . . . . *stòrgan*		Storeg. 1685 **1877** Storg. 1815 St[illegible] 1825
3 **Kronegården** ½ s n . . . . *krònagan*		Cronog 1685 1758 Kroneg. 1761 1877
4 **Månsagården** 1 sk . . . . *mans gan*		Lilleg. 1690 [illegible] sonsg. 1694 Håkan Månssg. 1691 [illegible] Månsonsg. 1693 Månssög. 1692 [illegible] 1697 **1877**

Nr 1 **Prästegården** första g. jb 1687, 1719 kronoh. ¼ mtl (med en kvarn) Kyrkoherde-boställe.
Nr 2 en utjord ä. jbr klockarejord (kyrko-), saknas jb 1573, 1634 -35. Enligt jb 1877 nr 2. Hör under nr 1, men är till läget okänd (ingen skattskyldighet).
Ekered. I ä. jbr upptagas fyra gårdar och en åker (nr 6), senare [illegible] en gård (nr 5). Om tva andra gårdar se T[illegible] [illegible]

Övriga namnformer	Förr brukliga binamn		Avsöndringar [illegible]
Prästeg. 1671 kb	. . . .	a)	"Dalstorps och Hulareds socknars skolhus plan" "Skolhusplan"
		b)	Dalslund h. Dammen *dàmən* h. Dalvik *dà'leik* Nydal h. Quito *kwìto* t. Sågebacken *sà'gəbakən*
Ekerid 1623 tl 1668 kb -re 1567 1631 tl 16[illegible] 1711 ggk -ry m. 1600-t. kb			
Lilleg. 1612 tl 16[illegible] kb Lillag. 1637 tl 17[illegible] lh Lelleg. 1655 lh	Havrås *hàvrąs* Skepphult *fèpəlt*	¹/₈ ¹/₈	b) Backås *bàkas* Ekedal *ekədàl* t. Järphult *jè'rphult* Kålåsen *kàląsən* h
Storeg. 1631 tl Stor[illegible] 1637 tl	. . . .	a)	nr 1 Fagerrydet *fà'gəręt*
Cronneg. 1655 tl	. . . .	b)	Målek *mǫ́lęk* t. Skogen *skǫ́gən* t.
Håkag. 1745 kb H[illegible] kansg. 1753 lh	Lagåsen *là'gąsən*	³/₁₆	b) Albano *albà'no* Gladåsen *glà'dasən* Novara *nòvara*

[illegible] *eke* 'ekskog, ekvirke' (jfr *Almered*, *Aspered*) eller möjligen det fsv. mansnamnet *Eke*. Om *-ed* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nr 1 **Lillegården** ä. jbr frälseh. ¹/₂ mtl.
Nr 2 **Storegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 3 **Kronogården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1767—1825 nr 1
Nr 4 **Månsagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet synes från början ha varit *Håkan Manssons gård*. *Mans* upptages tl 1578, jb 1619—40.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
5 **Ågården** ¼ fr *å'gan*	. . . .	Åg. 1657 1877
—6 en åker sk		
Elmenserød se Ålmhestra		
Elmås se Ålmås		
Gundlabo *gùdlabo*	Gunnillabodha 1473 Vfh 2: 48 Gwnnellabo 1546 tl Gunnillabøda 1547 tl Ganillebada 1548 tl Gamillebo 1548 sl	Gunnllabo 1550 1616 Gunnlabo 1550 -bo 1568 1619 Gundlebo 1562 [illegible] 1572 Gunnnalsbo 1574 1593 [illegible] 1577 Gunnlabo 1629 Gunnela 1564 [illegible] Gunelle 1580 Gunnele 1586 1601 Gunnele 1590 Gunnella 1597 1688 [illegible] 1655 1691 Gunnellabodh 1692 [illegible] 1607 1610 Gundlabo 1613 1825 [illegible] 1680 1698 Gundlabo 1684 1877
1 **Nedregården** ½ fr		Rattareg. 1684 Nedreg. 1686 1877 Nedre 1696 [illegible]
2 **Övregården** ⅜ sk		Ofreg. 1705 1877 Ö. 1697 1825
1 **Gunnarsbo** ½ fr *gùn- bo*	Gwnnarsbo 1546 (sat.) tl Gunnarsbo 1547 tl 1548 sl	Gunnarsbo 1550 1877 Gunnarsbo 1550 1690 Gunnersbo 1601 1698 Gunnarsbo [illegible] 1632 Gunnessbo 1645
Gölingstorp	Gillingstorp 1548 1549 jb Göllestorp 1548 jb [Göllestorp 1549 jb]	Giölingst. 1551 1805 Gölingst. 1877 Gilnxt 1552 [Gisxst. 1552 Göttangstorp 1576 Gettangzt. 1578] Gilingstorp 15[illegible] Giölningzt. 1597 Giöllingst. 1665 1689 Göllingst. 1815 1825
1 en teg at kr		
2 en teg at kr		
Hjärtared *jàṭar* *jàṭarə*	Hiartharydh 1466 Vjb Hiarthorydh 1466 Vjb Hiatthærydh 1500 Vjb Hiartrydh 1500 Vjb Giertarid 1546 tl Hyé[r]tarid 1547 tl Hiertere 1548 sl	Hiertarydh 1550 1588 -red (Hie-) 1566 -ridh 1569 1597 -reedt (Hia-) 1590 1624 -red (Hia-) 1613 1805 Hiertarydh 1604 -reedt 1601 -redh (Hia-) 1622 1650 Hiertared 1777 1877 Hiarttare (Hi-) 1805 1825

Nr 5 **Ågården** första g. jb 1657, frälseh. ¼ mtl. Hade jb 1719—1825 [illegible]

Nr 6 en åker ä. jbr kyrkoaker, saknas jb 1632—35. Enboll jb 1877 [illegible] till läget okänd.

Gundlabo. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn, vilka icke användas i dagligt tal. — F. led. är fsv. gen. av kvinnonamnet *Gunhild* (senare *Gunilla*, *Gunnla*, *Gundla*); om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nr 1 **Nedregården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 2 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 [illegible]

Gunnarsbo ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
. . . .	. . . .	b) Ågårdstorp *ågåstårp* 1.
Gunelabo 1631 tl Gunnelabo 1645 tl Gunnellaboda 1564 tl Gunnelbo 1561 tl Gun(n)elboa 1602 tl Gunnilboda 1564 tl Gunelbo 1612 1623 tl -boa 1612 tl Gwnnboa 1586 tl Gunlebo 1656 ggk 1709 1860 lh		
Nederg. 1900 kb Nedra 1900 kb	. . . .	b) Björkang *björkaŋ*
Öfre 1663 kb Öfra 1900 kb		
Gunnarsboda 1564 tl -boa 1602 1612 tl	Sörkvarnen *sörkvarna* (en del)	
Hiertheridt 1563 tl Hierterid 1567 1582 tl Hiertare 1623 tl 1755 kb Hjärtared 1900 kb		

Gölingstorp. Jfr Gölingstorp i Nittorps sn.

Nr 1, 2 en tomt. I ä. jbr upptages dels en humlegård (jord, senare tomt), dels en tomt, båda kyrko (den förra jb 1548 i Ljungsarps sn, den senare i Nittorps socken). Den förra saknas jb 1568—73, den senare jb 1554—57. Jb 1877 erhöll den ena nr 1, den andra nr 2. Båda äro till läget okända. (Skatt erlägges av Gölingstorp i Nittorps sn.)

Hjärtared. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn. Om namnet se *Hjärtared* i Sexdrega sn.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
-1 **Södra (Hjärtared)** *sòrα* ½ sk	. . . .	Soreg. 1681 1725 S[illegible] 1696 Sore 1696 Sö[illegible]reg. 1698 1767 S[illegible] 1773 1825 Södreg. 1877 Södra 1908
2 **Norra (Hjärtared)** *nὸ[illegible]* ½ sk	. . . .	Ötreg. 1684 Norreg. 1690 1877 Norre 1696 Nor 1697 Nordg. 1698 Nolg. 1719 1825 Norra 1908
1 **Horshaga** *hὸsçaga* ¾ sk	Horshaga 1546 tl Horsahaga 1548 jb	[Gorshaga 1550] Horshaga 1[illegible] 1751 1908 Hårshaga 1613 1650 Hor[illegible] 1607 1877 Hårshagen 1622 1719 H[illegible]hagenn 1610
1 **Hökåsen** *hὸkåsαn* ¼ fr	. . . .	Höokåhssen 1680 Hekåsen 1685 1877 Hoekåhsen 1694 1715
Karsbo *kåsbo*	? Karsboo 1540 Vtt 1546 kll Karsboo 1546 tl Karsboda 1547 tl Karsboo 1547 jb Karlsbo 1548 sl Karsbode 1548 jb	Karsbo 1550 1877 -boda 1557
-1 **Östergården** ½ fr	. . . .	Österg. 1703 1877 Öst[illegible] 1[illegible] 1805 Östre 1773 1825
-2 **Västergården** ½ fr	. . . .	Wästerg. 1703 1758 Wastre[illegible] 1725 1773 Wastre 1777 1825 West[illegible] 1877
Knestorp *knèstorp*	Knekstorp 1413 dipl [Khekestorp 1546 tl] Knegistorp 1547 tl Knestorp 1548 sl	Knägist 1550 Kneg[illegible] 1550 1610 Knekest. 1551 1552 Kneg[illegible]st. 1557 161[illegible] Kneiest. 1568 1569 Knest 15[illegible] 1877 Knestorp 1572 Knast. 1577 1688 Kn[illegible] 1578 Knechst. 1580 1582 Kneg[illegible]st. 1581 1586 Knegist. 1590 Knegstorp 1590 1593 Knesst. 1635 1680
1 **Rättaregården** ¼ sk *rätα[illegible]gån*	. . . .	Rattareg. 1681 1877 Rettare 1751

Nr 1 **Södra (Hjärtared)** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1548—50 frälseh.)
Nr 2 **Norra (Hjärtared)** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1548—50 frälseh.) Hade jb 1761—1825 nr 1.
Horshaga ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är det gamla ordet *hors* 'häst'. S. led är gammal pl. el. böjningsform av *hage*.
Hökåsen första g. jb 1680, frälseh. ¼ mtl. — Ligger på en höjd.
Karsbo. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn, vilka

Övriga namnformer	Torpen, backstugor, lägenheter	Avsöndringar ...
Sörg. 1751 kb Sodreg. -lb Södra 1900 kb	Annestorp *anstorp* [1] u.	
Norrg. bek Norra 1900 kb	. . . .	b) Hagalyckan *hågaloka* t
Horshaga 1557 sl 1900 kb Hb bek Hårshaga 1561 tl	. . . .	a) nr 2 Backanas nr 1 Hedared
Hóökåsen 1669 kb Hökås 1711 ggk H. Söderg., Norreg. 1900 kb		
Karsboa 1586 1612 tl -bod 1745 kb		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Ekeliden
		b) Ekhult *ekhult* h Karlslund *kalslu'n*
. . . .	. . . .	b) Gärdstorpet *jäståpet* h
Knegistörp 1561 tl Knidzt. 1586 tl Kniest. 1669 kb		
Rättareg. 1665 tl	. . . .	a) K. nr 3 Nybos *nybos* (... nr 2, ... 5 o. h. Knestorp, Nittorps sn)
		b) Backasvedjan *bäkasve'en* h

-j användas i dagligt tal. — F. led. är väl gen. av *Karl* med mellan *r* och *s* utträngt *l*. Jfr *Karsbo* i O. Frölunda sn. Om s. led. *-bo* se inl.

Nr 1 **Östergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 2 **Västergården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Hede jb 1761—1825 nr 1.

Knestorp. En del av byn hör till Nittorps sn (se denna). 1550 upptagas tre gårdar, vartill senare kommit ännu en (nr 5). — Flera högar finnas vid byn, dessutom högar och kummel i hagarna.

Nr 1 **Rättaregården** ä. jbr skatteh. [1]/[4] mtl.

Nuvarand. namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
2 **Ödegården** *ögar* 1/4 fr	. . . .	Ödeg. 1629 1877
3 **Backgården** *bákgar* 1/4 fr	. . . .	Backeg 1607 1805 Bakeg 1670 Backe. 1670 Bakg. 1815 Backg. 1825 1877
5 **Tomten** *tómta* 1/16 sk	. . . .	Tompten 1649 1719 Tompten 1665 1715 Tomten 1805 1877
1 **Kumbo** *kú'mbo* *kùmbo* *kumbo* 1/2 sk	Kwmaboda 1540 Skjb [Kongebo 1546 kll 1547 jb] Kwmnobo 1546 tl Kumoboda 1547 tl [Kungeboo 1548 sl Kongeboode 1548 jb]	[Komba 1550] Kummobo 1551 [Komel 1552] Kummebo 1551 Kumebo 1569 159 Kummeboda 1593 Kombo 1568 1757 Kåmbo 1700 Kumbo 1574 1877 Kåmbo (Ko-) 1632 1635 Kumbodh 1645 Kambo 1685 1709
1 **Kärr** *šæ* *š. šæ* 1/4 fr	Kär 1459 Vft 1466 1500 Vjb	K(i)er 1571 1690 K(i)är 1577 1696 Kiere 1580 Kieridh (Kiä-) 1582 1593 Kiärdh 1584 1586 Kiäredt 1588 Kierret (Kiä-) 1601 1645 K(i)err 1629 1825 Kiärr 1650 1725 Kärr 1877
Långared *là'gare*	Langerodh 1540 Vft Longarid 1540 Skjb Longarydh 1546 tl Langarid 1547 tl Långeree 1548 sl Långered(zgierde) 1548 1549 jb	Longarid (Lå-) 1550 1597 [Longarid 1550] Longaridtt 1577 Långarydh 1576 1588 -rydt 1576 -reedt (Lo-) 1590 1619 Långared 1590 1877 Långarydt 1601 -red 1650
1 **Västergården** 1 sk	. . . .	Wästerg. 1703 1719 Westerg. 1877 Westreg. (Wä-) 1725 1737 Wästre 1758 1825

Nr 2 **Ödegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl (arv o. eget).
Nr 3 **Backgården** ä jbr frälseh. 1 mtl (arv o. eget).
Nr 5 **Tomten** första g. jb 1649, frälseh. 1/4 mtl. Saknade nr jb 1767—95, 1815
Kumbo ä. jbr. kyrkoh. 1/2 mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Kome* (*Komi*), troligen kortnamn av runstenarnas *Tifkumi* (se Lundgren, Sv. landsm. X, 6, s. 153). Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Övriga namnformer	I orten brukliga benämningar	Avsöndringar, [illegible]
Ödeg. 1623 tl Ö. g. 1760 lh	. . . . . .	a) nr 1 Barrverkshagen nr 1 Backanäs (se nr 5 och Kunde, Märekulla samt Ålmhestra) nr 3 Nyfors (se nr 1, 3, 5) b) Brolyckan *broloka* t. Söldbergs *sòlbæs*
Backag. 1660 kb 1771 lh	. . . .	a) nr 3 Nyfors (se nr 1, 2, 5) nr 2 Ytterskogen Abacken nr 1 Abacken *åbaka* b) Norrhyltan *nòrhølta*
Tomptan 1582 tl Tompta 1623 1631 tl Tomten 1760 lh	.	a) nr 1 Bäckanäs (se nr 2) nr 1 Hyltan nr 3 Nyfors (se nr 1, 2, 3) b) Nylyckan *nyloka*
Kummeboda 1564 tl -bo 1557 sl 1590 tl 1653 kb -boa 1602 tl Kumeboa 1612 tl -bo 1623 tl Kommeboa 1586 tl Kambo 1663 kb	. . . .	a) nr 1 Bäckanäs (se Knestorp nr 2 och 5 samt Märekulla och Ålmhestra)
Kier 1573 tl Kierr 1602 tl Kierret 1711 ggk Kierrit 1654 ggk Kierit 1656 ggk	. . . . .	a) nr 1 Lyckan
Långaryd 1664 tl -rid 1662 kb -re 1751 kb Langare 1612 1623 tl Longerid 1573 1582 tl Longsridh 1561 tl		
Vestra 1900 kb	Nybygget *nýbøgət* [illegible]	a) nr 3 Baltå nr 1 Höjden (se nr 2) nr 1 Nygärde (se nr 2)

Kärr första g. jb 1574, kyrkoh. (klosterh.) ¼ mtl. Nämnes redan under medeltiden.

Långared. Sedan 1548 upptagas två gårdar samt en åker (se nedan). Gårdarna ha sent fått särskilda namn, vilka ej användas i dagligt tal. — F. led. är antingen gen. av det fsv. och fda. mansn. *Lange* 'den långe' el. best. form av adj. *lång*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nr 1 **Västergården** 5 jbr skatteh. 1 mtl

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1570	[illegible]
Västergården (forts.)		
–2 Östergården [3]/4 sk	. . . .	Österg. 1703 1877 [illegible] 1731 1825
1 Långared och Baltås en åker sk		
1 Mårekulla [1]/4 fr *mo·kula*	Maadhrucolla 1312 dipl Madhrakulle 1466 Vjb Madrakwlla 1500 Vjb Morakoll 1546 tl [Månakol 1547 tl Marrakulla 1548 sl]	Markulla 1568 -kolla 1572 1613 M[illegible] kola 1576 1578 Marekolla 1590 1601 Marekulla 1573 1877 -kolla 1580 [illegible] 1581 1586 [illegible] 1597 [illegible]
Od se Oset		
Oset *o·se*	. . . .	Oset 1908
–1 ett ålfiske sk	. . . .	Od, ett ålfiske 1877
–2 en kvarn sk *os kwa·n* Osets kvarn	. . . .	Odsq. 1687 1825 Od, en qvarn 1877
1 Skogarp [1]/4 sk *skò·rp*	[Skoborp 1546 tl] Skogarvp 1547 tl Skoorp 1548 sl	Schoarp 1550 1613 S[illegible]arp 1557 1877 -orp 1573 -orp 1593 Sko[illegible]arp [illegible] Skogearpph 1632
1 Sonarp 1 sk *sò·narp*	Sånorp 1546 tl [Sanarvp 1547 tl] Sånnarp 1548 sl	Sonnarp 1550 1601 Sånarp 1568 1877 Sonarp 1572 1590 -årp 1593 S[illegible] 1578 Sånnarp 1586 1697
Torp *torp*	Torp 1546 1547 tl 1548 sl	Tåp 1601 1635 Torp 1613 1877

Nr 2 **Östergården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Långared och Baltås, *en åker.* I ä. jbr upptagas två kyrkoakrar, en åker i Baltås (1548 i Ljungsarps sn) och en åker (äng) i Långared (1548 i Nittorps sn), saknas jb 1573, 1632–35; sedermera sammanförda till *L. och B. en åker.* Enl. [illegible] jb 1877 nr 1.

Mårekulla ä. jbr frälseh. ½ mtl. — F. led. är möjligen urspr. fsv. gen. av växtnamnet *mara* (fsv. *madhra*, nu *madra* 'Asperula', se Noreen, Vart språk III, 162; 'Galium' (jfr dock *Madra*, försvunna namn); s. led är gammal pl. el. böjningsform av ordet *kulle.*

Oset. Omfattar en från 1600-talet upptagen kvarn samt ett i senare tid tillkommet ålfiske. Namnet tillkommer urspr. den plats, där [illegible] Dalstorps sjö. Namnet är best. form av fsv. *os* 'ånynning'.

Nr 1 ett ålfiske införes jb 1877.

Övriga namnformer	[illegible]	Avsöndringar [illegible]
. . . .	. . . . . .	b) Brobacken *brobak.n* [illegible] Johan lund
Östra 1900 kb	Högagärde *högarde* [1] s. Remmen *rëme* [1] s.	a) nr 1 Brobacken *brobak.n* nr 1 Höjden (se nr 1) nr 1 Nygärde (se nr 1)
Mårakull 1557 sl Mårekulle 1561 1578 tl Mårkulla 1771 lh [Mårdekulla 1726 lh]	. . . .	a) nr 1 Bäckanäs (se Knestorp nr 2, 5, Kumbo och Ålmhestra) nr 1 Målskog *målskog*
Osq. glk Ods-q. ek Wik med Ods q. 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Vik
Skogörp 1561 tl Skoarp 1623 tl 1653 kb 1774 lh	Hagalund *hagalün* [1] [illegible]	a) nr 2 "Dalstorps sockens [illegible] [illegible]" nr 2–4 Skogarpsnäs *sko[illegible]s* nr 1 Skogsborg b) Nybygget *nybyg.t* Skogen *skog.n* h. Svealund *svealu.d* h
Sonnorp 1557 sl Sånörp 1561 tl Sonarp 1623 tl 1745 kb glk S[illegible]arp lfb Sånarp lfb	. . . .	a) nr 1 Grönalund b) Ekelund Intaget Sköldsborg

Nr 2 *[illegible] kvarn* för ta g. jb 1687, 1709 kronokvarn. Erholl jb 1877 nr 2

Skogarp ä. jbr. skatteh 1 mtl. — F. led. är oklar; dial. uttalet och gamla skrivningar synas nämligen icke häntyda på ordet *skog*, och ett mot isl. *skæ[illegible]* skada, skadedjur o. d.' svarande ord (jfr då väl även sv. dial. "gå i sko", dvs. gå utför, ta slut för någon) tycks icke giva en rimlig bet. Om *-arp* för *-torp* se inl. — Ett stycke från gården finnes ett stort, runt kummel, liknande en [illegible]

Sonarp ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 2. I äldre tid har även upptagits en jord [illegible] Sonarp. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansnamnet *So[illegible]*, biform till *Sune*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Torp. Sedan 1548 upptagas två gårdar, urspr. hörande till Ekereds by (1572 skrives *Ekierid torp*). Gårdarna ha sent fått särskilda namn, vilka [illegible] användas i dagligt tal.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
1 **Västergården** 1 sk.		Wa[illegible] 1703 1719 W[illegible] 1877 W[illegible]g. 17[illegible] 1805 W[illegible] 18[illegible]
2 **Östergården** ½ fr.		Österg. 1703 1877 Ö[illegible] 1[illegible] 17[illegible] Östre 1758 1825
Växtorp *vékstorp* Vextorp *vékstorp* *vækstorp*	Vagxthorp 1466 Vjb Vaxtorp 1500 Vjb Vextorp 1546 1547 tl Wex(s)torp 1548 sl	Wex(s)t 1550 1660 [W[illegible] 1550 [illegible] 1550] Vextörp 1572 1576 W[illegible] 158[illegible] 1697 Wegst. 158[illegible] 1640 W[illegible] 15[illegible] Wäxt. 1597 1877
1 **Skattegarden** ½ sk. *skåte gån*		Skatteg 162[illegible] 1877
2 **Haggården** ½ fr. *ha[illegible] gån*		Hageg. 1607 1737 Ha[illegible] 16[illegible] 18[illegible] Haga[illegible]. 1805 Ha[illegible] 1877
3 **Backgården** ½ fr. *båkg ån*		Backeg. 1601 1805 Bac[illegible] 161[illegible] 167[illegible] Backg. 1815 1877
4 **Storegården** [illegible] sk. *stòra gån*		Smedeg. 1622 1629 Smed[illegible] 1632 [illegible] 1655 Storeg 1681 1877
5 **Byagården** [illegible] fr. *bŷa gån*		Skomackereg. 1629 Skomaka[illegible] 1632 1699 Skomakareg. 1635 187[illegible] Skomackareg. 1697 1698 Skomak[illegible]g. 1815 Byag. 1908
6 **Källagården** ½ sk. *ɕälegån*		K(i)elleg. 1632 1825 Kiälle[illegible] 16[illegible] 16[illegible] K(i)älleg. 1655 1719 Krallag. (k[illegible]) 1670 1805 Källag. 1795 1877
Skomakaregården se Byagården		
1 **Älmhestra** [illegible] sk. *élmhestra* *èlmhestra* *èlmhestre*	Älmerydh 1466 Vjb Älmeryd 1500 Vjb [Helmosryt 1546 tl Elmstid 1547	Elmerydtt 1550 Elmesrydh 1581 [illegible] 1640 1650 Elm[illegible] 1782 [Elmasr[illegible] 157[illegible] Elmesrydt 1576 1588 [illegible]dt 1577 [illegible] 1578 1597 [illegible] 1590 1629 [illegible] 16[illegible]

Nr 1 **Västergården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Östergarden** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Växtorp. Jb 1550 upptagas sex gardar. — F. led. kan urspr. vara gen. av det fsv. mansn. *Ofegh*, med biformen *Ovagh* (se Lundgren, Arkiv III, 229), icke det fsv. mansn. *Växande* som t. e. ingår i *Vaxandathorp*, nu Vaxentorp, Lots sn, Ög. I ett urspr. *Ovex-torp* har da det begynnande *o* bortfallit på samma sätt som i det småländska *Vaxtorp* av fsv. *Ovaxthorp* och det norska *Vekstveit* av fn. *Ufixthueit*.
Nr 1 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Haggården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 3 **Backgården** ä. jbr kronoh. 1 mtl (1550 skatteh [illegible] mtl)

Övriga namnformer	Torpens brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. avsöndr. m. m.
Westreg. 1844 lh	Olastorp *ōlastorp* 1/16	a) nr 1 Hatledat
	Svedjorna *svē̆ōrna* 1/32	b) Olastorp *ōlastorp* t
		Slättholmen *slǟthalmən* t.
Östreg. 1844 lh Östra 1753 lh	Bokhultet *bōkhultət* 1/16, 9/128, 1/128	b) Rydlyckan *ryd-lø[illegible]*
	Skantås *skāntōs* 1/16	
Vextörp 1561 tl Waxt. 1586 tl		
Skattag. 1631 tl 1664 kb	. . . .	b) Klinten *klintən*
Hag. 1602 tl Hagag. 1631 tl 1774 lh 1900 kb Hagg. 1700 lh	. . . .	a) nr 1 Sågebacken *sågəbakən* [illegible]
		b) Karlsland *kalslan*
Backag. 1774 lh	. . . .	a) nr 1 Sågebacken (se nr 2)
Storeg. 1631 tl	. . . .	a) nr 1 Ekholmen
		nr 1 Jälmafors
		b) Perhus *pērhūs*
Byag. 1751 kb Byag. 1858 lh	. . . .	b) Brunalyckan *brūnalø[illegible]*
Kiälag 1645 tl 1666 kb	Källerås *sæləros* 1/16	a) nr 1 Rosenlund *rosənlun*
		b) Hultet *hūltət*
		Källerås *sæd-b[illegible]* 2 t.
Elmesridt 1557 sl Elmsridt 1561 tl -reed 1602 tl -rÿ 1709 lh Elmesred 1711 ggk El-	. . . .	a) nr 1 Backanäs (se Knestorp nr 2, 5, Kumla och Mårekulla)
		b) Bäckatorpet *bäkatōrpət* t

Nr 4 **Storegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1751—1815 nr 1. Hette tidigast *Smedegården*.

Nr 5 **Byagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Jbs förra namn *Skomakaregården* (efter *Jons Schomakare* 1623 tl) användes numera ej.

Nr 6 **Källagården** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1548—50 frälseh.). — F. led. är troligen fsv. gen. av mansn. *Källe* (varom jfr *Källestorp* i Blidsbergs sn, Redvägs hd).

Älmhestra ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1548—50 frälseh.). — F. led. är urspr., såsom av de äldsta skriftformerna framgår, det fsv. *älme* 'almskog, almvirke'; s. led. *-ryd*, *-red* 'röjning' (varom se inl.). Vid sidan av *Almeryd* förekom emellertid åtminstone redan på 1500-talet *Almesryd*, *-red*, där *Almes-* [illegible]

Nuvarande namn och uttal	Namnformer före 1550	[illegible]
Älmhestra (torp)	[illegible] Ellmerath 1548 jb	[illegible] 1613 1632 Elmes[illegible] 1660 1719 [illegible] Elmesered [illegible] 1691 1715 Elmes[illegible] 1795 Elm[illegible] 1778 [illegible] 1805 1877 Älm[illegible] 1908
Älmås *[illegible]* *[illegible]*	Älmeas 1466 Vjb Älmeaas 1500 Vjb Elmoss 1547 tl [Öl[illegible] 1548 sl]	[Elmnå (s) 1550 1640] El[illegible] 1877 El(l)må[illegible] 1575 1675 [illegible] 1597 [illegible]
1 **Västra (Älmås)** *[illegible]*	. . . .	Wästerg. 1703 1758 W[illegible] Wästreg. 1725 1805 Wästre 177[illegible] Västra 1908
2 **Östra (Älmås)** *[illegible]*	. . . .	Jon[illegible] 1691 Jon[illegible] 1697 17[illegible] Österg. 17[illegible] 1877 Ö[illegible] Östre 1815 1825 Östra 1908
Försvunna		
Sotanäs	Sothanäss 1466 Vjb Sothaness 1500 Vjb	
Madra	Madra 1466 Vjb	
Sutarebodha	Swtharebodha 1500 Vjb	
Hyklholt	Hyklholth 1500 Vjb	

av det [illegible]ssnämnda *alme*. På grund av dialektens sed att inskjuta *t* mellan *s* [illegible] *r* (jfr *Istrael* för *Israel* och rikssspråkets *hustru* för *hus(f)ru* m. m.) [illegible] *Älmesre(d)* på 1600-talet *Älmestre(d)*, som på 1700-talet genom [illegible] anslutning till dial.ordet *hester* 'beteshage' (förr 'bokskog') givit formen [illegible] *hestre*, *-hester*, nu vanligen *-hestra*.

Älmås. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått [illegible] f. led. se *Älmsered*. Byn ligger vid en höjd.

Nr 1 **Västra (Älmås)** ä. jbr frälseh. 1 mtl, tidigt upptaget [illegible]

Nr 2 **Östra (Älmås)** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1548—50 [illegible]) [illegible] tidigast *Jönsagården* (*Jöns* upptages jb 1695)

Övriga namn	[illegible]	[illegible]
[illegible]sredh 1612 1615 tl 1672 kb [Elmåsv] 1567 tl Elmusrid 1582 tl Elmwsredh 1586 tl] Elmussered 1678 kb Elmssered 1637 tl Elmhestre 1660 kb -hester 1700 1798 lh -hestra (Ä-) 1751 kb 1757 1858 lh [illegible]stra 1771 lh Elmensered el. Emhestra bek [illegible]mensered 1900 kb		
Elmås 1557 1569 sl		
Wästreg. 1855 lh		
Wästre 1757 1855 lh		
Östreg. 1824 [illegible] Östra [illegible] 1771 lh Östra 1855 lh	Rödjorna *[illegible]* [illegible] 1, 2 [illegible]	

Försvunna namn:

I Vjb förekomma namnen, på flera torp under [illegible] vilka [illegible] talet voro öde. De tillhörde emellertid icke alla [illegible] Dalstorps [illegible] sockuar. De namn som nu icke finnas kvar, [illegible] följande.

Sotanäs. F. led. [illegible] gen. av mansn. *Sote.*

Madra. 1466 ödet [illegible] Namnets härledning är [illegible] *M*[illegible]

Sutarebodha. F. l[illegible] är [illegible] *sutare* skomakare.

Hyklholt. F. led. [illegible]

Dannike

dänikə

danikə

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
1 **Apelgärde** *äpə[illegible]*	en tomt [illegible]	Appelegiarde 1546 kll Appelegierde 1547 jb Appelegerde 1549 jb	Apullag(r)erde 1552 1568 Appell[illegible] 1576 Apel(l)a[illegible]erde 1573 1590 Ape[illegible] (-gardhe) 1578 1582 Ap[illegible]erde 159[illegible] Aplegården 1597 1601 Appelle[illegible] 1[illegible] Apel(l)ag. 1610 1619 Aple[illegible] 16[illegible] Aplagierde (-gärde) 16[illegible] 1700 [illegible] 1675 Apel(l)egaerde 1686 1688 Ap[illegible]el[illegible] gierde 1709 1825 Ap[illegible] 1877
1 **Backa** *bäkə*	[illegible] fr	Backa 1546 tl 1548 sl Baccha 1547 tl	Backa 1550 1877 Backane 16[illegible]
1 **Berg** *bärj*	1 fr	(?) Berghe 1416 dipl Berg 1546 1547 tl Bergh 1548 sl	Biergh 1550 Berg 1568 1877 B[illegible] 1650 1699
1 **Boanäs** *bōanäs*	[illegible] fr	Bodenäss 1531 reg Bodanes 1546 1547 tl Bodenes 1548 sl	Bocnes 1550 Bodanes 1568 15[illegible] 1576 1629 -näss 1577 1619 Bo[illegible] 16[illegible] 1670 Boanäs 1650 1877
1 **Bosgården** *bōsg[illegible]*	[illegible] fr	Bossgordhen 1546 tl Bossgordhen 1547 tl Bosgården 1548 sl	Bosgården 1550 1825 1908 [illegible] 1580 1588 [illegible] 1590 [illegible] 1557 15[illegible] B[illegible]sgarden 1572 18[illegible] [illegible] 15[illegible] Bossgarden 1586 1695 [illegible] 16[illegible] el. Bodsg. 1877
1 **Bäck** *bek*	½ fr	Beck 1546 tl Bech 1547 tl	Beck 1550 1645 Bäck 1576 1877

Apelgärde första g. jb 1547, urspr. kyrkotomt; upptages ej jb 1550. Enl. [illegible] 1877 nr 1. Hör under Torpa i Länghems sn. Uppdelas i vissa handlingar (ss. kb) i tre torp, som icke nämnas särskilt. — F. led. är ordet *apal* (fsv. *ap[illegible]* gen. *ap[illegible]a*).

Backa är jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa. — Namnet är gammal pl. el. [illegible]ningsform av *backe*. Gården ligger på en höjd.

Socknen, som nämnes första gången 1416, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Länghem.

Sockennamnet är givet efter gården *Dannike* (Stommen). Om namnformerna se denna gård.

Överflyttning från annan socken: *Spattholmen* 1886 från Hillareds sn.

Större delen av socknen lyder under Torpa säteri i Länghems sn.

Övriga namnformer	[illegible]	Avsöndringar [illegible]
Appelgardet 1648 lh Appellgierde 1751 kb Apelgiardht 1713 lh -gärdet (-gje-) 1812 kb 1851 lh	. . . .	b) Fiskaretorpet t. Ekåsen t. Patö t.
Bierge 1564 tl Hulebo 1618 lh	Hulebo *hū̂lebo*	b) Bergstorp *bærstorp* t. Blombacken *blōmbakən* t. Hylte *hölte* Sjöbacken *ʃøbakən* t. Vasslabacken *vasləbakən*
Boannes 1557 sl Boanäs 1559 reg	. . . .	b) Björkelyckan *bjørkəløka* t. Tovered *tōvəre* t. Ön *øn* t.
Boosgorden 1564 tl Bossgården 1715 kb (1875 lib) ok Bodsgården 1902 kb Borsgården 1830 lh		

Berg ä. jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa. — Ligger högt.
Boanäs ä. jbr kronoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Under Torpa. — F. led. är säkerligen urspr. fsv. gen. av ordet *bod* i bet. 'fäbod', si bod [illegible] gården [illegible]
[illegible]
Bosgarden ä. jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa. — F. led. är väl gen. av mansn. [illegible]
Bäck ä. jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa. — Gården ligger vid en bäck.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
1 **Dannike Stommen** *dan[illegible]* *dän[illegible]* *stom[illegible]*	½ fr	Daneke [illegible] 1416 dipl Danekirs S. 1531 reg Danika 1540 Skjb Danicka S. 1546 tl Dannecke S. 1547 tl Dannicke 1548 sl Dannecke 1548 1549 jb Stommen 1540 Skjb 1548 sl	Dannecka [illegible] 1550 Dan[illegible] 1551 1697 Dannecke 1551 18[illegible] Dan[illegible] 1531 1622 Danneke 1632 17[illegible] 1908 Da[illegible] 1635 1650 Danneke 1640 Stommen 1550 St[illegible] 1751 [illegible] 1758 1877 Stommen 1700 1825 1908
1 **Fähagen** *fä[illegible]gen* (rå o. rör)	¼ fr	. . . .	Fähagen 1687 1877
1 **Henrikstorp** *hin[illegible]ikstórp* (rå o. *hin[illegible]s* rör) Henriks	⅛ fr	. . . .	Hindri(e)k[illegible]torp 168[illegible] 1815 [illegible] 1697 1758 Hindrichtorpet 1696 Hen[illegible] torp 1825 Henrikstorp 1877
1 **Hult** y. [illegible]*lt* ä. [illegible]*lt* Hol[illegible]	¼ fr	Hwlth 1489 dipl Holth 1490 dipl 1548 sl Holt 1546 1547 tl	Holt (Hå-) 1550 1645 H[illegible] 15[illegible] 1877
1 **Jättebo** *jät[illegible]*	⅝ fr	[Gelthebo 1546 tl] Getteboda 1547 tl Getteboo 1548 sl	Gettabo 155[illegible] Jettebo 1568 162[illegible] [illegible] 1610 1619 G(ä)ttebo 1572 1640 [illegible] 15[illegible] 1613 -bode 1597 [illegible] 1655 G( ) [illegible] 1573 1719 -boda 1576 Gatt boda 15[illegible] Getteboda 1578 1586 Getaboda 1582 Get[illegible] bodh 1645 Jätteb[illegible] 1686 1877
1 **Knapphestra** *[illegible]stra* *knåphestar* Knapphester	¼ fr	Knatfestra 1531 reg Knaphester 1547 tl [Kaphestra 1548 sl]	Knaphestra 1550 1825 [illegible] 1815 Knapphestra 1569 1877 [illegible]
Lergered *lel[illegible]* (*[illegible]*)		[Liggeryd 1531 reg Leerjordit 1546 tl Liheridh 1547	Lergarutt 1550 [illegible] 1593 [illegible] 1577 -ridh 1568 1582 -rydt 1576 [illegible] Largarid 1562 1573 Lerge[illegible] 1575 [illegible]

Dannike Stommen a. jbr kyrkoh (präste) 1 mtl. Under Torpa. Skrives [illegible] dels *Dannike*, dels *Stommen*, från slutet av 1600-talet *Dannike Stommen*. [illegible] led. torde vara antingen en fnord. stam *danja-* med bet. 'fast mark' (se Noreen Spr. st. I.² II, 146) eller en likalydande stam med bet. 'sank mark' (se Wa[illegible]stein, Namnet Danmark s. 21 ff.), eller kanske snarast en stam *dani-* [illegible] 'skogig höjd' (mlty. *dan* 'skog', fornir. *dinn* 'höjd'; jfr Noreen, a. a. s. 145 och Lidén, Stud. zur aind. sprachgesch. s. 33). S. led är [illegible] ekskog, [illegible] e-ljudet senare utvecklats till *i* på samma sätt som [illegible] ex. [illegible] av fsv. *[illegible]* m. m. Trakten är bergig.

Fähagen första g. i jb 1687, oskattl. torp, 1688 frälse. ¼ mtl. Under Torpa.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Danke 1711 ggk 1713 B. 1711 kb Danicke 1[illegible] kb 1851 lh Daneke 1[illegible] tl Daniki 1590 tl Stommen ek 1875 kb	. . . .	a) nr 1 "Dannike [illegible]" nr 1 "Dannike kyrkoplan" nr 1 "Dannike [illegible] plan" D. nr 2 "Skollu[illegible] plan" nr 5 "Dannike [illegible] pl[illegible]" b) Fällen *fa[illegible]* Römaden *[illegible]maga* st. Sjötorp *[illegible]ötorp* [illegible]
Fähaghen 1648 lh	. . . .	b) Hässl[illegible]åsen *hä[illegible]* [illegible]
Henriktorpet 1812 kb Hindrichem 1751 kb Hendrickshemmet 1[illegible] kb Hindrics 1820 kb		
Hult 1557 sl	. . . .	b) L[illegible] *lögn[illegible]* [illegible]
Gettebo 1557 1569 sl G(i)ettoboda 1578 1[illegible] tl Jätteboda 1630 tl Gättebod 1648 lh	. . . .	b) Markatorpet *m[illegible]* [illegible]
Knapphoster 1[illegible] tl 1648 1830 lh 1751 kb -hästra 1812 kb Knap-hester gstk -hestra 1[illegible] [illegible] [illegible] 1602 tl Lergoriat [illegible] [illegible] 1573 1582	. . . .	b) En[illegible] *[illegible]* [illegible]

Henrikstorp första g[illegible] 1687, 1688 frälseh. 1/8 mtl. Under Torpa.
Hult ä. jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa. Under medeltiden fört till L[illegible] sn.
Jättebo ä. jbr skatteh. 1 mtl. — Under Torpa. — F. led. innehåller kanske ordet [illegible] (jfr no. *Gjettum* [illegible] fno. *Geitheim*, Rygh, Gn. II, 142). Om s. led. *-bo* se inl.
Knapphestra ä. jbr skatteh. (1557 kronoh.) 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Under Torpa. — F. led. är väl *knapp* i bet. 'liten höjd'. Om s. led. se *Hestra* i Finnekumla sn.
Lergered. Sedan 1548 upptagas tre gårdar. — F. led. innehåller säkerligen dialektordet *lerja (lärja)* 'lergrund', urspr. en bildning av adj. *[illegible]* Om *-red* för *-r[illegible]d* 'röjning' se inl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
Lergered	(forts.)	tl Leckkereth 1548 sl Legrenth 1548 ||	Lergered 1640 **1877** [illegible] gerith 1580 [illegible] 1588 159[illegible] [illegible] 1601 1635 Lerpered 1767 1895 [illegible] 1621 1629 Lergiered 1650 1758 [illegible] 1660 1688 Ler(g)ere 1686 1691
1 **Storgården** *störgån*	1 [illegible]		Stora 1693 1825 Storeg. 1700 **1877**
2 **Mellangården** *mälgån*	½ fr		Mällumg. (Me-) 1682 1758 M[illegible] 1719 1815 Millang. 1825 1877 M[illegible] **1908**
3 **Ödegården** *ögar*	¼ fr		Ödeg. 1655 **1877**
1 **Rydet** *ryl*	⅛ fr (tå o. röt)		Rÿ 1687 1719 Ryd 1689 1758 Ry[illegible] 1761 1877 Rydet **1908**
1 **Rölle** *röle*	½ fr	Rölle 1546 [illegible] Rilla 1547 tl Rwlla 1547 jb Rylla 1548 jb Rylle 1549 jb	Rwlla 1552 R[illegible] 1568 1695 R[illegible] 1572 Ryllo 1573 R[illegible]llo 1576 [illegible] **1877** Rwllu 1635 1640 R[illegible] 1660 1688
1 **Skeabo** *ŝeabo*	¼ fr (tå o. röt)	Skedhabodha 1409 dipl	Skieabo 1687 1695 Skeabo [illegible] Skeabo 1805 **1877**
Skedskamma *ŝetskåma*		Skÿtskemma 1546 tl Skitskamma 1547 tl Skitskemma 1548 sl	Schidttzekamra 1550 S[illegible]kamm[illegible] 1568 Skittskama 1572 1573 -[illegible] 15[illegible] -skemma (-ska-) 1586 1613 [illegible] 1616 1629 Sk(i)ett kamma 1574 1691 [illegible] mann 1576 -schammen 157[illegible] S(k) [illegible] man 1576 1690 Skett [illegible] 1650 [illegible] 1670 Schet[illegible] 15[illegible] Sket[illegible] 1601 Sk(i)etskemma 1632 17[illegible] [illegible]

Nr 1 **Storegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Under Torpa.
Nr 2 **Mellangården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Delvis under Torpa.
Nr 3 **Ödegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Under Torpa.
Rydet för ta g. jb 1687, oskattl. torp, 1688 frälseh. ⅛ mtl. Under Torpa. Namnet är best. form av ordet *ryd* 'röjning' varom se inl.
Rölle ä. [illegible] (1547) kronoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh., [illegible] i A[illegible] sn, As hd. — Namnets härledning är okänd.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
-ryd 1586 tl Lerjered 1875 lfb 1902 kb g. k. bek Lergoredh 1590 1617 tl Lariered 1630 tl [Lagered 1648 lh] Lyrgered 1648 lh Lirgered 1648 lh Liljered 1830 1858 lh		
Stora 1630 tl 1648 lh	. . . . . .	b) Lekstaden *lèkstan* t. Lergåson *lèrjæsən* t. Åsen *åsən*
Millang. 1567 tl Mellang. 1630 tl 1648 1713 lh 1750 kb bek Mellomg. 1858 lh 1875 lfb 1902 kb	. . . . . .	b) Sjotorp *ʃòtorp* t.
Lilleg. 1567 tl Ödeg. 1630 tl Ög. 1714 kb	. . . . . .	b) Sjolyckan t. Udden *udən* t.
Ryt 1630t. kb Rydh 1648 lh Ryet 1714 kb Rydet 1902 kb	. . . . . .	b) Gubbaro *gùbrɑ* h. Lillaström *lèlaström* t.
Ryllo 1557 sl 1586 tl Rullo 1559 reg 1561 tl Rylla 1564 tl Rulle 1567 tl 1654 ggk Rylle 1648 lh 1714 kb Röllet 1818 lh	. . . . . .	b) Hultagärde *hùltajæ·də* Lidaslatt *lèslat* t. Rudang *rùdeŋ* Slattegardet *slètajædət* h.
Skedhebo 1648 lh Skedabo 1648 lh		
Skiskemma 1569 sl Skitskama 1617 tl -sicamma 1654 ggk -skaman 1656 ggk Skidskemme 1561 tl Skiskamma 1578 tl Seeskama 1582 tl Skeskamma 1586 tl Skeskaman 1630 tl Skät-		

Skeabo första g. jb 1687, oskattl. torp, 1688 frälseh. [illegible] (n[illegible] under medeltiden). Under Torpa. F. led är tvivelsutan urspr. ordet *skedh* [illegible] Vgtl. gängse bet. 'gränsskillnad'. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Skedskamma. Sedan 1548 upptages en gård, vartill snart kommit en äng (ca 2) — F. led. torde vara ett mot isl. *skeið* 'vägstycke' svarande fsv. *skedh*, s. led. det fsv. *skämma* eller *skamma* 'liten stuga'; det hela alltså 'stugan vid vägen', vilket stämmer med belägenheten.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
Skedskamma (forts.)	. . . . .	1715 Skit [illegible]kamma 1580 1619 [illegible] 1593 [illegible]kema 1597 Ske[illegible] 1590 [illegible] 1590 -skemma 1601 Skedskama 15[illegible] [illegible]ma 1737 Skedskamma 1737 [illegible] 1777 1795 Skedskamma 1825 1877 [illegible] kamma 1777 1805
1 Lilla (Skedskamma) *lil' fjetskama* ½ h -2 en äng sk	. . . . .	Lilla 1703 1825 1908 Lill[illegible] 1877
1 Slätten ¼ h. *sle'ta*	. . . . .	Slatten 1657 1825 1877 [S[illegible] 16[illegible] Slattan 1665 1815
1 Spättholmen ⅛ fr *spä'tholman*	. . . . .	Spitholm 1567 Spetth[illegible] (-hä-) 156[illegible] 1622 -holm 1569 Spett[illegible] 1572 175[illegible] Spattholmen 1580 1877 Spett[illegible] 1610
1 Stuvhult ⅜ fr ä. *stu'vatt* y. *stu'vhult*	Stuffhult 1534 reg Styffuolt 1546 tl Stoffuolt 1547 tl [Staffhulth 1548 sl]	Stouvlitt 1550 Stu[illegible] 1571 Stu[illegible] 1568 1877 Stu[illegible] 157[illegible] Stu[illegible] 157[illegible] 1619 Stuffuehollt 1581 1586
Torp och hus under Torpa i Länghems sn, vilka icke utan närmare undersökning kunna föras till särskilda gårdar.[1]	. . . . .	. . . . .

Nr 1 Lilla (Skedskamma) ä. jb frälseh. 1 mtl. Under Torpa. Kallas *Lilla S.* till skillnad från *Stora S.* i Hillareds sn.
Nr 2 en äng första g. jb 1551, urspr. kyrkoäng. Enl. ell jb 1877 nr 2. Under Torpa.
Slätten första g. jb 1657 (tidigare i lh), frälseh. ¼ mtl.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
-kamma 1612 tl Skie-skaman 1713 lh Skede-skamma gstk ek Skie-neamnet 1751 kb Ske-deshem 1751 kb Skede-hemmanet 1812 kb -hemma 1875 lh -hemman 1902 kb		
Lalla 1648 lh	. . . .	b) Vassbacken *våsbak.n*
Slättan 1648 lh	. . . .	b) Larstorp t Stenshult *stēnshult* t
Spetholmen 1654 ggk -holm 1656 ggk Spett-holmen 1711 ggk 17.0 kb 1830 lh -holm 1656 ggk Spätholmen 1648 1873 lh 1675 tl	. . . .	b) Lindåsen *lin(d)åsən* t Lövåsen *lövåsən* t. Svenstorpet *svenstorpət* t
Stuffuolt 1557 sl Stu-holt 1559 reg Stugohult 1561 tl Stugholt 1567 el -hult 1830 lh	. . . .	a) m 1 Norra Motet m 1 Sandskogen. b) Ammarpsslatt *[illegible]* t

. . . .	b) Berget Blokingen *blö̦kiŋən* 2 t. Bränneslatten *bräŋəsl̦atən* t. Dalen *da'l̦ən* t. Gryteåsen Hallen *hål̦ən* h. Hyltan *hölta hölta* t Hökåsen *hökåsən* t Langberget *låŋbær̦jət* t. Mossena *[illegible]*	Mossen *mǫsən* Motet *mötət* 3 t. Nybygget t. Råken [illegible] Siktebacken *siktəbak.n* Siktängen *siktæŋən* t. Skallstaden *skalstan* t. Stålåsen t. [illegible]) [illegible]

Spättholmen första [illegible] jb 1567, kronotomt. Överflyttad från Hillareds sn fr. o. m. 1886. — F. led. är möjligen fågelnamnet (hack)*spätt*.

Stuvhult a. jbr fräl. eh. 1 mtl (1550 kronoh.). — F. led. är ursprungl. sv. gen. av *stuga* i dess ännu i vgt.dial. bevarade form *stova* el. *stava*.

Finnekumla

finəkomla
finakomla
Finnakumla

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
Finnekumla v. *finəkomlə* *finakomlə* Finnakumla		Finnacumbla 1397 dipl (i) Fynnekomble 1409 dipl (i) Finnakumblum 1413 dipl (i) Finnacumblum 1413 dipl Finnekumla 1484 1486 Stu Fynnekumle s. 1488 dipl Finnakombla 1540 Skjb 1547 tl Finnakomla 1540 Skjb Finnakomlla 1540 Vft Ffÿnnekomle s. 1546 kll Ffinnakomla S 1546 tl Ffinnakombla S. 1547 tl Finnakom. 1546 tl Ffynnakomla S. 1547 jb Finnekumbla 1548 sl Finnekomle S. 1548 jb	Finnakomble 1550 [illegible] 1550 Finnakombla 1572 1756 [illegible] 1576 [illegible] Finnekambl. 1640 [illegible] 1621 Finnakomla 1576 1877 [illegible] 1592 [illegible] kombla 1590 1777 [illegible] 1622 [illegible] 1908
1 **Tågården**	½ fr	Tagården 1540 Vft Thåenn 1546 tl (på)Ton 1547 tl [Tompten 1548 sl]	Taan 1550 Tåg 1655 1877
2 **Bosgården**	½ fr	Boosgardhen 1409 dipl Bosgard 1508 Stu Bosgordhen 1547 tl	Bosg. 1580 1825 1908 B[illegible] 1877 B[illegible] 1645 B[illegible] 1650 1[illegible] Boltzg. 1706

Finnekumla. Av de nuvarande gårdarna i byn upptagas 1548 fem stycken (sl 1[illegible] alla s[illegible]). Till byn ha förr räknats även följande gårdar: Hylten, H[illegible], Klämm[illegible]n med Backen, Källstorp och Karahagen (s[illegible] i lh 1715 1870; [illegible] 3 och [illegible] saknas). Flera av gårdsnamnen äro gamla, ett stycke redan från med[illegible]tiden. Nu användas de flesta icke i dagligt tal, i det att större delen av [illegible] ingår i egendomen *Finnekumla gård*, varunder även lagts en del andr[illegible]. En tid gavs åt egendomen namnet *Finneby (finəby)* som [illegible] — F. [illegible] är säkerligen det fornnord. *finn* el. *finni* 'kringströvande [illegible] fiskare, icke bofast åkerbrukare el. herde', varom se Noreen, Spr[illegible] II, 147 f.

Socknen, som nämnes 1397, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Gällstad.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Finnekumla by.

Övriga namnformer	I orten brukliga benämn.	Avsöndringar a) f. d. t. b) ej förs. [illegible]
Fin(n)akomla 1557 sl Finnekumbla 1715 lh -komble 1559 reg 1561 tl -kombla 1564 tl -kumla 1875 mb 1895 lh 1900 kb gstk bek Sd	Finnekumla gård *fęnakomla gål* (F. by med und. av nr 6 och en del av nr 8)	b) Sävatorp *sävatorp* (5 torp)
Tåenn 1630 tl 1600 kb Tonn 1567 tl Tån 1573 1624 tl 1659 kb 1715 lh	Finnekumla gård (se ovan)	b) Tån *tån* t
Bosg. 1848 lh Bord g. 1900 kb	F. gård	b) Nylyckan *nylöka* t. Rydal *[illegible]* h Sävaled *sävale* h

S. led. kan ej gärna vara annat än gammal pl. av det vanliga *kummel* 'gravröse', men då sådana ej i byns närhet anträffats, blir anledningen till namngivningen oklar. — Nära F. Strömmen är en större hög, kallad *Lundakullen lûngakulen*, med stensättning. Vid stranden av Åsunden, på gården Lindeviks skog, står en 7 fot hög sten, kallad *Grimmesten grimastén*. I närheten finnas några stenhällar.

Nr 1 **Tågården** ä. ibr skatteh. 1 mtl. — F. led. är det gamla ordet *tå*, urspr. 'tilltrampad plats, fägata', numera i Vgtl. vanligen dels 'utkant av by', dels 'beteshage för småkreatur'.

Nr 2 **Bosgården** första g. jb 1567 (sl 1557) frälseh. 1 mtl (nämnes redan under medeltiden). Om namnet se *Bosgården* i Dannike sn.

5 **Hansagården**	1 [illegible]		Han[illegible] 16[illegible] 1877
6 **St[illegible]mmen** *st[illegible]mm[illegible]*	[illegible] fr	Stommen 1540 Skjb Sttompnnen 1548 jb	Stompnen 1550 [illegible] 1908
7 **Jönsagården**	½ fr		Jonsa[illegible] 1685 1877 Jon[illegible]
8 **Skomakaregården** *skomåkar[illegible]gar[illegible]* *skomakar[illegible]gar*	1 sk		Skommakare[illegible] 1685 1687 [illegible] 1686 1877 Skoma[illegible] Skomakare[illegible] 1716
1 **Fäst[illegible]ered** *fä[illegible]* *fä[illegible]* *fä[illegible]*	1 fr (sät)	Festarydh 1415 dipl Festarödh 1415 dipl Fästarödh 1415 dipl Festeret 1488 dipl Flestheridh 1489 dipl Festerid 1546 tl	Fästere[illegible] 1685 1877 [illegible]
1 **Hes[illegible]ra** *hä[illegible]* ä. *haestra*	⁵/₁₆ fr	Hestra 1546 1547 [illegible] tl [Hesta 1548 sl]	Hestra 1550 1877 Heest[illegible] Hesstra 1660
1 **Hyltan** *hölta*	[illegible] fr	[Halthun 1546 tl] Hyltan 1547 tl (o) Hyltto 1548 sl	Hylta 1550 Hyl(l)tan 1573 [illegible] 1604 1877 Hyltan 1908

Nr 5 **Hansagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Nammet efter *Hans* jb 1611 [illegible]30
Nr 6 **Stommen** ä. jbr. kyrkoh 1 mtl, tidigt upptaget [illegible] gång kallats *Stomsberg* (även i äldre tid).
Nr 7 **Jönsagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Nammet efter *Jons* jb 1619[illegible]
Nr 8 **Skomakaregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. En del [illegible] De övriga delarna benämnas dels *Skomakaregarden* (*Arvid Skomakare* 1547 [illegible] *Peer Skommakares gård* 1637 tl), dels *Linderik*, ett namn som förekommer [illegible] från f[illegible]ra delen av 1600-talet (ofta skrivet *Linnerit*) och ännu upptages i [illegible] handlingar.
Fästered gammalt sätesgods, första g. i jb 1685, jb 1687, 1719 [illegible]

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
H? pnag. 1561 tl Hansag 1648 lh 16?9 kb 1675 tl	F. gård	a) nr 1 "Hansgårdens [illegible]"
Stommen gstk 19?? kb Öfre, Nedre Stommen 1848 lh	. . . .	a) nr 1 Finnekumla b) Kalläng *gålag* h. Risa *ísa* h. Åkraberg *akrabærj* l.
Stompzbärg 1648 lh		
Jönsag. 1648 lh J[illegible]ensag. 1659 kb Jöns[illegible] 1848 lh	F. gård	
Skomakareg. 1617 tl 1648 lh 1659 kb	Lindevik *lìnavīk* [illegible]16, [illegible]16. Tröka *tröka* [illegible]12 Lyckorna *lökora* (en del) Marstrand *mästrań* (en del) Nåckebo *nà̀kəbo* (en del)	b) Anneberg *anəbærj* h. Björken *björkən* h. Finnaholm *finaho'lm* l. Gåsahagen *gåsahagən* l. Hagalyckan *hà'galøkan* [illegible]
Festerid 1586 tl F[illegible]stare 1561 tl Fasteryd 1578 Vft -red 1603 [illegible] 1661 kb -rid 1631 [illegible] Fästrid 1631 kb [illegible] 1661 kb	b) Brolid *broli* h. Ekholmen *èkhol'mən* t. Ekåsen *èkasən* l. Enebacken *ènəbakən* t. Fiastaden *fiastan* t. Fållen *fa'la* t. Fästeredsbro *fæstəsbró* t. Huttebo *hù'təbo* h. Nordhagen *nòłhagən* t.	Nybygget, Yttre *nà'bøgət ýtrə* t. N., Övre *n. òvrə* t. Sundet *sunt* l. Sundstorp *su'nstorp* t. Svedjorna *svera* t. Svenstorp *svæ̀nstorp* t. Söderhagen *sòrhagən* t.
Heestra 1564 tl	Finnekumla gård (se Finnekumla)	
Hÿltan 1659 kb 1675 tl 1715 lh Hölta 1600 [illegible] 1602 1624 tl Hylta 1680 [illegible]		

torpnamnen äro fler från 1600-talet, ett redan från 1500-talet (*Svenstorp* 1578 tl). — F. led. är *Fäste*, en biform (se Lundgren, Upps.st. s. 15 f.) till det fsv. mansn. *Faste*. Om *-red* (här snarast utvecklat ur *-rödh*) 'röjning' se inl. Nära Sundet är på ömse sidor om vägen ett fält med en mängd små runda stenhopar (även ett par större gravkullar). Vidare finnas där två större och ett mindre kummel.

Hestra ä. jbr skattehemman 1 mtl. Hör under Finnekumla gård. — Namnet är gammal pl. av dial.ordet *hester* 'beteshage', fsv. *-häster* '-skog', ursprl. 'bokskog' (se Hellquist, Arkiv XVII, 66).

Hyltan ä. jbr frälse? 1 mtl, i Finnekumla by. [illegible] 1825 [illegible] 9. Namnet är best. form. av fsv. *hylta* 'skogsdunge'.

Nuvarande namn och uttal		Former före 1550	Senare former
1 Härbjörnarp *härbjornarp*	½ fr	[Hybernatorp 1546 tl] Herboma 1547 tl [Hierbergetorp 1548 sl]	Herbernthorp 1550 157[illegible] H[illegible] 1568 1767 Harbernstarp 157[illegible] 181[illegible] Herbiornarph 1582 Herbiernarp 1571 1611 Harbjornarp 1877 Harbiern[illegible] 1593 [illegible] 1777 Harbiorntorp 1711
1 Klämman med Backen	½ fr	Backann 1546 tl Backan 1547 tl 1548 sl (Klemenn 1546 tl Klemmen 1547 tl Clemen 1548 sl)	Backen 1550 1689 (1877) Back[illegible] 1581 1597 Bakan 1590 1631 (Klemmen 1550 1670 Kleman (Kl-) 1568 1652 Klemmaan 1551 1665 (1669) Klemmona (Kla-) 1573 1582 Klemman 17[illegible] Clemenn 1585 Kleme 1655) Backen el. Kl(m)man 1692 169[illegible] Klammen el. Backen 1694 1695 Klamman el. Ba(c)ken 1698 1699 Klamm[illegible] B 170[illegible] Klammen o. B 1703 1705 Klamman med Backen 1700 1825 Klemman m. B 171[illegible] 1725 Klamman med Backen 1719 1877 Klämman med Backa 1815
1 Kårahagen (*[illegible]hagen*)	¼ fr	. . . . .	(se ovan Klamman) Klemmen el. Kå[illegible] hagen 1660 Kårhagen 1685 187[illegible] Kårahagen 1908
1 Källstorp *sälstorp*	¼ fr	. . . .	Keellztårpp 1605 Kiel(l)st 1605 1640 Kial(l)st 1655 1805 Kallst 1815 1877 Kiällest 1680 1773
1 Närarp *närarp*	¼ sk	Nørorp 1546 tl Nedratorp 1547 tl Nedrtorp 1548 sl	Narorp 1550 1685 Nerarp 157[illegible] 17[illegible] Närrarp 1568 1712 Nararp 1[illegible] 1877 Närrp 1593
1 Sjöred *jöre* (*[illegible]*)	½ fr (tå e rör)	Siöridh 1540 Skjb S(s)iöredh 1546 kll 1547 jb Søryt 1546 tl	Siöred 1550 1593 -red 1551 1[illegible] 1576 -redt 1607 1629 S[illegible] 1588 17[illegible] -red 1590 1613 -radt 1592 -red 1614 S[illegible]

Härbjörnarp ä. jbr skatteh. ½ mtl. Räknades förr till Finnekumla by. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Härbjörn*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Klämman med Backen ä. jbr frälseh. 1 mtl med namnet *Backen*, i Finnekumla by (nr 3 jb 1719–1825). Vid slutet av 1600-talet synes ha inträtt namnbyte med *Klemman* (jfr Kårahagen), varefter båda namnen upptagits i jb; nu användes intetdera. Gården hör under Finnekumla gård (som är bebyggd å ägorna).

Kårahagen ä. jbr frälseh. ½ mtl (tidigt upptaget ss. 1 mtl) med namnet *Klemman*, i Finnekumla by (nr 4 i jb 1719–1825); jfr ovan Klämman med Backen. Sedan slutet av 1600-talet har jb namnet *Karhagen*; dock har detta, såsom framgår av tl, redan tidigare kommit i bruk. Gården hör under Sjöred, är ej bebyggd och nämnes ej, ehuru namnet ihågkommes. — F. led. [illegible]

[Herbertörp 1561 tl] Herbiornorp 1567 tl Härbjörnarp 1870 lh Herabjärnarp 1875 lfb Harbiörnarp 1600 kb [Harbjörnarp 1900 kb] Härbiernarp 1648 lh

Klemmon(n)e 1564 1567 tl Kläman 1674 kb Klemma 1586 1602 tl)

Klämman och Backe 1870 lh 1900 kb

Kåraga 1617 tl Kårahag. 1624 tl Kårahagen 1648 lh Kårehagen 1717 1848 lh Kårshagen lfb ek — b) Slätten

Kielstorpt 1659 kb

Nerorp 1564 tl Nerörp 1567 tl Närörp 1561 tl -arp 1573 tl — a)

Siöryd 1559 reg Siörid 1564 1582 tl Siör. 1612 1617 tl 1680 — b) Brondde, Björkelund, Kyrkeryd

av mansn. *Kåre*. Namnet *Klämman* är best. form av sv. o. no. dial. *klämma* ... 'klyfta, trång väg, litet jordstycke'.

Källstorp första g. jb 1605, frälseh. 1/4 mtl. Räknades förr till Finnekumla by. Hör nu under Finnekumla gård. — F. led. är gen. av det fsv mansn. *Käll*, biform till *Kätil*.

Närarp ä. jbr skatteh. 1/2 mtl (sl 1548 frälseh.). — F. led. är urspr. fsv. *nidhri*, en biform till *nidhri* 'nedre' (jfr Övrarp). Om *-arp* för *-torp* se inl. Gården ligger i en höjdsluttning.

Sjöred ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. — F. led. är urspr. fsv. gen. sg. av ordet *siö*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. Gården ligger vid Yttre Åsunden.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1700	Namnformer [illegible]
Sjöred (forts.)	Siörid 1547 tl 1548 jb Siöören 1548 sl Siögered 1519 jb	red 1603 1692 Siöred 1630 1631 S[illegible] red 1693 1795 Siöryd 1805 S[illegible]ryd 18[illegible] 1877 Sjöred **1908**
Övrarp *övrarp*	(i) Öffratorpa 1409 dipl Offratorp 1547 tl Öfftorp 1548 sl	Öf(f)rörp 1550 1593 Öfrarp 1557 1877 Öf(f)rorp 1573 1685 Öfrarp 1585 1[illegible] Öffrarp 1592 1611
1 **Östergården** ½ fr		Österg. 1702 **1877** Östreg. 1711 1[illegible] Östre 1723 1825
2 **Västergården** ½ fr		Västerg. 1702 Västreg. 1711 1805 V[illegible] 1815 1825 Westerg. **1877**

Övrarp. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn, vilka nu ej användas i dagligt tal. Gårdarna höra under Finnekumla gård. [illegible] namnet jfr *Närarp*. Byn ligger ovanför höjdsluttningen.

Övriga namnformer | [illegible] | [illegible]

Siörredh 1624 tl Skör[illegible]dh 1631 kb Sjöred bek S[illegible]a-red 1870 lh 1875 lfb 1[illegible]0 kb gstk

Ötfrorp 1564 tl Ö[illegible]e-arp 1630 tl

1798637

. . . . b) Nordlyckan *nòløka* t

. . . . b) Betåsen *bètasən* t.
Finnatorpet t

Nr 1 **Östergården** a. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Västergården** a. jbr frälseh. 1 mtl.

Grönahög

v. grö̀nahög
grö̀nəög
[illegible] *grö̀nə* [illegible]

[illegible]		[illegible]	[illegible]
1 **Bohestra** *bòhest*[illegible]	1 [illegible]	Bohestra C13 1546 tl [Bodh[illegible]stra 1547 tl Bosestare 1548 sl]	Bohe[illegible] 1550 1877 [illegible] 1691 [illegible] 1569
1 **Bösebo** *bös*[illegible]	[illegible] s fr.	. .	Bösebo 1567 **1877** [illegible] 1576 [illegible] -bodh 1635 B[illegible]boda 1584 [illegible] 1722 -bodh 1632 B[illegible]boda 1586 [illegible] 1700 [B[illegible] 1588 1597]
1 **Grönahög Stommen** *y. grö̀nahog* *grö̀nəög* *stó*[illegible]	1 kr	Grönahögx s. 1366 dipl Grönahögh 1500 Vjb 1509 Sto 1540 Skjb 1547 tl Grona-högs k. 1540 Skjb Grönehög 1546 kll 1548 1549 jb Grö-nahögz S. 1546 tl Grönnahöga 1548 sl Stommen 1540 Skjb	Grönah[illegible] 1550 [illegible] Grönah[illegible] 1568 **1877** [illegible] 1761 Grön[illegible] 1635 [illegible] Stommen 1550 [illegible] 1877 [illegible] **1908**
Gunntorp *gu̇'ntorp*		Gunnothorp 1466 Vjb Gwntorp 1500 Vjb 1546 kll 1547 1549 jb Gwnnatorp 1540 Skjb [Grwntatorp 1546 tl] Guntorp 1547 tl Gunnetorp 1548 sl Gwnttörp 1548 jb	Gunn[illegible] 1550 [illegible] **1908** [illegible] 1551 [illegible] [illegible] 1550 1805

Bohestra ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är s[illegible] ordet *bo*, om s. led. -*hestra* se *Hestra* i Finnekumla sn. Urspr. bet. är således '[illegible] gården'.
Bösebo första g. jb 1567, kyrkoh. 1/2 mtl. — F. led. är [illegible] *B*[illegible] Om s. led. -*bo* av -*boda* se inl.
Grönahög Stommen ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Pastors i Gällstad [illegible] Kallas ofta *Ankestommen*, emedan den är änkesäte till Gällstads p[illegible]

Socknen, som nämnes 1366, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Gällstad.

Sockennamnet är givet efter gården *Grönahög* (Stommen). Om namnformerna se denna gård.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bohestre 1901 ta		a) nr 1—8 Bohe [illegible] nr 1 Smalstorp
Bösobo 1564 156. tl Bösebod 1612 tl Bö abo 1901 taxl		
Grönahög el. Grönebergs Stu	Ankestommen *ăgkestomme*	b) Brobacken *vrobaḱ* [illegible] Dalskog *dålskog* [illegible] Fridhem *fridhem* [illegible] Granbråten *grånbråtan* [illegible] Åsa *åsa* h.
Stommen 1900 kb bek ek		c) Grönahögs kvarn *grönahögs kvärn* G. såg *g. såg*
Gundt. 1867 lb		

tages äldst dels med namnet *Grönahög*, dels *Stommen*, fr. o. m. 1700-talet med båda namnen. Bildade urspr. tillsammans med Uddagården (se denna) Grönahögs by. Höjder finnas invid.

Gunntorp. Sedan 1548 upptagas två gårdar; dessutom fanns äldst en kvarn (kyrkokvarn 1546—49), senare en utjord (nr 3). I dagligt tal användas icke särskilda gårdsnamn. — F. led. är urspr. fsv. gen. av kvinnonamnet *Gunna* (jfr *Gundorp* av *Gunnes̄korp*, Roxtösa, Ögtl.).

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
–1 **Östra (Gunntorp)** (*østr g.*) ³/₈ fr	. . . .	Österg. 1699 1877 Östreg. 1721 1805 Östre 1723 1825 Östra 1908
–2 **Västra (Gunntorp)** (*væstr g.*) ³/₈ sk	. . . .	Wästerg. 1703 Wästre 1709 1825 Wästreg. 1726 1805 Westerg. 1877 Västra 1908
–3 en klosterjord sk		
1 **Holmö** ¹/₄ sk *hø̀lmø*	Holma 1546 tl [Holmarid 1547 tl] Holmen 1548 sl	[Holmopp 1550] Holma (Håll-) 1568 1660 Holmen 1577 Holmann 1578 Holm 1601 Hållm 1616 1629 Holmö (Hå-) 1665 1877 Hålmödh 1684
1 **Hyltered** ¹/₈ fr *hòltərə* *hóltərə*	. . . .	Hÿltta 1550 Hyltteriid 1573 Hyllteredh 1622 Höltorid 1568 1580 -reit 1590 Hölterid 1574 1588 -rÿdt 1576 -ridt 1577 Hölterÿd 1578 1601 Hölteredh 1584 -reedt 1604 1619 -rÿ 1612 -red 1629 1825 -re 1682 Hÿltoridh 1593 Hälldtareedt 1607 Höltaredh 1691 1695 [Höstered 1877] Hyltered **1908**
Högaberg *hø̀gabærj* *hø̀gabærj*	Hogaberg 1546 1547 tl Högeberg 1548 sl	Hyabiergh 1550 Högaberg 1568 1877 -bärgh 1655 1691 -biergh 1635 1640 Högeberg 1576 1629
–1 1 sk	. . . .	. . . .
–2 en tomt fr	. . . .	. . . .

Nr 1 **Östra (Gunntorp)** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl.

Nr 2 **Västra (Gunntorp)** ä. jbr fralseh. 1 mtl. Skall jämte dess andel i lägenheten G. nr 3 å särskilt upplägg i jordregistret benämnas Gunntorp nr 4 jämlikt kammarkollegii beslut d. 18 dec. 1917.

Nr 3 en klosterjord första g. jb 1573, klostertomt, -äng el. -jord, senare krono; ej i jb 1719–30. Erhöll jb 1877 nr 3. Är nu delad mellan Gunntorp, Hyltered och Solberga.

Holmö ä. jbr skatteh. ¹/₄ mtl. Namnet är kanske urspr. böjningsform av ett *holma*, ombildat efter *holm* 'upphöjning över sankmark' av det *hylma*, *hölma* som

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Östreg. 1700 lh Östra 1700 1787 lh	.	a) nr 1 Sundstorp b) Backadal *bakadāl* Gunntorpstorp *guntorpstorp* t Hägnaholm *hęgnahol̥m* t Hästhagen *hǽsthagən* t. Nordtorp t.
Erichs el. Westreg. 1700 lh	Långagärdet *lå̀gajət* 1/16 Rullåsen *rùlåsən* 1/52, 1/24	
Holmo 1567 tl	. . . .	b) Stomslyckan *stǿmsløka* t.
Hyltan 1567 tl Hylteridh 1561 1586 tl -red 1700 lh Hyltered 1787 lh gstk ok bek Hyltorid 1578 tl Hollterred 1662 tl Höltere 1612 tl -red 1856 lh 1900 kb (1875 lfb) Högabiergh 1602 tl Högberg 1711 ggk		b) Hyltalund *hyltalun̥* h.
. . . .	. . . .	a) nr 1, 2 Högalund nr 1 Högåker b) Lagåsen *lå̀gasən* Storerör *storərǿr* h. Torsberget *tòsbærjət* l.
Husztompten el. Sjörbo 1700t. lh Husstomten 1736 lh Öhgiärdet 1756 lh Ödegärdet el. Högabergs tomt 1894 lfb		

val föreligger i *Holmö* i Strängsereds sn, Redvägs hd (se vidare detta) eller ock som Sahlgren föreslår antingen fsv. dat. sg. av *holm* eller ordet *holme* i samma bet.

Hyltered ä. jbr skatteh. 1/4 mtl — F. led. är fsv. gen. av *hylta* 'skogsdunge'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Högaberg. Jb 1550 upptas en gård, vartill kommit en tomt. — Höjder finnas invid.

Nr 1 ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nr 2 en tomt första g. jb 1757. Erhöll jb 1877 nr 2. Lagfaren under namnet *Ödegärdet el. Högabergs tomt.*

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
1 **Ingeshult** *[illegible]shult* a. *[illegible]gəsholt* In[illegible]sholt	[illegible] h	Ingalshwlt 1540 Skjb Ingelshwlt 1540 Skjb Engessolth 1546 kll Jngilssholt 1546 tl [Engelholt 1547 tl] Jngelsholth 1548 sl Engelsholtth 1548 jb Engelsholt 1549 jb	[Hagelsolltt 1550] [illegible] 1551 [illegible] holtt 1552 -hult 1590 [illegible] Ingulzolt 1572 Inge[illegible] 1573 1877 [illegible] 1588 Jngaultzhalt 1577 Inge[illegible] 1619 Jngilsholtt 1597
1 **Kartsänden** *kȧsen* *kȧsænan*	½ sk	. . . .	Karsendan 1567 1586 [illegible] 1721 Kartzenden 1607 1655 Kart[illegible]den 1640 **1877** -ändan 1805 1815
1 **Klämman** *klæma*	⅛ fr (nå o. rör)	. . .	Klemmen 1685 1716 Klemman 1686 1695 Klämman 1689 **1877** Klemmen 1700 1718
Kvarnared *kvȧnarə*		Qwarnaryt 1546 tl Quernarid 1547 tl Quarnere 1548 sl	Quernaridtt 1550 -rid 1550 1574 Quarnarid 1573 1593 -ryd 1576 1597 [illegible] 1616 1619 -ryd 1613 Qvarnarÿdh 1601 -rydh 1604 1629 -red 1650 1715 Qvarn[illegible]red 1622 1877 -re 1685 1721 Quernerdt 1577 -rydt 1577 -ridh (Qwa-) 1578 1593 -red (Qva-) 1675 1696
1 **Södra (Kvarnared)** (*sȯrə*)	⅜ sk	.	Söreg 1692 1721 S[illegible] 1693 1723 Södreg. 1699 1773 Södere. 1716 1877 S[illegible] 1717 1825 Södra **1908**
2 **Norra (Kvarnared)** (*norə*)	⅝ sk	. . .	Nolg. 1691 1825 Nol[illegible] 1721 1726 Norreg 1877 Norra **1908**
1 **Köttkulla** *sȯtkulə*	1 sk	Kiotkalla 1540 Skjb Köttekolle 1546 kll [Katekolla 1546 tl] Kottekolla 1547 tl Kittekulla 1548 sl Köthekolla 1548 jb Kötlekolle 1549 jb	Kyttakulla 1550 Kiöt[illegible]lla 1551 K[illegible]tekolla 1552 1616 [illegible]kulla 1576 1805 Kottekulla 1551 1877 K[illegible]kolla 156[illegible] K(i)tekolla 1580 1619 K[illegible] 1573 1726 Kottkulla 1577 1578 Kyttekoll 1601 K[illegible]kolle 1613 Kiattekull 1665 1670 K[illegible]kulla 1767 Kiötkulla 1761 1774 Köttkulla **1908**

Ingeshult a. jbr kyrkoh. 1 mtl (några gånger upptaget ss. ½ mtl). — F. led är urspr. gen. av mansnamnet *Ingjald* eller *Ingvald*.

Kartsänden första g. jb 1567, kyrkoh. ½ mtl. — F. led. är väl gen. av ett mot no. dial. *kart* 'tuvig mark' svarande ord, således med samma bet. som vgt. dial. *kartamosse* 'tuvig mosse'. Gården ligger vid kanten av Komosse.

Klämman första g. rjb 1685, jb 1685, frälseh. ⅛ mtl. Hade jb 1719—1825 [illegible] i Östentorps by. Upptages i äldre lh ss. torp i Östentorps by och föres till denna ännu lh 1858. Hör nu under Åbjörnstorp [illegible]. Om namnet se *Kårahagen* i Finnekumla sn.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Ingosolt 1557 sl [illegible] gelshult 1573 tl Ing[illegible] holt 1590 tl -hult [illegible] tl		a) nr 2 Hägryd[illegible] nr 1, 2 Skogsl[illegible] *[illegible]*
Karsenda 1567 tl 1569 sl -ennen 1573 tl -ennan 1578 1590 tl Kartsendan 1875 lfb 1900 [illegible] gstk ek bek Klemman 1683 lh		
Quernarid 1590 tl [illegible] 1617 1624 tl Querneri[illegible] lh 1561 tl Qwarnaree [illegible] tl		
Södreg. 1875 lfb 1901 taxl Sörg. 1900 kb		b) Skogen *skogen* [illegible]
Kiottekolla 1582 tl Kiötekolla 1631 tl -kulle 1561 tl Kiöttokolla 1[illegible] tl Kiotokolla 1567 tl Kjötkulla 1654 ggk 1[illegible]7 lh Kiöttkulla 1786 lh Köttskulla 1901 taxl		a) nr 1 Oskarshill b) Bergasvedjan *bärjesvea* [illegible] Nyehage *nyhå̀ge*

Kvarnared. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som i dagligt tal icke ha särskilda namn. — Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. Gården ligger vid en å [illegible]
Nr 1 **Södra (Kvarnared)** ä. jbr skatteh. ½ mtl.
Nr 2 **Norra (Kvarnared)** ä. jbr kronoh. ½ mtl.
Köttkulla ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — F. led. tycks urspr. vara fsv. gen. av det från fno. kända mansnamnet *Kiotve*. S. led. är gammal pl. el. en böjningsform av *kulle*. Höjder finnas invid.

Nuvarande namn och mantal	Samtidformer före 1550	Namnformer [illegible]
Nyarp *ny̆ àrp*	(i) Nyathorpe 1366 dipl [Nyholt 1546 tl] Nÿgarvp 1547 tl Nÿrop 1548 sl	Nyarp 1550 1725 Narp 1572 1577 Nye arp 1622 Nyarp 1726 1877 Nyarp 1575 1690
-1 **Östra (Nyarp)** ½ fr (*òstrə*)	. . . . . .	Hackonsg. 1697 Hackansg. 1698 Hakansg. 1699 1700 Österg. 1703 1877 Östreg. 1723 1805 Östre 1725 1825 Östra **1908**
–2 **Västra (Nyarp)** (*ræ̀strə*) ¼ sk	. . . . . .	Påfwelsg. 1699 Wästerg. 1703 Wästreg. 1723 1805 Wästre 1726 1825 Westerg. 1877 Västra **1908**
1 **Odla** ¾ fr *ǫ̀la*	Odla 1516 1547 tl Olleo 1548 sl	Odla 1550 1619 **1908** Olla 1573 Ölla 1577 1586 Odela 1613 1877 Od(d)ella 1622 1698 Öd(d)ella 1645 1688
1 **Ramnö** ⅜ sk *rò mnə* y. *rà mnə*	Rampnöö 1466 Vjb Rompnöö 1500 Vjb Ramno 1546 tl Romnö 1547 tl [Röna 1548 sl]	[Rönnen 1550] Romdö 1568 Romne 1572 1571 Romme 1576 1577 [Ronne 1578] Rompnö 1578 Rompne 1580 1590 Rampnne 1586 Rämnödh 1601 Ramnö 1604 **1877** Rampnöö 1610 1619 Rambnö 1632 1756 Rambnödh 1635 Ramboo 1688
1 **Skogen** ¼ fr *skǫ̀gən*	. . . . . .	Skogen 1600 **1877** Skogenn el. Lilla Odla 1607 S. el. Kårssbaka 1632
1 **Solberga** 1 sk *sǫ̀lbærja*	Solberga 1546 tl Solberg 1547 tl 1548 sl	Solbiergh 1550 Solberga 1568 **1877** -bärgia (be-) 1650 1737
1 **Truvhult** 1/16 sk *trùvəlt*	. . . . . .	Trufwehult 1719 1737 Trufhult 1731 **1877**
1 **Uddagården** ⅜ sk *ò dagən*	[Ödegardhn 1546 tl] Oddagordhen	Ådagåren 1550 Oddagard 1568 -gålenn 1574 -gårdenn 1576 [Ödagårdenn 1577 1578]

Nyarp. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som i dagligt tal icke ha särskilda namn. — Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nr 1 **Östra (Nyarp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Håkansgården* efter *Håkan* jb 1650—95.

Nr 2 **Västra (Nyarp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Pårelsgården* efter *Pafvel* jb 1650.

Odla ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är kanske gammal pl. av fsv. *odhal* 'odal jord'.

Ramnö ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl, även upptaget ss. frälseh. — F. led. är oklar, enär formen *Ramn-* hänvisar på det fsv. *ramn* 'korp', varmed dock icke skrivningen *Romn-*, som även stödes av äldre personers uttal, förliker sig. — S. led. är väl *ö* i dess gamla bet. 'trakt vid vatten'. Ligger vid Komosse.

Övriga namnformer	Förut brukliga benämningar	Avsöndringar [illegible]
Nyörp 1561 tl -orp 1564 tl		
Östreg. 1700 1848 lh Östro 1700 lh	. . . .	b) Lövervdet *lövrygt* t. Nordstugan *nöstuga* t.
Westreg. 1700 1848 lh	. . . .	a) nr 1 Lugnet b) Nybro *nybro* h. Timmerhall *timarhäl* (tl. h.)
Ola 1573 tl Olla 1645 tl Odla 1810 kb Stora Ödla 1602 tl Stora Ollo 1617 tl	Nybygget *nybogat* 1/16	a) nr 1 Höga
[Rommö 1557 sl Ramnö 1569 sl] Ramne 1617 tl Rampnö 1561 tl Rompnö 1567 tl [Romdö 1561 tl Rånnö 1578 1590 tl] Ramne 1602 tl Ramnö 1586 tl Ramnöd 1612 1645 tl	Kvarnhultet *kvänhultat* 1/24	a) nr 39, 40 Komosse
Lilla Ödla 1602 tl L. Olla 1612 tl L. Ola 1617 tl	. . . .	a) nr 1 Nordskogen *nöskogen*
Solberg 1557 sl 1637 tl S. Wästerg., Österg. 1810 kb Trufhult 1721 lh	. . . .	a) nr 1 Björkelund nr 1 Hägnaholm
Odagard 1557 sl Åldagården 1624 tl Od-	. . . .	b) Nyslatt *nyslät* Norrå *nöra* h.

Skogen första g. jb 1600, frälseh. 1/4 mtl (ett par år upptaget ss. 1/2 mtl). Urspr. ett nybygge i Odla

Solberga ä. jbr skatteh. 1 mtl. Skall jämte dess andel i lägenheten Gunntorp nr 3 a särskilt upptagas i jordregistret benämnas Solberga nr 2 jämlikt kammarkollegii beslut d. 18 dec. 1917. — Namnet betyder väl 'solbelysta höjder'. Gården är belägen å höjder.

Truvhult första g. jb 1719, oskattl. kronotorp, 1721 1/16 mtl (upptaget på utmarken). — F. led. är säkerligen mansnamnet *Truve*, som enligt Rääf ännu på 1600- och 1700-talen brukades i Ögtl.

Uddagården ä. jbr kronoh. 1 mtl. Har stundom (särskilt i lh) upptagits ss. en del av Grönahögs by (jämte Stommen). — F. led. är tvivelsutan tsv. gen. av mansn. *Udde*.

Uddagården [illegible]	1517 tl [Widd[illegible] 151[illegible] tl]	Vddagarde [illegible] gardhen [illegible] den 1590 1805 1908 [illegible] 1577 [illegible] gard 1622 1815	
1 **Visnaholmen** *vis[illegible]holmen*	[illegible]	Wisundnaholm 1466 Vjb Viswndha-holm 1500 Vjb	Vesnaholm 1571 [West[illegible] 157[illegible] 1578] Visnaholmen (W-) 158[illegible] 1[illegible]25 1908 Wissnaholman 1597 [illegible] (W-) 1725 1815 Wissneholmenn (Wl-) 160[illegible] 16[illegible] Wissneholmenn 1607 1640 We[illegible] 1613 Wissnehällmenn (-h-) 1619 16[illegible] Wissnarhällmen 1632 W[illegible] 1877 Wissmarholmen (W-) 1610 17[illegible] Wismarholmen 1690 Wessn[illegible]holmen 16[illegible] Wissmerholmen (W-) 1650 1698 W[illegible] mareholmen 1715 1722
1 **Vrangestorp** *vra[illegible]storp*	[illegible] kr	Wrangbenestorp 1466 Vjb Wrommalstorp 1500 Vjb [Vramwnstorp 1546 tl Vrannutorp 1547 tl] Wrångxstorp 1548 sl	Vrongist. (Wrå-) 1550 1590 V[illegible] 1568 Vrongestorp 1571 W[illegible] 1877 Vr[illegible] 1572 1635 Vra[illegible] 1680 Wrongistorp 1593
1 **Åbjörnstorp** (*å̀b[illegible]storp*) *å̀by[illegible]* Åbj[illegible]rns	[illegible] kr (f[illegible] [illegible])	. .	Abiornst 1682 1770 Ab[illegible]storpet 1737 Abjörst. 1777 Abjernt. 1795 1877 Åbjörn t. 1908
1 **Äspered** *ès[illegible]*	[illegible] sk	Esperyd 1546 tl Esperud 1547 tl Espere 1548 sl	Espared 1550 Esperrid (A-) 1568 1597 -ryd 1576 -rydh 1601 -redt 1605 162[illegible] Espered 1622 1877
Östentorp *ìstor[illegible]* y. [illegible]*torp*		Östenstorp 1546 tl Osthenstorp 1547 tl Östen torp 1548 sl Ostanstorp 1548 sl	Östanst. 1550 1586 Östenst. 1568 Östenstorp 1572 1571 Öst[illegible] 15[illegible] 157[illegible] Östenstorp 1553 1593 Ös[illegible] 17[illegible] 1877

Visnaholmen första g. jb 1574, klosterh. [illegible] mtl. — F. led. [illegible] urspr. [illegible] gen. av det fsv. ordet *visund* 'bisonoxe', vilken en gång funnits i Sverige. S. led är best. form av *holm* i bet. 'upphöjning över sankmark'. Gården ligger v. kanten av Komosse.

Vrångestorp ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (även upptaget ss. frälseh.). Kr. domän. — F. led. tyckes urspr. vara gen. av ett för övrig icke känt [illegible] öknamn *Vrangben* 'skevben' (jfr fsv. öknamn som *Langaben*, *Sn[illegible]ben*). — Fo[illegible] har funnits en stenkrets i närheten av gården.

Åbjörnstorp första g. jb 1682, frälseh. [illegible] mtl. Hade jb 1719–1825 nr 2

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
gården 1561 tl Uddagård 1569 sl 1717 lh Uddagården 1900 kb gstk Grönahög Uddag. 1810 kb		Äsa [illegible]
Visnaholmen 1573 tl 1900 kb gstk Wisnareholmenn (-hå-) 1602 1624 tl Wisnarhålmen 1612 tl -holmen 1875 lfb Wissnerehålmen 1631 tl Wessnarehålmen 1645 tl		a) nr 1 H[illegible] b) Bäckas[illegible] *bäkas*[illegible]
[Wrengest. 1557 sl] Wrangist. 1578 tl [Wragest. 1654 1656 gsk] Wrängest glktl		b) Grenå[illegible] *gr*[illegible] Gul[illegible] *gå*[illegible]
Åbjörnst. gstk Åbjörnst. 1900 kb		b) Örahol[illegible] *ö*[illegible]
Esporidh 1578 1590 tl		b) Äspås *äspås* [illegible]
Östenst. 1557 1569 sl Östent. 1565 lh Öst. 1624 1637 tl 1717 1860 lh Östest. 1631 tl [Östersl. 1654 1656 gsk] Östen(s)t. 1875 lfb		

Östentorps by. Har varit rå-och-rörshmn (till Östentorps säteri). Föres [illegible] lk (tidigast ss. torp) till Östentorps by. — F. led. är gen. av namnet *Åbjörn*.

Äspered ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. är fsv. *äspe* 'aspskog, aspved'; om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Östentorp. Sedan 1548 upptagas fyra gårdar, som hitintills varken i jb eller i [illegible] tal fått särskilda namn (dock förekomma sådana i flera handlingar [illegible] kända av folket). Till byn ha även hört torpen (nu gårdarna) Kl[illegible] och Åbjörnstorp. — F. led. är urspr. gen. av mansn. *Östen*. Namnet *Östentorp* [illegible] början är en felform.

1 5/8 fr (sät.)		
2 **Nedregården** 1/2 fr (rå o. rör)		Nedreg. 1908
3 **Övregården** 1/2 fr (rå o. rör)		Övreg. 1908
4 **Mellomgården** 1/2 fr (rå o. rör)		Mellomg. 1908

Nr 1 (säteri) ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Nedregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. 1/2 mtl. [illegible] 1719—1825 nr 4.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Ö: säteri 1875 lfb	Intaget *intakat* 1/8	a) nr 1 Mossen
Nedreg. 1733 1858 lh (1875 lfb) 1900 kb	Lilla Östentorp *lela östorp* 1/96	
Öfreg. 1733 1858 lh (1875 lfb) 1900 kb Öfre 1900 kb		
Millang. 1733 lh Mellang. 1842 lh Mellomg. 1858 lh (1875 lfb) 1900 kb	. . . . .	b) Björkeskogen *björkaskogən* 1.

Nr 3 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1/2 mtl. Hade jb 1719–1825 nr 5

Nr 4 **Mellomgården** ä. jbr kronoh. 1/6 mtl. Hade jb 1719–1825 nr 6

Gällstad

[illegible]

[illegible]		[illegible]	[illegible]
1 **Backen** *båkən*	1/8 sk fr		Backen 168[illegible] **1877**
1 **Bentorp** *bęntorp* *bęntorp* 3. *bræ̨ntorp* *bæ̨gtorp*	sk fr	Bentorp 1408 1465 dipl 1546 1547 tl 1548 sl [Betorp 1547 tl]	B[illegible] 1550 **1877** B[illegible] 15[illegible] B[illegible] 1580 1640 B[illegible] 1597 B[illegible] 1650 1700
1 **Björkholmen** *börkholmən* Bärkholm[illegible]	1 fr (s[illegible])	Karholt 1540 Skjb [Kerhalt 1546 tl Kärult 1547 tl] Kår-elt 1547 jb Kårolt 1548 jb [Karlholth 1548 sl] Kåreltth 1549 jb	Korholt 1550 [illegible] 1572 1629 [illegible] 1576 1577 Kol[illegible] 1551 [illegible] Kolfrolt 1552 Kolfuoroltth 1551 Ka[illegible] 1568 -hult 1569 Kåroh 1580 1588 -h[illegible] 1573 1655 -holt 1590 1619 -ält 1601 Karlhult el. Börkhol(l)men 16[illegible] 1737 K. el Borckholm 1696 B[illegible]khol(l)-men 1689 1695 K. el. Biörkh[illegible]l(l)me[illegible] 1731 1761 K. och Bjorckhollm[illegible]n 1773 1777 Kiärrhult el. Biorckholmen 1767 Ka[illegible]-hult o. Biorkholmen 1795 1805 Kalll[illegible] och Björkholmen 1825 1877 K. o. Bj[illegible]-holm 1815 Björkholmen **1908**
1 **Björnarydet** (*bjö̀naryt*)	1/[illegible] sk		Biörnerÿdh 1601 1616 -ryd 1655 1715 Biornareedt 1604 Biornarydh 1619 16[illegible] -rÿ 1645 Biörnared 1650 1761 Bj[illegible]nare[illegible] 1777 1877 Biornaryd 1773 1825 B[illegible]-rydet **1908**

Backen första g. jb 1682 (tidigare i tl), frälseh. 1/8 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 7. Har från början räknats ss. en gård i Möllebo och kallas ännu stundom *Möllebo backe* (jfr Möllebo och Intorp). Ligger på en höjd.

Bentorp ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. kan icke innehålla det fsv. mansn *Be[illegible]* emedan gården då borde heta *Benarp*, i fsv. tid *Benatorp*. Det fnord. adj *[illegible]*-gen' (i no. även 'lätthanterlig, lättskött') tycks ej heller kunna antagas.

Socknen nämnes 1335. *Gelstadha gäld* omfattade vid reformationstiden samma socknar som nu (utom moderförsamlingen annexerna Marbäck, Grönahög, ha Sam, Finnekumla och Tvarred).

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Gällstad (Prästgården).

Gravhögar och kummel finnas flerestädes inom socknen.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Backen 1624 tl m. 1688 kb	Möllebo backe *mølbo bäkə*	b) Mårdek *mådek* t. Nordhagen *nōrhagən* t.
Bentorp 1561 tl	. . . .	a) nr 1 Helgeo b) Lugnås *lǫgnas* h. Söderhagen *sorhagən* h. Öresand *orəsån* t.
Kooroltt 1567 tl Kårhult 1573 tl Karhult 1624 tl Börkhålmen 1645 tl 1659 kb Björkholmen 1812 1900 kb gstk glk ek Källhult el. B. 1901 taxl	. . . .	b) Aspholmen *åsphølmən* Gubbås *gùbås* t Skinnarns *ʃinəs* (Skinnarhemmet) t Slätten *slätən* t
Biörnarýt(t) 1617 1645 tl -ry 1621 tl 1666 kb -redh 1631 tl -ryet 1776 . . -rydet 1901 taxl -ryd 1900 kb llb glk bek Biornared 1633 kb Biörnarý 1655 tl	Rydet *ryət*	b) Björkelund *bjørkəlun* h. Hjortasvedjan *jǫtasvejə* h

Björkholmen ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl med namnet *Kårhult*, varav genom missuppfattning uppstått *Källhult*, som ännu upptages i jb 1877, men icke användes i dagligt tal. — F. led. i *Karhult* är väl mansn. *Kar* (jfr *Kårahagen* Finnekumla sn). Gården ligger på en höjd vid Rannavags sjö.

Björnarydet första g. jb 1601, kronotorp, snart ¼ mtl. Kallas i dagligt tal vanligen *Rydet*. — F. led. är fsv. gen. av namnet *Björn*. S. led är best. form av *ryd* 'röjning', varom se inl.

Nuvarande namn och [illegible]tal	Namnform före 1550	[illegible]
Boarp *bòarp*	Boorp 1546 tl Boga[illegible]p 1547 tl Boårp 1548 reg [Baarp 1548 reg Bra[a]rp 1548 reg] Booarp 1548 sl	Boorp 1550 1593 B[illegible] 17[illegible] 1877 B[illegible]arp 1571 1613
1 Månsagården ½ sk *månsagan*	. . . .	Månsag. 1692 1877
2 Mellangården ½ sk *mèlagan*	.	Mällumg. (Me-) 1692 17[illegible] M[illegible] 1696 Mellang 1751 18[illegible] M[illegible] 1908 Mellang. 1908
3 Ödegården ¼ sk *ögan*	. . .	Ödeg. 1703 1877
4 Skattegården ¼ sk *skàtagan*	. . . . .	Skatteg. 1692 1877
5 Gudmundsgården *gùmosgan* ⅓ sk	. . . .	Gudmundsg. 1731 1877 G[illegible] 1737 Gudmunsg. 1756
6 Liliegården ¼ fr *lila-boarp* *lela bòarp* *boarp lilə* Lilla Boarp	. . . .	Lilla 1795 1825 Lilleg. 1877
1 Bondegärde ½ [illegible] (*bòngalə*) *bòngalə* Bondagärde	Bondegerdo 1546 1547 tl Bondegerda 1548 sl	Bondag(i)erde (-ga-) 1550 161[illegible] -g(i)erdet 1601 1610 -gi[illegible]let 16[illegible] Bon-deg(i)erde (-gia-) 1590 1825 B[illegible] 1805 1877 Bonnagärde 1645 1670 [illegible] gierde 1665 1693
Bredared *brèəra* 5 *bre[illegible]*	Bredaridh 1540 Skjb Brederyt 1546 tl Bredarit 1547 tl Bredarid 1547 tl Brederid 1547 1549 jb Bredere 1548 sl [Brudere 1548 sl]	Breidt 1550 -rid 1552 Bre[illegible] 155[illegible] 1588 -ridtt 1578 [illegible] 1590 1629 -ryd 157[illegible] Breeridh 1557 1593 Bredered[illegible] 157[illegible] -rydh 1576 1613 -rydt 1576 -r[illegible] 16[illegible] 1629 -ry 1613 Bredare[illegible] 1573 B[illegible] 1580 1582 Bredare[illegible] 162[illegible] 1877 [illegible] -re 1680 1694

Boarp. I ä. jbr upptagas fyra gårdar (1548–50 dessutom ett frälseh., [illegible]). En gård (nr 5) införes först sent. — Om namnet se *Boarp* i Dalstorps sn.
Nr 1 **Månsagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Synes tidigast ha hetat *Anders Månssons gård* (*Anders Månsson* anges tl 1637, *Mons* jb 1568, tl 1590).
Nr 2 **Mellangården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 3 **Ödegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl (½ mtl).
Nr 4 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 5 **Gudmundsgården** första g. jb 1731, skatteh. ⅓ mtl (tidigare i [illegible] kronoh.). Hade jb 1731—1825 nr 1. Namnet efter *Gudmund* tl 1665 (*Gudmundh* kb 1659).

Övriga namnformer	[illegible] brukliga namn	Nyare [illegible]	[illegible]	[illegible]
Bogorp 1561 1567 tl				
And. Månssonsg. 1645 tl Månssag. 1655 tl	. . .	a) nr [illegible] B. Fr[illegible] nr 1 Bodal		
Millang. 1700 lh Mellong. 1738 lh 1900 kb Ifb bek Mellang. 1774 1776 lh Jonag. 1813 1817 [illegible]	Jonagården *jònagårn* [illegible]			
Ödeg. 1700 lh	. . .	b) Marielund [illegible]		
Skattag. 1602 tl		a) nr 1 Nybygget b) Aspelund *aspəl[illegible]* [illegible] Hagen *hàg[illegible]* [illegible]		
Gudmunsg. 1700 1799 kb				
Lilla 1757 lh 1900 kb Sunkahemmet 1776 lh Sunket gstk Sänkahemmet glk Lilleg. el. Sänkahemmet bek	Sunket *sǫ̀ŋk[illegible]* Tången *tà[illegible]* [illegible]	b) Karr, Stora *stora* [illegible]		
Bondag(i)erde 1637 tl -garde b. 1600t [illegible] Bondegärdet glk	.	b) Nybygget *ny̆byg[illegible]* Rädjelot *[illegible]*		
Breeridh 1561 tl Breare 1602 tl 1711 ggk Bredered 1655 tl Bredare 1612 tl 1656 [illegible] 1812 kb				

Nr 6 **Lillegården.** Jb 1548—50 upptages ett frälseh., införes åter jb 1615 (ang[illegible] först ss. obefintligt), från 1631 1 mtl. Saknas jb 1719 - 30 (lh 1757 ödeshemman.) Erhöll jb 1825 nr 1, jb 1877 nr 6. I dagligt tal användes oftast namnet [illegible] som väl måste sammanhänga med (dal-)*sänka* och smal. dial. *sänka* 'sankt st[illegible]' Gården ligger avlägset från den egentliga byn, i närheten av [illegible]

Bondegärde a. jbr skatteh. 1 mtl.

Bredared. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som [illegible] [illegible] följande namn Om namnet se *Bredared* i Månstads sn

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Senare namnformer [illegible]
-1 **Jansgården** 1/2 sk *jå̀n gạn*	. . . . . .	Wästreg. 1698 1805 Wäster[illegible] 1709 Westerg. 1877 Wästre 1756 [illegible] Wastra 1773 Jansg. **1908**
-2 **Östergården** 1/2 fr	. . . . .	Hansag. 1697 1700 Österg. 1703 **1877** Östreg. 1725 [illegible] Östre 1756 1815 Ö[illegible] 1825
1 **Bråten** 1/4 fr *brọ̀ton*	. . . .	Bråtten 1657 1688 Bråten 1685 **1877** Broten 1692 1693
Bystad *bý̈st[illegible]*	(i) Bystadhä 1401 dipl (i) Bystadhe 1401 dipl ? Böystad C13 ? Bisstada C13 ? Bystade C41 Bystadha 1546 tl Bystada 1517 tl Býstad 1547 tl Bysta 1548 sl	Bystada 1550 1632 [illegible] -sta 1573 1731 Bistada 1571 1578 [illegible] 1588 1601 Bÿstadh 1655 1650 [illegible] Busta 1681 1682 [illegible]stad 1767 Bystad 1771 **1877**
-1 **Stora (Bystad)** 1 fr *stọ̀ra-bysta*	. . . .	Storg. 1698 Storeg. 1699 1877 S[illegible] 1709 1825 **1908**
-2 **Lilla (Bystad)** *lḕla-bysta* 3/8 fr	. . . .	Lilla 1660 1825 **1908** Lillg. 1698 1877
1 **Börsbo** 1/2 sk *bȍᵲsbo*	Burgeboda 1517 tl [Börsboda 1548 sl]	Bergisbo 1550 Börisbo 1568 [illegible] 1573 1622 B[illegible] 1571 Byris- 1576 1597 Biris- 1577 Beris- 1578 Byr[illegible]- 1601 B[illegible] 1607 1629 Byitz- 1610 B[illegible]boda 16[illegible] 1640 Börsbo 1655 **1877**
1 **Danstorp** 1/4 sk *dạ̀nstorp* *dánstorp*	Danstorp 1540 Skjb 1546 kll 1547 tl 1547 1549 jb 1548 sl	Danst[illegible] 1550 **1877** Danstorp 155[illegible] D[illegible]torp 1572 1593 Dannst. 1607 165[illegible]

Nr 1 **Jansgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Jbs förra namn *Västergården* användes numera icke i dagligt tal.
Nr 2 **Östergården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1749—1825 nr [illegible] Hette tidigast *Hansagården*. Särskilt gårdsnamn användes numera icke i dagligt tal.
Bråten första g. jb 1657, skattl. 1656, frälseh. 1/4 mtl. Motsvarar tydligen de[illegible] tl redan på 1500-talet upptagna *Slättbråta*, frälseh. 1/2 mtl. — Namnet [illegible] form av ordet *bråte* i bet. 'svedjefall, förhuggning i skog'.
Bystad. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som tidigt fått skilda namn. — [illegible]

Övriga namnformer	Förr en brukliga binamn	Avsönd. [illegible]
. . . .	. . . .	a) nr 1 Lindås
. . . .	. . . .	b) Kvarnåsen *kvànasən* t.
? Slettbråt(t)a 1578 1602 tl	. . . .	a) nr 1 Högsäng
Bystada 1567 tl -stadh 1573 tl -sta 1645 tl Byestad 1602 tl	. . . .	b) Lindås *lŋas* t. Ljungvik *jògvik* t Ljungås *jògas* h. Nabben *nåbən* t. Sjöbo *ʃøbo* t.
Stora 1567 tl 1603 kb Stoorebÿestad 1602 tl		
Lilla 1567 tl		
Börgisbo 1557 sl Byrisbo 1561 tl Boris- 1564 1590 tl Böris- 1624 tl Børesz- 1659 kb Börz- 1602 tl Börsbodh 1612 tl [Biörsbo 1654 ggk]	Nygårdet *nyjat*	b) Lindebäcken *lindəbækən* t. Nygårdstorp *nygastòrp*
Dan(n)störp 1561 1630 tl	. . . .	a) nr 1 Olsberg b) Ramfruek *ramfruèk* t. Stugan *stùva* h.

led. är väl ordet *by* (jfr *Bystad* i Tranemo sn samt i Solberga sn, Redvägs hd). — Två större gravhögar finnas nordväst om gården, nära Bystads sjö.

Nr 1 **Stora (Bystad)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 2 **Lilla (Bystad)** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 3.

Börsbo ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är urspr. gen. av namnet *Börje*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Danstorp ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. — F. led. är gen. av namnet *Dan*. Emellertid kan man på grund av det äldre dial.uttalet misstänka, att man egentligen har att göra med ett fsv. *Danungsthorp* (jfr Svenstorp nedan), innehållande ett till mansnamnet *Dan* hörande släktnamn *Danunger*.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Frölunda *frö'nna* *frö'nna* (*frö'na* *frö'na*) *y. frölunda*	Frölunda 1401 dipl Frolwnda 1540 Skjb Frölunde 1548 1549 jb Ffrölunde 1546 kll 1547 1548 jb Ffrolwnda 1546 tl Frölunda 1547 tl 1548 sl Ffrolande 1547 jb	Frolunda 1550 **1877** [illegible] Frölunna 1675 1725 [illegible] Frällunda 1635 1688
1 **Tolsgården** ½ sk (*tölsgan* *tölgan* Tolsgården *tölsgan* Tolsegården)	. . . .	Tolsg. 1690 **1877**
2 **Snickaregården** ¼ sk	. . . .	Snikareg. 1691 Snickareg. 1692 **1877**
3 **Mellomgården** ¼ sk	. . . . . .	Mallomg. (Mel-) 1685 1756 [illegible] 1761 1825 **1908** Mellomg. 1877
4 **Torbjörnsgården** ¼ sk	. . . . .	Torbiornsg. 1685 **1877** [illegible] biornsg. 1691 Törbiornsg. 1692 [illegible] Biönsg. 1697 1698 Thorbiorns[illegible]
5 **Övregården** [illegible] sk	. . .	Öfreg. 1681 **1877** Öfre 1815 1825

Frölunda. Sedan 1548 upptagas sex gårdar. Ett av gårdsnamnen är gammalt; av de övriga ha flera sent vunnit stadga och äro i dagligt tal ej gängse. — S. led. är kanske gammal pl. av *lund*, vars *l* då blivit "tjockt" efter vokal (se *Solanda* av *Sadelanda*, se Ale hd s. 98 och jfr Lindroth, N. o. B. VI, 40). I så fall är 1. led. snarast fsv. gen. av ettdera av gudanamnen *Frö* eller *Freja* (se vidare Noreen, Sv. landsm. 1911, s. 277 f.). Emellertid är det ock möjligt att namnet ställer sig vid sidan av det fsv. släktnamnet *Frölungar* (varom se Hellquist, Ortn. på *-inge* s. 30) på samma sätt som *Sælund* 'Sjælland' vid *Sil[illegible]* [illegible] *Valunda* (N. Åsarps sn, Redvägs hd) vid *Valungar* (se Hellquist, s. 164) och [illegible] då att fatta ss. urspr. betydande 'Frölingarnas hemvist' el. d. Om *-und* jfr [illegible] övrigt i.l. — Ovanför byn, vid egendomen Berga, är en hög med ett stenrös. I närheten synas även vara några mindre rösen.

Övriga namnformer	Förr brukliga benämningar	Avsöndringar [illegible]
Frölanda 1561 tl Frölanna 1586 tl Frolunda 1564 tl 1607 kb Fruluńda 1621 tl		
Westreg. 1705 lh	Tingsslätterna *tìgslæ̀tərna* 1/56	a) nr 1 Brunsbo nr 1, 2 Hedarp *hèdarp* nr 1 Tingslund b) Fridhem h
Östremillang. 1705 lh	Bengtsgården *bæ̀nsgɑ̀n* 1/8 (se nr 3 o. 4) Kronogården *krùnəgɑn* 1/8 (se nr 3)	a) nr 1 Kilebo nr 1 Kvarnberget nr 1 Kvarnhult nr 1 Skogsryd
Cronog. 1655 tl Westremillang. 1774 1775 lh Mellomg. 1860 lh 1900 kb lfb bek Mellang. 1774 1775 lh	Bengtsgården 1/8 (se nr 2 o. 4) Kronogården 1/8 (se nr 2)	
Torrbiörnsg. 1774 lh Millang. 1705 lh	Bengtsgården 1/8 (se nr 2 o. 3) Berga (se nr 5 o. 6)	b) Broholm *brohɔ̀lm* h
Öfrag. 1645 tl Öfverg. 1774 1775 lh 1900 kb Östreg. 1705 lh	Berga (se nr 4 o. 6)	a) nr 1 Frötorp, Lilla (se nr 6) nr 1 Frötorp, Stora (se nr 6) b) Nybygget *nẏ̀bogət* t Skogen *skṑgən* t. Snippen *snìpən*

Nr 1 **Tolsgården** ä jbr skatteh. 1 mtl. Särskilt gårdsnamn användes sällan i dagligt tal (någon gang har gården kallats *Yttergården*) — F. led. är gen. av namnet *Tord* i dial.formen *Tol* (*Tooll* tl 1624, *Tohl* tl 1665, *Tol* kb 1669). Gästgiverihmn enligt kammarkollegii beslut 10/5 1880.

Nr 2 **Snickaregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet användes icke i dagligt tal.

Nr 3 **Mellomgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Namnet användes icke i dagligt tal. En del kallas *Kronogården* (jämte en del av nr 2). — F. led. är gammal biform till *mellan*.

Nr 4 **Torbjörnsgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Namnet användes icke i dagligt tal. En del kallas *Bengtsgården* (jämte delar av nr 2 och 3), en del ingår i egendomen Berga.

Nr 5 **Övregården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Ingår i egendomen Berga. Namnet användes icke i dagligt tal.

[illegible]		[illegible]	[illegible]
6 **Berge** *bä[illegible]*	[illegible]	Berg 1546 tl (på) Berget 1548 sl	Berg 1550 1635 B[illegible] 1578 [illegible] (Ba-) 1590 1700 [illegible] Berg[illegible] 1601 1877 Bar[illegible] [illegible] Bergiet 1698 1777 B[illegible] 1908
1 **Groered** *gr[illegible]*	[illegible]	Groryt 1546 tl Grorid 1547 tl Gr[illegible]-uere 1548 sl	Gr[illegible] 1750 [illegible] 1568 1588 [illegible] 1576 [illegible] 1601 1629 [illegible] Groered 1725 1908 [illegible] 1635 [illegible] 1681 [illegible] 1650 1683 [illegible] 1665 1675 Grod[illegible] 1680 1825
1 **Gårdö** *g[illegible]* *g[illegible]*	[illegible]	Garde 1546 tl Gorde 1547 tl [Gerre 1548 sl]	Go[illegible]de 1550 Gård[illegible] 1557 1560 [illegible] 1877 Gåde 1572 1795 Gå[illegible] 1590 169[illegible] Gåla 1607 1696 Gårda 1640 [illegible] 1688 Gårdö 1908
1 **Gällstad Prästegården** *jä[illegible]la prä[illegible]gar*	[illegible] k[illegible]	(in) Gelstadhum 1335 dipl Geltte-stade k. 1341 RL Gelstatha s. 1385 dipl (af) Gielstäthä 1397 dipl Gyäl-städhä s. 1404 dipl Gjälstada s. 1408 dipl (i) Gelstathöm 1413 dipl (eccl.) Gelzstada 1413 dipl Galtistade k. 1413 1520 RL (i) Gäl-stadhe 1415 dipl (i) Giälstadhä 1415 dipl (i) Giälstadhe 1415 dipl Gelstada sokn 1447 dipl Gelstade	Gielstade s 1550 G(.)elsta[illegible] 1551 1613 G(i)elstad 1551 1767 G[illegible] 1601 1767 Gialsta 1635 1756 [illegible] 1777 Gällstad 1795 1877 G. Prästeg. (pr-) 1719 1777 1908 G. Prästeg. (pr-) 1725 1825 G. pr[illegible] 175[illegible] G. prästg. 1815 G. prästg. 1877

Nr 6 **Berge** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Bildar jämte en del av nr 4 samt nr 5 egendomen *Berga*. – Dial.uttalet visar att namnet icke är best. form av *berg*, utan antingen fsv. dat. i obest. form av *berg* eller ock ett från isl. bekant *berge* med samma [illegible]t. Gården ligger på en höjd.

Groered ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. *Groar*, gen. av det fsv. kvinnor *Gro* (jfr Rygh, Pn. s. 97). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Gårdö ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1719–1825 nr 2 (ursprungligen i Gällsta[illegible] by, se nedan). — Namnet är den gamla dat. sg. av *gård*, som ännu är bevarad i uttrycket "gammal i garde". Ändelsen *-e* har tidigt misstolkats som *-ö*. På jordägarens begäran har dock denna felform här bibehållits. — Spår [illegible] gravkuller.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Bergit (Bä-) 1578 1624 tl Biergia 1656 ggk Berge 1659 kb 1826 lh bgias Berga glk	Berga (*bärja*) (se nr 1 o. 5)	a) nr 1 Fretorp, Lilla (se nr 5) nr 1 Fretorp, Stora (se nr 5) b) Johannisberg *johannisbärj* h. Vakås *våkas*
Groridt 1557 sl -reed 1602 tl [Gorrid 1586 Jj] Grorre 1612 1624 Jj Groere 1659 kb -redh 1668 kb Grodered 1811 lh 1900 kb gstk lfb		
Ga(a)le 1567 1582 tl Gällo 1655 tl Gårdö 1812 1900 kb glkI lfb bek glkII	. . . . .	a) nr 2, 3, Gardo nr 1 Göransfors nr 1 Hermansborg *härmansbårj* b) Brunnshyddan h. Nydal *nydål* h. Oskarsdal l.
Gelstada 1550 reg Hiellesta 1562 RL Giällstad 1669 kb Gällsta 1876 Dj Gällestad glex G. Prestg. bek	. . . . .	a) nr 3 "Gällstads församlings kyrkogårdsplan" nr 2 Kyrkogården lägenhet betecknad ss. "till församlingens folkskola" b) Aspliden *åsplidən* l. Björkelund *bjorkəlu'n* t. Björkäng *björkäŋ* h. Heden *häea* t. Hedås *hèdas* h. Höge *hòjə* (Höga) l.

Gällstad Prästegården första g. jb 1687, taxerat 1695 för 1 mtl, 1719 krono.. 1/2 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 3. Kyrkoherdeboställe. Byn synes urspr. hava omfattat gårdarna Svenstorp, Gårdö och Prästegården. — Namnet som även träffas i Norge tycks förutsätta ett annars okänt fsv. mansn. *Gall* (jfr adj. *gäll*?). S. led. är urspr. pl. av *stad* i bet. 'boplats' (jfr inl.). — Å en kulle söder om kyrkan, varest Prästegården numera är förlagd, hava funnits flera kummel, av vilka ett par äro kvar. I två hagar längre i söder finnas flera större och smärre kummel å en terräng med egendomliga terrasser. Vid folkskolan finnas två små resta stenar.

Nuvarande namn och uttal		Namnformer före 1550	[illegible]
Gällstad (forts.)		s. (g.) 1453 dipl 1546 kll 1547 1549 jb (i) Gelstadhom 1457 dipl Gelstadha s. 1466 dipl 1546 tl (i) Gelstadhe 1474 hskh (i) Galstadha 1483 dipl (i) Gelstade 1488 dipl Gelstadhe sokn 1495 dipl (i) Geelstadhe 1492 dipl Gelstadha k. 1498 dipl Geltistade k. 1505 RL (j) Geldstade 1526 reg Gellesta 1530 reg Gelsta 1530 reg 1548 sl Gielsta 1540 reg Gelstada k. 1540 Skjb 1549 reg Gälstadha 1544 Vft Geelzstada g. 1547 tl Gällstadha S. 1548 reg Gällestadaby 1549 reg Gelstada stompn 1540 Skjb	
1 **Hagaslätt** *hågaslæt*	¼ fr	[Hagrislet 1546 tl]	Hagaslett 1567 1731 Hagaslatt 15[illegible] **1877** -slet (-slat) 1577 1697 [H[illegible] 1584] Hageslet 1601
1 **Hallen** *hålən*	⅛ fr	. . . . .	Hallen 1683 **1877**
1 **Holmared** *hål'mara*	⅜ sk	. . . . .	Holmarid 1567 1582 -rydt 1576 H[illegible] 1568 Hol(l)maredt (Hå-) 1590 1619 [illegible] 1597 1773 Hal(l)mared 1629 1703 Hol-mared 1645 **1877** Hollmare[illegible] 1655 17[illegible] Holmerydth 157[illegible] -ryd[illegible] 1601 H[illegible] 1613 -redh 1635 Hol(l)mered 1650 17[illegible] Holmoridh 1584 1588 Hamoredh 1622
1 **Hägnen** *hägən*	¼ sk	. . . . .	Hägnan 1573 Hegnan 15[illegible] 16[illegible] Hengnen (Hä-) 1635 1719 H[illegible]nen 1[illegible] **1877**

Hagaslätt första g. jb 1567 (tidigare i tl), frälseh. ½ mtl. Obebygg[illegible] [illegible] under egendomen Bredängen (se Rannaväg). — F. led. är fsv. gen. av ordet *ha*[illegible]
Hallen första g. jb 1683, frälseh. ⅛ mtl. Hade jb 1719–1825 nr 8 ([illegible] [illegible]nat under Intorp). — Namnet är best. form av det gamla ordet *hall* [illegible]
Holmared första g. jb 1567 (tidigare i tl), kyrkoh. ½ mtl tidigt upptage[illegible]

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Hageslätt 1561 tl		b) Enebacken *[illegible]* Ljungsbo *jógsbo* t.
Holmeridh 1561 tl [Holffmarid 1567 tl] Holma 1612 tl Holmaridh m. 1600t. kb Hålmare (Ho-) 1617 165[illegible] tl 1656 ggk		a) nr 1 [illegible] nr 2 [illegible] nr 1 Holmö (*[illegible]*)
Hengnen 1624 tl		

frälseh. — F. led. är fsv. gen. av *holme*, i vgt.dial. även med bet. 'upphöjning över sankmark'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Hägnen första g. jb 1573, kronoh ¼ mtl. — Namnet är väl best. form av vgt. dial. *hägne* 'inhägnad mark'.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	[illegible]
Härvered *härvarə*	Herueryt 1546 tl Harffuorid 1547 tl Heruere(e) 1548 sl	Herffueridt 1550 1577 -ridh (H.) 1578 Herfvered 1645 1825 Harfver 1675 **1877** Hartueridt 1590 -red 1586 1[illegible] -rydh 1601 1622 -red 1601 1709 Herff uorid 1568 1582 -rydh 1576 Harfu[illegible] 1572 1588 Harffuördh 1588 Har[illegible] 1604 1619 Härfvared 1685 1777 [illegible] 1691
1 **Lilla (Härvered)** *lilə härvarə* 1/4 fr	. . . .	Lille 1584 1619 Lylle 1586 Lilla [illegible] 1825 **1908** Lilleg. 1698 1877
2 **Stora (Härvered)** *stòra-härvarə* 1/2 sk	. . . .	Stora 1690 1825 **1908** Storeg [illegible] 1877 Storg. 1805 1815
1 **Intorp** 3/4 fr *intorp* *intorp*	Entorp 1546 1547 (sät.) tl 1548 sl	Int. 1550 **1877** Intorp 1572 1593 E[illegible] 1573 Innt 1607 1622 Int och Lilla I[illegible] 1632 1655 Int. o. Ihm 1660 1825
2 **Intorp och Möllebo** en kvarn fr	.	Möhlebo 1687 Mollebo 1805 1825 Intorps och Mollebo 1877

Härvered. Sedan 1548 (tidigare i tl) upptagas två gårdar. — F. led [illegible] Sahlgren föreslår vara ett fsv. mansn. *Härve*, kortnamn av *Härvardh* eller *H[illegible]ridh*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Nr 1 **Lilla (Härvered)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Stora (Härvered)** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Intorp ä. jbr frälseh. 1 mtl, 1715—1815 2 mtl. Jb 1632—55 nämnes *Lilla Intorp*

Äldre namnformer	[illegible]	[illegible]
Härffuere (He-) 1612 1624 tl -redh 1612 tl Harfweridh 1561 tl 1633 kb Harfvered 1900 kb ...k lfb Harffware 160.. tl Härfvared 1900 kb		
Lilla 1612 tl	. . . .	a) nr 1 Gothem (se Torsbo) nr 1, 2 "Torsbo trikåfabrik" (se Torsbo) b) Björkelund *bjørkəlu'n* t Hagen *hågən* t. Hyltan *hølta* Svedjorna *svèəra* t.
Stora 1633 1900 kb 1655 tl	. . . .	a) nr 1 Björkäng nr 1 Hagalund nr 1 Hallsberg nr 1 Rosenlund b) Annelund h.
Ent. 1557 sl Jntörp 1561 tl Lilla Jnt. b. 1600t. kl		a) nr 1 Nordlid b) Björkelund h. Bäckaskog *bäkaskog* Granåsen *grånåsən* h. Hästhagen *hästhagən* Jutatorpet *jutatorpət* Kejsarns *šēsas* (Örestrand) t. Kullen *kulən* h. Kärråsen *šäråsən* t. Nylyckan Smedatorpet *smèatorpət* t Örsten *østé'n* t. c) Möllefors *mələfos* lgt (se Int. o M.) manuf.verk
Intorps och Möllebo qvarn lfb Intorp o. M qvarn bek	Möllefors *mələfo's*	

— Formen *Intorp* tycks ha uppstått av den något äldre *Entorp* (jfr *inte* vid sidan av *en*), men detta är till sin f. led oklart. Ett fsv. *Enatorp* av mansnamnet *Ene* borde nämligen ge ett *Enarp*. Kanske har man här tradnamnet ... — I skogen väster om gården är en stor gravkulle.

Intorp och Mollebo *en kvarn* första g. jb 1687, 1719 frälsekvarn i Mollebo. Har jb 1719—25 nr 6. Kallas jämte ett intill beläget manufakturverk (kniphammare) *Möllefors*, vilket namn uppkommit i anslutning till *Mollebo* (se nedan).

Nuvarande namn och uttal [illegible]

1 **Knölen** [illegible] sk. — Knallen 1541 1578 [illegible] Knolen 1581 1877
knø̄len

1 **Kullabo** [illegible] sk. Kollabodha 1546 [illegible] Kolaboda 1547 [illegible] Kullebo 1548 [illegible] — Kollebo 1550 1588 Kullebo 1601 1877 [illegible] 1568 1777 [illegible] 1574 1593 [illegible] 1577 1688 [illegible] 1578 [illegible] Kåh- 1619 Kallabodh 1635
ku[illegible]labo
kü[illegible]abo
Kullabo

1 **Kållan** [illegible] fr. — Kuller 1687 1703 Kållan [illegible] 1908 [Kallo 1877]
kå̀lan (rå o. rör)

Källhult och Björkholmen se **Björkholmen**

1 **Kättebo** [illegible] sk. Kettebodha 1546 [illegible] Ketteboda 1547 [illegible] Kettebo 1548 [illegible] — K(i)ettabo 1550 1590 [illegible] 1586 [illegible] 1572 1825 [illegible] 1580 1795 [illegible] 1650 1865 [illegible] 1877
šä̀tebo

Lid — Lyd 1568 1737 [illegible] 1573 1877 [illegible] 1569 1607 [Rydt 1576 1577] [illegible] 1578
li
Hegnann el. Ly 1601 1601

1 **Yttre (Lid)** [illegible] sk. — Yttreg 1700 1773 Yttreg [illegible] Yttre 1815 1825 1908
(*y̆[illegible] li*)

2 **Övre (Lid)** [illegible] sk. — Öfreg. 1700 1877 Öfre 1908
ö̀vre li

1 **Möllebo** [illegible] fr. Mölleboda 1547 [illegible] — Mölneboqvern 1613 Mölebo 1682 [illegible] Miöhlebo 1698 [illegible] 1699 Mölebo [illegible] 1877
mø̄[illegible]ləbo
mø̀ləbo
[illegible] *mø̀lbo*

Knölen första g. jb 1574, kronoh. [illegible] mtl. — Namnet är best. form av [illegible] bet. 'liten förhöjning, bergsknalle' (jfr äldsta skrivningen *Knallen*). Gården ligger vid en höjd.

Kullabo ä. jbr skatteh. $\frac{1}{2}$ mtl. — F. led. är, såsom dial.uttalet visar, ordet [illegible] (fsv. även *kul*), men den genom missförstånd uppkomna formen *Kullebo* har [illegible] på jordägarens begäran bibehållits. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl. Anledningen till namngivningen är okänd.

Kållan första g. jb 1687, oskattl. torp, 1703 (rå o. rör under Intorp) frälseh. [illegible] mtl. Hade jb 1719—69 nr 5 (i lh räknat under Intorp). — Namnet torde [illegible] enkelt vara en missuppfattning av *Kullen*, i dial. *Kållen*.

Kättebo ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är väl urspr. fsv. [illegible] antingen av [illegible] som det synes även i andra fsv. ortnamn ingående, mot isl. *Kati* [illegible]

Kullabo 1557 sl Kulabo 1561 tl Kaala- 1561 1567 tl Kula- glk Kola- 1633 kb 1645 tl Kullen 1731 lh Kållen 1900 kb lfb	. . . .	b) Dundrbacken *ùndrbak* st.
Kietteboda 1564 tl Kietebo 1561 tl Kiettaboda 1602 tl Kiätteboa 1612 tl Kätebo glk [Kälbo gstk]	. .	a) nr 1 Bmmsberg nr 1 Nylund nr 1 Pakerna *pàkrna* nr 1 Torslund b) Bäckasvedjan h. Karlslund *kalslúņ* h. Kilakulla *ŝìlakula* Kvarnåsen *kvàrnasn* t Lövåsen *lövasn* st.
Liid 1561 tl Ly 1633 kb Ly 1645 tl Lydh 1633 kb		
Yttre 1771 lh		
Öfra 1771 lh Öfre 1837 lh 1900 kb gstk Mölebo 1567 tl Mölebo 1578 tl 1841 lh [Möllebyn 1651 1656 gstk] M. Norreg. 1900 kb 1901 tax	M. Nordgården *m. nòrgarn*	b) Hälleberg *hälebarj* t

Kato) svarande mansn. *Käte* eller ock av det fsv. namnet *Kata*. Om s. led. *-bo* och *-boda* se inl. — På gränsen till Hulareds sn, invid vägen, finnas resta stenar, däribland en synnerligen hög.

Lid. Gårdarna upptages ej i äldsta jbr och ha sent fått särskilda namn.

Nr 1 **Yttre (Lid)** första g. jb 1568, frälseh. 1/2 mtl. snart upptaget ss. 1 mtl. Obebyggt, nämnes sällan i dagligt tal.

Nr 2 **Övre (Lid)** första g. jb 1573, kronoh. 1/2 mtl. Hade jb 1719–1825 nr 1 **Möllebo.** Jb 1613 frälsekvarn. Införes ss. tillökt jb 1682, frälseh. 1/8 mtl. Kalla stundom *M. Norregarn n.* Jfr Backen samt Intorp och Möllebo, en kvarn (Mölle fr ns). — F. led. är urspr. fsv. gen av *mölna* 'kvarn'. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
1 Nygården *ny[illegible]*	1 [illegible]		Engiabo 1571 1588 (1597) [illegible] (1616) [Enng[illegible] el. Ny[illegible] 1590; [illegible] el. Nygårdh 1593 Enngia- el. Ny[illegible] 1597 Eng(i)e- el Ny[illegible] 1601 [illegible] Engie- el. Nygård 1601 1622 Ny[illegible] (1597) 1613 1699 -gårdh (1593) 1619 [illegible] Nygården 1700 **1877** Nygården el. [illegible]gabod 1635
Närarp *närarp*		Näretorp 1536 reg Nedretorp 1540 Skjb 1546 tl Nädretorp 1540 Skjb Nedratorp 1547 tl [Närolth 1547 jb Nerolt 1548 jb] Neretorp 1548 sl [Närolt 1549 jb]	Närorp 1550 1685 Nararp 1557 **1877** -arph 1640 Nerarp 1551 1588 [illegible] 1568 1635
1	1 [illegible] sk		
2	1 [illegible] sk		
1 Pjukesbo *pjūkəsbo*	1 [illegible] sk	. . . .	Pingesbo 1550 Piuckesb[illegible] 1616 [illegible] Pukils- 1568 1578 Piakes- 1573 [illegible] Piuke- 1584 1590 Piucka- 1586 Piuck[illegible] 1607 1699 Piuks- 1622 1805 Piukessb[illegible] 1632 1635 Pjuksbo 1815 1877 Pjukes[illegible] **1908**
1 Prästekvarn en kvarn [illegible] *prästakwana* Prästakvarnen		. . . .	Prästeqwern 1691 -qwarnen 1698 [illegible] -qwarn 1737 1825 -qvarna 1756 1761 Präst[illegible] qvarn **1877**
Påbo *påbo*		? Paabow C13 Påboda 1540 Skjb Påboo 1546 tl 1548 sl Paboda 1547 tl Påbode 1547 jb Pååbode 1548 1549 jb Pååboode 1548 jb	Pabo 1550 1568 [På 1550] Påbo [illegible] **1877** Påboda 1574 Påbbodh 1632 Pab[illegible] 1635 1655

Nygården första g. jb 1574, kronotorp med namnet *Ängabo* (jfr Ängabo [illegible]) tidigt upptaget ss. hmn (1/4 mtl).

Närarp. I ä. jbr upptages en gård (nr 2), vartill senare kommit en annan (nr 1). Jb 1547—76 upptages även en kyrkotomt. Gårdarna ha icke fått särskilda namn. — Om namnet se *Närarp* i Finnekumla sn.

Nr 1 första g. jb 1619, frälseh. 1/2 (1) mtl, snart upptaget ss. kronoh.

Nr 2 ä. jbr skatteh. 1/2 mtl.

Pjukesbo jb 1550 kronotomt, sedan skatteh. 1/4 mtl. — F. led [illegible] möjligen [illegible] av det fsv. mansn. *Piuke*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. namn
Nygård 1637 tl Ny-gård glk		b) Åhagen *åhagen*
Näröp 1561 tl Ner-erp 1564 1567 tl		b) Ekeberg (*ēkəbær*) h. Toppås *tōpas* st.
Piukersbo 1561 tl Piukisbo 1564 1624 tl Pjukes- 1900 kb lfb gstk Pjugs- 1819 kb Pjuke- glk		
Prästkvarnen 1900 kb Boarps kvarn Pa		
Pa(a)bo 1582 tl 1633 kb Paboda 1567 tl Påboda 1561 tl		

Prästekvarn första g. jb 1691, kronokvarn. Saknas jb 1696–97. Hade jb 1719—1825 nr 4. Hör under Gällstad Prästeg. Ligger vid Boarp (någon gång användes namnet *Boarps kvarn*), liksom den därmed sammanhängande utjorden *Prästäckra* (bek), som numera sällan nämnes.
Påbo. Sedan 1567 upptagas fyra gårdar (jb 1547–57 upptages en kyrkotomt). De särskilda gårdsnamnen användas sällan i dagligt tal. — F. led. är troligen urspr. ordet *påre*, som i fsv. användes ss. tillnamn. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeb. [illegible]
1 **Övergården** 1/16 kr (*[illegible]vərgan*) 7/16 sk	. . . . . .	Öfre 1692 1825 Öfre[illegible] 1698 1877 Öfverg. 1908
2 **Lillegården** 1/4 sk *lilagan* Lillagården	. . . . . .	Lilla 1697 1825 Lille[illegible] 1698 1877
–3 **Botelagården** 1/4 sk (*bòtəlagan* *bɔ̀tlogan* Botlegården)	. . .	Boteleg. 1692 1699 Botleg. 1697 18[illegible] Botlg. 1731 Bottleg. 1756 1877 B[illegible] 1908
–4 **Storegården** 3/4 sk	. . . .	Stora 1684 1825 Storeg. 1698 1877
Redslarp *rèslarp*	Rysluthorp 1385 dipl Rysletorp 1447 dipl Ritzletorp 1453 dipl {Rÿstorp 1546 tl Ryslarid 1547 tl} Rislorp 1548 sl	Rislorp 1550 1573 Reslarp 1576 157[illegible] Ressl- 1635 1680 Rysl- 1568 1685 Ryssl- 1613 1648 Risl- 1572 1597 R[illegible] 169[illegible] 1700 Rit(t)slarp 1601 1719 Ret(t)sl- 167[illegible] 1703 Redslarp 1686 1877
–1 **Övregården** 1/4 fr	. . . .	Öfreg. 1719 1877 Öfre 1725 1825
2 **Mellomgården** 1/4 fr	. . . .	Mällumg. (Me-) 1684 1756 Mellomg. 1719 1825 1908 Mellg. 1815 Mällomg. 1877
–3 **Yttregården** 1/2 fr	. . . .	Yttreg. 1685 1877 Yttreg. 1686 17[illegible] Ÿttre 1695 1697 Yttre 1825
Rånnaväg *rànaveg* *ràŋaveg*	Randeuägh 1413 RL Randabergh 1466 dipl Rande-	Ranneuegh 1550 Rånnaweg (Ro-) 15[illegible] 1635 Rånnaväg 1568 1877 Rannaweg 1551 -wägh 1593 Rånnaweg 1751 176[illegible]

Nr 1 **Övergården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. F. led. är uspr. *[illegible]*.
Nr 2 **Lillegården** jb 1550 kronotomt, 1557 1/2 mtl.
Nr 3 **Botelagården** sedan 1567 kyrkoh. 1/2 mtl, tidigt upptaget ss. [illegible]. — F. led. är kvinnonamnet *Botilla* i biformen *Botela* (jfr *Gammela* : *Gamlla* o. d.) *Bot(t)ela* upptages jb 1650 –94.
Nr 4 **Storegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1761 nr 1.
Redslarp. Sedan 1548 upptagas tre gårdar. De särskilda gårdsnamnen användas ej i dagligt tal. — F. led. synes vara gen. sg. av fsv. *rydhsl* med biformen *rydhsla*. Det förra ger ett fsv. *Rydhslatorp*, varav senare *Rysslarp* (1645), det senare fsv. *Rydhslotorp* (jfr 1385), varav *Rysslorp* (jfr 1548). Det nuvarande *Redslarp* förutsätter emellertid ett fsv. *Ridhslatorp*, varför man måste antaga, att

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. [illegible]
Öfre 1655 tl Öfverg. 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Rydsäng
Lilla 1573 tl	(Lilla Påbo *lèla-pabo*)	
Botilleg. 1900 kb Botilsg. lfb	. . . .	a) nr 1 Fredstorp
. . . .	Stora Påbo *stòra-pabo*	a) nr 1 Brolyckan nr 1 Huleskogslyckan nr 1 Mossmaden b) Påbo skolplan Åhagen *åhagən* h.
Reslarp 1557 sl Redzletorp 1562 RL Rislörp 1561 tl Rislarp 1569 l 1621 tl 1633 kb Risslerph 1655 tl Rÿszlarp 1602 tl Reslarp 1812 kb Ryslarp 1645 tl		
Öfverg. 1900 kb ek	. . . .	a) nr 2 Dammen nr 1 Dämmet b) Berget *bærjət* h Ekelund *ekəlu'n* t. Sjöhagen *ʃòhagən* t.
Millang. 1645 tl Mellomg. 1900 kb lfb bek	. . . .	b) Apelås *àpəlas* t. Aspås *àspas* t.
Ytreg. 1637 tl Yttre 1645 tl Ytterg. 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Dammen b) Aspås h. Hagen *hàgən* t.
Ronawej 1564 1567 sl Rånaväg 1864 ll. Ranewägh 1659 kb Rån.		

det fsv. *rydhsl* haft en biform *ridhsl* (jfr fornvgt. *tilpt* for *tylpt* 'tolft', *sister* för *syster* m. m.; se Noreen Aschw. gr. § 101, 2). Jfr dock *Redslareds* sn (Kin. I 2), som med tvekan antagits innehålla dial.ordet *ressla* 'reva'. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nr 1 **Övregården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 2 **Mellomgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 3 **Yttergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Rånnaväg. I ä. jbr upptagas sex gårdar, vartill senare kommit två andra. Av dessa uppföres i jb t. o. m. 1825 ett skatteh., som länge varit öde; detta hade jb 1719—1825 nr 6. Vidare upptages kll 1546, jb 1549—68 en kyrkoaker samt jb 1574—1787 en kronoäng, senare -tomt. Ett par av gårdsnamnen äro gamla. —

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksmaterial [illegible]
Rånnaväg (forts.)	wegh 1195 dipl Randevägomkr. 1500 Stu Randhowägh 1533 reg [Rundewy 1535 reg] Randeweg 1540 reg Randewäg(h) 1540 reg Rannevegh 1540 Vft Råndawegh 1540 Skjb Raneweg(ss gierde) 1546 kll 1547 jb Randaueg 1546 tl Rånaweg 1546 tl Rondaueg 1547 tl Rondaueij 1547 tl Rånneweg 1547 jb Ranneweg(z gerde) 1548 1549 jb Rodneueg 1548 sl Ronneuo 1548 sl Röneueg 1548 sl Ranneueg 1549 jb	-väg 1568 Rånawegh 1551 1640 -väg 1691 1877 Rånnewi[illegible]h 1554 [illegible] 1645 -vägh 1650 1688 Ronnauäg 1576 [R[illegible] 1576 1577 Rontauag 1576 R[illegible] 1576 Renneueg 1588 Romawegh 1577 Ronneuegh 1597] Rånewegh (Rö-) 1577 1622 -väg 1655 1688 Rånnwegh 1590
–1 **Knapagården** 1 fr (*knȧpagan*) (sät.)	. . . .	Knapeg. 1619 1737 Knapag. 1756 1877
–2 **Börjagården** 5/8 sk *bȯrjagan*	. . . .	Börg(i)eg. 1684 1696 Börgiag. 1690 1761 Börjag. 1719 **1877** Börjeg. 1815 B[illegible]. 1825
–3 **Larsagården** 3/4 fr *lȧsagan* Lassagården	. . . .	Larsseg. 1684 Lasseg. 1686 1696 Lars[illegible] 1685 **1877** Lassag. 1699
–4 **Gamlegården** 1/2 fr y. *gamlegan* *gȧmlagan* Gamlagården	. . . .	Gambleg. 1684 1777 Gamblag. 17[illegible] Gamlag. 1761 Gamleg. 1795 1877
–5 **Gatugården** 1/2 sk (*gȧtgan*)	. . . .	Gatteg. 1684 Gateg. 1685 1697 [illegible] 1690 **1877**

F. led. är fsv. gen. av ordet *rand* (vgt. dial. *rånn*), väl i bet. 'kant'. D[illegible] finnes invid byn, har troligen namnet urspr. avsett "vägen vid sjökanten". – Vid byn hava funnits flera kummel, av vilka endast ett är kvar. Vid Rånnavägs sjö skola enl. Dj. finnas gravhögar.

Nr 1 **Knapagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. 1612 tl nämnes *Knapa Nils* (jfr *Knapagården* i Timmele sn, Redvägs hd). Gården bildar jämte delar av nr 2, 3 och 5 egendomen *Bredängen*.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. h. [illegible]
neweg 1637 tl [Rön(n)e-wag 1656 1711 gg!] Ronnawej 1567 tl -väg 1812 kb Rannawägh 1661 kb Rändeuegh 1561 tl [Rännenägh 1655 tl]		
Knapeg. 1774 lh	Bredängen *brèæga* (se nr 2, 3 o. 5)	b) Ljungmossen *jògmosən* t. Svensholm h.
Börgag. 1668 kb	Bredängen 5/16 (se nr 1, 3 o. 5)	a) nr 1 Hulängen
Lassag. 1717 lh 1812 kb Larseg. 1774 lh	Bredängen 1/2 (se nr 1, 2 o. 5)	a) nr 1 Grönelid
Gambleg. 1645 tl 1670 kb Gamblag. 1717 lh Gamlag. 1812 kb 1816 lh Gamleg. 1774 lh	Fållen *fa'la* 1/8	a) nr 1 Halledal *haledàl* nr 1 "Rännavägs skolhusplan" nr 1 Tomten b) Hultet *hùltət* 2 h. Skabo *skabo* 3 h Västerskogen *vàstəskogən* h. Västerås *vastərås*
Gatog. 1564 1590 tl Gateg. 1573 tl 1816 lh Gatteg. 1655 tl	Bredängen 3/8 (se nr 1, 2 o. 3)	a) nr 1 Sjövik b) Dammen *dámən* t. Enebacken st.

Nr 2 **Börjagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet efter *Börie* jb 1557–1600, 1613 (*Byriell* jb 1601, *Birge* jb 1550, tl 1561).
Nr 3 **Larsagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Namnet efter *Lasse* jb 1610–90 (*Larss* tl 1573).
Nr 4 **Gamlegården** första g. jb 1606, frälseh. 1 mtl. Hade jb 1805–25 nr 11.
Nr 5 **Gatugården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Nämnes sällan i dagligt tal.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
Gatugården (forts.)			
–6 **Gunnagården**	3/8 sk		Gunneg. 1684 1689 Gunna[illegible] 1690 1877
gùngan			Gunnog. 1769
–7 **Skattegården**	3/4 sk		Skatteg. 1697 1877
skàtegan			
Skattagården			
1 **Röshult**	1/2 sk	Röshwlt 1540 Skjb	Rossholt 1550 1619 [illegible]
rös-l		Rosholt 1546 tl	1551 -hult 1586 1737 Rösholt 1577 [illegible]
		Rossult 1547 tl	-oltt 1576 Rosholt 1551 1590 R[illegible]
		Rössholt 1547 jb	1572 1877 Rossiultth 1557 R[illegible]
		Rörsholtt 1548 jb	Rissholtt 1588 1597
		Rörsholt 1549 jb	
Saxared		Saxeriid 1540 reg	Saxeridt 1550 -rid 1568 1597 -rydh 1601
sàkrarə		[Saparyd 1546 tl	-red 1613 1825 -re 1692 1693 Saxar[illegible]
sàksərə		Sapere 1546 tl]	1590 -rid 1572 1595 -rydt 1576 [illegible]
		Saxarid 1547 tl	1586 1613 -redt 1601 1629 Saxared
		Saxsare(e) 1548 sl	1632 1877
–1 **Norregården**	1/4 fr		Nolg. 1692 1877 Norre 1725 Norre[illegible] 1908
nòlgan			
Norrgården			
2 **Södregården**	1/2 fr		Södre 1693 1697 Södreg. 1698 1877
sörgan			Sörg. 1795 1825
1 **Stenkulla**	1/8 sk	Stekolla 1547 tl	Stenkulle 1550 Stenkulla 1568 1877
staŋkula		Stenskulla 1548 sl	-kolla 1572 1613 -kålla 1681 1685 [illegible]
staŋkula			1586 Stennkolla 1588 1597 -[illegible] 1619 1650

Nr 6 **Gunnagården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1719–73 nr 7, jb 1777–1825 nr 1. Namnet efter *Gunne* tl 1546–1602.
Nr 7 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719–69 nr 8, jb 1773–1825 nr 1.
Röshult ä. jbr kyrkoh. 1 (1/2) mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Skjb 1540: "1 torp nybygd". — Namnet är möjligen egentligen *Rödshult*, biform till *R[illegible]shult* (se Revesjö sn), liksom *-röd* till *-ryd* 'röjning', varom se inl. Annars kan f. led innehålla *röse*, vilket kanske är troligare.
Saxared. Sedan 1548 upptagas två gårdar — F. led. är fsv. gen. av mansn

Övriga namnformer	[illegible] brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
. . . .	. . . .	Hagalund t. Nylund t. Rosenlund t. Tahagen *tåhagən* t
Gunnag. 1637 tl Gunnag. 1655 tl	. . . . . .	b) Rånnavägs skolplan
Skatteg. 1645 tl 1668 lb Ledsg. 1717 lh Lissg. 1774 lh Nedre el. Skatteg. 1774 lh	Galtås *gàltas* 1/32. 1/32	a) nr 1 Häggaberg b) Liderna *līəra* h.
Roshult 1578 1582 tl Rysshulltt 1631 tl	. . . . . .	a) nr 1—3 "Röshults soldattorpsandel" b) Björkelund h. Hasthagen *håsthagən* h.
Saxare 1624 tl b. 1600 t. kb 1654 ggk Saxered 1602 tl Sagsered 1700 lh		
Lilla 1612 1655 tl Norg. 1812 kb Norreg. 1900 kb	. . . .	b) Lövåsen *lövasən* t.
Stora 1612 tl Store 1655 tl Söderg. 1900 kb	. . . .	b) Sjöholmen *ʃöholmən* h.
Stenkula glk	. . . . .	b) Örbäcken *örbäkən* t.

...are (latiniserat *Saxo*, t. e. den bekante danske historieskrivaren). Om *-red* för *-rud* 'röjning' se inl.

Nr 1 **Norregården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (1548 skatteh.). Hette tidigast *Lilla S.*
Nr 2 **Södregården** jb 1548 frälseh., därefter jb 1605, frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Stora S.*

Stenkulla ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är ordet *sten*, s. led. gammal pl. eller böjningsform av *kulle*. Namnet torde hava sin anledning av ett vid gården befintligt märkligt fornminne, bestående av mellan 20 och 30 klumpstenar (flera lär tidigare funnits), ställda emot varandra i två långa rader

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
1 **Stigamot** *stègamo* Stegamo	ett torp kr	. . . . . .	Stygamot 1687 1700 Stigamot 1691 1877 -moet 1694
1 **Svenstorp**	¼ fr	Svenungztorp 1519 reg	Sweenugzt 1567 Suenung[illegible]zt. 1568 15[illegible] Svenst. 1572 1690 **1908** Suen t[illegible]rp 157[illegible] Svänst. 1619 1688 (1715) Suenungzt. 158[illegible] Sueninghst. 1613 [Suenungh i Torp 158[illegible] 1588 Suen i Törp 1593] Swennist. 16[illegible] Tompten 1590 (1686) Svenst. el. Tompta 1685 1756 Svanst el. Tompten 1686 Sv[illegible] (Sve-) el. Tomptan 1687 1737 Svenst el. Tomten 1725 1877 Svenst. el. Tomte 1731 Svenst. Tomten 1805 1825
1 **Tormestorp** *tȯ̀rmastorp*	¼ sk	Tormostorp 1540 Skjb Tormodztorp 1540 Skjb [Törnestorp 1546 kll Karmanstorp 1546 tl] Tormetztorp 1547 tl Torminstorp 1547 1549 jb Tormdstorp 1548 jb Tormanstorp 1548 sl	Tormost. 1550 1569 Tormunst. 1551 1700 Tormust 1552 Törmanst 1557 T[illegible]modst. 1568 [Tormust 1572] Tormest 157[illegible] [Törnestörp 1576 Tornest 1577 1629] T[illegible]mundzt. 1580 1619 Tormundzt. 1582 [T[illegible]undzt. 1588] Tormundztorp 1593 Tårmundz 1616 Tårmest 1652 1640 Tormest 17[illegible] 1767 Tormanst. 1709 1737 Tormest. 177[illegible] Tormest. 1777 **1908** Tormenst. 1795 1877
1 **Torsbo** *tȯ̀ssbo*	1 fr (sät)	. . . .	Torzboo 1605 Torsbo 1607 **1877** Torsboda 1610 1629 Torilsboda 1619 Tors[illegible] 1632 Torssebodh 1632 Torsse 1635 Tor[illegible] 1640 1645 Torssebo 1655 1697

Stigamot första g. jb 1687, torp, 1719 krono; saknas jb 1773—95. H[illegible] jb 1719—69 nr 6, saknade nr jb 1805—25. Hör under Gällstad Prästg. Namnet är väl urspr. sammansättn. av ä. nsv. *stigh* 'stig' (se Noreen, Vårt språk III, 181) och *mot* 'möte' (jfr *vägamot* o. d.), således 'ställe där vägarna mötas'. Dialektuttalet *Stegamo* har väl uppkommit genom att *-t* oriktigt uppfattats som artikel och avlägsnats, såsom skett i "gott *gry*" i st. f. äldre *gryt* och [illegible] *spri* för *sprit*. I skrift har anslutning skett till rspr. *stig*.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Stegemootte 1550 reg Stigamo b. 1600t. kb 1665 tl Stegamoo 1665 kb [Stigamon glk bek]		
Tompten 1567 tl Tompta 1586 tl Tomptan (Tå-) 1590 1655 tl 1659 kb Tompte 1659 kb Tumthan 1669 kb Tomten gstk glk ek Suenugst. 1578 tl Svenstorpet el. Tomten 1900 kb Svenstorp Tomten 1901 taxl lfb	Tomten *tǫ́mta*	b) Enholmen t. Fröjdelund *fröjdəs* h.
Tormostörp 1561 tl [Tormost. 1567 tl] Tormestörp 1612 tl Tårmest. 1631 tl Tormost. glk Tormenst. 1573 tl 1633 kb Tormundst. lfb Tormonst. 1635 kb Törmonst. m. 1600t. kb	. . . .	b) Broliden Lidasvedjorna *liasveəra* t. Sörhagen *sörhagən* t.
Torisbo 1573 1624 tl 1633 kb Torsboa 1602 1612 tl Toressbodh 1662 kb	. . . .	a) nr 1 Gothem (se Härvered Lilla) nr 1, 2 "Torsbo trikåfabrik" (se Härvered Lilla) b) Backon *bàkən* t. Björkhill h. Björkås *bjòrkəs* t Björkäng h. Ekåsen *èkasən* t. Klaråsen *klàrasən* h. Lindås *linas* h. Torshäll h.

Svenstorp första g. jb 1567, frälseh. $1/2$ mtl, snart upptaget ss. 1 mtl, sakerligen urspr. i Gällstads by. — F. led. är urspr. gen. av det ännu i Vgtl. kvarlevande fsv. mansn. *Svenung* (jfr *Svenstorp* i Dalums sn, Redvägs hd).
Tormestorp ä. jbr. kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Thormund*.
Torsbo första g. jb 1605, frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. gen. av namnet *Tore*. Om s. led. *-bo* se inl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna fr. o. m. 1550
1 **Totebo** *tòtəbo*	1/4 fr	. . . . . .	Totobo 1567 1586 Totte- 1572 1697 Totebo 1573 1877 Tott- 1571 Tota 1597 1619 Totebodh 1632 Totte- 1635
1 **Ängabo** *ägabo*	1/2 sk	Engiaboda 1546 tl Engiabod 1547 tl Engebo 1548 sl	Eng(i)ebo 1550 1650 -boda 1629 Eng( )a-bo 1568 1698 Enngaboth 1632 1635 Ängiabo 1686 1737 Ängabo 1756 1877

Totebo första g. jb 1567 (tidigare i tl), frälseh. 1/2 mtl. — Härledningen av f led. är obekant. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Toteboda 1557 tl Thotebo 1561 tl Totabo m. 1600t. kb -boa 1602 tl	. . . .	b) Lyckäs *lökas* l.
Engebo 1561 tl Engiaboda 1567 tl -bod 1612 tl	. . . .	a) nr 1 Påvelyckan

Angabo ä. jbr skatteh. $^1/_2$ mtl. Jfr Nygården. — F. led. är fsv. gen. av *äng*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Hillared

hèlarə

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksl. [illegible]
1 **Björkered** *bjòrkərə*	1/4 fr	Birkeridh 1540 Skjb Birekaridh 1546 kll Byrekeryd 1546 tl Birkerid 1547 tl Byrekered 1547 jb Börkerith 1548 sl Birekarid 1548 1549 jb	[Barekaridtt 1550] Bi[illegible]k(i)erid 1551 157[illegible] Börk(i)erid 1552 1593 Berkeridh 1551 Byrkiorid 1572 Byrkeridh 1573 1590 Birke[illegible] 1574 Bierekeryet 1576 Bi[illegible]rkaridt 157[illegible] -redt 1588 Byrchierydh 1581 B[illegible] reedt 1601 1629 Börkered 1622 17[illegible] Björkered 1756 1877
1 **Bolg** (*bol*[illegible])	1/4 fr	Bwll 1540 Skjb Bolgh 1546 kll Bull 1547 tl Bolg 1547 1549 jb Klockaregården 1548 sl	Bull 1550 Bulg 1551 1552 [Bull[illegible] 157[illegible] Bulen 1573] Bollg 1610 1731 B[illegible] 1877 Bålgh 1622 1645
1 **Bränngärde** *brænnalə*	1/8 fr	Brendegierde 1542 sl Brennegiale 1546 tl Bronnegerde 1547 tl 1548 sl	Brennagäre 1550 Brenne[illegible](i)erde 1568 1815 -g(i)ärdle 1578 1582 Brannegierde (-gia-) 1670 1825 Brenle[illegible](i)er 1572 1629 Brennegierdet (-gia-) 16[illegible] 1655 Bränne- 1613 1715 Bran[illegible]gar[illegible] 1805 1877 Bränngärde 1909
1 **Gälared** *jèlarə*	1 fr (sät.)	Gälaridh 1416 dipl Gelleryd 1546 tl Gielarid 1547 tl	Giälared 1685 1777 Gälare[illegible] 179[illegible] 1877 Giählare 1693 Gallared 1767

Björkered ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Om f. led. se *Björkås* i Sexdrega sn. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Bolg ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, i Hillareds by. Hade jb 1719—1825 nr 3. Kallas numera vanligen *Backen*, efter ett invid gården befintligt torp. — Namnet, som även förekommer i Sätila sn, Marks hd, samt i Norge (se Rygh, Gn. XVI, 17 f.), synes vara ett mot fhty. *bulga*, mlty. *bulge* 'skinnsack' svarande fsv. [illegible] *bulgh* med bet. 'vattensjukt ställe'; jfr finl. dial. *boljin* 'vattensjuk', vgtm. *buljen* 'uppsvälld av fuktighet', fsv. *bulghin* 'uppsvälld' och *Baljan* i Ale-Skövde sn, Ale hd. Sank mark finnes i närheten.

Socknen, som nämnes 1408, har sedan reformationstiden varit annex till Sexdrega.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Hillareds by.

Överflyttning till annan socken: *Spattholmen* till Dannike sn år 1886.

Flerestädes i socknen finnas stenkummel.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) [illegible]
Byrekeridt 1561 tl Byrekieredh 1564 tl Börekereed 1602 tl Börkere 1612 1630 tl Biörekerydh 1648 lh -red 1699 lh Biörkeröd 1700 lh -re 1711 ggk [Börgered 1578 1586 tl] Börkare 1656 ggk	. . . .	b) Kälierås *şælarås* h. Myrtorpen *myˊtorpa* t., st.
Bulgh 1573 tl Bolen 1612 tl Bollian 1648 1700 lh	Backen *bàkən*	
Brenneg(i)erd 1625 tl 1654 ggk Bränegierde 1714 lh -gärde 1711 ggk -gierdit 1656 ggk Brängärde 1648 lh 1809 kb	. . . .	b) Björkelund *bjørkəlón* t. Brunntorp *bruˊntorp* t. Grönelid *grønəlí* l. Jällåsen *jælåsən* t.
Gelleryd 1563 hh -ridh 1565 hh Giälaredh 1564 tl Gellared 1578 tl Gällared Hr	Herregården *hærəgån*	b) Andersbo *ànəsbo* t. Anneberg *anəbærj* 2 t. Backen *bàkən* h. (t.) Bäckalund *bækalón* h. Fridenshöjd *fredənshöjd* h. Granelund *granəlón* h. Gustavshall *gustavshál* l. Hagö *hàgø* t

Bränngärde ä. jbr skatteh. ½ mtl. — F. led. innehåller det fnord. *bränna* 'brännande, svedjande, svedjeland'.

Gälared. Omtalas under medeltiden. Första g. rjb 1685, jb 1687 säteri, 1719 frälseh. 1 mtl. Hade jb 1737—1825 nr 2. Benämnes vanligen *Herregården.* — F. led. torde vara gen. sg. av ordet *gäl*, här använt i sin äldsta bet. 'gap, klyfta, smal öppning' (se vidare Noreen, Sv. Etym. s. 36), varmed ock gårdens belägenhet i en trång dal stämmer. Namnet torde vara givet i motsättning till det bredvidliggande *Hillared* (se detta). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
Gälared (forts.)		. . . .	. . . . . .
Hillared *hèlar*ə		Hillarudha s. 1408 dipl Hilleridt 1415 Stu Hillaridh s. 1416 dipl Hillerydz s. 1484 dipl Hillarid(h) 1540 Skjb Hillariidt S. 1542 sl Hillarid s. 1546 kll Hillarydz S. 1546 tl Hyllarid 1547 tl 1548 jb Hyllared 1547 jb Hillerø 1548 sl Hilleröö 1548 sl	Hillarid 1550 1593 -ryd 1576 -rydt 1588 Hellarÿdh 1576 -ridh 1593 Hilar 1577 -redh 1635 Hillo[illegible]h 1584 158[illegible] Hillared 1604 1877 Hÿllared 1622 16[illegible]
-1 Deragården *dèragərn*	1/8 fr	Deregården 1546 kll 1547 1548 jb Degregalen 1546 tl Degregården 1548 sl Deragården 1549 jb	[Degrerag. 1550] Deragåll 1551 -gal 1552 [Degareg. 1554 1557] Derag. 1575 1877 Dereg. 1607 1719
-2 Stommen *stómən*	1/8 fr	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl Sttompnen 1548 jb	Stomnin 1550 Stompn 1551 1699 Sto[illegible] 1815 1877 Stommen 1700 1909
1 Hinnared *hìnarə*	1/8 fr	. . . .	Hinnared 1659 1877 Hynnaredh 1675 1690

Hillared. Sedan 1548 upptagas de två nuvarande gårdarna, varjämte gården Bolg tidigare hört till byn. — F. led. är svårligen fsv. gen. av mansn *Hæl*[illegible] utan fastmera av det västgötska *hille* 'skogklädd höjd' (jfr isl. *hilla* 'hylla', sv. dial. *hjälle* 'loft, höskulle' m. m.). Höjder finnas vid byn. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. Jfr *Gälared.*

Nr 1 **Deragården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. F. led. är urspr. best. form. av adj. *diger* 'stor' i vgt. dial.form.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fastighet [illegible]
. . . .	Horsåsen *hòsasən* (Tostaberget) h. Janslund *jạnslọ́n* t. Kanten, Lilla *lèlə kántən* t. Kanten, Stora *stòrə kántən* t. Krogen *kro̍a* h. Kärrslund *şæslọ́n* t. Lindholmen *lı̇nhoḷmən* t. Ljungslund *jǫŋslọ́n* h. Ljungåsen *jǫ̀ŋasən* t. Nabben *nábən* t. Nyberg *nybǽrj* 2 t. Näset *nǽsət* h.	Oxdal *oksdáḷ* h. Sjöberg *ʃøbǽrj* h. Skeppsholmen *ʃépshoḷmən* 2 t Skogsslätt *skokslǽṭ* t. Smedjebo *smḗdjəbo* (Smedåsen) t. Stallberget *stàḷbærjət* l. Strömsberg *strømsbǽrj* t. Stugan *stọ̀ʋa* h Trädgårds *trǽgǫs* t. Tränget *trǽŋət* (Tränghult) t Åslyckan *ǫ̀sløka* t. Österåsen *østərasən* t.
Hillerid 1561 tl Hillare 1582 1630 tl -rÿd 1602 tl -ri 1645 tl Hÿllare 1578 tl Hellaredh 1655 tl Hÿlare 1654 1656 ggk		
Degrag. 1564 tl Dägerg. 1612 tl Dirrag. 1764 lh		
Hinnare 1630 tl -red 1648 lh	. . . .	b) Hinnarodsslätt *hınaslǽṭ* t. Sandvik *sàŋvik* h.

Nr 2 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1719—49 nr 4, jb 1750—1825 nr 1.

Hinnared första g. jb 1659 (tidigare i tl och lh), frälseh. 1/4 mtl. — Namnet är väl ett fsv. *Hindarrydh* 'röjningen därborta' (jfr *Hinnaråsen* i Redslareds sn, Kind 2), givet i motsättning till *Gälared*, *Hillared* och *Läggared*. Gården ligger i socknens utkant på andra sidan sjön Såken.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer i jordeböcker m. fl.
1 **Kila** *ṣìka*	¹/₄ fr	'(i) Kile 1486 dipl Kila (åsa) 1540 Skjb Kÿla 1542 sl 1547 tl Kyla 1546 tl Kyle 1547 jb Kylo 1549 jb [Kulla 1548 sl]	[Kulla 1550] Kila 1551 **1877** Kyla 15.. 1737 Kiille 1554 Kylla 1601 1688
1 **Krokåsen** *kròkason*	¹/₈ sk	. . . .	Krogsås 1777 1825 Kroesås el. Kroksjöås 1877 Krokåsen **1909**
1 **Kvigärdet** *kwìjat*	¹/₁₆ fr	Kuigegerde 1548 sl	[Kuiagäre 1550] Quigegerde (-ga-) 1568 1601 Kugeg(i)erde (-ga-) 1573 1622 Quigagerde (-ga-) 1576 1578 Qwige(i)erdett 1604 1619 Qwig(i)erdet 1632 1640 Qwigierde (-giä-) 1645 1825 Qwigerde 1805 1877 Qwygierde 1675 1715 Kvigärdet **1909**
Läggared *lègara*		Leggäryd 1408 dipl Läggiarödh 1415 dipl Läggärydh 1481 dipl Läggerödh C40 Leggiarydh 1540 Skjb Leggaridh 1540 Skjb Leggeriet 1542 sl Leggerÿdt 1542 sl Leggarÿdt 1542 sl Leggered 1546 kll 1547 1549 jb Legerid 1546 tl Legarid 1547 tl [Logrid 1547 tl] Leg(g)ere 1548 sl Leggereth 1548 sl	Leg(i)aritt 1550 1577 -rid 1557 1588 Legg(i)arid 1551 1593 Leggare 1554 Läggiarid 1573 Läggeriid 1573 Legarÿdt 1576 -rydh 1588 -redh 1590 1635 -redt 1590 Leggaredt 1588 1622 -redh 1613 1625 Legg(i)ered 1601 1632 Leggerydh 1601 Legg(i)eredt 1604 1629 Legerödh 1588 -ridt 1590 Lägeridh 1601 Lagared 1645 1756 Lägg(i)eredh 1650 Läggared 1640 **1877** -ry 1613 -re 1675 1697
—1 **Lillegården** *lèlagårn* Lillegården	¹/₈ fr	. . . .	Lilleg. 1660 **1877**

Kila ä. jbr skatteh. ½ mtl. I ä. jbr upptagas även en kyrkoäng och en kyrkeåker t. o. m. jb 1769. — Namnet är gammal pl. av dial.ordet *kil* el. *kile* 'kilformigt åkerstycke'.

Krokåsen första g. jb 1777, kronoläg., jb 1825 ¹/₈ mtl. — Namnet är väl uppkommet genom förkortning av *Kroksjöås(en)*, bildat till sjönamnet *Kroksjön*. Gården ligger på en ås invid nämnda sjö.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk. o. d.
Kylla 1578 tl	. . . .	b) Broholmen *broholman* t Nyberg *nybærj* l.
Kroksås gstk Krogs-ås el. Kroksjöås bek Kroksjöås 1895 kb ek		
Quigerde 1557 1569 sl Quigegierdhe 1561 tl		
Leggeridh 1561 tl -re 1630 tl Läggieree 1602 tl Läggeryd 1648 lh -röd 1648 lh Legiaredh 1564 tl Legared 1578 tl Lägaredh 1573 tl Läggare 1617 tl 1656 ggk Loggare 1623 tl Läggaröö 1648 lh		
Lillag. 1590 tl 17[illegible] lh Lillog. 1612 tl 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Björksta nr 1 Lillegården b) Hyltan *hölta* t.

Kvigärdet ä. jbr frälseh. 1/2 mtl (1550 1 mtl). — F. led. är väl snarare urspr. fsv. gen. av *kviga* än det fsv. *kvi* 'fäfålla, väg mellan två gärdesgårdar'.
Läggared. Sedan 1548 upptagas åtta gårdar, vartill snart kommit en äng (nr 9). Ett par av gårdsnamnen äro gamla. — F. led. är väl urspr. fsv. gen. sg. *Läggia(r)* av ordet *lägg*, här såsom ofta i isl. använt som mansn. Härför talar ss. Sahlgren påpekat det närkiska *Läggesta*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Nr 1 **Lillegården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksländer fr. o. m. 1550
2 **Nilsagården** 1/2 sk *nilsagan*		Nielssag. 1684 1695 Nilsag. 1692 1877 Nillsag. 1697 1825 Nilsg. 1795
3 **Starkagården** 1/4 fr *starkagan*		Storeg. 1684 Starkeg. 1685 1825 Starkag. 1688 **1877** Stärekag. 1777 Starkeg. 1795 Starkg. 1815
–4 **Bengtsgården** 1/4 fr *bängsgan*		Bengtsg. 1694 **1877**
–5 **Svennagården** 1/4 fr *svännagan*		Swonag. 1687 1696 Swanag. 1689 Swaneg. 1688 Swännag. 1691 1756 Svennag. 1699 1777 **1909** Swenng. 1697 1769 Svensg. 1725 1877
–6 **Jansgården** 1/2 sk *jansgan*		Jönsag. 1684 1877 Pärssg. 1695 Jansg. **1909**
–7 **Landbogården** 1/2 fr *lamagan*		Frälseg. 1692 Landtbog 1695 1696 Landbog. 1697 **1877** Lanbog. 1700 1815
–8 **Ledsgården** 1/4 fr		Vedeledtt 1550 Ledsg. 1684 **1877**
–9 en äng kr		
Svensgården se **Svennagården**		
Jönsagården se **Jansgården**		
1 **Mostorp** 3/8 kr (*mòstorp*)	Modztorp 1364 dipl Mootzstorp 1408 dipl Mostorp 1546 1547 tl 1548 sl	Modst. 1550 Most. 1568 **1877** Mostorp 1574

Nr 2 **Nilsagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet efter *Nils* jb 1650—91.
Nr 3 **Starkagården** ä. jbr kronoh. 1 mtl. Hade jb 1773—1825 nr 1. Hette tidigast *Stallegården*. — F. led. är väl fsv. gen. sing. av mansn. *Starke*.
Nr 4 **Bengtsgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Hade jb 1773—1825 nr 1. Namnet efter *Bengt* jb 1650—95 (tl 1547). Hette tidigast *Kronogården*.
Nr 5 **Svennagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. kronoh. Hette tidigast *Frälsegården* (?). — F. led. är den i ålderdomligare vgt dial. brukliga gen. *Svenna* av namnet *Sven* (*Swän* upptages jb 1650—90).
Nr 6 **Jansgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Jbs förra namn *Jönsagården* (efter *Jon* jb 1619—91) användes numera icke i dagligt tal.

Övriga namnformer	I orten brukliga benämn.	Avsöndringar — [illegible]
Nilsg. 1895 kb	. . . .	a) nr 1 Svartåsen *fwàtasn* t. b) Kvarntorpen *kwàntorpn* t. Sjöslatt *joslat* t.
Skattag. 1630 tl Skatteg. 1637 tl Håkanss g. 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Myrtorp (se nr 1) nr 1 Åkra nr 1 Åsalund *asalún* b) Svedjorna *fwèora* t.
Croneg. 1630 tl 1648 Cronnog. 1637 tl	. . . .	a) nr 1 Myrtorp (se nr 3) b) Kärraholm *çaraholm* t. Sandsjö *sànjo* t.
Frelzeg. 1648 lh Frälseg. 1682 tl Svenag. 1825 lh Sweneag. 1874 lh	. . . .	a) nr 1 Ätralund (se nr 7, 8) b) Skogen *skogən* t.
Jönsas g. 1648 lh Jonsseg. 1648 lh Jeansg. 1799 1808 lh Jansg. 1874 lh	. . . .	b) Dungen *dòŋən* t. Nyberg *nybàry* t.
Gierdessg. 1648 lh Lambeg. 1836 lh Lambeg. 1874 lh	Hultet *hóltət* (delar av nr 7 o. nr 8)	a) nr 1 Bergsäter nr 1 Eriksund nr 1 Haganäs nr 1 Ljungsäter nr 1 Urtomta nr 1 Ätralund (se nr 5, 8) b) Myrtorpet *myˈtorpət* t., st.
Lidzg. 1564 tl Leedzg. 1592 tl Lÿszg. 1648 lh Leg. 1645 tl Lidit 1586 tl Ledet 1590 1631 tl 1836 lh	Ledet *let* Hultet (se nr 7)	a) nr 1 Ätralund (se nr 5, 7) b) Bäckaskog *bæ̀kaskog* t. Kvistbergs *kwèstbæs* (Kvistdroppen) t.
Mostörp 1561 tl Mosst. 1573 tl Modzt. 1617 tl [Morst. 1648 lh 1799 lh]		

Nr 7 **Landbogården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om f. led. se *Landbogårde* i Ljushults sn.
Nr 8 **Ledsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1825 nr 9. Jbs namn *Ledsgården* användes numera icke i dagligt tal.
Nr 9 en äng första g. jb 1567, kyrkoäng. Erhöll jb 1877 nr 9.
Mostorp ä. jbr frälseh. 1 mtl. Namnet användes sällan i dagligt tal; hör under säteriet Galared. — F. led. måste vara gen. av ett för övrigt okänt fsv. mansn. *Moþh* (det fhty. *Mōt*), troligen kortform av *Asmodh*, *Härmodh* m. fl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksläng. fr. [illegible]
1 **Mölnared** ¼ sk *mø̀lnarə*	Mölnarÿdt 1542 sl Mölnerid 1546, 1547 tl Möllare 1548 sl	Mollarÿdtt 1550 Molnerid 1568 1581 Mölnerid 1573 -ridt 1590 Molnerv[illegible] 15[illegible] -rÿ 1613 Molnaradt 1577 -rid 1578 15[illegible] Molnarÿdh 1580 [illegible]dh 1582 M[illegible]ner[illegible] 1601 1877 -reedt 1619 -re 1695 M[illegible]lle[illegible] 1601 1629 -red 1610 1756 -re 1685 M[illegible]lna-red **1908**
1 **Nättlebo** ⅛ fr *næ̀t'lbo*	Nellebo 1542 sl Netleboda 1546 tl [Netle 1547 tl] Net-laboda 1548 sl	Nettlabo 1550 Neslebo 1568 1571 Neslebo 1573 1578 Nesleboda 158[illegible] 1601 Näs(s)eleboda 1607 162[illegible] Ne[illegible] 1610 Nätzlebodh (Ne-) 1632 1645 Nä[illegible]-lebo 1655 1877 Nätslebo 1675 182[illegible] Nettleboo (Nä-) 1619 1698 Nättl[illegible] **1908**
1 **Olshult** ⅜ fr *o's[illegible]lt*	Oleshult 1542 sl Olaffsholt 1546 tl Olissholt 1547 tl Olshulth 1548 sl	Olissolltt 1550 Olufshult 1568 176[illegible] Oluffzoltt 1576 1577 Olaffzhult 1569 [illegible] 1572 1573 Oloffzholtt 1584 1619 Olofshult 1635 1877 Olufihulltt 1587 Olfzh[illegible] 1[illegible] 1607 Ollfzholldt 1610 Olshult **1908**
1 **Påtebo ladugård** 1 fr (sät.) *på̀t[illegible]o*	Påtebo 1542 sl Pataboda 1546 tl Pateboda 1547 tl Paddaboda 1548 sl	Podaboda 1550 Påtebo 1568 1761 Pa[illegible] 1568 Påto- 1569 Påttebo 1572 1697 Pa[illegible] 1578 1582 Potte- 1578 Pata- 1580 1601 Pa[illegible] 1601 På- 1616 Patebo Ladugård 1795 1877
1 **Rude** ¼ fr *rù[illegible]*	Rÿdegierde 1542 sl Rwdegiale 1546 tl Rudegiale 1547 tl [Redegården 1548 sl]	Rodagäre 1550 -gerde 1573 Rudu 1568 1619 Rudo 1572 1719 R[illegible]do 1635 1688 Rodo 1574 1584 R[illegible] 15[illegible] 1580 Råda 1578 1613 Roda 1601 1629 R[illegible] 1587 1588 Rodu 1590 Ruud 1604 R[illegible] 1689 **1877**
Skedskamma *ʃès[illegible]ma*	Skidskamma 1542 sl Skytskema 1546	[Sekiidsschamn 1550] Skiskamma 15[illegible] Schettschama 1572 -scham(m)an 157[illegible]

Mölnared ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. är kanske snarare urspr. gen. av f[illegible] *mölnare* 'mjölnare' än av *mölna* 'kvarn'.
Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. En bäck rinner förbi gården. — I[illegible] g[illegible]den finnes en krets av tre större stenar, och nära därintill äro två rader m[illegible]dre stenar. I en skogsbacke äro flera små rösen och kullar.
Nättlebo ä. jbr skatteh. ½ mtl. — F. led. innehåller ordet *nässla* (fsv. [illegible]) Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.
Olshult ä. jbr skatteh. ½ mtl. — F. led. är den förkortade formen av gen. *O[illegible]* (jfr *Olsson* m. m.).
Påtebo ladugård ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 2. Jb 1567- 18[illegible]

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Molneridh 1561 tl -red 1602 1615 tl 1775 kb Mölnoredh 1564 1573 tl Mölnared 1578 tl Molnoredh 1582 tl Mölnere 1590 tl -rÿ 1648 lh		
Nellebo 1557 sl Nättebo 1561 tl gstk Natlebo 1630 1645 tl Näslebo 1564 tl Nässlebo 1809 kl Nettlobod 1578 1582 tl Nasleboll 1602 tl		
Olluffzolt 1557 sl Ollsholtt 1561 tl Olzhult 1656 ggk Oluffzholt 1561 1617 tl Olafthultt 1575 1586 tl Olufflhult 1714 lh Oleshult 1623 tl -ult 1630 tl	. . . .	b) Lorensberg *lorənsbæ̀rj* t. Olshultstorp *osəltatórp* t Ramslund *ramslṵ̀n* t. Ramslätt *ramslæt* t. Sandsbacken *sà̤nsbakən* t Vikanäs *vikanæs* h.
Påtobodh 1573 1586 tl Påttobodh 1582 tl Pottebo 1711 ggk	. . . . .	b) Enebacken *æ̤̀nəbakən* h. Eriksberg *ereksbærj* t Liden *lia* t.
Rudegerde 1561 tl Rodogerde 1564 tl Rudu 1656 ggk Rodo 1630 tl Rådo 1617 tl Rådhu 1648 lh	. . . .	b) Rudetorp *rṳ̀torp* st. Sjöbacken *ʃöbakən* 2 t Sjötorp *ʃotórp* t
Sekidskamma 1557 sl Skidskemme 1561 tl		

upptages även en krono- (senare frälse-)tomt. Benämnes i jb sedan 1795 *P. ladugård* (jb 1825 med anteckning: ladugård till Gälared). — F. led. i *Patebo* kan på grund av *å*-ljudets beskaffenhet icke sammanhänga med verbet *pata* (ss. för no. *Paaterud* föreslås hos Rygh, Gn. V, 392), utan är oklar. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Rude ä. jbr skatteh. 1/2 mtl. — Namnet är förkortat av urspr. *Rudugärde* 'nyodlingsgärde', där f. led. är gen. av fsv. *rudha* (jfr *Rudorna* i Knätte sn, Redvägs hd).

Skedskamma. Sedan 1550 (sl 1542) upptages en gård, vartill senare kommit en tomt (nr 2). — Om namnet se *Skedskamma* i Dannike sn.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	[illegible]
Skedskamma (forts.)	tl Skit kemme 1548 sl	Skatz kame 157[illegible] [illegible] Skiettschama 15[illegible] Skiettskamma 1650 1756 [Ske[illegible]kama 1577] Sketskama 1577 16[illegible] -kama[illegible] 1686 Skietskamma 1690 1757 S[illegible] man 1578 -skamma 1581 1629 Skit[illegible] 1580 1619 -kama 1582 1632 -kamma 1641 Skæskamma 1590 Skid kame 1595 S[illegible] skamma 1632 Skiät 1635 Skied- 17[illegible] 1795 Skedskamma 1825 **1877**
—1 **Stora (Skedskamma)** 1 fr (*stòra ʃéskama*)	. . . . . .	Stora 1693 **1877** Store[illegible] 1698 1719
—2 en tomt kr		
1 **Torsered** 5/8 fr *tǫ́sə* *tǫ́sər[illegible]*	Torsryot 1542 sl Torsryd 1546 tl [Torid 1547 tl] Torsso 1548 sl	Törssrïtt 1550 Tordzrïdt 1557 T[illegible] 1568 1593 -rÿdt 1588 -redh 1601 1640 -re[illegible] 1607 -rydh 1613 Torsio 1574 1780 T[illegible] rydh 1601 Torsered 1635 **1877** -re 16[illegible] 1687 Tortzreedt 1610 1619 [illegible] 16[illegible] Torssedh 1645
Veka *vèka*	Vÿka 1540 Skjb Wicka 1542 sl Weka 1546 kll 1547 1549 jb Vecka 1546 tl Veka 1547 tl Wocka 1548 sl Weeken 1548 sl	Veeka 1550 1696 Wek[illegible] 1[illegible] **1877** Weke 1590 Wyka 1601 W[illegible] 161[illegible]

Nr 1 **Stora (Skedskamma)** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Kallas *Stora S.* [illegible] till skillnad från *Lilla S.* i Dannike sn.
Nr 2 en tomt första g. jb 1573, 1574 kyrkoäng, snart tomt. Erhöll jb 1877 nr 2
Torsered ä. jbr skatteh. 1 mtl — F. led är urspr. gen. av namnet *To[illegible]* [illegible]

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Skiskemma 1569 sl Skeskamma 1564 tl Skedskama 1573 tl -skamma 1582 tl Skettskamma 1578 tl Skietskaman 1711 lh Sietsiemma 1711 ggk Skittskam 1612 tl Skitzkamma 1648 lh Skitskamman 1648 lh -skaman 1656 ggk Skedeskamma 1762 lh glk b. k Skjedesskamman 1821 lh Skedeshemma 1809 lh -hemman 1873 1874 lh Stora 1648 lh Store.r 1873 lh St. el. Götshutt 1873 1874 lh	Göshult *jösəlt* 1/4 Smedagården *smèagan* 1/16	a) nr 1 Karlsdal nr 1 Skedestorp nr 1 "Skedskamma soldattorp" Stomsbacken *stömsbak.ə* nr 1 Storelyckan *störaløkə* b) Annelund *aŋəlöŋ* t. Hanskullarna *hanskolə* (Karlsdal) l. Olsberg *o'lsbarj* 2 t Rosendal *rosəndäl* t Strömsvedjan *strömjuə* t
Torssridt 1561 tl Torsredh 1564 tl 1714 lh Torse 1630 tl Törzed 1602 tl Torsrud 1654 ggk Tolsred 1711 ggk T. Norre, Söder 1648 lh Vicha 1573 1586 tl Weika 1654 ggk	. . . .	a) nr 1 Spångatorpet *spèŋa* b) Björksnäs *bjorksnës* t Kullen *kòlən* t. Stenbacken *stènbakən* t Udda *òda* t.

-red för *-ryd* 'röjning,' se inl. Mellan *s* och *r* har med tiden ett *t*-ljud inställt sig.

Veka. Sl 1548 uppdagas två gårdar, som sent fått stadgade namn. — Namnet är pl. av vgt.dial. *veke* (släkt med *vika* och *vik*) 'sank ang belägen mellan två vikningar av rinnande vatten'. En bäck rinner förbi byn.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
-1 **Övre (Veka)** 1/4 sk *övre vèka*	. . . .	Öfre 1681 1825 1909 [illegible]
-2 **Yttre (Veka)** 1/2 sk *ỳtre vìka*	. . . .	Yttre 1681 1691 Yttre 1815 1909 Yttreg 1698 1877
1 **Ösleberg** 1/4 fr *òsləbærj*	Ödzlaberg 1542 sl Osleberg 1546 1547 tl Åslaberg 1548 sl	Össlabergh 1550 Ödzleberg 1576 16[illegible] Ödzlo- 1568 1590 Öslo- 1583 Odzle- 1588 Odzle- 1593 Oxle- 1601 1725 Oxleberg 1616 1877 -bärg 1650 1681 Oxelleberg 1622 Öxlaberg 1685 1825 Ösleberg 1909

Nr 1 **Övre (Veka)** ä. jbr (sl 1542) skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Yttre (Veka)** ä. jbr (kll 1546) kyrkoh. 1 mtl.
Ösleberg ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av ett mot no. dia[illegible]

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fastl. br ej f. s. st. ...
Skatteg. 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Vekaberg
Öfra 1723 1762 E		nr 1 Vekafors
Öfverg. 1847 lh		
Yttra 1723 1762 lh		
Ytterg. 1874 lh		
Nedreg. 1847 lh		
Ödzlebergh 1557 .I	. . . .	b) Fridhem *friđhem* h
Ósleborg 1561 1630 G		Åsendal *asəndål* h.
-biergh 1602 tl Össle-		
1582 tl Ösla- 1645 tl		
Oxle- 1799 lh glkн Ox-		
leberga 1648 lh Oxel		
berg 1648 1700 lh -berge		
1648 lh		

øydsla 'förödande' och det i isl. *eyþslomaþr* 'slösare' ingående *eyþsla* svarande *ödhsla* (jfr verbet *ödsla* och adj. *ödslig*) och har väl urspr. avsett bergets ödsliga natur. Gården ligger på en höjd.

Hulared

hù·larə, hú·ləs sú·kən

y. hùlarə

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeböckerna fr. o. m. 1550
Gryttere *grýtərə* ä. *grýtərə*		Grytherödh C10 Grittaridh 1540 Skjb [Gwttarÿd 1546 tl] Gryttorid 1547 tl	Gröttarid 1550 1593 -ritt 1550 Gryt-ridt 1557 -rid 1568 1593 -ryh 1568 Gryt-teridt 1557 -rid 1574 -red 1696 Gryttered 1573 1578 -rÿd 1575 1601 -rÿdt 1590 -ryd 1592 -redt 1601 1619 -red 1608 1717 Gryttered 1719 **1877** Gryttere 1677 1716 Gröterÿdt 1576 1578 -rÿdh 1577 Gryt-toridh 1580 1593 -redt 1590 -rödt 1592 Grytoridh 1582 1586 -rydh 1584 Gryteridh 1584 1597 -rÿdh 1586 1601 -red (Gryt 1632 1825 -re 1650
–1 **Storegården** *stòrəgårn*	1 fr	. . . .	Storeg. 1684 **1877** Stora 1720 1724
–2 **Tomten** *tø̀mtən*	$^1/_8$ fr	. . . .	Tåmpnntan 1609 1618 Tomptan (Tå) 1616 1737 Tåmmptenn 1622 Tompten (Tå) 1635 1724 Tomten 1680 **1877** Tompt 1700 Tompta 1701 1756 Tomtan 1714 1731 Tomta 1761 1767 Tomt 1815
–3 **Nedregården** *nèrəgårn*	$^1/_2$ fr	. . . .	Nedreg. 1684 **1877** Nedre 1825
1 **Hackered** *hàkərə*	$^3/_8$ sk	Hackorid 1547 tl	[Hockarid 1550] Hackorid 1568 1592 Hackaridh 1573 1578 -redh 1603 1680 -reedt 1604 1616 Hackeridh 1582 1584 Hackeridh 1588 -redt 1607 1629 Hackered 1640 **1877** Hakerydh 1601 -redh 1608 1710

Gryttered. Jb 1550 (tidigare i tl och sl) upptagas tre gårdar. — F. led. är väl urspr. best. form av ett mot isl. *grýttr*, no. dial. *grytt* 'stenig' svarande ord (jfr de talrika stensättningarna i närheten). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se ovan. — Ej långt från Gryttereds sjö, vid landsvägen, finnas flera stensättningar, med stenarna dels parvis i två rader, dels i kretsar (5 och 9 stenar), dels i fyrkant (4 stenar). Närmare sjön är ett gravfält av 8 högar.

Socknen, som nämnes 1454, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Dalstorp.

Sockennamnet är givet efter förra kyrkbyn *Hulared* (se H. Stommen). Socknen har nu gemensam kyrka med Dalstorp (den gamla kyrkan står kvar och användes en eller annan gång). Om namnformerna se Hulared Stommen.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fast. [illegible]
Grýtteridh 1561 tl -ro 1631 tl -rý 1711 ggk Gryttore 1590 tl Gröttoridh 1623 tl -red 1602 tl 1648 lh 1668 kb -rý ih 1665 kb Gröterýdh 1639 kb		
Storeg. 1631 tl 1656 kb Stora 1645 tl 1680 lh Storo 1779 lh Tompta 1612 tl Tomptan 1748 kb Tompten 1779 lh	Lunden *lun*	¹/₄ a) nr 1 Skogslund b) Nylyckan *nyløka* h.
Nedreg. 1631 tl Nederg. 1756 lh 1892 kb	. . . .	a) nr 1 "Hulareds sockens skolhusplan" b) Bäckatorpet *bækatorpət* t.
Hackaridt 1557 sl -ro 1654 1656 ggk Hackored 1590 tl Hackoridh 1561 1612 tl -red 1602 tl -ro 1631 tl 1667 kb Hakaredh 1586 tl	. . . .	a) nr 1 Fridhemsholm b) Fridhem *fridhem* h. Hagalid *hagalī* t Lövåsen *lövasən* h

Nr 1 **Storegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl

Nr 2 **Tomten** ä. jbr kronoh. ¹/₄ mtl.

Nr 3 **Nedregården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Ligger längst ned vid Grytteredssjö.

Hackered ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är väl urspr. böjningsform av *hacka*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker [illegible]
1 **Hulared Stommen** *hụ̀larə* ¼ sk y. *hùlarə* *stómən*	Holaryd 1454 Stn Holerodh C40 Hwlarid 1540 Skjb Hwlleröd s. 1546 kll Hwlaryd 1546 tl Hularid 1547 tl Hwllered 1548 jb Hullerid 1549 jb Stomnen 1540 Skjb	Hullaritt 1550 -red 1557 1688 H[illegible] 1550 -rid 1571 1611 -rÿd 1592 160[illegible] (Hå-) 1606 1613 -red (Ha-) 1613 1652 H[illegible] rid 1551 1573 Hulared 1611 **1877** -[illegible] 17[illegible] Hollaryd 1576 1603 -rid 1578 1597 -[illegible] (Hå-) 1601 1622 -redt (Ha-) 1601 162[illegible] Hollarid 1577 1578 Hålleryd 1576 Hul[illegible] 1584 1588 Hollorrdt 1590 Holoridh 159[illegible] Stommnon 1550 Stompn 1551 1699 H[illegible] Stom 1825 1877 Stommen 1725 **1908**
Hägnen el. Kärret se Kärr		
1 **Kärr** ½ fr *ṣæ̂r* (*ṣǽrət* Kärret)	. . . .	Hegnande 1567 1568 He(n)gnen 1572 16[illegible] Hegnaden 1573 Hegnan 1580 1604 (1715) Hegnann el. Kierr 1605 1618 H[illegible] Kier 1607 Kierr 1611 1619 Hegnan 16[illegible] Hegnnen el. Kiere 1629 He(n)gnen (Ha-) el. Kiorret (Kia-) 1632 1805 H[illegible] el. Kärret 1815 1877 He(n)gnen el. K[illegible] 1655 1688 Haugnen (He-) el. Kar 16[illegible] 1645 Hengenen el. Kierret 1665 Hagnan el. Kierret 1715 Kärr **1908**
1 **Oltorp** 1 sk *ṓtorp* y. *óltorp*	[Hortorp 1546 tl]	Ormest 1550 Ormt 1568 1612 [Orst 1584] Ormst 1588 1613 [Ormt rp 15[illegible] Ornnt 1604 1629] Or(t)t 1557 1719 Olt 1614 **1877**
1 **Reutersberg** 1 fr (sät) *rutəṣbæ̀rj* *rytəṣbæ̀rj*	. . . .	Hulared Stora 1665 H. el. Ryttersberg 1670 1689 Hulared el. Reutersberg 1691 1877 H. el. Rutersberg 1701 (1718) Reutersberg **1908**
1 **Skogsered** ⅜ sk *skṓksərə*	[Skopsrid 1540 Skjb] Skogssred	Schosrÿdtt 1550 [Schobrtt 1550] Skogsr[illegible] 1551 1597 -rydh 1573 1612 -rydt 1576 -redt

Hulared Stommen. I Hulareds by upptagas 1550 tre gårdar, dels den nuvarande H. Stommen samt Reutersberg, dels ett kronohmn, som angives endast nämnda år (motsvarar möjligen Kärr, se nedan). — *Stommen*: ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. — F. led. tycks vara fsv. gen. pl. av *hul (hol)* 'hål, håla'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. Gårdarna äro lågt belägna i närheten av Gryttereds sjö. — Å Hulareds hed, norr om kyrkan, äro flera stensättningar, med stenarna dels i krets, dels i fyrkant, dessutom enstaka hällar. Ett par av hällarna äro synnerligen höga.

Kärr första g. jb 1567, kronoh. ½ mtl. Namnet *Hägnen* (om vilket se *Hagnen* i Gällstads sn) användes numera icke. — Ett kärr är invid gården.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) senk. o. tar
Hulorydh 1551 reg Hulerid 1561 tl -ryd 1562 hh -re 1654 ggk Holarid 1631 tl -red 1645 tl 1648 lh 1662 kb -re 1623 1631 tl Holleredh 1586 tl Hollared 1637 tl Stom bek		
Kärr 1551 reg Kier (Kiär) 1582 1645 tl 1671 kb Kärr 1748 kb gstk K(i)ärret 1637 tl 1711 ggk ek Kierrit 1654 ggk Kierit 1656 ggk Hegnan 1567 tl Hägnen med Kärret 1901 taxl	. . . .	b) Lidhult *lįənt* t.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Skogshult
Store H. 1551 reg H. Stora 1631 tl 1662 kb Reutersberg 1748 1892 kb 1825 1862 lh gstk ek glkn	. . . .	a) nr 1 Granåsmaden b) Brotorpet, Lilla *lila brótorpət* t. Brotorpet, Stora *stòra b.* t. Granåsen *grànasən* t. Nordtorpet *nótorpət* t. Stridsholmen *stríshołmən* t. Sunket *sògkət* t.
Skogzred 1623 tl 1648 lh Skogsere 1631 tl 1748 kb	. . . . . .	b) Lövåsen *lòvasən* t.

Oltorp ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. torde urspr. vara gen. av det fsv. mansn. *Ormer*, sedermera utbytt mot djurnamnet *orm*. Mellan två konsonanter har *m* utträngts (jfr *Holger* av *Holmger* o. d.). *Ort-* har därefter genom missuppfattning kommit att skrivas *Olt-* (i dial. uttalas *gult*, *tall* o. d. såsom *gurt*, *tarl* osv.), vilken skrivning i yngre personers mun framkallat ett verkligt uttal med *l(l)*.
Reutersberg ä. jbr frälseh. 1 mtl (i Hulareds by). 1639 nämnes *L. H.son Reuter*, troligen ägare av gården; 1660 var Gustaf *Reuter* ägare (enl. jb).
Skogsered ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Jb 1550—1825 upptages även ett kronoh. S., $1/4$ mtl, tidigt öde. — F. led. är gen. av ordet *skog*. Mellan sammansatt-

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
Skogsered (forts.)		1546 kll Skogsrid 1547 tl Sekogsred 1548 1549 jb	1607 1630 Skoek[illegible]redh 1635 Sk[illegible] 1650 **1877**
1 Stålared *stålare*	1 sk	Ståalaryt 1546 tl Stålarid 1547 tl	[Stellaratt 1550] Stalar[illegible] 1568 1611 -rydt 1576 -redt (Sto[illegible]) 1590 1619 St[illegible] redt 1601 1630 -redh 1603 1680 St[illegible]a[illegible] 1609 **1877** Ståleridh 1593 Stålleredh 1645 1650
1 Åkerhult *ȧkalt* y. *ȧkərhult*	½ fr	Akerholt 1409 dipl Akirholt 1409 dipl Akerolth 1490 dipl [Åkroot 1546 tl] Agrvlth 1547 tl	Ackerolt 1550 1572 Ackrolt 1568 1[illegible] Åkeroltt 1576 1584 Akerholt 1573 1[illegible] -holt 1590 1629 Åkerhult 1578 **1877** -hollt 1601 1621 Ackrolt 1582 Å[illegible] holtt 1588 -hurt 1614 1724 Acke[illegible] 1597 1684 -holt 1613

ningsleden a har inskjutits ett svagt e-ljud (jfr *Torsered* i Hillareds sn, *Stam[illegible]* i Redvägs hd m. m.). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fast. bet., lägenheter o. verk m. m.
Stållaridt 1557 sl -rid 1557 sl Stålared 1590 tl -ro 1631 tl 1711 ggk Ståleridh 1561 tl -red 1617 tl		a) nr 1 Charlottenlund nr 1, 2 Stålabo nr 1 "Torvmossen med ladugårdsplanen"
Åkerholt 1564 1645 tl Akrult 1567 1590 tl Åkernaholt 1656 ggk		b) Ekeberg *ekəbärj* t.

Stålared ä. jbr skatteh. 1 mtl. 1550 fört i S. Åsarps sn. — F. led. är fsv. gen. av mansn. *Stale*, yngre *Ståle*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Åkerhult ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Ljungsarp

jòŋsarp

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksh. fr. o. m. 1550
1 **Amnabo** $^1/_4$ sk *àmnəbo* *àmə abo*	. . . .	Amundabo 1567 1629 Amondab [illegible] 1577 Amunnabo 1573 Ammunebodh [illegible] Amennabodh 1635 Amenunlab [illegible] Amundobo 1650 1877 Ammunab [illegible] 1700 1815 -boda 1767 Amnabo 1908
Askåker *å̜'osi aokər* ä. *å kąokarə* Askakaro	Affschageryd 1485 dipl Affskagoryd 1486 dipl Åffkagarid 1540 Skjb Askaeke-red 1546 kll Askakarit 1546 tl Askakarid 1547 tl Askackra 1548 sl	[Asschagagäro 1550] Askakarid [illegible] 1582 -ro 1554 Affskakaridh 1569 [illegible] Afskakaro 1593 Askaridh 1557 1578 [illegible] 1576 -rydt 1576 -rudtt 1577 Affskakarid [illegible] 1584 Åffskakero 1590 Askåcker [illegible] 1737 Askåker 1635 1877 -aker 1588 [illegible] -akra 1601 1614 -å(e)kra 1619 1629 [illegible] 1622
–1 **Nedre (Askåker)** *nèrə* $^1/_2$ sk	. . . .	Nedreg. 1619 1877 Nedre 1694 1825 1908 Siög. 1640 1691
–2 **Övre (Askåker)** *ȍvrə* 1 sk	. . . .	Öfreg. 1691 1877 Öfre 1714 1825 1908

Amnabo första g. jb 1567 (sl 1557), skatteh. $^1/_4$ mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av namnet *Amund*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.
Askåker. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, vilka icke i dagligt tal hava särskilda namn. Rörande en tomt, som säkerligen från början hört [illegible] Ryda i Nittorps sn. — Namnets urspr. form är tydligen *Afskakarydh* [illegible] biformer *Afskage-* jfr *Knestorp* i Nittorps sn), och det borde därför nu [illegible] ligen heta *Afskakared*. Sedan *f* i *Af-* försvunnit, har emellertid en [illegible] ning efter orden *aska* och *åker* givit upphov till den nuvarande formen. [illegible] urspr. namnets s. led är *-ryd* 'röjning', varom se inl. F. led. är ett fsv. *Afskak* [illegible], som återfinnes ss. sjönamn i nsv. *Askaken* (i Sundals hd) samt no. [illegible]

Socknen, som nämnes 1361, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Dalstorp.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Ljungsarps by.

Övriga namnformer		
Amundabo 1557 – 1676 kb 1900 kb bek Amundeboda 1561 tl Amunnabo 1623 tl Amawadaboa 1586 tl Amun ... 1573 tl Ammonbo 1590 tl Ammendeboo 1637 tl Annaboda 1645 ...		
Affskackaridt 1557 ... Askakaredh 1586 1617 t ... re 1631 tl Affskagridh 1561 tl Askåkere 1602 tl Askåker 1602 tl -åkra 1654 ggk -akar 1637 t ...		
Nederg. 1842 1845 ll	Södergärdet *sörjit*	$^{1}/_{16}$, $^{1}/_{16}$
Öfreg. 1631 tl Öfverg 1842 lh	Mon *mön*	^{1} s, ^{1} s, ^{1} s a) nr 1 Nordlyckan nr 2 Björkelund
Norra 1680 kb		
Storeg. 1749 kb		

(Kristians amt). Man har därför skäl att antaga, att liksom det no. gårdsnamnet *Yskaukelien* är uppkallat efter nyssnämnda sjö, så har *Askåker* fått sitt namn efter den i grannskapet belagna sjön (Lillesjö), som i så fall fordom hetat *Afskaken*. I detta sjönamn är f. led. prep. *af* och s. led. ett subst. hörande till verbet *skaka* i den från no. kända bet. 'tömma, ösa' (vid brygd). Det skulle alltså betyda 'avtappning, uttömning'. Jfr vidare Sundals hd s. 169. Lillesjö ligger intill Storesjö.

Nr 1 **Nedre (Askåker)** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Har i äldre tid även kallats *Sjöänden*.

Nr 2 **Övre (Askåker)** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal		[illegible]	[illegible]
Björstorp *bjø- ʃorp* *bjø-ʃorp*		? Biornstorp 1383 dipl Biørstorph C40 Biörstörp 1546 tl Biorstorp 1547 tl [Biristorp 1548 sl Brilstorp 1548 sl]	B[illegible] 1550 1815 B[illegible] B[illegible] 1578 B[illegible] 1877
–1 **Yttregården**	3/8 sk	. . . .	Yttreg. 1681 1725 Yttre[illegible] 1877 Yttre (Y-) 1720 1825
–2 **Mellangården**	1/2 fr	. . . .	Mällumg. (Me-) 1681 1756 M[illegible] 1690 Mällum 1696 Mell[illegible]mg. ([illegible]) [illegible] 1825 Mellan[illegible] 1877
–3 **Övregården**	1/2 sk	. . . .	Öfreg 1681 1877 Öfre 1696 18[illegible]
1 **Boda** *bō*	3/8 sk	Boda 1540 Skjb 1546 1547 tl Boe 1546 kll Boo 1548 sl Booe 1548 1549 jb	Boa 1550 1622 Buga 1559 [illegible] Boda 1557 1877
Bygget se **Pajet**			
1 **Ekeremma** *ēk[illegible]* *y. ēkarema*	1/2 fr	Ekerim C40 [Ekeren 1546 tl] Ekerem 1547 tl [Eekere 1548 sl]	Eekäremp 1550 Ek(e)erem 15[illegible] -rim 1569 1573 [Ekieren 1572 1574] Ek[illegible] rum 1576 1577 Ekrum 1578 [illegible] 1601 Eekerema(m) 1607 16[illegible] Ekrem [illegible] Eekerema 1632 1683 Eekeremma [illegible] 1702 Ekeremma 1650 1877 [illegible] 1695
1 **Gennöve** *jè[illegible]* *jè[illegible]* *jè[illegible]*	1/2 sk	. . . .	Gienauitt 1550 Genho(f)[illegible] 1568 [illegible] G(i)ennhofftte 1572 1629 Genh[illegible] 1578 Gienhetta 1593 Genh[illegible] Giennhefften 1632 1670 G(i)en[illegible]

Björstorp. I jb 1550 (sl 1548) upptagas tre gardar, av vilka två (nr 1 [illegible] nr 2) länge sammanförts i vissa handlingar under namnet *S[illegible] B[illegible]* [illegible] såsom ännu i dagligt tal är fallet. — F. led. är väl urspr. gen. av mansn. *B[illegible]* — Vid byn finnas rösen.

Nr 1 **Yttregården** ä. jbr frälsch. 1 mtl. Namnet användes icke i [illegible] (jfr ovan). — En hällkistegrav har funnits.

Nr 2 **Mellangården** ä. jbr frälsch. 1 mtl. Hade jb 1825 nr 1. Namnet används icke i dagligt tal (jfr ovan).

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Södreg. 1631 tl Södra 1674 kb 1838 1847 lh	Långö *lå̀ŋö* [1] ... b) Bjorstorp, Södra *söra bjöstorp* (se nr 2)	Norra Långö *nora låŋö* t
Mellomg. 1849 lh 1875 ffb 1900 kb Millomg. 1901 taxl	Björstorp, Södra (se nr 1) b)	Björkåsen *bòrkåsən* t Hagen *hågən* t
Södra 1674 kb 1838 1847 lh		
Nodre 1631 tl Norra 1844 1847 lh	Björstorp, Norra *nò ʒa* (a. *nòka*)	b) Sågebacken *sågəbakən* h
Öfreg. 1655 tl Öfra 1674 kb 1700 lh		
Kronog. 1849 lh		
Boa 1645 tl 1672 kb		
Ekerem 1645 tl -rim 1631 tl 1749 kb Äkeriia 1586 tl [Ekeryn 1590 t] Ekerom 1671 kb		
Genhöf(f)ue 1557 ... 1645 tl 1675 kb -höfft ... 1561 tl Gennhofftdo 15.. tl Geenöffue 1561 ...	...	b) Kyrkebacken *śòrkəbakən* Örstorpet *östorpət* t

Nr 3 **Övregården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1825 nr 1.
Boda ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Namnet är gammal pl. av *bod*.
Ekeremma ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är ordet *ek* 'ekskog, ekvirke'; om s. led. se *Aremma* och *Knogrum* i Ölsremma sn. Gården ligger på en höjd.
Genhöve ä. jbr skatteh. $^1/_2$ mtl. — F. led. tycks vara det gamla adv. *gen* i bet. 'mot (jfr *genljud*, *gen gära*), mitt emot'; s. led. ordet *hövud* i den biform, som ännu bevarats i *höfidsman*, samt med den i ortnamn vanliga bet. 'bergtopp'.

[illegible] namn och mantal	[illegible] före 1550	[illegible]
Genhöve (forts.)	.	1640 1777 Genl[illegible] 1756 [illegible] 1795 1877 G[illegible]nl[illegible] 1908
1 **Gu[illegible]mestorp** *g[illegible]mastorp* ¼ sk.	Gwnmwnstorph C10 Gwnstorp (gierde) 1546 kll Gunnerstorp 1546 tl Gunnastorp 1547 tl Gudmundztorp 1548 sl Gudmunstorp 1548 jb	Gunnarst 1550 177[illegible] G[illegible] 1577 Gunnerst. 1568 1[illegible] G[illegible] Gudmun[illegible]st 1573 1877 Gunn[illegible]st 1571 1[illegible] Gundmund[illegible]t 1580 1723 G[illegible] 1715 Gunnmundtt. 1588 G[illegible] 1597 G[illegible] 1601 1613 Gundmundtzt 1607 G[illegible] 1621 1825 Gunnerst 1645 1687 G[illegible] 1691 1693 Grundmun[illegible]t 1700 17[illegible] G[illegible]mest. 1908
1 **Jor[illegible]torp** *j[illegible]storp* *j[illegible]storp* 1 sk.	Joorstorp 1546 tl Ioganstorp 1547 tl [Orstorp 1548 sl]	[H[illegible]st. 1550] Jonst. 1568 1572 J[illegible] 1588 Jonstorp 1571 J[illegible] 1576 157[illegible] J[illegible] 1580 1613 1908 J[illegible]storp 1590 J[illegible] Joorstorp 1593 Joorst. 1600 1751 J[illegible] 1601 1777 J[illegible]st. 1632 1645 J[illegible] Johanst 1650 1691 J[illegible] 17[illegible] 18[illegible]
1 **Ko[illegible]kö** *k[illegible]ko* *k[illegible]kö* ⅜ sk.	Köckö 1546 tl Kockyo 1547 tl Kocke 1548 sl	Kockio 1550 Kocko 1568 1815 Kå[illegible] 1572 1877 Kåck[illegible] 1597 1655 K[illegible] 1571 1596 [Kåchydt 1576 K[illegible] 1[illegible] 1578] Kockio 1590 Kåck[illegible] 1607 K[illegible] 1721
1 **Kättesjö** *ś[illegible]ttö* ⅜ sk.	Ketilsa 1540 Skjb Kätelssöye 1546 kll Ketilsøya 1546 tl Ketilsö 1547 tl Ketelsøye 1548 jb Kettilsredh 1548 sl Ketelsøye 1549 jb	Katelz[illegible] 1550 K[illegible] 1551 K[illegible]rid 1552 Kettilzsia 1578 K[illegible] 1580 1584 Kettelsya 1557 K[illegible] 1568 1571 [illegible] 1572 K[illegible] 1588 K[illegible] 1593 K[illegible] 1586 K[illegible] 1590 1619 K(.)ett[illegible] (K[illegible]) 1[illegible] Kratelsi[illegible] (Kie-) 1629 1722 K[illegible] Kattellsei[illegible] 16[illegible] K[illegible] 171[illegible] Kratesi[illegible] 1726 1767 K[illegible] 17[illegible] Kattes[illegible] 1805 1877 K[illegible] 1908

Gumm[illegible]storp ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led är urspr. gen. av namnet G[illegible] förr s[illegible] undom utbytt mot *Gunnar*.

Jorst[illegible]rp ä. jbr skatteh. 1 mtl. (Om Jorstorps kvarn se L[illegible]mansi[illegible]) — [illegible] är, o[illegible] f. led urspr är gen av mansn. *Johan* eller det isv *J[illegible]*, [illegible] gamla former tyda på vartdera och dial.uttalet kan bero på vilketdera som [illegible]

Kock[illegible] ä. jbr kronoh. ½ mtl. — F. led., som även träffas i många [illegible] no. [illegible]tnamn, är möjligtvis sv. dial. *kock* 'tupp', väl som S[illegible]hlgren for[illegible]

Övriga namnformer	Lokalt bebyggelsenamn	Avsöndr. ...
..newed 1567 tl Geneue 1573 1590 tl Genhöfwed ..77 kb		
Gunnust. 1557 sl Gudmundst. 1851 lh bek ..dmunstörp 1561 tl Gwmmwndst. 1586 tl ..ammunst. 1590 tl Gu..st. 1600t. ggk Gum..st. 1680 kb 1828 lh ..mmst. 1711 ggk	Jostroms *jöstrøms* 1/16	b) Bredshult *breshålt* (fl t.) Hyrsås *hys..s* t Nytorpet *nytorpet* t
Jorst. 1749 kb Jonst. ..3 tl 1654 ggk Jonstorp 1561 tl Joerst. 1567 ..15 tl Joest. 1573 1590 .. Joennzt. 1602 tl Jo..st 1828 lh 1875 lfb ..00 kb gstk Jorest. ..61 tl Jolst. 1648 lh ..lest. 1669 kb Joast. 1817 lh	Nybygget *nybøgət* 1/6	a) nr 1—3 "Jorstorps f. d. soldattorp"
Kockö 1557 sl 1875 .. 1900 kb bek Köcke 1578 tl Koko 1586 tl Kokö 1590 tl	. . . .	a) nr 1 Björkelyckan *bōrkəløka* nr 1 Svärtebacken *svärtəbaken* b) Bäckarydet *bäkarydt* t.
Ketilsiö (K(i)ä-) 1564 1590 tl Kiätilsöö 1631 tl ..atessiöö 1669 kb [Källe gilkn]		

.. 'orrtupp', s. led. .. r *ö* i bet. 'upphöjning över sankmark'. Garden ligger .. en dylik.

Kattesjö ä. jbr kyrkol. (präste) 1/2 mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl. — F. led. är ..pr. gen. av mansn. *Kättil* (fsv. *Katil*). S. led. är efter all sannolikhet urspr. ..dial. *öja*, dvs. *ö*, i bet. 'upphöjning över sankmark'. Garden ligger mellan ..ssar.

Nuvarande namn [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1 **Lagmanshaga** *[illegible]*	[illegible] (sat.)	Lawmass hallw C13 Lamanshaga 1546 tl Lammanshaga 1547 tl	Lagman[illegible] 1575 1877 [illegible] 1576 Lamman[illegible] 157[illegible] [illegible] Lamanat[illegible] 1619 [illegible] 1719
Lindås *[illegible]*		Lindeaas 1376 dipl ? Lynaass C13 ? Lynoss C13 Lindass 1546 tl Lynass 1547 tl Lindås 1548 sl	Linn[illegible] 1550 -ås 1550 [illegible] 1697 [illegible] Lin[illegible] 1568 1698 Lindås 1572 1877 [illegible] 1557 -ås 1576 1675 [illegible]
–1 **Norregården** *[illegible]*	½ sk	. . . .	Norg. 1692 1737 [illegible] Norre 1723 1825 [illegible] 1877
–2 **Södregården** *sörgan*	½ sk	. . . .	Sörg. 1692 1725 [illegible] Sore 1696 Sorg. 1716 [illegible] 1877 Södre 1756 [illegible]
Ljungsarp *jögsarp*		Liungsathorp 1361 Sth Liunsäthorpa s. 1376 dipl Lawngsatorppa s 1489 dipl Liwnxtorp 1540 Skjb Liwngztorpa S. 1546 tl [Liwngtorp 1546 tl] Liongssorp 1546 kll Liongssorpe s. 1546 kll Lyngsarvp 1547 tl Liunsarvp 1547 tl Liongsorp 1548 1549 jb Lingsarp 1548 sl Liongsörpe S 1548 jb Lyngxtorp 1548 sl Lyngsarp 1548 sl	[Liunsarp (a. st.) 1550 1619] [illegible] S. 1550 L[illegible] 1551 1815 [illegible] 1709 [illegible] 1552 1557 [illegible] 1571 Liungsarp 1575 [illegible] (-tårp) 1588 1613 [illegible] 1578 [illegible] 1805 1877

Lagmanshaga första g. jb 1575 (tidigare i tl), frälseh. 1 mtl (db 1707 [illegible] *Joarstorp en sågkvarn*, skattlagd 1697. 1843 förflyttad till Lagmanshaga [illegible] tages (med namnet *Joartstorp*) t. o. m. jb 1825. Skulle införas jb 1877 [illegible] *Lagmanshaga 1 tullqvarn*). — F. led. är gen. av ordet *lagman*, [illegible] fsv. användning ss. mansn. Om s. led. jfr *Haga* i Nittorps sn.

Lindås. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått särskilda [illegible] Gardarna ligga vid en höjd.

Nr 1 **Norregården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Övriga namnformer	Formen brukad på bygden	Avsöndringar
Lammanshaga 1586 1590 tl	. . . .	a) nr 1 Kvarntorpet *kvántorpət* b) Anneberg *anəbärj* Fläskåsen *flǟskåsən* t. Johansberg *joansbärj* t. Nabben *nábən* t. Sjövik *jövik* t. Toråsen *tòråsən* t. c) Lagmanshaga kvarn *lȧmənsa kvarn* (= Joarstorps kvarn)
Lÿnnåhs 1667 kb		
Norreg. 1749 kb Norra 1900 kb		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Lidalen
Liungstorp 1659 kb Liunsarp 1590 tl Liungz-orp 1561 1582 tl Liungessörp 1561 tl Liunsorp 1564 tl		

Nr 2 **Södregården** ¹/₁ jbr skatteh. ¹/₂ mtl. Hade jb 1777—1825 nr 1.

Ljungsarp. Sedan 1550 upptagas fem gårdar. — F. led. torde urspr. vara ett fsv. sjönamn *Liung, ä* 'Ljungsjön', som da burits av nuvarande *Stomsjö* (även kallad *Ljungsarpssjön*), jfr sockennamnet *Holsljunga* (Kinds hd, södra delen). Om *-arp* för *-torp* se inl. — Framför "socken", "kyrka", "by" användes i äldre tid vanligen gen.-form på *-a* (ss. ännu i dial. *jögsarpa sǻkn*), vidare form på *-s* eller utan ändelse. — Ett stort röse finnes.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	[illegible]
-1 **Stommen** $^1/_4$ sk. *stòm[illegible]* *stó[illegible]*	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl Sttompnner 1548 jb	Stommen 1550 St[illegible] [illegible] Stom 1723 1877 St[illegible] 17[illegible] 1908
–2 **Sjögården** $^5/_8$ sk	Sögerde 1548 sl	Sjö[illegible] 1607 1815 Sjö[illegible] 1825 1877
–3 **Lidagården** $^1/_4$ sk.	. . . .	(vnder) Lyde[illegible] 1619 Ly[illegible] 1629 Ly[illegible] 1681 1737 Lida[illegible] 1755 18[illegible] L[illegible] 190[illegible]
4 **Mickelsgården** $^1/_4$ fr.	. . . .	Mickelsg. 1691 **1877** Mi[illegible] 17[illegible]
–5 **Kronogården** $^1/_4$ sk.	. . . .	Cronog. 1681 1737 Kr[illegible] 175[illegible] 1877
krò[illegible]gån *krù[illegible]ggn*		
1 **Långelycka** $^1/_4$ sk. *là[illegible]ykə* Lån[illegible]elycke	Långalyckio 1540 Skjb Långeloecke 1546 kll Longaleeko 1546 tl Langalieko 1547 tl Långelieke 1548 1549 jb Långe-lycke 1548 sl	[Langaloecha 1550] L[illegible] 1553 15[illegible] [illegible] 1572 L[illegible] 1752 L[illegible] 1554 -l[illegible]kin 1757 L[illegible] 1573 1601 L[illegible]alick[illegible] L[illegible] 1676 -lyckio 157[illegible] 158[illegible] L[illegible] -lycko 1593 L[illegible]glyk[illegible] 1597 -ly[illegible] Långelyck(e)a 1610 1726 Lång[illegible]a 17[illegible] **1877** -lyckar 1650 1721 Långly[illegible] 16[illegible] 1691 Långelycke (-y-) 1756 1815
1 **Märsebo** $^3/_8$ sk. *mæ̀[illegible]bo*	. . . .	Martzebygd 1590 1629 -bygdh 1[illegible] Martzbygdh 1607 Marsseb[illegible] 1635 1[illegible] 1640 1700 Marseby 1650 1722 M[illegible] 1665 1756 -by 1761 1877 Marsby 16[illegible] 1737 Marsby 1685 1716 Mar[illegible] 1908
1 **Pajet** ett torp sk *påj[illegible]t*	. . . .	Bygget 1685 1726 By[illegible] 17[illegible] 1877 Pajet **1908**

Nr 1 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl.
Nr 2 **Sjögården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet *Skälj[illegible]mad*, som n[illegible] anv[illegible] flera he[illegible]mansdelar, har gammalt ursprung och skrevs på 1600-talet S[illegible]. Jfr *Ska[illegible]madssjö.*
Nr 3 **Lidagården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. — Låg vid en stor [illegible], som nu är b[illegible]ttagen.
Nr 4 **Mickelsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. tidigt upptaget ss. $^1/_2$ mtl. [illegible] 1725—1[illegible]25 nr 1. Namnet efter *Michell*, som nämnes i tl sl. 150[illegible]-talet.
Nr 5 **Kronogården** ä. jbr kronoh. 1 mtl.
Långelycka ä. jbr kyrkoh. $^1/_2$ mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl. [illegible] ss. annu i dial. böjningsform av) ordet (åker)*lycka*, f-sv. *lykkia*.

Övriga äldre former	[illegible]	[illegible]
. . . .	. . .	a) nr 1 Dals[illegible] nr 1 Kyrkplan b) Gullerydet *gȯl[illegible]*
. . . .	Bråtaryd *brotary* ¹/₁₂ Skäljemad *fȧljmo* (-mo) 13/93, 13/192, 13/192	Mo, Västra *[illegible]* t
Lidzg. (Ly-) 1617 1631 tl Lydag. 1655 tl 1677 kb Lyag. 1674 kb	Hallatorpet *hålatorpǝt* 13/3770	b) Alekärr *alǝçar* Andersön *ändǝşö* t
. . . .	. . . .	b) Timmerhult *temǝrhȯlt* t.
Cronog. 1645 tl Croneg. 1669 kb	. . .	a) Lindefors *lįnǝfoş* nr 1 Lövås *lövǝsa*
Longalicko 1564 tl -lycko 1567 tl Longelöcko 1590 tl Langelöckia 1612 tl -löcko 1617 1623 tl Långelyckan 1875 lfb 1900 kb		
Massebögdh 1590 tl -bygd 1602 tl Marsebögden 1623 tl -bo 1631 1645 tl 1674 kb Mersebo 1875 lfb 1900 kb g stk glkn Bygget 1677 kb Payet 1719 kb gstk Pajet 1900		

Märsebo första g. jb 1590 (tidigare i tl), urspr. krononyb., tidigt upptaget ss. ¹/₄ mtl; 1719 höjt till ³/₈ mtl. — Namnet tycks äldst ha varit *Märsebygd*, vars s. led med tiden utbytts mot *-bo*, stundom även *-by*. Om f. led. jfr *Marsa[illegible]den* i Knestorp, Nitt[illegible]rps sn.

Pajet första g. rjb 1685, jb 1686 (tidigare i kb), kronotorp. Erhöll jb 1877 n. 1. Anses vara ¹/₁₆ mtl. Jbs förra namn *Bygget* användes icke i dagligt t. l. — Namnet kan möjligen sammanhänga med dial.orden *paja* 'streta och arbeta', *[illegible]pajad* 'utarbetad', vg.dial. *påpaj* 'besvär'. Jfr *Pajered* i Mardaklevs sn (Kind 2) och *Pajebo* i Sandhults sn, Vedens hd.

Nuvarande namn och uttal		Namnformer före 1550	Namnformer i jordeboksbandl. 1550–1877
Pajet (forts.)			
1 **Passarp** *påsarp*	½ sk	Passatórp C10 Passorp 1546 tl Passarvp 1547 tl [Posarp 1548 sl]	Pas-orp 1550 1670 Passarp 1568 1877 -erph 1684 1689 Pasarp 1578 1590
1 **Spolabo** *spòlabo*	1 sk	[Skolabo 1546 tl] Spolaboda 1547 tl Spollebo 1548 sl	Spollabo 1550 1688 Spolabo 1568 1877 Spole- 1573 1691 Spola- 1588 1601 Spalla- 1607 1610 Spaila 1616
1 **Övrabo** *övrabo* *övrabo*	½ h	Offreboda 1547 tl Offverboda 1548 sl	Övrabo (Öd.) 1568 1877 [illegible] 1650 [illegible] 1593 [illegible] 1597 1629 [illegible] 1613 Öffureboldh 1632 Offredoldh [illegible] Öfwerabo 1660 1689 Öfwerebo 1692 [illegible] bohl 1684 Öfweradohl 1696
1 **Örshestra** *östra* *östra*	½ h	Örsshösstrum C13 [Olestra 1546 tl] Örshestra 1547 tl Oshöstra 1548 sl	Örshestra 1550 1877 -hester 1572 1723 Orshästra 1588 -hestra 1590 1593 Orss-hestera 1655

Passarp ä. för frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av det gamla tiln. *Passe* (*Anders P.* omtalas tl 1572 från Kinna sn, Marks hd). Om *-arp* för *-torp* se inl.

Spolabo ä. dbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är väl fsv. gen. av mansn. *Spole*. Om s. led. urspr. är *bo* el. *bo(da)* är ovisst.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
kb ek Bygget el. Pajet Lek (Nybygget el. Lövet 1875 lfb)		
Passörp 1561 tl Passarp m. 1600t. ggk 1618 jb	Hasbacken *häsbakən* ¹/₂₁ Rönnerydet *rönnrydə* ¹/₂₁	a) nr 1 Bolangsbacken nr 1 I "Passarps soldattorps [illegible]" b) Östre hage *ostra häga* (... kält)
Spolebo 1561 tl Spåleboo 1602 tl	. . . .	a) nr 1 Lindes
Öffrabo 1557 sl -bodha 1561 1612 tl Öffrebode 1561 tl Öfreboa 1602 tl Öffreboa 1617 tl		
. . . .	. . . .	b) Lövåsen *lövåsa*

Övrabo ä. jbr frälseh. ¹/₂ mtl. — Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl. Gården ligger på en höjd.

Örshestra ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är möjligen det fsv. *ors* 'stridshäst' (jfr dock de många no. ortnamn på *Ors-*, varom se Rygh, Gn. X, 17 f.). Om s. led. se *Hestra* i Finnekumla sn.

Ljushult

jŭsult
jŭsolt
ä. *lysolt, lysolta sök*n*, lysta sök*n

Nuvarande namn	Jordnatur och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
1 **Aplared** *åplr*	1/8 f.	Appellarut 1542 sl Apelerÿdh 1546 reg Appellarud 1546 tl [Applelarud 1547 tl] Appellerydh 1548 sl	Applarÿdtt 1550 Apullaridh 1568 -rud 1569 1571 [Ap(p)ullarum 1576 1578] Apelarud 1573 1635 Apelaredh 1590 Apella?? 1580 1581 -rÿdh 1588 -ruth 1622 1645 Aplaridh 1593 Appellarud 1607 1632 Apel(l)rud 1650 1703 -ryd 1698 1756 Apelryd 1761 1877 Aplared **1909**
1 **Arnäsholm**	1/8 fr (sät.)	Arenes 1546 tl Arnäss 1547 tl Arnenes 1548 sl	Arnnes 1550 Arnnäs(s) 1611 1687 Ahrnes(s) 1632 1645 Arnäs 1660 1825 Ahrenähs 1650 1683 Arnäs el. Arnäsholm 1877 Arnäsholm **1909**
1 **Backa** *bäka*	1/2 kr	Backa 1540 Skjb 1546 1547 tl Backe 1546 kll 1547 1549 jb	Backa 1550 **1877**
1 **Berg** *bærj*	1/4 fr	Bärgh 1408 dipl Berg 1546 1547 tl 1548 sl	Biergh 1550 Berg 1568 **1877** Bärg 1635 1696

Aplared: jbr kronoh. 1/2 mtl. — F. led. är fsv. gen. av ordet *apel*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Arnäsholm. Jb 1548—50 upptages ett frälseh.; därefter jb 1614, frälseh. 1 mtl. — F. led. i det urspr. och i dial. ännu använda namnet *Arnäs* är väl snarast urspr. fsv. gen. av mansn. *Arne*, ehuru den möjligheten icke är utesluten att den

Socknen, som [illegible] 1403, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Sexdrega.

Socknenamnet är givet efter gården *Ljushult* (Stommen). Om namnformerna se denna gård.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Apiillarod 1557 sl Apillarodh 1582 tl -r[illegible] 1617 tl -rud 1623 16[illegible] tl Apel(l)arod 1561 15[illegible] tl -rå 1590 tl Apel[illegible]-rudh 1561 tl Apeler[illegible] 1602 tl Appellaredh 16[illegible] tl Aplarå 1612 tl -r[illegible] 1654 ggk 1809 kb 18[illegible] lh gstk glk bek Appl[illegible]-rydh 1618 lh -rö 1648 [illegible]-rudh 1699 lh		a) nr 1—3 Bergsater *bärjsatu* nr 1 Lillagardet *lilagat* nr 1 Skogsberg nr 1 Svedjan nr 1 Akeberg b) Åsalund *åsalun* t.
Aernes 1573 1586 tl Åhrenäs 1654 ggk Åhrenass 1682 tl Arnässholm 1682 sl Arnäsholm 1787 1858 lh 1809 19[illegible] kb gstk ek glk[illegible]	Arnäs *ares*	b) Dalvik, Lilla *lela dålvik* t. Dalvik, Stora *stòra dålvik* t Ladubacken *lå(a)bakon* t Lisebo *lisabo* 2 t Sjöslätt, Lilla *lela jöslet* t Sjöslätt, Stora *store jöslat* t.
Backum 1557 sl Ba[illegible]-ken 1648 1700 lh	. . . .	b) Anderstorpet *ånestorpet* t Anneberg *anabärj* t Blåbergen *blåbærja* t. Haga *håga* t. Ledslyckan *lésloka* t. Svenstorp *svänstop*
Biergh 1602 tl	. .	b) Dalen *dan* t.

ar gen. pl. av det fnord. *arin* 'upphöjning' eller ock av ordet *örn*. Gården ligger på ett näs vid Arnäsholmsåns utlopp i Frisjön.

Backa ä. jbr kyrkoh. ½ mtl. tidigt upptaget ss. 1 mtl. — Namnet är gammal pl. el. böjningsform av ordet *backe*. Gården ligger på en höjd. Komministersboställe.

Berg ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Ligger på en bergshöjd.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
1 **Björryd** *björu*	1/2 fr	Biöörid 1546 kll Biörydt 1546 tl Biörrid 1517 tl Biöröd 1517 jb Byrydh 1548 sl Biöryd 1548 jb Biörry 1549 jb	Biiorit 1550 Biöridh 1573 1578 -ridt 1577 -ryd 1616 1777 -ry 1655 1688 Biorne-ryd 1551 Biorid 1572 Bieryd 1590 1623 Biörry 1613 1737 -rud 1552 1571 -rydt 1551 1689 -ryd 1756 1805 Björryd 1815 1877
1 **Boden** *bóa*	1/4 fr	Boenne 1546 tl Boo 1517 tl Bodane 1548 sl	[Barnna 1550] Bodena 1568 Bodan 1605 1877 Boden 1572 1586 1909 Bodan 1588 1601
1 **Bråten** *bròte*	1/4 sk	. . . .	[Bogara 1550] Bråtann 1568 1569 Brå-tann 1578 1590 Brotten 1572 1577 Bråten 1571 1688 Bråten 1622 1877 Bråten 1690 1693
Drösphult *dròsp-lt*		Drisphwlt 1540 Skjb Drybssholt 1546 kll Drypssholt 1546 tl [Dripsolt 1547 tl] Drybssolth 1547 jb Dribssoltt 1548 jb Dribsboolt 1519 jb Dreffzhult 1548 sl [Driffhult 1548 jb]	Drespolltt 1550 -hulltt 1550 Drisphult 1551 1552 -solth 1551 Drosholt 1557 Drottzholt 1572 -olt 1572 Drösphult 1571 1877 -holldt 1607 1619 Drospoltt 1580 1582 -holtt 1584 1610 -hult 1588 1593 Drop-hullt 1601 Dropshult 1601 1795 Drosp-hulldt 1622
-1 **Västra (Drösphult)** *västra dròspult* 1/4 sk		. . . .	Yttre 1689 Wästre 1693 1825 Wästreg. 1698 1805 Wästerg. 1700 1703 Westerg. 1877 Västra 1909
-2 **Östra (Drösphult)** *östra dròspult* 1/4 sk		. . . .	Östre 1688 1825 Östreg. 1698 1805 Österg. 1703 1877 Östra 1909 Öfre 1691 1815 Öfreg. 1756 1777

Björryd ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — F. led. torde urspr. vara fsv. gen. *Bjorna* av namnet *Björn*. Om s. led. *-ryd* 'röjning' se inl.
Boden ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är best. f. av ordet *bod*.
Bråten ä. jbr kronotomt, senare upptaget ss. hmn (1/4 mtl). — Namnet är best. form av *bråte* i bet. 'svedjefall, förhuggning i skog'.

Övriga namnformer	Förut brukliga binamn	Avsöndringar a) …
Biörv 1590 tl Bjeryd gstl.	. . .	a) Klerhults kvarntorp (se Klerhult) Klerhults kvarn *kiälla kvan* B. nr 3 Ljushults krog *klöa* (Kro…) b) Bäckagarde *bäkaarde* t. Kullen *kölan* t
[Bonan 1557 sl] Pooan 1569 sl Boenne 1517 tl Boden 1561 tl 1809 kb 1863 lh Bodan 1564 1582 tl 1656 ggk Bodona 1573 tl Boden 1578 tl Bodom 1586 tl Boenen 1602 tl Boon 1623 tl Boen 1630 tl Boa 1696 1704 lh Boda 1712 lh	. . . .	b) Lindsdal *lusdål* t. Trantorp *tråatorp* l.
Brotholtt 1564 tl Bråtan 1586 tl Bråttan 1573 tl Brothen 1648 lh Bretten 1700 lh	. . . .	b) Kransholm *kronshål'm* h.
Drispoltth 1557 sl Drispholtt 1567 tl Dresbehult 1561 tl 1618 lh 1656 ggk [Drisshult 1559 sl] Dröspolt 1573 1586 tl Dröspshålt 1590 tl Dryspbault 1623 1645 tl -hult 1630 tl [Dröshult 1711 ggk]		
Westerg. 1648 lh Vestra 1900 kb	. . . .	b) Jansberg *jansbärj* h. Kärjehall *karjhal* (Karlh. b)
Öster 1648 lh Östra 1900 kb	. . . .	b) Ljunget *jöngat* Örneberg *önabärj* l.

Drösphult. Sedan 1548 upptagas två gårdar. — F. led. är möjligen gen. av fsv. *drif* 'yrväder, snöyra'. I så fall har *drifs-* utvecklat sig till *drips-*, *dryps-* och vidare *drops-* såsom *brims* till *bryms* och *bröms* m. m. Sedan har *dröps-* blivit *drösp-* på samma sätt som ett fsv. *ripsa* (av *ripa* 'repa') blivit nsv. *rispa* o. d.
Nr 1 **Västra (Drösphult)** ä. jbr kronoh. $^1/_2$ mtl (tl 1564 1 mtl).
Nr 2 **Östra (Drösphult)** ä. jbr (kll 1546) kyrkoh. $^1/_2$ mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl

Nuvarande namn och mantal		Skrivformer före 1550	Skrivformer efter 1550
1 **Ekmansängen** en äng sk		. . . .	Ekmansängar första g. jb 1805 [illegible] Ekmansängen 1877
2 **Ekmansängen** en äng sk		.	Ekmansängar 2:dra och 3:e [illegible] 1825 Ekmansängen 1877
1 **Enekulla** *ènekula*	½ fr	Enekolla 1546 tl [Enamekulla 1548 sl]	Ennaekulla 1550 Enekulla 1568 1877 -kolla 1572 1613 Enekulla 1575 [illegible]
1 **Fjästered** *fjästər*	½ fr	Fiesterid 1547 tl [Festre 1548 jb]	Fiestarodtt 1550 Fiesterudh 1568 [illegible] Fielsterudh 1580 1613 -ridh 1593 Fiesternd 1645 1767 Fiesterydt 1576 [illegible] 1577 [Festeridh 1578] Fiesteridt 1590 [illegible] 1601 1607 -redh 1610 Fiasteredh [illegible] Fjästered 1815 **1909** Fiästeryd 1690 1700 Fiästeryd 1773 1805 Fiestrum 1632 Fasteryd 1777 Fjästeryd 1825 1877
1 **Gastås** *gàstås*	¼ sk	. . . . .	Galtås 1567 1613 -ass 1576 1580 Gastås 1601 **1877** -åss 1619 1737
1 **Glafsered** *glàfsərə*	¼ sk	Glaffzserith 1548 sl	Glaffzarid 1550 Glaffzerid 1568 [illegible] Glattzerid 1572 1578 -rydt 1576 [Glaserydh 1588 Glaseridt 1590] Gatzaredh [illegible] Glafzareedt 1601 Glafzerydh 1613 Glaffzeredh 1632 1688 Glafsered 1615 1877 -re 1680
Gränd *gran*		Gren 1540 Skjb 1546 tl Grend 1542 sl 1547 tl 1548 1549 jb Grendt 1542 sl [Grena 1546 reg Gräna 1546 reg] Gränd 1546 kll 1547 jb Grän 1548 sl	Grendt 1550 1577 Gren 1551 [illegible] Grenn 1552 1622 Grend 1572 1610 Grand 1578 **1877** Grann 1593 1731 Gran [illegible] 1825
–1 **Knutsgården**	1 sk	. . . .	Knutsg. 1693 1877

Nr 1, 2 **Ekmansängen** första g. jb 1805, kronoängar. Erhöllo jb 1877 nr 1 och 2. Ligga inom Loftsdals ägogränser.

Enekulla ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är fsv. *ene* 'en'. S. led. är gammal pl. el. böjningsform av *kulle*. Gården ligger på en höjd.

Fjästered ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Härledningen av f. led. är okänd, möjligtvis fsv. *fiälster* 'gömställe' (sv. dial. *fjälster*, vgt.dial. *fjäster* 'korvskinn').

Gastås första g. jb 1567, kronotomt med namnet *Galtås* (tidigare i tl: *Galta lett* 1564), senare upptaget ss. hmn (¼ mtl). — Förhållandet mellan det äldre namnet *Galtås (Galtaslätt)* och det nuvarande *Gastas* är oklart, för så vitt ej fel-

Lackull 1557 sl -kulle 1561 tl Ennekulla 1637 ll	. . . . .	b) Erikslund *erekslön* t. Kulebo *kölebo* (Eneberg) t.
Fielsteredt 1557 sl -rudt 1561 tl Ffisstorodh 1573 tl Ffesttorod 1578 1586 tl Fiästerå 1590 tl Fiestru (Fiä-) 1623 1645 tl [Festered 1651 ggk] Fjästered 1900 kb gstl. fk -rud bek	. . . .	a) nr 1 Bråtaskogen nr 1 Trädgården b) Lövåsen *lövasen* t. Nordbo skola Stenstorp *steastorp* h. Ugglebo *öglebo* (Nordhaga) h Vändningsbacken *vänngsbaken* t.
Galtaslett 1561 tl Galtåss 1623 tl [Gästa 1612 tl]	. . . .	b) Anneberg *anebær* t.
Glaffzeridh 1561 tl -edh 1564 tl -rÿ 1590 1617 tl -ro 1623 tl Glaffredh 1586 tl Glafssry 1648 lh Gläffzerÿd 1648 lh -rÿ 1648 lh Grenn 1655 tl Gränen 1654 ggk [Grännare 1682 l Grand glkII]	. . . .	a) nr 1 Ladugårdstomten nr 1 Nydal *nydål* b) Kråkåsen *krakåsen* t. Öjelund *ojelön* t.
Nederg. 1648 1839 lh Nedreg. 1700 lh Wästreg. 1779 lh Wästra 1839 lh Wästerg. 1876 lh	Gränd, Västra *västra grän*	a) nr 1 Gränsdal *gransdål* nr 1 Lexås *leksås* b) Mossäckran *mòsakra* t

tydning föreligger. I det senare är f. led. ordet *gast* 'spökväsen', vilket ss Sahlgren påpekar även förekommer som namn på kattugglan.

Glafsered ä. jbr kronoh. ½ mtl (tl 1564 1 mtl). – F. led. tycks vara ett fsv. öknamn *Glapse*, yngre *Glafse* (såsom nysv. *gläfsa* av ett äldre *gläpsa*); jfr sv. dial. *glafs* 'glop'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Gränd. Sedan 1542 upptagas fem gårdar, som sent fått stadgade namn, varjämte tidigast gården Kättebäck räknats till byn (så ännu lh 1845). I senare tid har tillkommit en utjord (nr 6). — Namnet är ordet *gränd* i dess gamla bet. 'grannelag'.

Nr 1 **Knutsgården** ä. jbr kronoh. 1 mtl (1550 skatteh.). Hette tidigast *Nedergården*. Dess namn *Knutsgården* (efter *Knut* jb 1619 – 91) användes icke i dagligt tal.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. [illegible]
-2 **Djäknegården**	1 sk	. . . .	Diäcknensg. (Die-) 1693 1795 Däcknensg. (Diä-) 1703 1805 Diäckneg. 1696 Djekneg. 1815 **1877**
-3 **Tågården** *tågan*	1/4 fr	. . . .	Gränd el. Hallen 1607 1687 Tåg. 1684 **1877**
-4 **Asseragården** *àsəra* Assera	1/2 sk	. . . .	Assurag. 1686 1877 Assureg. 1737 Aserag. **1909**
-5 **Yregården** *ỳrəgar*	1/4 fr	. . . .	Yreg. (Ÿ-) 1660 **1877** Ÿrreg. 1670 1719 [Ÿttreg. (Y-) 1688 1756]
-6 **Yregården** en utjord sk			
1 **Halla** *hàla*	1/2 fr	Halla 1546 1517 tl [Hulu 1548 sl]	Halla 1550 **1877** Hallen 1680
1 **Hallared** *hàlar*	1/4 fr	Hallaryd 1546 tl [Halla 1547 tl] Hallare 1548 sl	Hallarodh 1550 -rud 1568 1731 -ridl 1573 1586 -ridt 1588 -rÿd 1593 1697 -redt 1607 Hallared 1610 **1909** -rÿ 1698 1700 -ryd 1795 1877 Hallerud 1576 1737 -rydt 1613 -rÿ 1699 Halleryd 1756 1777 Halloridh 1577 1578 Halarydt 1590
1 **Hulu** *hø̀lə* Håle	1/4 fr	Hwlu 1546 tl Hullu 1548 sl	Hulla 1550 Hullo 1588 1688 Hulo 1568 1698 [Hult 1571 1578] Hule 1584 1675 Hulle 1660 Hulan 1590 Hulud 1719 1877 Hullu 1601 1655 Hulu 1622 1767 **1909**

Nr 2 **Djäknegården** ä. jbr kronoh. 1 mtl (1550 skatteh.). Hette tidigast *Övergarden*. Dess namn *Djäknegarden* (*Diäcknen* upptages jb 1650—91) användes icke i dagligt tal.
Nr 3 **Tågården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (jb 1550 skatteh.). Hade jb 1719—73 nr 2, 1777—1825 nr 1. Hette tidigast *Hallen*, som är best. form av *hall* 'hällberg'. F. led. i *Tågarden* är det gamla ordet *tå*, urspr. med. bet. 'tilltrampad plats, fägata', numera i Vgtl. vanligen dels 'utkant av by', dels 'beteshage för småkreatur'.
Nr 4 **Asseragården** ä. jbr kyrkoh. 1/2 mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1. — F. led. är gen. av det fsv. mansn. *Assur*, *Assar*, senare

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Öfwerg. 1648 1700 lh Djeknesg. (Diä-) 1779 1876 lh Djecknosg. 1859 lh	Gränd, Övra *övre gräng*	a) nr 1 Grönalholm b) Granholmen *grånholm n* l. Grändsholm *grænshólm* l. Lugnet *lögn t* t.
Hallann 1567 tl Hal- ... 1573 tl Täg. 1623 tl 1648 lh	. . . . .	b) Björnholmen *björnholmen* t.
Asserag. 1623 1645 tl Asserg. 1648 1700 lh As- ...g. 1699 1845 lh As- ...g. 1779 1864 lh As- ...g. 1779 1801 lh As- ...g. 1839 lh Assurg ... [Assared gstk]	. . . .	b) Lomåsen *lòmåsn* t.
Yrag. 1645 tl Yrag ... bek Ÿreg. 1648 lh ...g. 1779 lh. [Ÿttreg ... tl]	.	a) nr 1 Bengtstorpet b) Rosendal *rosendål* t.
Hallarod 1557 sl 1586 ...råd 1617 tl Halarå ... tl Hallarå 1612 tl ... 1809 kb gstk -rudh ... tl -red glk		
Holo 1561 1612 tl ...lo 1573 1637 tl Hulu ... kb Huled glk		a) nr 1 Berghem *bèrhem* nr 3 Bergsäter nr 1, 2 Betel nr 1 Fridhem nr 1 Kvarntorpet *kvärntorpet* b) Hulustugan *hulostòvra* l.

... *Asse*. Jb 1550–57 upptages *Asse*, tl 1564 67 *Asse*, tl 1590 1602 *Asser*.

Nr 5 **Yregården** ä. jbr kronoh. ½ mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1. — Härledningen av f. led. är oviss (*snögra*?).

Nr 6 **Yregården** *en utjord* första g. jb 1805, kronoutjord i G. Yreg. Erhöll jb 1877 nr 6.

Halla ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är gammal pl. av ordet *hall* 'häll'.

Hallared ä. jbr frälseh. ½ mtl. — F. led. är gen. av fsv. mansn. *Halle*, kortform av *Haldor*, *Halsten*, *Halvard* m. fl. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Hulu ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är fsv. böjningsform av *hula* (fsv. och ... även *hula*)

Nuvarand namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
Hökhult *hòk t*		Hökaholt 1361 dipl (1) Hokhölte 1408 dipl Högholt 1542 sl [Hogholt 1546 tl Hoeckholt 1546 tl] Höghult(h) 1548 sl	Hogohlt 1550 -holtt 1557 1580 [H . 1577 Hochult 1572 Hokhult 15.. Hockholtt 1588] Höckhult 156. 1. Hehult 1572 1571 -ollt 1576 1578 h holtt 1582 1586 Hokhult 1590 1377 tl holltt 1601 1629
–1 **Lilla (Hökhult)** ½ fr *lila hòkəlt*		. . . .	Lilla 1697 1825 1909 Lille 1698 18
–2 **Stora (Hökhult)** *stòra hòkəlt*	¾ sk	. . . .	Stora 1697 1825 1909 Store 1698 18
1 **Kanikabol** *kàn kabol*	¼ fr	Canikaboda 1540 Skjb [Kamekaboda 1546 tl Canicchabro 1547 tl] Kannecke-boo 1547 1548 jb Kanickeboda 1548 sl Kanneckeboll 1549 jb	[Kaninggaoltt 1550] Kannekaboll 15.. 1574 -bo 1569 1655 Kanniekaboll 1. Kanikabo 1573 1590 Canekab.. 1. Kanikebo 1601 Kanniekebo 1604 1. -boll 1619 -bol 1731 1877 Kannikab 1632 Kannekabodh 1635 Kannik. 1. Kaniekebo 1629 1699 Kanikabol 190.
1 **Klerhult** *krè lt*	½ fr	Clerholt 1546 tl Klerolt 1547 tl Klerhoith 1548 sl	Klerolt 1550 1572 Klerhult 1573 18. -holt 1581 1619 Klärhult 1568 1684 [Kl. 1588 1590] Krel- 1632
1 **Kovra** *kò t*	⅛ sk	. . . .	Kofra 1567 1615 Kofra 1600 187. [Kolfua 1576 1577 Klofwa 1578] Kåfra 1. 1688 Kåfra 1601 1795 Kåfvera 165. 1.

Hökhult. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som sent fått stadgade namn . . led. är fågeln. *hök*.
Nr 1 **Lilla (Hökhult)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Stora (Hökhult)** ä. jbr (sl 1542) kronoh. 1 mtl.
Kanikabol ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. — F. led är fsv. gen. pl. av . . *kanik* 'domkapitelsledamot'. Om s. led. urspr. är *-bol* eller *-boda* är ovisst.

Övriga namnformer	[illegible] brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Höckholtt 1561 tl -olltt 1564 tl -ult 1630 tl Hök-lt 1561 tl 1656 ggl hollt 1602 tl Höcholt 1612 tl Högzhult 1648 ll. Heckzhult 1648 lh [Hössalt 1700 lh] Höghul 1900 kb Hök- 1900 kb		
Fralszeg. 1648 lh Wästreg. 1701 lh Lilla 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Nyhem nr 1 Rosenberg (se nr 2)
Cronog. 1648 lh Österg. 1648 lh Östreg. 1701 lh Stora 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Rosenberg (se nr 1) b) Hökås *hokås* t. Norlingsberg *nolngsbárj* t.
Canickeboll 1561 tl Kanneckeboo 1637 tl Chaneaboll 1564 tl Kanecabordh 1567 tl Kanicha-…ih 1573 1582 tl Kanikabol 1590 1617 tl 1887 lh gstk -bo 1645 tl Kanikebo 1711 ggk -bol glkt Canekebo 1656 ggl. Kannikebo 1775 sl	Skräddaretorpet *skrèdar-torpət* [1] ga.	a) Gunnarsnäs *gonasnés* b) Bergshagen *bárshagan* t Djupadalen *jipadan* t Gärdhem h.
Klärholt 1590 1612 tl Krelhult 1645 tl	. . . .	a) nr 1 Fridhem (se Udden samt Sexdrega nr 2 och Starred nr 1 i Sexdrega sn) Klerhults kvarntorp (se Björryd) b) Skogen *sko'gən* t. Skogen, Lilla *lelə sko'gən* t. Skultan *skùlta* st.
Kofframada 1564 tl Kåfra 1867 lh bek glkt Kofwera 1648 lh		

Klerhult ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. l.d. är urspr. gen. av ett fsv. *klidhra*, sv. l.d. *kle(d)ra* (se Wigforss, Södra Hallands folkm. s. 12) 'taltrast', som också ingår i det fsv. ortn. *Klidhruqwärn* (se Sv. dipl. VI, 274); jfr fno. *kliðr* (no. dial. ...) 'fågelskri', nisl. *kl..ur* 'sus, brus'.
Kovra första g. jb 1567, kronotomt (tidigare i tl med namnet *Koframada* dvs. ...*maden*); senare upptaget ss. hmn (1/4 mtl). — Namnet *Kovra* har uppkommit genom förkortning av det äldre *Koframaden*, som torde innehålla fsv. gen. av mansn. *Kofre* (jfr *Kovrasjö* i Nittorps sn).

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
1 **Krogstorp** ½ fr *krö̜torp*	[Rogstorp 1546 tl Kropstorp 1547 tl] Kroekstorp 1548 sl	Kroet. 1550 Kroxt 1568 1615 K[illegible] torp 1571 Kroe[illegible]t 1576 1670 K[illegible] 1635 **1877**
1 **Kärra** ¼ fr *ça̋ra*	Kerre 1548 sl	Kiera (Kiä-) 1550 1655 K(i)erra 1[illegible] 1805 Kiärra 1588 1756 Kärra 1[illegible] **1877** Kära 1825
1 **Kättebäck** ¼ sk *ça̋tbäk*	Kettebeck 1548 sl	Kiättebe(e)k (Kie-) 1573 1805 [illegible] (Kie-) 1615 1795 Kiät back (Ki[illegible]) 1[illegible] 1761 Kettebäck (-beck) 1815 1825 Kä[illegible] bäck **1877**
1 **Landbogärde** ¼ fr *lànbojè̜ə* *lànbojàdə*	Lanbogerde 1547 tl [Lombrede 1548 jb]	Lanbogäre 1550 Landbogerdet 161[illegible] -g(i)erde (-na) 1616 1825 Landb[illegible] 1805 **1877** Lan(n)bogierdet (-na-) 1622 1[illegible] -gierde 1610 1615
1 **Lasvedjan** en lägenhet sk *là̜sjeea* *là̜svea*	. . . .	Lasvedjan **1877**
1 **Ljushult Stommen** ½ kr *stòmən*	Lywsshulta s. 1403 dipl Liwsholta s. 1408 dipl 1546 tl Lyszolthe s. 1532 reg Liwshwlt 1540 Skjb Liusholt 1542 sl Lÿssholte s. 1546 kll Lÿssholta S. 1547 tl Lyssholthe s. 1547 jb Liusholth 1548 sl Lÿsholtt(e s.) 1548 jb Liushulth 1548 sl Lÿsholt 1549 jb	Liinssoltte s. 1550 Lishwlt 1551 L[illegible] holtt 1552 Lyssulth 1551 1557 [illegible] Lyshult 1568 1578 Liusholt (-ls-) 1[illegible] 1629 -hult 1574 1805 Liusshult 1[illegible] 1699 -holt 1590 1613 Ljushult 1815 1877 Stomnen 1550 1573 Stompnen 1[illegible] 1688 Stom 1756 1877 Stommen 1700 1909

Krogstorp ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är väl urspr. gen. av det f[illegible] mansn. *Krok* (jfr *Krokstorp* i Hössna sn, Redvägs hd). Det nuvarande [illegible] uttalet liksom skrivningen *Krogstorp* visar, att namnet i senare tid omtyts [illegible] anslutning till ordet *krog*.
Kärra ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är gammal pl. av *kärr*. Kärr finnas n[illegible] vid gården.
Kättebäck ä. jbr kronoh. ½ mtl i Gränds by. — F. led. kan möjligen inn[illegible] hålla det fsv. *kätta* 'katta'.
Landbogärde. Jb 1548—50 upptages ett frälsehmn: åter infört jb 1614 ss fräls[illegible] 1 mtl. — F. led. är fsv. *landbo* 'arrendator'.

Övriga namnformer	Förut brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. [illegible]
Kroekst. 1645 tl Kroxtorp 1561 tl Krokst. gslk		
Kiärre 1711 ggk Kierrit 1651 ggk	. . . .	a) nr 1 Kärraholm *ʂaɽahôl̥m* nr 1 Näset *nɛ̄sət*
Tietebeck 1564 1567 tl Kettebech 1578 1586 tl Kätebäck 1845 dh	. . . .	a) nr 1 Öna *ȫna* b) Skillingsnäs *ʃel̥ŋsnɛ̄s* t.
Landbogiärdet 1760 lh		
Lÿssholth 1573 tl -hult 1578 1637 tl 1648 lh Lÿshult 1645 tl Liusholt 1656 ggk	. . . .	b) Nyberg *nybæ̀rj* t. Stomsberg *stomsbærj* t. Stugan *stṳ̀va* h.

Lasvedjan införes jb 1877. Utgör en del av den till hemmanet Lönnåsen upplåtna andelen av f. d. kronoallmänningen Gälaveden, som vid 1837 års skattläggning ej upptagits, men sedan (1868) skattlagts. F. led. är urspr. *ladu-* (jfr *lagard* av *ladugård*).

Ljushult Stommen ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Pastors i Sexdrega stomhemman. — Namnet *Ljushult* utgår från sjönamnet *Lyssjön (Ljussjön)* i vars närhet gården ligger. I förbindelse med "socken" användes i äldre tid ofta form på *-a* (såsom ännu i dial.), även form på *-e* eller utan ändelse.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
Loftsdal *lofsdål*		. . . .	Loftsdal 1877
–1	1/8 sk	. . .	. . . .
–2	1/16 sk		
1 **Lönnåsen** *lönnåsen*	3/8 sk	. . . .	Lonasen 1777 1877 Lönnåsen 1909
1 **Påholmen** *påholmen*	1/4 sk	(på) Holmen 1540 Skjb Påholm 1546 kll 1546 tl 1547 1549 jb Påholmen 1547 tl [Påffuel-holmen 1548 sl]	Påholm 1551 1569 Påholmen 1568 1877 -hålmen 1610 1635 på Holmen 1577 1681
1 **Roppered** *röpare*	1/4 sk	Reperudt 1542 sl Ropparyd 1546 tl Ropporid 1547 tl Ropere 1548 sl	Roparid 1550 Roppenudh 1568 -rid 1571 1593 -ridt 1577 -reedt 1601 1619 Rapperiid 1573 -reedt 1607 -red 1610 1698 ... 1680 1687 Roperudh 1584 1586 -ryd 1588 -red 1825 Roppered 1629 1877
1 **Rudorna** *rōra*	1/8 sk	. . . .	Ruderne 1632 1877 Rudderna 1635 1688 Rodornna 1640 Ruderna 1650 1805 Rudorna 1909
1 **Sibbarp** *sibarp*	1/4 sk	[Siborg 1546 tl] Sibarp 1547 tl Sibbarp 1548 sl	Sebarp 1550 Sibbarp 1568 1877 Sebbarp 1576 1692 Sibborp 1573 1690 Siborp 1590 Sibborp 1593 Sebbarp 1675 1687

Nr 1, 2 **Loftsdal.** Upptagna på Gälaveden och år 1831 skattlagda, nr 1 till 1/8 och nr 2 till 1/16 mtl. — F. led. är gen. av *loft*, men anledningen till namngivningen okänd.

Lönnåsen första g. jb 1777, kronolägenhet, jb 1815 3/8 mtl. Erhöll jb 1877 nr 1.

Påholmen ä. jbr kyrkoh. 1/2 mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl. — F. led. är troligen urspr. ordet *påve*, som i fsv. användes ss. tillnamn. S. led. är best. form av *holm* el. *holme* i bet. 'upphöjning över sankmark'. Knappast har namnet uppstått av en urspr. sammanställning *på Holmen*.

Övriga namnformer	Förr brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. d.
. . . .	. . . .	b) Björstorp *bjǿstorp* t.
. . . .	Hulängen *hìlæŋən* ¹/₂₁ Söderåsen *sö̀rqsən* ¹/₁₂ Trädet *trę̀ət* ¹/₂₁	a) nr 1 Hästhagen nr 1 Slättäng *slæ̀tæŋ* b) Annelund *anəlǫŋ* l. Hulängen *hìlæŋən* l. Melltorp l.
Paholm 1617 tl Pa-[illegible]en 1561 tl [Åhol-[illegible]n 1602 tl]	. . . .	b) Brotorpet t. Bäckalund *bækaloŋ* h. Holmaslätt *holmaslæt* h.
R[illegible]peridt 1557 sl Rop-[illegible]red 1578 1623 tl Ro-[illegible]dh 1564 tl Roppe-[illegible]dh 1567 tl -re 1630 tl 1634 kb -rydh 1648 lh [illegible]d 1648 1700 lh -rud [illegible] lh Råppere 1617 tl [illegible] lh 1699 lh Roporedh [illegible] 1586 tl Råperö 1590 tl Rodorne 1630 tl Ro-[illegible]ra 1637 tl Rudera 1645 [illegible] Ruuarne 1648 lh Ru-[illegible] 1648 1700 lh Rue-[illegible]na 1648 lh Riierna 1654 1656 ggk Ruderna [illegible] lh 1900 kb glk: R[illegible]lerno 1704 lh 1711 [illegible]	. . . .	a) nr 1 Hagalund *hagaloŋ* b) Nytorp *nýtorp* l.
Sibarp 1612 tl 1656 [illegible] Sebarp 1586 tl Sebb-arp 1712 lh Sibbörp 1561 tl Sibbarup 1623 1630 tl	.	a) nr 1 Lindsberg b) Aspelund *aspaloŋ* t. Intorp *íntorp* t. Kroksdal *kroksdål* t. Lindsås *lińsås* t.

Roppered ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. torde urspr. vara fsv. gen. av *roppa*, biform till *rumpa* 'svans', som i fsv. tid förekommer som tilln.; kanske dock här i bet. 'svansformigt jordstycke'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Rudorna första g. jb 1632, tidigare i tl, kronotorp, snart ¹/₈ mtl. — Namnet är best. form pl. av fsv. *rudha*, *rodha* 'röjning'.

Sibbarp ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om namnet se *Sibbarp* i Manstads sn.

Nuvarande namn och antal		Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
1 **Sjögabo** *ʃögabo*	1/4 fr	Siögaboda 1516 tl Siogaboda 1547 tl	Siögaboll 1567 -bo 1568 1763 Sio.. 1572 1574 Siobo 1580 Sioboda 1582 171.. Siöboa 1610 Siebod 1613 Siöbodh 16.. bodhe 1670 Sjögabo 1777 **1877**
1 **Svalhult** *ʃwèlt*	1/4 sk	Sualhult 1512 sl Swalhult 1546 reg Swalshult 1546 reg Sualhulth 1548 sl	Sualholtt 1550 Svalhult 1568 1877 holt 1572 1590 Swallhelt 1629 16.. Sualehult 1622
Sävshult *sèvsolt*		Sepzholt 1540 Skjb Sepsholt 1540 Skjb 1549 jb [Sapssolt 1546 kll] Sepssholt 1546 tl Sepsolth 1547 tl Säpsholth 1547 jb Seffzhult 1548 sl Seffzholt 1548 sl Sepsholtt 1548 jb	Sellzolt 1550 1582 -ulth 1551 1557 Sel(f)zhult 1568 1629 -holt 1551 16.. Sillzolt 1572 1582 Sif(t)zholt 1584 15.. -hult 1593 Sif(t)solt 1577 1578 Siftolt 157.. 1577 Seffoltt 1578 Siltholtt 1584 Saffh.. 1586 Selfhult 1588 Saf(t)zhult 1635 17.. Sätshult 1761 **1877**
–1 **Östra (Sävshult)** *östra sèvsolt* 1/2 sk		. . . .	Öfre 1682 1696 Ötreg. 1697 1756 Östreg. 1761 1805 Östre 1815 Östra 1825 **1909** Österg. 1877
–2 **Västra (Sävshult)** *vèstra sèvsolt* 1/4 sk		. . . .	Wästreg. 1692 1805 Wästre 1694 1825 Wästerg. 1703 1719 Westerg. 1877 Västra **1909**
1 **Udden** *ùdn*	3/8 sk	? Odden 1346 dipl Vddhin 1403 dipl Oddenn 1546 tl Oddhen 1547 tl Wddem 1548 sl	Odenn 1550 Odden 1574 1577 Udden 1568 **1877**

Sjögabo ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är fsv. gen. *sioghar(r)* av *sio*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl. Gården ligger vid Sävsjön.
Svalhult ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (tl 1564 1 mtl). F. led. innehåller sakerligen fågelnamnet *svala*.
Sävshult. 1548 upptagas två gårdar. — F. led. *Sävs-* är urspr. namnet på *Sävsjön*, vid vars strand byn ligger.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Sjöaboll 1557 sl Siögebo 1561 1617 tl Siögabol(l) 1564 1578 tl Siögabordh 1567 tl -bol 1809 1900 kb gstk glkt Sioabol 1573 tl Siöabol 1590 tl Siöboll 1602 tl Siöabo 1612 tl Siogabo 1630 tl	. . .	a) nr 1 Ledstorpet *lèstorpat* b) Ljungbacken *jùabakan* h
Sualholt 1557 sl Svalhollt 1602 tl Sualinallt 1700 lh		
Sepssholt 1564 tl Sältzholtt 1561 tl Säfsholt 1654 ggk [Sselfol 1573 tl] Sefflmlt 1578 tl Sefhult 1630 tl		
Östre 1701 lh Östra 1767 lh 1900 kb Östrag 1859 lh		a) nr 1 Korpasen *kòrpasn* b) Dammkarret *dàmskarat* t. Skansen *skànsn* t. Stugan *stù̀ɡa* h.
Wästra (We-) 1648 1859 lh	. .	a) nr 1 Gärdhem b) Kappen *kàpən* h.
Odin 1557 sl Oden 1586 tl	. . .	a) nr 1 Fridhem (se Klerhult samt Sexdrega nr 2 och Starred nr 1 i Sexdrega sn) b) Ekedal *èkədàl* l. Ängabråten *ègabrotn* t.

Nr 1 **Östra (Sävsholt)** ä. jbr (kl 1546) kyrkoh. ½ mtl, tidigt upptaget ss. 1 mtl. Kallades tidigast *Gregården*).
Nr 2 **Västra (Sävsholt)** ä. jbr frälseh. 1 mtl, senare upptaget ss. kronoh. ½ mtl.
Udden ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är best. form av ordet *udd* (i fsv. även *odd*)

Länghem

lèŋem
lèŋum

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer i jordeböckerna 1550–1877
Bragnum *bràgnum* *bràgnum* *bràgem* *bràgnm*	Braghnem 1413 1488 dipl Bragnen 1485 1486 dipl Brangem 1489 dipl Bragnem 1498 dipl 1546 tl [Dragnem 1526 1528 reg] Brangnem 1542 sl 1547 tl [Brannem 1547 tl [Braginm 1548 sl	[Bran\ nne 1550] Bragnem 1550 1578 Branghem 1568 1588 Bragnem 1573 1578 Bragnim 1571 [Bragin(n) 1576 1577 Bragem 1576] Bragnhem 1580 Branechem 1582 Braghem 1581 1586 Bragnum 1590 **1877** Brangnum 1593 1719 Bragnom 1597 1632 Bragum 1629 1691
1 **Svalegården** 7/4 sk. *ʃwàlagan*	. . . .	Swalug. 1607 1619 Svaleg. 1622 **1877** Swalleg. 1629 1688
–2 **Loftsgården** 1/4 sk. *lófsgan*	. . . .	Lofsg. (Lo.) 1660 1795 Loftz. 1675 1756 Loftsg. 1694 **1877**
–3 **Ödegården** 5/8 sk. *ógan*	. . . .	Svensg. 1693 1877 Swansg. 1709 1737 Ödeg. **1908**
–4 **Storegården** 3/8 fr. *stòragan* Storagården	. . . .	Storag. 1622 Storeg. 1629 **1877** Storg. 1815
–5 **Hallagården** 1/2 fr. *hàlagan*	. . . .	Hallag. 1610 **1877** Halleg. 1619 1775

Bragnum. I ä. jbr upptagas endast tre av de nuvarande gårdarna. I lh 1648 anges fem gårdar. Några av gårdsnamnen äro gamla. – F. led. är svårligen gen. av det fornnord. (i isl. poesi vanliga) ordet *bragnar* 'män' (sg. *Brage* som mans- och gudanamn). Snarare kan man kanske tänka på ett mot mlty. *bragen*, ags. *brægen* 'hjärna' svarande ord *bragn*, såvida man får antaga att detta kunnat betyda såväl 'hjässa' som 'hjärna' (jfr isl. *hjarse* 'hjässa' vid sidan av *hjarne* 'hjärna') och här står som beteckning för 'höjd'. Byn ligger nämligen vid och på en ansenlig höjd. S. led. är ordet *hem* i dess forna bet. 'bygd', vilket på grund av stavelsens trycksvaghet utvecklats först till *-im* och sedan till *-um*.

Nr 1 **Svalegården** ä. jbr (sl 1542) skatteh. 1 mtl. – F. led. är antingen (liksom i det så vanliga no. *Svalestuen*, se t. e. Rygh, Gn. VII flere steder) ordet *sval*

Socknen nämnes 1308 (?). *Longems gäld* omfattade vid reformationstiden samma socknar som nu (utom moderförsamlingen annexerna Dannike, Månstad och S. Åsarp).

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Länghems by.

Flerestädes inom socknen finnas kummel och ättehögar.

Övriga namnformer	[illegible] brukliga binamn	Avsöndringar a. fast. bg. [illegible]
Bragnhem 1564 1617 tl Bragnim 1586 tl [Bragnö 1656 ggk]		
Swaleg. 1567 tl Svaleg. 1573 1582 tl Svaleg. 1586 tl Swalug. 1900 kb	. . . . . .	a) nr 1 Kilahagen nr 1 Kilarna nr 1 Slätten, Stora *slæta* nr 1 Torget *törjet* b) Södervik *sörvik* t.
Loffitzg. 1645 tl 1648 lh Lofsg. 1816 lh	. . . .	a) nr 1 Nyberg b) Borgtolta h. Bäckaskog *bäkaskog* t.
Ög. 1821 lh Ödeg. 1833 lh	. . . .	b) Holma *hålma* h. Sandslätt
Storag. 1578 tl 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Lövstad b) Backen *bäkən* st. Brobacken h
Hallag. 1573 tl Halleg. 1807 kb bek. Hellrg 1623 tl	. . . .	b) Näset *näsət* t

'svalgång' (jfr *Loftsgarden*), eller möjligen urspr. fsv. gen. *svala* av ordet *svala*, kanske i dess användning ss. personnamn.

Nr 2 **Loftsgården** första g. jb 1578, kronoh. $^1/_2$ mtl. — Namnet är det fsv. *loptsgardh* 'gård med loftsbyggnad'. Jfr *Svalegarden*.

Nr 3 **Ödegården** första g. jb 1574, frälseh. $^1/_2$ mtl. Saknas jb 1622. Jbs förra namn *Svensgården* (efter *Swen* 1650—92) användes numera sällan i dagligt tal.

Nr 4 **Storegården** f. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1749—1825 nr 1.

Nr 5 **Hallagården** första g. jb 1567, frälseh. $^1/_2$, snart upptaget ss. 1 mtl. — F. led. innehåller väl snarast det fsv. mansn. *Halle* el. möjligen ordet *hall* 'häll'.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeböckerna
6 **Brottsgården** 1 sk *brósgaa*		Brössg. 1607 1619 Brossg. 1629 Bross 1635 1645 Bråtsg. (Bro) 1632 1751 Bråttsg. 1665 1773 Brottsg. 1777 1877
Svensgården se **Ödegården**		
1 **Broaslätt** ½ sk *bròaslat* *broaslat*	Brosleth 1526 reg 1548 sl Broslet 1528 reg Broeslet 1542 sl Brogeslet 1546 tl	[Boerslett 1550] Broslett 1568 1645 -slät 1640 1690 -slatt 1650 1700 Broaslett 1573 1629 -slät 1593 1715 Brodaslett 1569 1601 -slät (-slet) 1582 1613 Broaslatt 1632 1877.
1 **Enet** ⅛ fr *énət* (rå o. rör)	. . . .	Kielkestad 1685 1756 Kiälkestad 1691 1777 -sta 1693 Kälkestad 1795 1825 [Kalkestad 1815 Kälkstad 1877] Enet **1908**
1 **Fägerhult** 1 fr *fægəlt*	Fegerhult 1531 reg Fägråht 1540 Skjb [Fegrekulle 1542 sl] Ffägeroltlh 1546 kll Fegrult 1546 tl Fegrolt 1547 tl Fegeroltlh 1547 1549 jb Fegerhultlh 1548 sl Ffegerolt 1548 jb	[Pfrÿroltt 1550] Fägerholt 1551 1619 Fägirholtt 1552 Fegrolt (Fä-) 1551 1581 [Ffiaroltth 1557] Fegerolt 1572 1577 Fegerhult 1576 1635 Fagerhult 1577 1600 -olt 1580 1597 -holt 1582 1613 Fagarhellt 1586 Fägeroltt 1586 Fägerhult 1632 1877
Givarp *jèrarp*	Georp 1526 1528 reg Geftnerop 1542 sl Geffwatorp 1546 tl Gäuatorp 1547 tl Goffuatorp 1547 tl Gewarp 1547 1549 jb Giff(u)arp 1548 sl	Geuerp 1550 G(i)e(f)warp 1550 1691 -orph 1650 1685 Geffnatorp 1551 Geruerp 1572 1571 Gifvarp 1554 **1877** Gäfuerp 1573 Giftuerp 1576 Gifuerp 1593 1629 -örp 1693 Gÿfarp 1597 1665

Nr 6 **Brottsgården** å. jbr (sl 1542) skatteh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1. F. led. är tydligen ett mansn., men de äldsta, mycket skiftande skrivningarna (*Brochs-*, *Brögs-*, *Bros-*, *Brådz-*) ge ingen säker ledning för avgörande av vilket detta namn är.

Broaslätt å. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är fsv. gen. av *bro*, syftande på den bro som leder över den förbiflytande bäcken.

Enet första g. rjb 1685, jb 1687 oskattl. torp, 1688 frälseh. ⅛ mtl. Hade jb 1719—1825 nr 5 (en av gårdarna under Torpa). Namnet *Kälkestad* (varav *Kålkstad* i 1877 års jb är en missuppfattning), som nu är obrukligt, har till

Brocksgorder 1561 tl Brågsg. 1567 1582 tl ...sg. 1623 tl Brotsg ...807 kb 1840 lh Brådzg. ...00t. kb Brodsg. 1816 ... Broddsg. 1833 lh	. . . .	a) nr 1 Koven *kæva* (Käven) nr 1 Plats *plats*
Brogeslet(t) 1564 1567 tl Broaslat 1798 lh Bradaslätt 1612 tl Brodaslätt 1602 tl	. . . . . .	a) nr 1 Knektmaden b) Björkelund h. Broholmen *brōholmən* [1].
Kiälkestad 1648 ll Kalkestad bek -sta glk Kälkestad el. Stubbetorp ...k Enet el. Kälkestad 1900 kb		
Fegerholt 1561 tl Fä...hult 1573 tl -holt 1683 tl Fagerholt 1711 ggl Fägrehult 1612 tl Fägra...lt 1630 tl		a) nr 1 Fägerlund nr 1 Rosenlund
Geffuörp 1561 tl -orp 1561 tl		

led det fsv. mansn. *Kalke*. Gården har även kallats *Stubbetorp*. Det nu ...anliga namnet *Enet* är best. form av vgt.dial. *ene* 'med enbuskar bevuxen mark', ...nu accenten är påfallande.

Fagerhult ä. jbr skatteh. 1 mtl (sl 1542, jb 1550 ½ mtl). Fr. o. m. kll 1546 upptages en (kyrko)äng, vilken, betecknad med nr 2, jämlikt kammarkollegii beslut 21/8 1917 ss. obefintlig uteslutits ur jb. — F. led. är fsv. *faghre*, komparativ av *fagher*. Namnet betyder således urspr. 'det fagrare (ljusare) hultet (lunden)'.

Givarp. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som i dagligt tal sällan få skilda namn. — F. led. torde innehålla ett fsv. mansn. *Giri*, kortnamn till *Girar*. Om *-arp* ...r *-torp* se inl. — Fynd från stå.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker m. fl.
–1 Stora (Givarp) 1 sk (stōra)	. . . .	Stora 1692 1877 Store- 1698 1778
–2 Lilla (Givarp) ½ sk (lĭla)		Lilla 1692 1877 Lille- 1698 1719
Grälåsa grälåsa	Grelossa 1542 sl Grellås 1542 sl [Grelssåss 1546 tl] Grellosa 1547 tl [Greossa 1547 tl] Grelås 1548 sl	Grellos 1550 Gralås 1568 1573 -ass 1577 -åss 1578 1582 Grelås 1572 1574 [Graslås 1581 1586] Grälåsa 1588 1877 -ås (Gre-) 1613 1719 Grellåsa (Gra-) 1616 1756 Grällåsa 1616 1756 -assa 1640 1688 Grallfåsa 1590 Grefnelåssa 1593 Grell- 1601
–1 Krokagården ½ sk krōkagan	. . . .	Öfreg. 1697 1877 Öfre- 1815 1825 Krokag. 1908
2 Ytre (Grälåsa) ȳtre grälåsa ½ sk	. . . .	Yttreg. (Ÿ-) 1692 1877 Yttre (Ÿ-) 1815 1825 1908
Öfregården se Krokagården		
Haldarp hāldarp v. håldarp	Haldintorp 1542 sl Haldanatorp 1546 1547 tl [Hallar 1548 sl] Hallatorp 1548 sl	Hallanerp 1550 [Holdenarp 1550 Holderarp 1550 Höltena 1550] Haldanorp 1558 1573 -erph 1629 Haldannarph 1632 Hardanarp 1572 1613 -erp 1593 Hardenerph 1588 -arp 1601 1616 Hardarp 1578 Harderarp 1590 Hardnarp 1601 Hardarnarp 1619 1622 Hårdanarph 1632 Halldarp 1640 1877 -erph 1650 1665 -orph 1655 1688 Haldarp 1645 1795 1908 -orp 1680 1696 Haldnarph 1645 Hallarp 1670 1756

Nr 1 **Stora (Givarp)** ä. jbr skatteh. 1 mtl
Nr 2 **Lilla (Givarp)** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl.
Grälåsa. Sedan 1542 upptagas två gårdar. — F. led. är väl det i vgt.dial. brukliga ordet *gräl* 'hopgyttrad massa'. S. led. är gammal pl. av *ås*. Byn ligger på och vid höjder.
Nr 1 **Krokagården** ä. jbr skatteh. 1 (1550 ½) mtl. Jbs förra namn *Övregården* användes numera icke i dagligt tal. Huruvida f. led. i *Krokagården* innehåller mansn. *Krok* eller ordet *krok* är ovisst.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av hemmanet
Storeg. 1630 tl Stora 1637 tl 1648 lh Storag 1645 tl		a) nr 1 Björkarp b) Gunneråsen Nybygget *nýbøgət* h.
Lätzleg. 1630 tl Lilla 1657 tl 1648 lh Lillag 1645 tl		a) nr 1 Ekholmen nr 1 Höges b) Fridhem t. Hagaberg (*hagabærj*) Hagalund (*hagalu'n*) Nytorp *nýtorp* h. Rosenskog *rosənsko'g* h. Ryden, Lilla *lēla rý'a* l. Sjöbo t. Åsa *ǻsa* t.
Grelås 1557 sl -åsa 1573 1578 tl Grälås 1612 tl -Åss 1623 tl 1648 lh Gräfflås 1561 tl		
Öfre 1645 tl 1900 kb Frelzeg. 1648 lh		a) nr 1 Rings mosse
Yt(t)re 1651 kb 1655 tl Yttre 1900 kb Ytterg 1648 lh		a) nr 1 Anneberg b) Hagabacken st.
Hallatorp 1557 sl Haldentörp 1561 tl -torp 1564 tl Hardanorp 1565 tl Haldarp 1567 tl Haldenarp 1573 1637 tl Haldenarp 1578 tl Hardarp 1590 tl 1630 f. kb Haldnarp 1586 tl Haadarp 1630 tl Halldarp 1900 kb gstk		

Nr 2 **Yttre (Grälåsa)** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Haldarp. Sedan 1548 upptagas fyra gårdar (i ä. jbr upptages ännu en gård, frälseh.). Gårdarna ha sent fått särskilda namn, av vilka i dagligt tal endast ett någon gång användes. Nr 1, 2 och 4 bilda tillsammans en egendom, som benämnes *Haldarp.* — F. led. är urspr. fsv. gen. *Halfdana(r)* av namnet *Halfdan.* Om *-arp* för *-torp* se inl. — En rest sten finnes.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeboksband t. o. m. 1825
–1 **Rumpen** $^1/_8$ sk	. .	Rompan 1682 1685 Rumpan 1685 1694 Rumpen 1691 **1877**
–2 **Västergården** $^1/_4$ fr	. . . .	Wästerg 1703 1719 Westerg. 1877 Wästreg. 1715 1805 Wastre 1815 1825
–3 **Östergården** $^1/_4$ fr	. . . .	Österg. 1703 1719 **1908** Östreg. 1715 Öfre 1725 1815 Öfreg 1737 1877
–4 **Södergården** $^1/_8$ fr	. . . .	Söreg. 1703 1737 Södre 1725 Södre 1731 1773 Sörg. 1777 1877 Söderg. 1905
Öfregården se Östergården		
1 **Heden** $^1/_8$ fr *heda* (rå o. rör)	. . . .	Hedan 1688 1795 Heden 1805 1877
Holm *holm*	Holm 1540 Skjb 1546 kll 1546 1547 tl 1547 1549 jb 1548 sl Holmen 1548 sl Hålm 1548 jb	Hol(l)men 1550 1695 Holm 1551 1877 Hål(l)men 1613 1640 [Hiolm 1551 1557]
–1 **Övre (Holm)** $^3/_8$ sk (*övra*)	. . . .	Öfreg. 1684 1877 Öfre 1685 1825 1908
–2 **Yttre (Holm)** $^1/_4$ sk (*ytra*)	. . . .	Yttreg. (Ÿ-) 1684 1877 Yttre (Ÿ-) 1685 1825 **1908**
1 **Håcksnäs** 1 $^1/_4$ fr *hoksnæs* (sät.) y. *hófsnæs*	Haxnäs 1346 dipl Hoffnes 1488 dipl Hofznes 1540 Vft Hoffznes 1542 sl Hofznæss 1546 reg Hoffznas 1548 reg	Hofznäs 1685 1695 Håfsnäs 1696 1700 Håcksnäs 1700 **1877** Haksnäs 1715 1815

Nr 1 **Rumpen** ä. jbr (sl 1542) skatteh. $^1/_2$ mtl. Obebyggd. — Om namnet jfr *Rumpan* i Sexdrega sn.
Nr 2 **Västergården** ä. jbr (sl 1542) skatteh. $^1/_2$ mtl. Obebyggd.
Nr 3 **Östergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 4 **Södergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1.
Heden första g. jb 1688, frälseh. $^1/_8$ mtl. Hade jb 1719—1825 nr 6 (en av gårdarna under Torpa). Upptages lh 1648 ss. $^1/_4$ mtl med namnet *Hoffgårdz Stallan*
Holm. Sedan 1548 upptagas två gårdar, som i dagligt tal sällan få skilda namn.

Rempo 1682 tl		
. . . .	. . . . .	b) Lövåsen *lövasn* t. Massalund *masaluṇ* t. Sjolyckan *šöloka* t.
Nare 1648 lh Osterg. 1901 t.sl Östre 1807 1900 kb Öfre (Östra) bek Söder 1648 lh Söder 1900 kb	(H., Östra *östra h.*)	b) Hallabo *hålabo* t.
Hoffgårdz Slättan 1638 35 Heedan 1640t. kb	. . . .	b) Johansberg *johansbärj* t. Näset *näsət* t.
Öffwerg. 1648 lh Ö. 1848 lh 1900 kb Öfra 1831 lh	. . . .	a) nr 1 Holmsberg *holmsbärj* nr 1 Holmsås (Åsen *åsn*) nr 1 Holmsäng nr 1 Larsebo *låsbo* nr 2 Rings mosse
[Ytteg. 1648 lh] Ytt 1675 tl Yttro 1900 kb Yttra 1848 lh	. . . .	b) Dalabäcken Holmalund Rosenlund (*rosnluṇ*) Svanaholm *švanahålm*
Hoffznäs 1573 tl 1658 lh Hoofznäs 1630t. Hofsnäs 1900 kb gsek lk ek Håfsnäs 1801 Håffnäs 1769 lh Håckn 1656 ggk Håcksnäs el Hofsnäs bek Hocksnäs el. Hofsnäs lfb	. . . .	b) Granelund *granəluṇ* t. Lillåsen *lilasn* t. Perhus *pärhus* t. Remmen *rämən* t. Skogen *skogən* (Rostorp) t. Snuråsen *snuråsn* (Marieberg) t. Starren *stårən* t. Svedjorna *šverna* t.

— Namnet är *holm*, biform till *holme*, i bet. 'upphöjning över sankmark'. Gårdarna ligga omgivna av mossar.
Nr 1 **Övre (Holm)** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.
Nr 2 **Yttre (Holm)** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl (1518 frälseh.).
Håcksnäs. Omtalas under medeltiden (sl 1542 kronogods). Första g. rjb 1685. 1687, 1695 frälseh. 1 mtl, 1725 $1^1/_4$ mtl. Hade jb 1719—50 nr 2 (jfr Torpa) — F. led. är möjligen gen. av ett mot isl. tiiln. *Hökr* svarande namn. Gården ligger på ett näs i Yttre Åsunden. — Söder om gården, vid torpet Remmen, är en domarering. Å "Uddaskogen" är ett ringkummel.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna fr. o. m. 1550
Håcksnäs (forts.)	. . . .	. . . .
1 **Hömpan** 3/8 sk *hö̀mpa* *hø̀mpə* Hømpo	Hömpa 1540 Skjb 1546 kll 1547 1549 jb [Hømpto 1546 tl] Hympa 1547 tl Hempen 1548 sl	Himpa 1550 Hömpo 1551 1577 [Hempudh 1557] Hempo 1578 Hÿmpan 1604 1632 Hömpan 1635 1877 Hempen 165[illegible]
Ingestorp *ìŋəstorp*	Jngelstorp 1542 sl Ingelstorp 1546 kll [Ängelstorp 1546 kll] Ingilstorp 1546 tl 1549 jb Ingestorp 1547 tl [Engelstorp 1547 1549 jb Jngetorp 1548 sl]	Ingelst. 1550 1756 Ingilst. 1551 1588 [Ingust. 1554 1557 Ingest. 1573] Ingelstörp 1571 1576 Jngelstörp 1576 1655 Ingest. 1580 1877 Jngsst. 1582 Ingist. 1590
–1 **Övre (Ingestorp)** 1 sk	. . . .	Öfreg. 1681 1877 Öfre 1696 1825 1908
–2 **Nästagården** 5/8 fr *nèstagən*	. . . .	Mällumg. (Me-) 1685 1737 Mellan 1696 Mellomg. 1719 1825 Mellg. 1815 Millomg. 1877 Nästag. 1908
–3 **Nedangården** 7/8 fr *nè[illegible]gən*	. . . .	Nedreg. 1685 1877 Nedre 1815 Nedang. 1908

Hömpan ä. jbr kyrkoh. 1/2 mtl, stundom räknat till Holms by. — Namnet är en avledning av det fsv. och ännu i vissa orter (t. ex. Östergötland) brukliga *hump* 'avskilt jordstycke' (jfr no. *hympe* 'köttstycke').

Ingestorp. Sedan 1548 upptagas tre gårdar samt en åker och en äng. De särskilda gårdsnamnen användas ej ofta i dagligt tal. — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Ingiald* eller möjligen *Ingild*.

Övriga namnformer	Fortfarande brukliga namn	Avsöndringar [illegible]
. . . . .	. .	Tången *tå'gən* Tångåsen *tå'gåsən* t. Udda *ǫda* t. Udden t. Åsen *åsən* t.
Hympa 1768 lh Hympo 1561 1612 tl 1630. kb Hympe 1567 1630 tl Hmppo 1602 1617 tl Hympo 1618 1892 lh Hympan 1648 1877 lh 1900 kb lfb gstk hek Hẹmpan 1656 ggk Jngulst. 1561 tl Ingelt 1711 ggk	. . . .	a) nr 1 Högslid nr 1 Karlslund (*kalslu'ṇ*) nr 1 Soldatmaden nr 1 Söderåsen
Öffuang. 1630 tl Öffreg. 1645 tl Öfverg. 1648 1864 lh Öfre 1900 kb Öfreg. 1716 lh	Ovangården *ǫ'vagan* Ekeberget *èkəbærjət* 1/32	a) nr 1 Hagalund (*hagalu'ṇ*) nr 1 Hästhagen nr 1 Redinstorp l. nr 4 Snapan, en skogstrakt nr 2, 3 Västergärdet *væstərjat* b) Kullen (*kùḷən*) l. Nyberg *nybærj* h.
Mällang. (Me-) 1648 lh 1682 tl 1767 lh Mellomg. 1864 lh 1900 kb lfb bek	. . . .	a) nr 1 Bergsäter (se nr 3) nr 1 Gärdhem nr 1 Nordgärdet nr 1 Rydet *stòra-ryt, lìḷa-ryt* b) Aspelund (*aspəlu'ṇ*) Intorp h.
Nidang. 1630 tl Nederg. 1648 lh 1864 lh Nedre 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Bergsäter (se nr 2) nr 2 Ingesdal nr 1 Ingsdal

Nr 1 **Övre (Ingestorp)** ä. jbr skatteh. 1 mtl, 1550 samt från 1557 (1550 1/2 mtl) upptaget ss. frälseh.
Nr 2 **Nästagården** ä. jbr skatteh. 1 (1550 1/2) mtl. Jbs förra namn *Millomgården (Mellangården)* användes knappast i dagligt tal.
Nr 3 **Nedangården** ä. jbr skatteh. 1 (1550 1/2) mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl Jordeboksband fr o m 1550
Nedangården (forts.)	. . . .	. . . .
–4 en åker sk	. . . .	. . . .
–5 en äng sk	. . . .	. . . .
Millomgården se **Nästagården**		
1 **Kinnalida** $^3/_8$ fr *ṣìṉalịa*	Kÿndalida 1540 Skjb Kynnalyda 1546 kll Kinnalÿn 1546 tl Kyndalida 1547 tl Kynnalÿde 1547 jb Kinnelide 1548 sl Kinnalÿde 1548 jb Kinnalyde 1549 jb	[Kimdalia 1550] Kinnalida 1551 1877 Kindalida 1552 Kinnalide 1554 -lÿa 1568 1715 -lÿda 1572 1737 Kinneliida 1573 -lÿa 1650 Kÿnnalÿda 1613 1629 -lÿa 1700
Kålkstad se **Enet**		
Länghem *lèʒem* *lèʒum* Längum	? Langhem 1308 dipl Langeem 1327 dipl 1341 RL Lang- em 1331 dipl 1542 sl Langeems k. 1369 dipl Longem 1434 Stu 1457 dipl C39 1540 reg 1546 1547 tl Longhem 1488 1500 dipl 1535 reg Long- ema s. 1490 dipl Longeme soghen	Långem (Lo-) 1550 1604 -im 1550 1574 Långhem (Lo-) 1580 1607 [Longinn 1577 Långenn (Lo-) 1577 1578 Longon(n) 1575 1593] Lånhem 1580 1588 Långom (Lo)- 1593 1597 -iom 1597 -hiem 1601 -ium 1607 1619 -him 1613 Langem 1576 -hem 1584 1593 -iom 1588 Lengom 1586 Längom 1641 1660 -iom 1588 1665 Lenghiem 1601 Läng- iem (Le-) 1601 1650 -ium (Le-) 1619 1795 Länghem 1613 **1877** Lenghem 1622 1640 -um 1622 Längem (Lo-) 1635 1698 -om 1645 1660 -iuma 1709

Nr 4 en åker ä. jbr (kll 1546) kyrkoåker. Erhöll jb 1877 nr 4. Motsvarar jämte följande säkerligen *Lidsängen*, som hör under Stora Givarp.
Nr 5 en äng ä. jbr (kll 1546) kyrkoäng. Erhöll jb 1877 nr 5. Jfr föregående.
Kinnalida ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. $^1/_2$ el. 1 mtl. — F. led. är troligen fsv. gen. pl. av det i no. ortnamn vanliga *kinn* 'bergsluttning', urspr. samma ord som det allmänt fornnord. *kinn* 'kind'; se Rygh, Gn. Inl. De sällsynta skrivningarna med *-nd-* bero då på sammanblandning med häradsnamnet *Kind* (se d. o.). S. led. är gammal pl. av ordet *lid*. Gården ligger på en höjd.
Länghem. Sedan 1548 upptagas tio gårdar (Prästeg. införes först sent). I ä. jbr

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr.
. . . .	. . . .	nr 1 Skogstorpet *skókstorp* nr 1 Sarla b) Djupasjö *jy̆pafø̣* t. Hjortadal *jotada̱'l* h.
. . . .	Lidsängen *lîsæŋa* (se nr 5)	
. . . .	Lidsängen (se nr 4)	
Kindalia 1557 sl -lida 1617 tl -lÿda 1640t. kb Kinnalid 1630t. kb gstk bek -lÿ 1711 ggk -liden 1821 1833 lh 1900 kb glk Kindelÿda 1559 reg Kinnelya 1623 tl -liida 1706 lh Kÿnalidha 1582 tl Kÿndalÿdan 1656 ggk Kinnlÿdha 1645 tl Kinnaliden lfb -lida lfb	. . . .	b) Dalalyckan t. Dalskog *da̱'lskog* t. Gäddeviken t.
Longem 1630t. kb Longime s. 1559 reg -hem 1623 tl 1630t. kb Långim 1610 Wr Långhem 1640t. kb Langhem 1573 1630 tl Lenghem 1865 lh -om 1630t. kb ? Lignem 1562 hh		

upptages ännu en gård (frälseh.), t. o. m. jb 1621 (lh 1648 tolv gårdar, de nuvarande samt *Lillagården* $^1/_4$ mtl). Ett par av gårdsnamnen äro gamla. — Namnet är urspr. ett *Langa hem*, d. v. s. 'den långsträckta bygden'. Om s. led. *-hem*, *-em*, *-im*, *-om*, *-um* med bet. 'bygd' se *Bragnum*. Det först vid mitten av 1500-talet uppträdande *Läng-* för *Lång-* kan, därest det icke rentav från början är ett skrivfel, möjligen bero på anslutning till orden (hus)*länga* och (för)*länga*. I förbindelse med "socken", "gäll", "kyrka" användes i äldre tid ofta form på *-a* (ss. ännu i dial.), även form på *-e* eller utan ändelse. — Många kummel ha funnits, särskilt i närheten av nuvarande Rådde. Fynd från stå, såsom å Kungsängen vid Rådde.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksliandl fr. o. m. 1550
Länghem (forts.)	1496 dipl Laanghem 1533 reg 1544 Vft [Loÿemme s. 1534 reg] Longem(a gerde) 1540 Skjb Longemmis k. 1540 Skjb Långem 1546 kll 1547 1548 jb Longemma S. 1547 tl Långim 1547 1549 jb 1548 sl Långemm 1549 jb Longimme S. 1548 reg [Longine S. 1548 reg Longinna S. 1548 reg]	
–1 **Skattegården** 1/2 sk *skåtagan* Skattagården	. . . .	Skatteg. 1682 1685 **1908** Yttre Skatteg. 1686 1877
–2 **Prästgården** 1/2 kr *præstagan* Prästagården	. . . .	Prästeg. 1719 1825 Prästg. 1815 Prestg. **1877**
–3 **Stakagården** 1/2 fr *ståkagan*	. . . .	Stackensg. 1684 1719 Stakensg. 1686 1877 Stakag. **1908**

Nr 1 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 2. Namnet *Yttre S.* användes icke i dagligt tal.
Nr 2 **Prästgården** första g. rjb 1685, jb 1687, 1695 1 mtl, 1719 kronoh. Kyrkoherdeboställe.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. [illegible]
Nidre Skatteg. 1630 tl Ÿttra Skatteg. 1648 lh Ÿtre Skattag. 1655 tl Yttra Skatteg. 1716 lh	Linden *líṉa* ½ (¼ nr 1, ¼ nr 3)	a) nr 1 Korslyckan nr 1 Källekärr (*ṣalə̱ṣæ̀ṟ*) nr 1, 2 Lindäng nr 1 "Länghems missionshus" nr 1 Nydal nr 1 Osdal nr 1, 2 Storemaden b) Furubäck *fụ̀rəbæḵ* t. Hägnalund (*hægnalu̇ṉ*) l. Nylyckan l. Oset *ọ́sət* t. Västerlyckan
Presteg. 1630t. kb Pastorisg. 1648 lh		a) "L. nr 12 kyrkogårdsplan" b) Längstorp (*lǽŋstorp*) t. Stenbron *stȩ̀nbroa* h.. Sävsjöholm (*sæ̀vʃøhólm*) t. Åslyckan *ǫ̀sløḵa* t.
Haralstakes g. 1648 lh Stackensg. 1801 lh Stakag. 1715 lh Stakansg. 1823 1860 lh	Linden ¼ (se nr 1)	a) nr 1 Eriksdal nr 1 Madetorp nr 1 Stakenshult b) Bäckalund *beḵalu̇ṉ* Källäng (*ṣæ̀ḻæŋ*)

Nr 3 **Stakagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är gen. av släktnamnet *Stake* (jh 1648 *Haralstakes g.*).

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
–4 **Kronogården** 1/2 fr	. . . .	Cronog. 1616 1725 Kronog. 1731 1877 Croneg. 1619
–5 **Stommen** 3/8 fr *stómən*	Longemmisstomp(s) 1540 Skjb Stomnen 1548 sl	Stommen 1550 **1877**
–6 **Palmagården** 1/4 fr	. . . .	Pal(l)meg. 1650 1825 Pallmag. 1670 1777 Palmag. 1731 **1877**
–7 **Skattegården, Övre** 3/8 fr	. . . .	Öfre Skatteg. 1682 **1877** Öfreg. 1709 1715
–8 **Guldsmedsgården** 1 fr	. . . .	Gullsmedsg. 1607 1695 Gulsmedsg. 1692 1696 Guldsmedsg. **1908** Gulsmessg. med Lilleg. 1697 Guldsmedsg. m. L. 1698 1737 Gulsmedsg. m. L. 1699 Gullsmedsg. m. L. 1700 1767 Gullsmeds m. L. 1703 1773 Gullsmedshemmet 1777 Guldsmedshemmet 1795 1877

Nr 4 **Kronogården** ä. jbr kronoh. 1 mtl (1548 skatteh.). Namnet användes numera icke i dagligt tal. Större delen av gården kallas *Tingarör*, ett namn som upptagits i flera handlingar. Ett stort stenrör har funnits vid gården.
Nr 5 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Brukas under Rådde.
Nr 6 **Palmagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Ingår i egendomen Rådde. — F. led. innehåller väl släktnamnet *Palm*, ehuru man ej känner någon ägare med detta namn, el. möjligen *palm* 'hänge på sälg o. d.'

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) sek. o. lr
Kronog. 1590 tl Cronnog. 1637 tl Croneg. 1630 tl Tingarör 1807 1900 kb gstk ek	Tingarör *tiŋarör* 8, 9	a) Kronomossen b) Fridhem h. Johansberg (*johansbærj*) h Kronäng (*krònæŋ*) h.
Stumnen 1573 tl	. . . .	a) nr 1 Brunkeberg nr 1—16 Ebbesta (se nr 7 och 11) nr 1 Midgård nr 1 "Sparreska gravplatsen" nr 1 "Stommens soldattorp" nr 7, 16 "Tomt" nr 14, 15 "Tomt" (se nr 7—11) nr 3, 4, 6—8 "Tomten" nr 5 "Tomten" (se nr 7, 11) nr 12, 13 "Tomterna" nr 1 Västerdalen b) Ljungbacken t. Stomslund (*stomslu'n*) h.
Palmag. 1648 lh 1655 tl	Rådde *rødə* (se nr 8, 9, 11)	a) nr 1—16 Ebbesta (se nr 5, 7 o. 11) nr 18 Ebbesta (se nr 11) nr 1 Enelund (*enəlu'n*) nr 1 Furulund (*furəlu'n*) nr 1 Petersberg nr 1 Sveaborg
Öffre Skatteg. 1645 tl Öffra Skatteg. 1648 lh	Lillagården *lilagan*	a) nr 1—16 Ebbesta (se nr 5, 6, 11) nr 17 Ebbestad nr 1 Nyhem nr 1 Solhem
Gullsmedsg. 1854 lh 1901 taxl Guldsmedtzg. 1650 kb G u l d s m e d s g. 1648 lh 1675 tl 1854 lh 1900 kb Gulsmedsg. 1854 lh 52 Guldsmedsg. med Lilleg. 1865 lh Gullsmedshemmet lfb	Rådde (se nr 6, 9, 11)	a) nr 1 Sävsjöskiftet

Nr 7 **Övre Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1825 nr 1. Brukas under Rådde. Jbs namn *Övre Skattegården* användes icke i dagligt tal, utan i dess ställe *Lillegården*, som förr har använts för en del av Guldsmedsgården.

Nr 8 **Guldsmedsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Ingår i Rådde. Jbs förra namn *Guldsmedshemmet* har icke använts i dagligt tal. — Namnet efter *Lars Gullsmed* jb 1616—91.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1570	Namnformer [illegible]
9 **Smedsgården** ½ fr	. . . . . .	Smedeg. 1607 1629 Smeds[illegible] 1619 1677 Smetg. 1635 Smessg. 1675 1700 S[illegible] 1690 1698
-10 **Rådde** ¼ fr *rådə*	Rodde C13 Råda 1540 Skjb	Röda 1550 Råddo 1551 1582 R[illegible] 1568 1580 Rodde 1552 Rådde 1719 17[illegible] [Roddeno 1578] Ruddu 1607 1619 R[illegible] 1613 Länghem el. Radde 16[illegible] 1877 L. el. Råde 1660 1700 L. Rådde 1908
--11 **Gälaredsgården** ¼ fr	. . . . . .	Giällaredsg. 1681 1767 Giälaredsg 1689 1777 Galaredsg. 1795 1877 G[illegible] 1688 1690 [Gelareg. 1825]
Yttre Skattegården se **Skattegården**		
Guldsmedshemmet se **Guldsmedsgården**		
1 **Sjörred** ½ fr *ʃø̄rə*	Siörydt 1546 tl Siöreo 1548 sl	Siöritt 1550 -rid 1568 1593 -rydt 157[illegible] -redt 1590 1629 -red 1632 1767 S[illegible] 1588 -rydt 1597 -rydh 1601 1613 S[illegible] 1635 1795 -ryd 1805 Siöeredh 1640 16[illegible] Sjöryd 1815 1825 Sjörred 1877
1 **Strömmen** ¼ fr *strø̄mən*	Strömen 1546 tl [Stromme 1547 tl] Ströma 1548 sl	Strömen 1550 1696 Strömin 17[illegible] Strömmen 1604 1767 1908 Strömma 1645 1877
Svenstorp *ʃwänstorp*	Suenstorp 1547 tl 1548 sl	Svenst. 1550 1877 Suenstörp 1574 15[illegible] Swänst. 1616 1725
–1 **Lilla (Svenstorp)** (*lēla*) ¼ fr	. . . .	Lille 1616 Lilla 1692 1877 Lilleg. 16[illegible] 1715

Nr 9 **Smedsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Ingår i Rådde. — Namnet efter *Arvid Smid (Arffued Sme)* tl 1586—90.
Nr 10 **Rådde** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Med namnet *Rådde* betecknas numera en egendom, som omfattar flera av de gamla bygårdarna. — Namnet torde vara nära beslaktat med det från Österbotten bekanta ordet *rudde* 'nyodling'.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Smetzg. 1645 tl 1650 kb	Rådde (se nr 6, 8 11)	
Råddo 1630t. kb 1645 tl Råddo 1623 tl 1651 kb Rådde 1559 reg 1630t. 1807 kb 1648 lh gstk glk ek Råddö 1900 kb L. el. Råddö 1901 taxl Råddö el. L. lfb		b) Granelid (*granəli*) t. Granstorp Hägnen t. Kronobacken Källebacken h.
Gälereedzg. 1645 tl Galleredtzg. 1640t. kb Gelleredzg. 1651 kb Galarydzg. 1648 lh G(i)älarsg. 1715 lh	Rådde (se nr 6, 8, 9)	a) nr 1 16 Ebbesta (se nr 5, 6 o. 7) nr 18 Ebbesta (se nr 6) nr 9, 14, 15 "Tomt" (se nr 5, 7) "Tomt nr 17 Ebbesta" nr 5 "Tomten" (se nr 5, 7)
Siöryd 1564 1586 tl 1656 ggk -redh 1590 tl Sjöred 1835 lh glk Siörelt 1650 kb -rÿ 1651 ggk -rö 1683 lh Siorid 1578 tl Siorrÿdh 1582 tl Skorred 1617 tl Siörred 1623 tl		a) nr 1 Fållen *fa'la*
Strömmen 1557 sl 1900 kb gstk glk bek lfb Strömmen 1602 tl Strömen 1654 ggk Strömen 1711 ggk		b) Mossatorpet *mọ̀satorpət*
Suenstörp 1561 tl		
Litzle 1630 tl Lella 1637 tl Lilla 1645 tl 1648 lh		a) nr 1 Johannesberg (*johanəsbærj*) nr 1 Kilarna

Nr 11 **Gälaredsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Ingår i Rådde. — Om namnet jfr *Gälared* i Hillareds sn.
Sjörred ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om namnet se *Sjörred* i Finnekumla sn.
Strömmen ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Ligger invid Ätran.
Svenstorp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, som i dagligt tal sällan få skilda namn. — En runsten finnes (T. 115).
Nr 1 **Lilla (Svenstorp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. [illegible]
2 **Stora (Svenstorp)** (*stòra*)	3/4 fr	. . . . . .	Store 1616 Stora 1703 1877 [illegible] 1719
1 **Sälleräs** *ʃæ̀leras* Skälleräs	5/8 fr (sät.)	Skildherhoss 1546 tl Skellaross 1547 tl Skelleräs 1548 sl	Schiillaråss 1550 Sk(i)elleräs [illegible] Sk(i)elleräs 1572 1689 -åss 1576 [illegible] Skiälleräs 1573 1719 [Kelleräs [illegible]] Skilleras 1588 -ås 1590 1610 [illegible] 1619 Skieleråhss 1635 Skialleråhs (Sk[illegible]) kallas Selleråhs 1690 1694 Skialleråhs k. Sälleråhs 1693 1715 Salleräs [illegible] 1877
1 **Torpa** *tòrpa*	2 fr (sät.)	? (i) Torpum 1397 dipl (i) Torpum 1459 Vlt (i) Torppe 1481 dipl 1493 Stb (i) Torpa 1483 1487 dipl (i) Torpo 1488 1496 dipl (dlg) Torp 1491 dipl Torppa 1493 1498 dipl Torpa 1493 1498 dipl 1540 Vft 1537 1541 Svt 1526 1549 reg 1545 Arw 1546 tl (v) Tör-p(h)e 1533 1534 reg (zu) Torpau 1541 Svt	Torpa 1685 1877
1 **Torstensered** *tòsə*	5/8 fr	Torstensrydt 1542 sl [Tomptenshwt 1546 tl] Torstens-	Tostensryd 1550 Torstensryd 1576 [illegible] -rid 1568 1593 -rydt 1588 Torsten[illegible] (T[illegible]) 1607 1616 Torstensred (T[illegible]) [illegible]

Nr 2 **Stora (Svenstorp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Sälleräs ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. troligen fsv. gen. *[illegible]* *skiold* 'sköld'. Gården ligger på en ås, som väl ansetts förete någon likhet med en sköld. Exempel på dylik namngivning förekomma ej sällan i Norge. Formen *Sälleräs*, som på jordägarnas begäran här bibehållits, torde urspr. endast vara ett skrivfel.

Torpa. Omtalas under medeltiden. Första g. rjb 1685, jb 1687 säteri, 1695 2 mtl, 1719 frälseh. — Namnet är gammal pl. av *torp*. — Nära Torpa sund, å den s. k.

Övriga namnformer:	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. d.
Stora 1630 tl 1618 lh	. . . .	a) nr 1 Getmaden nr 1 Kilalund (*ṣilalu'ṇ*) nr 1 Kilåsen, Lilla nr 1 Kilåsen, Stora nr 1 Sandkullen b) Fridhem Hagen Lövhagen t.
Sekellrås 1557 sl Skel-lerås 1561 tl Skällorås 1573 tl Sällarås 1578 1582 tl Skilleràs 1623 tl Skÿlleràs 1612 tl Säl-laràs 1618 lh	. . . .	a) nr 1 Kilaåsen b) Fredriksberg (*fredrcksbǽrj*) t. Gunneråsen Liden t. Rävabacken *ṣǽvabaḳən* t. Simmeberg *sịṃəbǽrj* Simmetorp *sịṃətórp* t.
Torpa 1550 1552 reg 1553 Vft Torpp 1550 reg Dorpp 1550 reg Tårpa 1555 reg 1618 lh Törpa 1603 Vft	. . . .	b) Altona t. Djurgården *jụ'rgan* t. Forsa *fọ̈ṣa* Forsahult (*fọṣahúlt*) t. Hagalund (*hagalu'ṇ*) t. Hallen *hálən* t. Hjortatorp *jọ̀ṭatorp(ət)* t. Hyared t Kvarntorpet t. Porten *pǿṭṇ* t. c) Forsa kvarn *fọṣa kwạ'n*
Törstenzed 1557 sl Torstonsridt 1561 tl -red 1590 tl gstk -red 1617 tl		

Såldhulan, äro 9 i krets ställda stenar samt 8 smärre stenar, som bilda ingång till dessa. Vidare finnas flera resta stenar, varav en 7 fot hög, på det s. k. Fällaträdet. Fynd från stå, särskilt på Fällaträdet. Vid torpet Porten är en rest sten och vid Hjortatorp resta stenar. På Husö finnas väl bibehållna vallar och andra spår av befästningar.

Torstensered ä. jbr kronoh. 1 mtl (1548 skatteh.). — Om *-red* för *-ryd* 'röjning se inl. Mellan *s* och *r* har med tiden ett *e*-ljud inställt sig.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksband fr. o. m. 1550
Torstensered (forts.)	-rid 1547 tl Torssrith 1518 sl	1825 Tåstennzreedt 1604 Tårstensered 1655 1737 Torstensered 1665 1877 -re 1685 1695
Varred *va'rə*	Waridh 1540 Skjb Wariidt 1542 sl Waared 1546 kll Warÿt 1546 tl Varrit 1546 tl Varid 1547 tl Varith 1547 tl Wared 1547 jb Warith 1548 sl Waarid 1548 jb Warid 1549 jb Waryd 1549 jb	Warit(t) 1550 1588 -rid 1552 1604 -redt 1590 1629 -rydt 1597 1601 -red 1604 1767 [Woritt 1750] Warrid 1572 1574 -rydt 1576 -ridtt 1577 Warred 1582 1877 -re 1670
–1 **Gunnagården** 5/8 sk (*gùnəgɑn*)	. . . .	Gunnesg. 1693 1696 Gunnarsg. 1697 1698 Gunnersg. 1695 Gunnag. 1699 1877 Gunng. 1815
–2 **Bengtsgården** 3/8 sk (*bæ̀ŋsgɑn*) 3/8 fr	. . . .	Bengtsg. 1694 1877 Bengtg. 1695
–3 **Backgården** 1/2 sk *bàkgɑn*	. . . . . .	Backen 1686 1877 Backeg. 1815 Backg. 1908
–4 en äng kr		
Backen se **Backgården**		

Varred. Sedan 1548 upptagas tre gårdar och en äng. De särskilda gårdsnamnen användas ej ofta i dagligt tal. — F. led. innehåller väl fsv. *var(e)* 'strand'; byn ligger vid Långemossen, som fordom varit en stor sjö. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nr 1 **Gunnagården** ä. jbr skatteh. 1 (1550 1/2) mtl. Namnet efter *Gunne* 1650—91.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Warid 1617 tl Varrid 1617 tl -ryd 1582 tl -ih 1590 tl [Wanredh 1590 tl Wärred glkn]		
	. . . .	a) nr 6, 7 Rings mosse nr 1 Varredlid b) Getholmen h.
Bengtzg. 1630 tl	. . . .	a) nr 2 Backahagen nr 2 Hagaborg nr 1 Högabacka *högabak ι* (se nr 3) nr 1 Karlsberg nr 1 Karlsdal nr 1 Källeberg (*şaləbär ŋ*) nr 2 Nabborna nr 4 Rings mosse b) Björkelund (*bjorkəlu'ŋ*) Damsberg (*damsbærŋ*) Ekebron *ēkəbroa* Lindholmen *lịŋhol mən* t. Slattholmen
Backeg. 1637 tl Backen 1655 tl Backg 1900 [illegible] lfb	. . . .	a) nr 1 Backahagen nr 1 Backas nr 1 Gustavsberg nr 1 Hagaborg nr 1 Högabacka (se nr 2) nr 1 Nabborna b) Granelund (*granəlu'n*) t. Röstorp *róstorp* t.

Nr 2 **Bengtsgården** ä. jbr skatteh. 1 (1550 ½) mtl. -- Namnet efter *Bengt* jb 1645—92, tl 1623.
Nr 3 **Backgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Jbs förra namn *Backen* användes icke i dagligt tal.
Nr 4 en äng ä. jbr kyrkoäng. Erhöll jb 1877 nr 4. Är nu till läget obekant.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1540	Skrivformer [illegible]
1 **Vällabro** 1/8 fr *vælabro´* (rå o. rör)	. . . .	Wälabro 1691 1825 Vällabro 1773 1795 1908 Walebro 1877
1 **Ömmesala** 1/2 fr *ȍmməsaɔ̄la* (rå o. rör)	Ymesala 1488 dipl Ömesala 1542 sl 1548 reg Ömsala 1546 tl Ÿmmisala 1547 tl Ömessala 1548 reg [Ömesela 1548 reg] Ömesalla 1548 sl	Ömmesala 1683 1877
Försvunnet		
Vägga	Vegia 1546 tl Veggia 1547 tl Weeka 1548 sl	Veggä 1550

Vällabro första g. jb 1687, 1688 frälseh. 1/8 mtl. Hade jb 1719 1825 m 1 (en av gårdarna under Torpa) — F. led. är möjligen urspr. gen. pl. av ett nu fno. *væðill* (se Noreen, Idg. Forsch. XIV, 397 f.) 'vadställe' svarande f-sv. *vadhil*. Av *Vädhla*- blir *Välla*- med samma utveckling av *dl* till *ll* som i *mellan* (jfr *medelstor*), *bröllop* (till *brud*) m. m. Gården ligger vid en bäcks utlopp i Åsunden

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Waldbro 1650, kb … 18 lh … Waddabro … kb Wallebro 1648 … taxl		
Ymsala 1741 kb Ömesa … 1630 t. kb Öamme… 1648 lh Ömmesalla … kb Emesala 1564 … Ymsala 1683 lh		
Wäggia 1648 lh		

…mesala sl 1542 skatteh., 1548 frälseh., därefter jb 1683, frälseh 1/2 mtl. Hade … 1719—1825 nr 3 (en av gardarna under Torpa). — F. led. är väl gen. av … fsv. mansn. *Ömund*. S. led. är gammal pl. av *sal* i dess forna bet. 'mark'. … kulle vid sjön finnas lämningar efter befästningar.

…gja jb 1550 frälseh., lh 1648 1 mtl (under Torpa). Namnet torde liksom no. *Vegge* vara gam… pl. av (berg)*vägg*.

Marbäck

märbäk

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker fr. 1550
1 **Antesbo** *àntəsbo*	1/2 fr	Anstasboda 1546 tl [Ansterboda 1547 tl] Anstensbo 1548 sl	Anstensbo 1550 1601 Anstins- [illegible] [Astens- 1578] Anstingz- 1580 1582 [illegible] 1590 1592 Anntzsez- 1607 [illegible] 1613 Anstess- 1619 1629 Antesbo [illegible] 1877
1 **Backagärde** *bä̀kajäḍə* *bàkajäḍə* *bä̀kḁḍə*	3/8 sk	Bakkagerde 1547 tl	Backagerde 1550 1581 -gierde [illegible] 1593 1825 [Backagården 1573 1578] [illegible] g(i)erdet (-giä-) 1586 1683 [illegible] (-giä-) 1607 1682 Backeg(i)erde [illegible] 1815 Backagärde 1767 1877
1 **Björkebacken**	1/4 fr	. . . .	Leditt 1629 1650 Leddet 1632 [illegible] 1635 1690 L. el. Börkebacken [illegible] L. el. Borekebaken 1670 [illegible] el. [illegible] backen 1815 1877 L. el. [illegible] Björkebacken 1908
1 **Björkered** *bjørkərə*	1/4 fr	. . . .	Börk(i)eridh 1567 1593 Börkeredt [illegible] -ridt 1590 Börkaridt 1592 [illegible] 1601 1622 Börkered 1632 1761 [illegible] 1695 Biurkerid 1572 Bierckerÿd 1576 [illegible] Bierkeridt 1577 Biärkarildh 1578 [illegible] riid 1573 Bircherid 1574 Biörkered [illegible] Björkered 1815 1877
Gunnarsbo *gånasbo*		Gwnnarsboda 1540 Skjb Gwnnessbo 1546 kll 1547 jb Gwnnarsbo 1546 tl Gunnarsbo 1547 tl Gunnersbo 1548 sl 1549 jb Gunnarsboo 1548 sl Gwnnesboo 1518 jb	Gunnarsbo 1550 1877 Gunners- [illegible] 1698 Gunars- 1568 1670 Gunnarsboll [illegible] 1601 Gunnerssboll 1619 Gun(n)arssbolh [illegible]

Antesbo ä. jbr. frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Arnsten*, i fno mycket ofta skrivet *Anstein*, varav 1600-talets *Antesbo* med väl ligt bortfall av *n* före *s* i trycksvag stavelse; härav det nuvarande *Antesbo* genom dissimilatoriskt bortfall av det förra *s*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Backagärde ä. jbr kronoh. 1/2 mtl, senare frälseh.

Socknen, som nämnes 1397, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Gällstad.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Marbäcks by. Flerestädes inom socknen finnas kummel.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. d.
Anstisbo 1567 tl Antisbo 1578 1624 tl Annitzboo 1602 tl Antesbod 1630 tl -boo 1637 tl	. . . .	b) Annelund *aŋəlu'ŋ* h. Mon *moŋ* t.
Backegerdo 1561 tl	. . . .	b) Ängalund (*æŋalu'ŋ*) h.
L. el. Biörckebacken 1710 lh L. el. Bjorkebacka 1875 lfb 1895 kb Borkebacken 1645 tl -bakan 1682 tl	. . . .	a) nr 1 Katrinelund (se Kattebacka, Marback nr 4, Torpet o Ulveskog) b) Ljungsberg *joŋsbærj* t.
Börckeridt 1557 sl Birckeridh 1561 tl Bo-keridh 1573 tl Byrkierid 1578 tl Byrk(i)erid 1586 1590 tl Börckero 1612 tl -red 1617 tl	. . . .	b) Björkedal *bjørkədāl* h.
Gunnasbo 1564 tl		

Björkebacken ä. jbr kyrkoh. ½ mtl. i Marbäcks by. Obebyggt; namnet användes icke i dagligt tal, ej heller det äldre namnet *Ledet*.

Björkered första g. jb 1567 (sl 1557), kronoh. ¼ mtl. — F. led. är urspr. det i vgt.dial. kvarlevande *börke* 'björkskog', sedan omtytt efter *björk*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Gunnarsbo. Sedan 1557 upptagas tre gårdar, av vilka dock en sedan längre tid tillbaka räknats ss. mera fristående (se Sjögunnarsbo). — Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
–1 **Norregården** 3/8 sk	. . . .	Nohlg. 1692 1719 Norreg. 1725 1877 Norre 1756 1825
–2 **Södergården** 1/2 sk	. . . .	Öfreg. 1688 1701 Södreg. 1703 1805 Söreg. 1709 171[illegible] Sörreg. 1719 Sodre 1773 Sorg. 1815 182[illegible] Söderg. **1877**
Nedregården se **Sjögunnarsbo**		
1 **Hjortsbacka** 1/4 sk *jòsbaka*	. . . .	Jogarsbacka 1567 Joars- 1568 Jors- 15[illegible] Iols- 1573 Hiorsba(e)ka 1571 1548 Hiortbacka 1580 1805 Hiortzbacken 16[illegible] 1737 Hiorsbacken 1675 1700 Hiordz- 1687 1695 Hjortsbacka 1815 **1877**
1 **Hyared** 1/2 sk *hyara*	? Höÿeryd 1536 reg Hyarid 1546 tl Hygiarid 1547 tl Högeree 1548 sl	Hiaridt 1550 1592 -rid 1572 1593 -ryd 1576 Hÿaredt 1590 1629 -rydh 1601 1622 1761 Hviaridh 1568 1573 -redt 16[illegible] Hyoridh 1580 Hyarydt 1588 Hyared 1767 **1877**
1 **Hässlet** 1/4 fr *hàslət*	. . . .	Hässlet 1649 **1877** Hesslet 1655 16[illegible] Häslet 1715 1825
Korpebo *kòrpəbo*	Korpeboll 1496 dipl [Kopparboo 1546 tl] Korpabolit 1547 tl [Kappelbo 1548 sl Kåperbo 1548 sl]	Korpabo 1550 1568 -boll 1550 15[illegible] -bohl 1731 Korpeboll (Kå-) 1572 16[illegible] -bol (Kå-) 1582 1815 Korpebo 1572 1877 Kårpebo 1650 1695 Kårpebollett 1616 161[illegible]
–1 **Stora (Korpebo)** *stòra kòrpəbo* 3/8 sk	. . . .	Stora 1697 **1877** Storeg. 1698 1699
–2 **Lilla (Korpebo)** *lèlə kòrpəbo* 1/4 sk	. . . .	Lilla 1692 **1877** Lilleg. 1698 1757

Nr 1 **Norregården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl, senare frälseh. Gardsnamnet användes ej i dagligt tal, någon gång säges *Norre*.
Nr 2 **Södergården** ä. jbr (kll 1546) kyrkoh. 1 mtl. Gårdsnamnet användes ej i dagligt tal.
Hjortsbacka första g. jb 1567, urspr. kronotomt, tidigt upptagen ss. hmn (1/4 mtl). — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Ioar*, yngre *Ior*. Skrivningarna *Hiorts-* och *Hiordzbacka* bero på missuppfattning, men på jordägarens begäran har formen *Hjortsbacka* här bibehallits. S. led. är gammal pl[illegible] ningsform av *backe*. Garden ligger på en höjd.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar: a) fastst. h. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
Norre 1900 kb Norrg. bek	. . . .	a) nr 1 Almelund
Södreg. 1875 lb 1901 taxl Södre 1811 1900 kb Södra 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Marielund
Jorsbacha 1569 sl Jorssbacka 1645 tl Hiorsbacka 1617 tl Hiosbacka 1612 1624 tl Jossbaka 1630 tl Joessbacka 1637 tl		
Hÿaridt 1557 sl Hyarid 1567 tl Hönaridh 1569 sl Hÿaridh 1573 tl -reed 1602 tl Hÿiaredh 1612 tl -ro 1624 tl Höÿeridh 1561 tl Hyorid 1564 tl Höyarid 1578 1590 tl [Hoyarid 1582 tl] Hÿered 1617 tl	. . . .	b) Hyåsen *hy̑åsən* h.
Heslet 1630 tl Häslet 1645 tl Hesslet glk	. . . .	b) Sörhagen *sörhagən* h.
Korpebo 1561 tl bohl 1900 kb Korpabod 1612 tl Kårpabod 1617 tl -bo 1624 tl Korpebord 1637 tl		
Östre 1701 lh	. . . .	b) Hyttan *hy̑ta* h.
Lilleg. 1759 lh Westreg. 1701 lh	Tuskan *tüska*	1/20 a) nr 3 Tuskan

Hyared ä. jbr kronoh. 1 mtl (sl 1548 frälseh.). — F. led. är kanske fsv. gen. av det från isl.-fno. kända *hýe* 'träl'; om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Hässlet första g. jb 1649, frälseh. 1/4 mtl. — Namnet är best. form av det gamla ordet *häsle* 'hasselskog'.

Korpebo. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn. — F. led. är gammal gen. pl. av ordet *korp*. S. led. tycks urspr. vara *-bol*, senare utbytt mot *-bo*.

Nr 1 **Stora (Korpebo)** ä. jbr frälseh. 1 mtl, senare kronoh.

Nr 2 **Lilla (Korpebo)** ä. jbr skatteh. 1/2 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksländ fr. [illegible]
1 **Korsbacka** *kǫ̀sbaka*	$^1/_4$ sk	. . . .	Korsbacken 1573 Skogen 1574 1601 S. el. Kårssbacken 1605 1675 S. el. Korssbacken 1629 1694 Karssbackann el. S. 1616 Kårssbackann 1619 -backa 1622 S. el. Korts-backa 1635 Skog el. Korssbacken 1683 S. el. Korssbacko 1686 S. el. Korssbacka 1690 Kårsbacken (Ko-) el. S. 1697 1719 Kårsbacken el. Skoug 1715 Korsbacka el. S. 1731 1737 Korsbacka 1756 1877
1 **Kringeslätt** *kriŋəslæt*	$^1/_8$ fr	. . . .	Kringilslet 1567 [-slott 1568] Kringelslett 1572 1574 Kringslett 1578 --l.t 1655 Kringleslätt 1580 1877 -slett 1590 1731 -slet (-slät) 1588 1725 Krinngellesslet 1588 1613 Kringeslet (-slät) 1632 1690 Kringeslätt 1640 1767 1908 Krengeslatt 1650 1675
1 **Kårdamm** *kadam* *kǫ̀dam*	$^1/_8$ fr	. . . .	Kåredamd 1659 -dam 1660 1690 Kåredam 1665 1670 Kårdam 1675 1877 Kordham 1687
1 **Källebacka** *șæ̀lə'aka*	$^1/_4$ sk (sät.)	. . . .	K(i)ettlebacka 1567 1578 -baka 1574 Kietlobacka 1568 Ketlebachka 1576 Kiellebacka 1573 1805 baka 1588 1632 Kiallebacka 1635 1777 Källebacka 1815 1877 Kiellabacka 1586 Kiällebacken 1650 Kiellabacken 1655 1660
1 **Kärrabo** *șà ʀabo* *șàʀaio*	$^1/_2$ sk	? Kär 1397 1400 dipl Kerbo 1548 sl	Kierrebo 1550 -bol(l) 1576 1795 Kiärreboll 1650 Kiereboll 1590 K(i)erab 1557 1660 K(i)errabo 1568 1825 Karrabo 1613 1877 Kierraboll (Kä-) 1572 1593 Kerrabol 1580 1582 Kiarrabol (Kie-) 1635 1805 Kiäraboll 1655 1688 Kierrebodh 1632
Ledet el. Björkebacken s · **Björkebacken**			

Korsbacka första g. jb 1573, kronotomt, snart kronoh. $^1/_4$ mtl. Kallas i äldre tid även *Skogen.* — F. led. är säkerligen ordet *kors* (jfr t. ex. vgt. *kogal* ...s 'korsväg' samt bruket att resa kors till minne av någon som omkommit på stället, se NoB 1916, s. 176 f.). S. led. är gammal pl. el. böjningsform av *backe*. Gården ligger på en höjd.

Kringeslätt första g. jb 1567 (tidigare i tl), frälseh. $^1/_2$ mtl, räknat till Marbäck by. Hade jb 1719—1825 nr 9. — F. led. är urspr. fsv. gen. av ordet *kringla* i dess gamla bet. 'ring, krets'. *Kringleslätt* har blivit *Kringelslätt* (jfr *kringelformig*, *navelsträng* av *navle* m. m.), varpå dess "tjocka" *l* på i västgötskan vanligt sätt sammansmält med det följande *s* till en sorts "sje"-ljud.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar o. fl. [illegible]
Korsbacka 1582 tl		
[Kråkoslet 1569 sl] Kringleslätt 1561 tl Kringloslet(t) 1567 1590 tl Kringslet 1630 tl Kringeslätt g!k		
Kordam gstk		
Kiellebacka 1561 tl K(i)ellobacka 1567 1590 tl Krätlobacka 1569 sl Kiellabacka 1602 tl Kiellebac 1624 tl Kialbacka 1637 tl		a) nr 1 Katrinelund (se Björkebacken, Marbäck nr 4, Torpet o Ulveskog) b) Gronelid *grọ̄nəlị* t Hagen *hạ̄̀əgən* t. Slätten *slæ̣ta* t.
Kiärrebo 1701 lh Kierreboll 1561 tl Kerrabol 1564 tl Kärrabohl 1900 kb Kierrabod 1617 tl Kiarrabo 1624 tl Kiarrabole 1645 tl Kiärrobol 1714 lh		a) nr 1 Fridhem b) Skogen *skọ́gən* t.

Kårdamm första g. jb 1659, fralseh. $^1/_8$ mtl. — F. led. torde urspr. vara fsv. gen. av mansn. *Kare*, senare *Kare*; jfr *Karahagen* i Finnekumla sn. Den från detta namn avvikande behandlingen av förleden beror på att *Kårdamm* vanligen har huvudtrycket på senare sammansättningsleden.
Källebacka första g. jb 1567 (tidigare i tl), kronoh. $^1/_4$ mtl. — F. led. tycks vara ett fsv. kvinnon., möjligen *Katilo* (yngre *Kädlo*) eller ett *Kätla* (yngre *Kalla*), en ombildning efter *Kätil* av det äldre *Katla*. S. led. är gammal pl. el. böjningsform av *backe*. (Gården ligger på en höjd. — Kummel finnas.
Kärrabo ä. jbr fralseh. 1 mtl. — Om s. led. *-bo* (för äldre *-bol*?) se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1551	Namnformer i [illegible]
Marbäck *mārbæk*	Marbäk 1397 1400 dipl Marbäkkia s. 1397 dipl Marbäks s. 1400 dipl Marbekke s. 1409 dipl Marbek 1459 Vlt 1548 sl Marbecke s. 1496 dipl 1546 kll Marbech 1540 Skjb Marbeck 1546 kil 1546 1547 tl 1547 1549 jb 1548 sl Marbecka S. 1546 tl Marbekka S. 1547 tl [Marck 1548 jb]	Marbeck 1550 1825 -bek 1586 [illegible] Marback 1576 1877 Marebeck 15[illegible]
-1 **Skattegården** 1 sk *skātagan* *skatagan* Skattagården	. . . .	Cnutzg. 1607 1629 Knudtzg. 1622 Skatteg. 1692 1877
-2 **Storegården** 3/4 fr *stōragan* Storagården	. . . .	Storeg. 1684 1877
3 **Bäckagården** 3/4 sk *bäkagan*	. . . .	Beckeg. 1619 1805 Backeg. 1629 Bekeg. 1650 1815 Bakag. 1632 1675 Bekag. 1665 1877
-4 **Karlsgården** 1/2 fr *kaisgan*	. . . .	Carlsg. 1681 1877 Karlsg 1682 1[illegible]
5 **Backgården** 1/16 sk *bakgan*	Backan 1540 Skjb 1548 sl	Backag. 1573 1737 Backeg. 1697 1[illegible] Bakeg. 1650 1695 Backeg. 1815 1877
-6 **Stommen** 3/8 sk *stomən*	Stommen 1540 Skjb 1548 sl Sttompnen 1548 jb	Stompnen 1550 1685 Stommen 17[illegible] 1877

Marbäck. I ä. jbr upptagas elva gårdar, varjämte Ledet (Björkebacken) [illegible] hört till byn och även Kringeslätt räknats dit (jfr att nr 9 saknas). [illegible] av gårdsnamnen äro gamla. — Namnet *Marbäck* har urspr. tillkommit [illegible] förbi byn rinnande Marbäcksån. F. led. är troligen urspr. ordet *mar* i [illegible] gamla bet. 'skog'. I fråga om bortfallet av *k* jfr t. ex. *Marboar* för *M*[illegible] (invånare i Marks hd), se *Marbohemmet* i Böne sn, Redvägs hd. I [illegible] med "socken" användes i äldre tid ofta form på *-a*, såsom ännu i dial. [illegible] stora stenkummel finnas vid byn. Fynd från sta.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
Marbeg 1561 1567 tl Marebeck 1569 sl		
Skatteg. 1637 tl Skattag. 1759 lh	Kullen *kùḷən* ¹/₁	a) nr 1 Trädgården b) Lillekullen *lèḷəkuḷən* l.
Storag. 1621 1645 tl	. . . .	a) nr 1 Häggebacken nr 1 Rödjorna b) Kalleràs *ȿàrləras* t.
Beckag. 1617 tl Bäckg. 1822 lh Mg Gästgifvareg. 1822 1835 lh	. . . .	b) Nordhagen *nòḱhagən* h. Rörmaderna *ròrmaəra*
Karlsg. 1612 tl Kalssg 1645 tl	. . . .	a) nr 1 Karlsberg nr 1 Katrinelund *katrinəlun̄* (se Björkebacken, Kallebacken, Torpet o. Ulveskog) b) Hultet *hu'ltət* h.
Backan 1567 tl Backag. 1759 lh Backg. 1714 lh	Hedagården *hèagən* ¹/₁	b) Nyeberg *nyəbærj* h. Rönnen *rø'na* t. Skogen *skògən* t. Änglyckan *èŋlyka* h.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Svenstorp b) Stensberg *stènsbærj* t. Äspedalen *èspədaən* h.

Nr 1 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hette äldst *Knutsgården*.
Nr 2 **Storegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 3 **Bäckagården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Närmast bäcken.
Nr 4 **Karlsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Obebyggd. — Namnet efter *Karl* sl 1548, jb 1550, 1605—22.
Nr 5 **Backgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Hette äldst *Backan*. Se ant. vid nr 13.
Nr 6 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Se ant. vid nr 14.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer i jordeböcker efter 1550
–7 **Sandlidsgården** *sånlə.gan* ½ sk *sånlisgan*	. . . .	Såndlidzg. (-lý-) 1601 1698 Sånndlydzg 1607 Sandlydzg. 1629 1715 Sandlidsg 1725 **1877** Sånlidzg. (-lý-) 1635 1709 Sånlz lig. 1645 Såndlÿsg. 1660 1670 Sanlytzg. 1681 Sånledzg. 1684 1703 Sånlysg. (-li-) 1685 1700 Sanlÿdzg. 1719 Sandlisg 1815
–8 **Bredgården** ½ sk *brégan*	. . . .	Breg. 1681 1877 Bredg. **1908**
–10 **Landbogården** *lämbogan* ½ fr	. . . .	Landbog. 1684 **1877** Landtbog. 1695 1709
–11 **Smedsgården** ¾ sk *smésgen*	. . . .	Smedeg. 1607 1629 Smedieg. 1622 Smedsg. 1632 **1877** Smetg. 1635 Smetzg 1645 Smessg. 1685 1697
–12 **Hulugården** ½ sk *hūlagan*	. . . .	Hulug. 1601 **1877** Hullug. 1606 1682 Huleg. 1622 1756 Hulleg. 1632 1688 Huleg 1645
–13 **Backgården** $^{5}/_{16}$ kr	. . . .	Backg. **1908**
–14 **Stommen** ⅛ kr	. . . .	Stommen **1908**
Näs el. Näsboholm se **Näsboholm**		
1 **Näsboholm** *næsboholm* ⅓ fr (sät.)	Näs 1397 1400 dipl 1459 Vft Nääs 1409 dipl Nes 1518 sl	**Näs 1550 1725 (1877)** Näss 1580 1639 Nässet 1632 Näset 1635 Nähs kallas Nässboholm 1731 Näs k. Näsboholm 1757 1775 Näs el. Näshollmen 1777 Näs el. Näsboholm **1795 1877 Näsboholm 1908**
1 **Pedersbo** ⅜ sk ä. *pärsbo* *päəsbo*	Pedersbool 1540 Skjb Peersbo 1546 kll 1549 jb Pedhersbo 1546 tl Podhersboda 1547 tl Peerssbo 1547 jb Persbo 1548 sl Peersboo 1548 jb	Persbo 1550 1685 Pärs- 1683 1825 Padärs- 1551 Paders- 1582 1795 Pederbo 1580 **1877** Pedrs- 1588 Padars- 1552 1731 Pedars- 1574 1660 Pears- 1573 Päder- 1578 Peres- 1610 Pederssbodh 1652 1655 Pädersboda 1805 1815

Nr 7 **Sandlidsgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 8 **Bredgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 10 **Landbogården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Obebyggd. — F. led. är fsv. *landbo* 'arrendator'.
Nr 11 **Smedsgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Obebyggd.
Nr 12 **Hulugården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är fsv. gen. av *hūla* i dess fsv. och vgm. biform *hula*.

Övriga namnformer	I orten brukliga namn	Avsöndringar [illegible]
Sånlidzg. 1612 tl Sanlidsg. 1617 tl Sandl s.g. 1759 lh	. . . . .	a) nr 1 "Marbacks kyrkogårdsutvidgning" nr 1 Nydal *nyda'l* nr 1 Stenstorp *stēnstorp* nr 1 Ängslyckan b) Hästhagen *hæsthagən* h Nybygget *ny'bogəl* t. Nyebro *nydbrō*
Bredag. 1630 1637 tl Breg. 1645 tl Bredg. 1853 lh 1900 kb lfb	. . . .	b) Hagen *hā'gən* t.
Lanbog. 1617 tl 1714 lh Landbog. 1665 tl Lambog. 1777 lh	. . . . .	b) Hässlekull *hæsləkŭ'l* t. Valåsen *vā'lǻsən* t.
Smidzg. 1602 tl Snedag. 1617 1630 tl Snedag. 1759 lh	. . . .	b) Enebacken *ēnəbakən* h. Hägnerna *hǻgnəra* t.
Hulag. 1567 tl Huleg. 1573 tl	Nygården *nýgar*	a) nr 2 "Sjögunnarsbo sanatorium" nr 1 "Sjögunnarsbo vattenreservoarer" b) Furubacken *fūrəbakən* h. Hallen *hāl̦ən* t. Lotteberg *lotəbarj* Svedjorna *svēəra* t.
Näsboholm 1811 1900 kb lfb gstk ek glk	(Näs *nǟs*)	a) nr 1 "Näsboholms ångsåg" nr 1 "Tegelbruket" b) Ebbelund *æbəlu'n̦* t. Jonsbo *jóŋsbo* t. Nabben *nābən* (Bockanabben) t. Nabben *nābən* (Sandliden) t.
Pädersbo 1875 lh lfb gstk Pädarsbod 1612 tl Päarsbo 1578 1590 tl	. . . .	a) nr 1 Skogshill

Nr 13 **Backgården**, utbrutet från nr 5 och jämte nr 14 genom byte mot hemmanet Bonlegärde nr 1 i Gällstads sn förvärvat till komministersboställe jämlikt k. br. 20/3 1908.

Nr 14 **Stommen**, utbrutet från nr 6; se ant. vid nr 13.

Näsboholm ä. jbr frälseh. 1 mtl. Det äldre namnet *Näs* användes numera sällan. — Gården ligger vid ett näs i Asunden.

Pedersbo ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — F. led. är namnet *Peder (Pädar)*; om s. led. urspr. är *-bol* eller *-bo* av *-boda* är ovisst.

Nuvarande namn och uttal	[illegible]		[illegible]
1 **Sandslätt** *sa̋nsla̋t* (rå o. rör)	¹/₈ fr	. . . . .	Sänslätt 1680 1699 -slat 1693 Sand[illegible]att 1695 1719 Sandsätt 1715 1877 -slett 1[illegible]
1 **Sjögunnarsbo** *ʃøgunasbo*	¹/₁ fr	. . . .	(se Gunnarsbo) Nedre 1689 1825 Nedreg. 1703 1877 Sjögunnarsbo 1908
1 **Skottek** ä. *skɑ̀tek* *skòtek*	¹/₄ sk	. . . . .	Skåtek 1586 1725 -eek 1675 1698 S[illegible]ak 1588 -ek 1590 1693 -eck 1595 Skott[illegible]k 1601 1610 Skotteck 1601 1877 Skatt[illegible]k 1622 1756 -eck 1650 1697 Skwtek 16[illegible]5
1 **Stensered** *sténsərə*	³/₄ fr	. . . .	Stensrid 1567 1593 -rydt 1576 -ryd 1586 1601 Stensredt 1590 Sten(n)s[illegible]e 1613 1632 Stenssre 1645 Stensered 1622 1877 Stenssere 1683 1687
1 **Sträckås** *stràkɑs*	¹/₂ sk	. . . .	[Slettås 1567] Streckås 1568 1576 -åss 1577 1619 Sträckås 1635 1877 -åss 15[illegible]3 1640 Streckiås 1584 Strackias 1613 Sträkås 1586 1756 Strekås 1588 Strackså[illegible]s 17[illegible] 1825
Tomten el. Torpet se Torpet			
1 **Torpet** *to̍rpət*	¹/₄ fr	? Thorpa 1400 dipl	Tompten 1619 1655 Tompten el Torpet 1660 1686 Tomptan el. Torpet 1655 1756 Tomtan el. Torpet 1685 1767 Tomptan el. Torpit 1700 Tomten el. Torpet 1773 1877 Torpet 1908
1 **Ulveskog** *ulvəskóg*	¹/₄ sk	. . . .	Vlffuaskog 1567 1593 Ulfveskog 1580 1877
1 **Vackebacka** *va̍kəbaka*	¹/₄ sk	. . . .	Wackebacka 1567 1877 -backen 1645 1737 Vackabacka 1565 1586 Vakobacha

Sandslätt första g. jb 1680, frälseh. ¹/₈ mtl. Hade jb 1719—95 nr 2. Under Näsboholm.

Sjögunnarsbo ä. jbr frälseh. 1 mtl. i Gunnarsbo by. Jbs förra namn *Gunnarsbo Nedregarden* användes icke i dagligt tal. Gården ligger nära Åsunden, avlägset från gårdarna i Gunnarsbo.

Skottek första g. jb 1586, kronoh. ¹/₄ mtl. — Namnet är väl givet efter den närbelägna plats med samma namn vid Åsunden (med en ek; se Ulricehamns stad, Redvägs hd, naturn.), där enligt sägnen Sten Sture d. y. blivit skjuten.

Stensered första g. jb 1567 (sl 1557), frälseh. (¹/₂ mtl) 1 mtl. Ett torp (numera hemmansdel) *Lilla Stensered* upptages i vissa handlingar sedan mitten av 1600-talet. I motsats till detta har själva gården stundom kallats *Stora S.* —

Nedre 1655 tl 1900 ; Nedreg. el. Sjögunnarsbo bek Sjögunnarsbo el.	. . . .	a) nr 1 "Sjögunnarsbo sanatorium" b) Sandliden t. Sandvik *sànvik* t.
Skotteck 1586 tl -eck 1590 tl	. . . . .	a) nr 1 Sten-Sture-monumentet b) Fjolabron *fjù'kebrou* h. Hjortmanstorp (*jotmanstø'rp*) t.
Stensridt 1557 sl Steenzreed 1602 tl Stensø 1624 tl Store Stensered 1630 tl Stora Stensered 1637 tl 1811 1900 kb gstk Streckiås 1567 1590 tl Streckås 1621 tl	Stensered, Stora *stòrastensərə* 1/2 Stensered, Lilla *lìlastensərə* 1/1	a) nr 1 Dalskog b) Stenseredstorp *stensəstø'rp* t. Stensholm *stensho'lm* t.
Tårpet 1630 tl Torpet 1651 1656 ggk Torpa gstk Torpa med Tomten 1fb		a) nr 1 Katrinelund (se Björkebacken, Källebacken, Marbäck nr 4 o. Ulveskog) b) Lövåsen *lòvåsən* h. Tittås *tìtås* t.
Wlffuaskogh 1557 sl Ulfvaskog 1637 tl 1911 taxl Vlffueskogh 1561 tl Ylffuaskow 1567 tl Wlffuoskogh 1578 tl Vlffskogh 1602 tl Vackabacka 1567 1602 tl -back 1586 tl Våk-	. . . .	a) nr 1 Katrinelund (se Björkebacken, Källebacken, Marbäck nr 4 o. Torpet)

F. led. är gen. av mansnamnet *Sten*; om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. Mellan *s* och *s* har med tiden ett *e*-ljud inställt sig.

Sträckås första g. jb 1567, kronoh. 1/4 mtl. — F. led. är kanske som Sahlgren föreslår (morkulls-)*sträck*. Ligger på en höjdsträckning.

Torpet första g. jb 1649 (tidigare i tl), frälseh. 1/4 mtl. Namnet *Tomten* användes icke. — Vid gården är en hällekista, i vilken man funnit många redskap m. m. från stå.

Ulveskog första g. jb 1567 (sl 1557), kronoh. 1/4 mtl. — F. led. är fsv. gen. pl. av *ulv*.

Vackebacka första g. jb 1567, urspr. kronotomt, tidigt upptagen ss. hmn (1/4 mtl). Härledningen av f. led. är okänd. S. led. är gammal pl. el. böjningsform av *backe*. Gården ligger vid en höjd.

Vackebacka (forts.)		. . . .	1572 1574 Vakaba(e)ka 1577 1593 Wakeb 1590 1632 Wakebacken 1719
1 **Åsen** *ǻsen*	1/8 sk.	. . . .	Åsen 1567 **1877** Åsinn 1568 Asse 1577 1719 As(s)enn 1590 1629
1 **Äpplared** *äp'l'aro*	1/4 sk.	. . . .	Eppleridh 1567 -redt 1601 1629 Epplar (Ä-) 1568 1580 Eplarid (Ä-) 1572 15 -rÿd 1576 -ridth (Ä-) 1588 1592 Eplar 1586 Epelaridt 1590 Apleryd 1601 App red 1660 1737 Äplared 1640 1825 Äppla red 1665 **1877** Äppelarsill. 1688 Äppla 1689 Aplared 1686 1805
1 **Öjered** *öjero*	1/4 sk.	Hwgoryt 1546 tl Hugorid 1547 tl Wgere 1548 sl	Ÿariitt 1550 Viorid (Vÿ-) 1568 15 Wieriid (Wy-) 1573 1593 [Vuiord 157 Vwaridh 1578] Vearydt 1577 Wyar 1584 Vyarydt 1588 Vyaredt 1590 16 -redh 1613 Vy(.)ereedt 1607 1619 Yere 1629 -redh 1632 1640 Ö(y)ieredh 164 1709 Övered 1655 **1877** Öjereda 165 Öjered 1815 1825

Åsen första g. jb 1567 (sl 1557), kronoh. 1/4 mtl. — Ligger på en höjd.
Äpplared första g. jb 1567, urspr. kronotomt, tidigt upptagen ss. hmn (1/4 mtl) — F. l. d. är fsv. gen. pl. av ordet *äpple*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se a.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst b) ej fastst c) verk o inr
backa 1569 sl Wakabakaa 1630 tl		
Åssin 1557 sl Åssenn 1561 tl Aasinn 1564 tl Åsin 1590 tl	. . . .	c) Pinebokvarn *pinəbo kwa'n*
Eploridh 1569 sl Äplared bek -re 1654 1, 11 ggk		
Wiaridt 1557 sl Wÿeridh 1561 tl -redh 1612 tl Viorid 1564 1590 tl Öioridh 1573 tl Öyerydh 1578 Vft [Hÿareedh 1602 tl] Vÿieredh 1617 tl -re 1624 tl Ÿeredt 1630 tl Yjered 1645 tl Öjered bek		

Öjered ä. jbr skatteb. ½ mtl. — Härledningen av f. led. är oviss. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl

Månstad

ma´nsta

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ent. jordeboksband f. o. m. 1550
1 **Backa** $^{3}/_{16}$ sk *bà·ka*	Backa 1540 Skjb 1546 1547 tl 1548 sl Backe 1546 kll 1548 1549 jb	Backa 1550 **1877**
Björdal *bjȯ·dal* *bjǫ·dal*	Biörnadall 1459 dipl Biördal 1540 Skjb 1549 jb Biördal(ss gierde) 1546 kll Biörnedal 1546 kll 1548 jb Biörndal 1547 tl 1548 sl Biörnedall 1548 jb	Biördall 1550 1632 Biörndal(l) 1551 1635 Bierndall 1597 Bierdaall 1597 Bi r dal 1613 1805 Björdal 1805 **1877**
–1 **Övregården** $^{1}/_{2}$ sk (*övəgan*)	. . . .	Öfreg. 1682 **1877** Öfre 1696 1825
–2 **Mellangården** $^{1}/_{2}$ fr (*mælәgan*)	. . . .	Mälumg. 1682 Mällumg. (Me-) 1683 1756 Mällum 1696 Mellomg. (Mä-) 1719 1825 Millomg. 1877 Mellang. **1908**
–3 **Nedregården** $^{3}/_{8}$ sk *nė·əgan*	. . . .	Nedreg. 1682 **1877** Nedre 1694 1825
–4 **Kockagården** $^{1}/_{8}$ sk	. . . .	Kåckeg. 1682 1719 Kåkeg. 1697 Kåckeg. 1695 1696 Kåckag. 1725 1795 Kockag. 1805 **1877**

Backa ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Namnet är gammal pl. el. böjningsform av ordet *backe.* Ligger på en höjd.
Björdal. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas fyra gårdar, varjämte fordom flera kyrkoängar funnits. — F. led. är urspr. ordet *björn.*
Nr 1 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Har även kallats *Västregården.* Namnet numera icke särskilt i dagligt tal.

Socknen, som nämnes 1308, har sedan reformationstiden varit annex till Länghem.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Månstads by.

Överflyttning till annan socken: *Sjörred* till S. Åsarps sn år 1887.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk. o. d.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Björkhem nr 1 Björkholmen (se Björnarp nr 2) nr 1 Furubacken *fürəbakən* b) Stenbacken *stēnbakən* h.
Biördala 1573 1586 tl 1654 ggk Björndala 1784 lh Björdahl 1875 lfb 1896 kb		
Öfre 1896 kb Westreg. (Wä-) 1705 1792 lh	. . . .	b) Källebacka *çäləbaka* Lindhult *lient* t. Nordhagen *nōrhagən*
Melang. 1682 tl Mellang. 1784 1821 lh Mellang. 1705 lh Mellomg. 1854 lh 1875 lfb 1896 kb bck	. . . .	a) nr 1 Annelund b) Lindhult *lient* h.
Nederg. 1645 tl 1854 lh Östreg. 1705 1792 lh	. . . .	a) nr 1, 2 Skogsholm b) Hägnatorpet
Kockag. 1665 tl 1781 lh Kåckog. 1811 kb 1821 lh Kockeg. 1705 1784 lh	. . . .	a) nr 1 Vidhem b) Lindholmen *linholmən* t.

Nr 2 **Mellangården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1. Gårdsnamnet användes sällan i dagligt tal.
Nr 3 **Nedregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1. Har även kallats *Östregården*.
Nr 4 **Kockagården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1. Brukas tillsammans med nr 2 och nr 3. Nämnes aldrig i dagligt tal. — Härledningen av f. led. är oviss.

Bjärnarp *bjärnarp*		Byornathorp 1409 d.pl Byornathorp 1409 d.pl Biornnatorp 1490 d.pl Biornatorp 1546 tl Biornatorp 1547 tl Biornarp 1548 reg Biornarp 1548 reg Biörnarp 1548 reg Biornarp 1548 sl	Biornarp 1550 1688 -arp 1568 1825 [illegible] 1581 1593 -arph 1650 1655 Biornarp [illegible] 1877
—1 Övregården *övregårn*	[illegible] f	. . . .	Öfreg. 1639 1877 Öfre 1696 1825
—2 Nedregården *nedregårn*	[illegible] sk	. . . .	Nedreg. 1691 1877 Nedre 1696 1825
1 Boda *bōda* a. *bōa*	1 fr	Bodhe 1496 d.pl [Bodhe ?] 1546 tl Boda 1547 tl	[Badhe 1550] Boda 1568 1877
1 Bredared *bredarę*	[illegible] fr	Bredaryd 1546 tl Bredared 1547 tl Brederith 1548 sl	Brearidt 1550 1577 -rydh 1770 Brede-rid 1568 1593 -rydt 1588 -redt 1596 1629 Bredared 1622 1877 -re 1693 Bredarad 1573
Bruntorp *bruntorp* *brużtorp*		Brwntorp 1540 skjb 1540 kll Brun-torp 1546 tl Brun-torp 1547 tl 1548 sl 1549 jb Brwnttorp 1548 jb	Brunt. 1550 1825 1968 Brunt. 1581 1586 Bruntorp 1595 Bruntorp 1572 1574 Bront. 1576 1578 Brunt. 1632 1655 Bruntt [illegible] 1877 Bruntorp 1616
—1 Yttregården *ytregårn*	1/4 sk	. . . .	Yttreg. 1684 1725 Yttreg. 1805 1877 Yttre 1696 Yttre 1731 1825

Björnarp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar. — F. led. är urspr. fsv. gen. *Björnatar* av mansn. *Björn*. Om -*arp* för -*torp* se inl.

Nr 1 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nr 2 **Nedregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Boda ä. jbr frälseh. 1 mtl (d.pl 1496 i Länghems sn). Hade jb 1795—1825 nr 3. — Namnet är gammal pl. av ordet *bod* i bet. 'förråd, tillfällig bostad' o. d.

Bredared ä. jbr frälseh. (arv o. eget) 1 mtl (1548 kyrkoh.) — F. led. är ursprungen

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastl. b) ej fastl. c) verk o. dyl.
Biörnörp 1561 tl	. . . .	c) Björnarps såg *bjonarpa såg*
Öfra 1717 lh Öfre 1896 kb	. . . .	a) nr 2, 3 Björkhem nr 1 Backäng nr 1 Linet (se Torp) b) Lidholmen *lidholmen* h.
Nedra 1717 lh Nedre 1896 kb	. . . .	a) nr 1 Björkholmen (se Backa) nr 1 Fridhem nr 1 Normaden nr 1 Torarp *tòrarp*
Boa 1557 sl 1645 tl 1714 kb	Gastek *gåstek* (en del)	a) nr 1 "Boda hållplats" (se Hult nr 2 o. Sibbarp) nr 1 Höghult nr 1 Lindesholm nr 1 Marielund nr 5 Rings mosse
Brearid 1557 sl Bredered 1602 tl Bredarÿd 1567 tl -redh 1590 tl Breddare 1586 tl Bredare 1648 lh 1729 kb Breeridh 1561 tl	. . . .	a) nr 1 Bredared, Lilla *lila bredare* nr 1—3 Karlslund nr 1 Tapple kvarn *tapkakvarn* (*tápla*)
Brunst. 1617 tl 1654 ggk Brunt. 1896 kb ggk Bruntörp 1561 tl Brunst. 1612 tl 1729 lh		
Ÿthersteg. 1582 tl Yttre 1896 kb	Tegen *tègən* (en del)	b) Ängabo *ȁgabo* t.
Pedersg. 1630 tl		

fsv. gen. av ett mansn. *Bredhe* (no. *Brede*) eller snarare best. form av adj. *bred*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Bruntorp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar. I byn synas även gärdarna i Månstad stundom hava inräknats. — Härledningen av f. led är obekant (möjligen fsv. *bruni* 'svedjefall'). — Stensättningar skola finnas vid byn, avensom kummel.

Nr 1 **Yttregården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeböckerna fr. o. m. 1550
–2 **Mellangården** ³/₈ fr *mà'lgan* (*mà'lumgan*)	. . . .	Mällum 1695 1696 Mällumg. 1697 1725 Mellumg. 1737 1756 Mellomg. 1719 1825 Millomg. 1877 Mellang. **1908**
–3 **Övregården** ¹/₂ fr (*ö̀vrə* Övre)	. . . .	Siggeg. 1692 Siggesg. 1693 1701 Öfreg. 1700 **1877** Öfre 1815 1825
1 **Enegården** ¹/₄ sk *ène̜gan*	Enegardhen 1546 tl [Eneboda 1547 tl Engegården 1548 sl]	Enegordenn 1550 Enegården 1572 1877 -gård 1568 1686 -gålenn 1574 1577 Enegården 1590 1682
Hult y. *holt*	Holt 1540 Skjb Holth 1547 jb 1548 sl Holtt 1548 1549 jb	Holt 1550 1613 Hällt 1586 1632 Hult 1568 **1877**
–1 ¹/₂ fr	. . . .	. . . .
–2 ¹/₄ sk	. . . .	. . . .
1 **Korrebo** 1 sk *kò̜rəbo* *kò̜r(ə)bo*	Karraboo 1546 tl Correboda 1547 tl [Kerrebo 1548 sl]	Korebo 1550 1650 Korrebo 1572 1877 Korrobo 1568 1580 Kårrebo 1604 1700 -boda 1607 1616 Kårebo 1655 1686 Kårraboo 1622
Månstad *må'sta*	(de) Magnistaðhum 1311 (1308) dipl Monsthada s. 1490 dipl Monstada 1540 Skjb Monsta 1546 kll 1548 sl 1548 1549 jb Monstadha S. 1546 tl Monstada S. 1547 tl Mönstada S. 1548 reg Månsta 1548 sl	Monstade s. 1550 -sta 1573 Monstada 1551 1597 Månstad 1552 **1877** Monstad 1569 1767 Månstada 1580 1613 Monnstha 1590 Månsta 1622 1767

Nr 2 **Mellangården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 3 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet *Övregården* el. *Övre* användes numera icke i dagligt tal. Gården kallades tidigast *Siggesgården* efter *Sigge* jb 1647–90.
Enegården ä. jbr kronoh. ¹/₂ mtl (sl 1548 skatteh.). — F. led. är säkerligen dial.ordet *ene* 'enskog'.
Hult. Sedan 1547 upptas en gård, numera uppdelad på två.
Nr 1 ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl jämte nr 2.
Nr 2. Har urspr. utgjort en del av nr 1, skatteköpt 1813. Upptaget i jb 1877

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Mellomg. 1853 lh 1875 lfb 1896 kb bek Millang. 1729 lh Mellang. 1784 lh	. . . .	b) Backa *båka* t. Melltorp *mæ̀ltorp* t.
Öfre 1728 kb	. . . .	b) Björkelund *bjorkəlu'n* t. Grönelid *gronəli* t. Sjölid *fòli*
[Eneboda 1564 tl]	. . . .	a) nr 1, 2 Lyckhem nr 3 Skogsholm
. . . .	. . . .	a) nr 7 Rings mosse (se nr 2)
. . . .	. . . .	a) nr 1 "Boda hållplats" (se Boda nr 1 o. Sibbarp) nr 1 Bohult nr 1 Hultaberg nr 7 Rings mosse (se nr 1) nr 1 Rudinsberg b) Söderhall *sodərhál* t.
Kårebo 1561 tl Korrobodha 1573 1582 tl -boa 1586 tl -bo 1623 tl Kårreboda 1630 tl Korrabo 1717 1792 lh	. . . .	a) nr 1 Högalid *hogali* nr 1 Kallebacka *ṣàləbakən* nr 1 Myren nr 1 Varhult b) Dalhem *dà'lhem* l.
Monstadhe s. 1559 reg		

ss. nr 2 enligt jbsdivisionens beslut $^{24}/_{5}$ 1865. Brukas tillsammans med nr 1.

Korrebo ä. jbr skattel. 1 mtl. — F. led. är det fsv. (se Hellquist, Xen. Lid. s. 110) tillnamnet *Korre* (jfr fsv. *korra* 'knota'). Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Månstad. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, varjämte tidigare funnits två ängar (jfr nr 3). — F. led. är namnet *Måns*. Om s. led. *-stad* se inl. I äldre tid användes i förbindelse med "socken", "kyrka" vanligen form med *-sta* eller *-stada*, även *-stade*, av vilka former de båda senare även stå i självständig ställning. — Gravhögar skola finnas vid byn, dels norr, dels väster om kyrkan.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl jordebokshandl fr o m 1550
–1 **Lilla (Månstad)** ³/₈ fr *lelə månsta* *lilə mansta*	. . . .	Lilla **1908**
–2 **Stommen** ½ kr *stómən* *mansta stóm* Månstads stom	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl Stom 1546 tl Sttompnnen 1548 jb	Stompnen 1550 1688 Stom 1815 1877 Stommen 1700 **1908**
–3 en äng kr		
1 **Rösered** 1 sk *rösərə*	Rösseriidt 1542 sl Rössaryd 1546 tl Rösorid 1547 tl Rossere 1548 sl	Rössarÿtt 1550 Rösorid 1568 1586 Rösorid 1572 1582 -ridt 1590 -reedt 1604 1619 Rössered 1622 1719 -re 1680 1687 Rösered 1685 **1877** Rösarÿdt 1588 -rÿdt 1593 -rÿdh 1601
1 **Sibbarp** 1 sk *sibərp*	[Siborff 1546 tl] Sibbatorp 1547 tl Sibarp 1548 sl	Sibbörp 1550 1593 -orp 1573 1690 Sibbarp 1568 **1877**
Slumsvik *slumsvik* *slömsvik*	[Slwpzuich 1527 reg] Slomswik 1533 reg 1540 Skjb Slompswick 1535 reg [Slansswÿck 1546 kll] Slwmssvick 1546 tl Slumsuik 1548 sl [Slamswÿck 1548 1549 jb]	Slomsuig 1550 1573 -wick (-wyck) 1568 1645 -wik (-wÿk) 1578 1767 Slumswick (-wÿck) 1551 1709 Slåmzwyck 1607 1610 Slumsvik (-vÿk) 1685 **1877**
–1 **Gripsnäs** 1 fr *gripsnäs*	. . . .	Gripsnäs **1908**

Nr 1 **Lilla (Månstad)** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Räknas enligt vanliga uppfattningen till Bruntorps by.
Nr 2 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 5 (jfr Bruntorps by). Pastors stomhemman. Har även kallats *Stora M.*
Nr 3 en äng. Jb 1548 upptagas två kyrkoängar (jb 1547 en äng), vilka snart upptagas ss. en kronoäng, som jb 1877 erhöll nr 3. Är nu till läget okand.
Rösered ä. jbr (sl 1542, jb 1550 i Länghems sn) skatteh. 1 mtl. — F. led. synes vara ordet *röse.* Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Sibbarp ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är det fsv. mansn. *Sibbe,* kortform till *Sighjörn* Om *-arp* för *-torp* se inl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
Lilla Månstad 1784 1853 lh 1896 kb bel.	. . . .	b) Fågelås *fågəlås* t. Rydet h. Sjöholmen *ʃöholmən* t.
M:a Stom 1896 kb Stora 1816 1853 lh bek	. . . .	a) "Kyrkogård och skolplan" b) Lugnet *lógnət* t.
Rösserid 1557 sl Rö-seryd 1564 1586 tl -ed 1590 tl 1630t. kb 1648 lh Rösaridh 1573 tl	. . . .	a) nr 1 Norrehall *noʀəhál* nr 8 Rings mosse nr 1 Sjöberg nr 1 Östrahall
Sebbarp 1557 sl	. . . .	a) nr 1 "Boda hållplats" (se Boda nr 1 o. Hult nr 2) nr 1 Hultaboda nr 1 Sibbarps mosse nr 1 Skogsnäs b) Hagalund *hagalu'n* t. Hagen *hà'gən* h.
[Slemvick 1559 reg] Slumwÿch 1564 tl		
Herreg. 1729 1896 kb 1852 lh bek Gripsnäs 1777 1852 lh	Herregården *hàrəgån*	a) nr 1 Björkudden (se nr 3) nr 1, 2 Bronäs (se nr 3) nr 1 Bäckalund *bækalu'n* (se nr 3) nr 2, 3 Enebacken *ènəbakən* (se nr 2—5) nr 5, 6 Enebacken (se nr 3)

Slumsvik. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas fem gårdar och (kll 1546) en äng (el. jord), vartill senare kommit ett numera ur jb uteslutet gäddfiske (nr 7). — F. led. är väl gen. av fisknamnet *slom* (av ä. *slum*) 'nors', om vilket se Noreen, Sv. etym. s. 22. Byn ligger vid ändan av Sämsjön.

Nr 1 **Gripsnäs** ä. jb:s frälseh. 1 mtl. Har hittills officiellt icke haft särskilt namn. Kallas vanligen *Herregården.* Nyare är (för denna gårds vidkommande, jfr nr 2 nedan) namnet *Gripsnäs,* vars f. led är av oviss härledning. Detta hmn och hmnet Slumsvik nr 3, vilka i jordregistret överförts till särskilt upplägg, skola jämlikt kammarkoll:s beslut 14/12 1915 där upptagas under benämning Slumsvik nr 8.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
Gripsnäs (forts.)		. . . .	. . . .
–2 **Kronogården** *krònogan*	3/8 fr	. . . .	Kronog. 1694 **1877**
–3 **Skrivaregården**	1/4 fr	. . . .	Skrifvareg. 1691 **1877**
–4 **Brunsgården** *bru'nsgan*	1/4 fr	. . . .	Brundsg. 1691 **1877** Brunsg. 1756 1825
–5 **Åsgården** *ásgan*	1 sk	. . . .	Åssen 1550 1635 Åsenn 1610 1619 Åssg. 1629 1709 Åsg. 1660 **1877**
–6 en äng	kr		
1 **Torp** *torp*	3/4 sk	Torp 1546 1547 tl 1518 sl	Torp 1550 **1877** Tårp 1601 1640

Nr 2 **Kronogården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Denna gård (jämte nr 3) synes i jb på 1690-talet haft namnet *Gripsnäs* (jfr nr 1).
Nr 3 **Skrivaregården** ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl. Hör under Herregården, nämnes ej särskilt (jfr ovan). Jfr ant. vid nr 1.
Nr 4 **Brunsgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Kallas numera vanligen *Haljagården* (ett ungt namn, givet efter smeden *Hälj*). — I namnet *Brunsgården* ingår antingen mansn. *Brun* eller ordet *brunn*.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsondringar a) fastst. b) ej fastst. c) vers. o. inr.
. . . .	. . . .	nr 1 Hemmet nr 1 Rosenlund (se nr 3) nr 8 “Slumsviks mejeriplan“ *majorīt* nr 1 Ådalen (se nr 3)
. . . .	. . . .	a) nr 1 Bomstorp nr 2, 3 Enebacken (se nr 1, 3–5) nr 1 Månstavik nr 2 Nybygget *ny̆bøgət*
Herreg. 1852 lh	. . . .	a) nr 1 Björkudden (se nr 1) nr 1, 2 Bronäs (se nr 1) nr 1 Bäckalund (se nr 1) nr 1 Enebacken nr 2, 3 Enebacken (se nr 1, 2, 4, 5) nr 5, 6 Enebacken (se nr 1) nr 1 Rosenlund (se nr 1) nr 1 Ådalen (se nr 1) b) Östtorp *ø̀storp* t.
Brunsg. 1729 1852 lh Brunnsg. 1811 1893 kb	Häljagården *hȅljagạn*	a) nr 2, 3 Enebacken (se nr 1–3, 5) nr 1 Kullen *kùlən* nr 1 Nybygget
Åsen 1573 1630 tl Åsg. 1564 tl	. . . .	a) nr 2, 3 Enebacken (se nr 1–4) nr 4, 6 Enebacken nr 1 “Slumsviks soldattorp“
Törp 1557 sl	. . . .	a) nr 1 Granelid nr 1 Linet (*lịənt* Linhult) b) Fassås *fȧsạs* t.

Nr 5 **Åsgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1773—1825 nr 1. Under namnet *Åsen* synes i äldre tid flera gårdar i Slumsvik ha sammanfattats.

Nr 6 en äng ä. jbr kyrkojord (-äng). Erhöll jb 1877 nr 6.

Torp ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nittorp

nìtarp Nittarp

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. [illegible]
Elmås se Älmås			
1 **Fiås** *fiås*	1 sk	Ffyås 1546 tl Fyass 1547 tl Fiås 1548 sl	[Ffriåss 1550] Fyås 1568 1737 Fiå 1572 **1877** -åss 1576 1601 Fyås(s)a 1 1695 Fiåssa 1613 1700
1 **Fiåsatorp** *fiåsatórp* y. *fiastórp* Fiåstorp	1/4 sk	. . . .	Fieåssat. 1622 Fiåssat. (Fy-) 1634 1737 Fiåsat. 1688 **1877** Fiåsset. 1650
1 **Flathult** *flatolt*	1/4 fr	Fladolth C13 Flatwlt 1546 tl Flatult 1547 tl Flathulth 1548 sl	[Ffledulltt 1550] Flathult 1568 1877 -holt 1580 1619 Flattolt 1572 1577 Flatt hult 1574 1688 -holt (hå-) 1575 1650
Gisslarp *jìslarp*		Giislathorp 1397 dipl Gislatorp 1540 Skjb Gislorp 1546 tl Gyslarvp 1547 tl [Gelstorp 1548 sl]	Gesslorp 1550 Gisslarp 1550 1877 Gislarp 1568 1825 Gyslarp 1580 1615 Gislorp 1573 G(i)eslarp 1574 1737 Giesslarp 1640 1731
–1 **Norregården** *nòregan*	1/4 sk	. . . .	Nordg. 1684 1693 Nolg. 1690 1877 Norreg. 1694 1695 **1908** Norre 1696
–2 **Söregården** *sörgan*	1/4 sk	. . . .	Söreg. 1684 1725 Söre 1696 Sörre 1719 Södreg. 1726 1767 **1908** Södre 1734 1737 Sörg. 1773 1877
1 **Gumpebo** *gùmpobo*	1/2 fr	Gympabodha 1409 1490 dipl Gwmpebodha 1489 dipl Gwmboboda 1546 tl [Guppoboda 1547 tl] Gunpoboda 1548 sl	Gumpabo 1550 Gumpobo 1568 Gumpebo 1572 **1877** -boda 1604 -bod 1632 1640 Gumnpeboo 1610 1613

Fiås ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är tvivelsutan den från sv. och no. und. kända biformen *fi* — om vilken se Wigforss, NoB VI, 117 f. — till *fa* (som i fsv. understundom från Vgtl. stundom har gen.-formen *fiar*). Gården ligger på en höjd
Fiåsatorp första g. jb 1622, skatteh. 1/4 mtl. — Gränsar intill Fiås.
Flathult ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Gisslarp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar. — F. led. är urspr. fsv. gen. av namnet *Gisle.* Om *-arp* för *-torp* se inl. — Kummel finnas.

Socknen, som nämnes (1390?) 1413, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Dalstorp.

Sockennamnet är givet efter byn *Nittorp*, som förr varit kyrkby (kyrkan är nu flyttad till Nygården). Om namnformerna se Nittorps by.

Överflyttning från annan socken: *Knestorp Jonsagården* (Skomakaregården) 1889 från Dalstorp.

Flerstädes i skogarna finnas rösen och resta stenar.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Fridhem (se Hornhult)
Fiåst. 1890 kb Torpeet 1637 tl	. . . .	a) nr 1 Sannelund (se Knestorp nr 2, Moghult nr 1, Spånarp o. Nittorp nr 4)
Flatolt 1557 sl -ult 1590 tl Flatthult 1591 tl [Flåtholt 1564 tl]	Tjärbacken *šärbakən* [1]/36	
Gislörp 1561 tl	. . . .	b) Rydfors *ryfo̜'š* l.
Norg. 1631 1645 tl 1846 lh Norreg. 1790 lh 1875 lfb 1891 kb	. . . .	a) nr 1 Annedal nr 1 Strömsborg (se nr 2)
Södreg. 1631 tl 1875 lfb Söderg. 1742 lh 1891 kb Södra 1891 kb	. . . .	a) nr 1, 2 Gisslabo nr 1 Strömsborg (se nr 1)
Ytreg. 1655 tl		
Gompebo 1557 sl Gunpeboda 1564 tl Gumpebo 1561 tl -boa 1586 1617 tl	. . . .	a) nr 1 Rårydet *rå̜syt* b) Baggmaden l. Kilen l. Osmaden l.

Nr 1 **Norregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Södregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Gumpebo ä. jbr frälseh. 1 mtl. (1489 räknat till Ljungsarps sn.) — F. led. måste vara antingen gen. av ett för övrigt icke känt fsv. mansn. (eller snarast öknamn) *Gumpe* 'han med (den stora) gumpen' eller ock fsv. gen. pl. av ordet *gump* i dess äldsta bet. 'förhöjning (jfr Falk-Torp, Et. wb. s. 361 och no. *Gumpen* som fjällnamn, se Rygh, Gn. XVII, 65). Om s. led. *-bo* för *-boda* se inl. Ligger vid berg.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboks-handl. fr. o. m. 1550
1 **Gunnarstorp** 1/2 sk *gùŋastorp* y. *gùŋastørp*	Gwnnarstorp 1546 tl [Gunsnastorp 1547 tl] Gunnistorp 1548 sl	Gunnarstor 1550 Gunnarst. 1568 1877 Gunnarstörp 1574 1593 Gunnerst. 1601 1696 Gunnast. 1601 1685 Gunnesst. 1650
Gölingstorp *jø̀ɫəstørp* (*jø̀ɫstørp*) y. *jø̀lıŋstørp* (*jø̀lıŋstørp*)	Gyllingstorp 1546 kll Göölstorp 1546 kll Golyngtorp 1546 tl Gollinstorp 1547 tl [Göstaffztorp 1548 sl] Gillingstorp 1548 jb	[Öllist. 1550] Gillingst. 1551 Gilinxt 1552 Gölinxst. 1554 Gÿlinxt 1568 1572 Giöligstörp 1572 Giölest. 1573 Giölingstörp 1574 1593 Giölingst. 1575 1725 Gölingst. 1582 **1877** G(i)ölningzt. 1586 1613 Gulingzt. 1640 Gÿllingzt. 1615
–1 **Södregården** 1 sk *sø̀ərgan*	. . . .	Söreg. 1684 1726 Söro 1696 Sodreg. 1703 1767 **1908** Sörg. 1773 1877
–2 **Norregården** 1 sk *nø̀ərəgan*	. . . .	Nolg. 1685 1877 Norre 1696 Nolег 1726 Norreg. **1908**
–3 **Näbbagården** 1/4 sk (*nǟbagan*)	. . . .	Näbbeg. 1685 1825 Nebbeg. 1690 1737 Näbbag. 1756 **1877** Näbbg. 1815
1 **Haga** 1 sk *hā̀ga*	[Hoga 1546 tl] Haga 1547 tl [Hagim 1548 sl]	Haga 1550 **1877**
1 **Hagared** 3/8 sk *hā̀garə*	Hogaridh 1540 Skjb Hagered 1546 kll Hagarid 1547 tl Haga 1548 sl Hagerid 1548 jb	Hagarÿdt 1550 1576 -rid 1551 1588 Halfueridh 1552 Hagared 1601 1877
1 **Hornhult** 1/2 sk *hṑŋhult*	Hornolt 1546 tl [Horult 1547 tl] Hornholth 1548 sl	Hörnnolltt 1550 Hornhult 1568 1877 -holt 1578 1616 Honnolt 1572 Hornolt 1577 Hornehollt 1601

Gunnarstorp ä. jbr skatteh. 1/2 mtl. — F. led. är gen. av namnet *Gunnar*, vars r dock i dial.uttalet försvunnit, väl genom dissimilation på grund av det följande r:et i *-torp*. — Kummel finnas sydväst från gården.

Gölingstorp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar. — F. led. förutsätter ett av det fsv. mansn. *Gyrdh* avlett namn *Gyrdhing* (jfr *Sven* : *Svening*, *Rødh* : *Rödhing* o. d.), senare *Gördhing* och, med västgötsk övergång av *rd* till "tjockt" *l*, *Göling*. Inom dial. utvecklades sedan regelbundet *Gölings-* till *Gölins-*, *Göles-* och slutligen *Göls-*, allt former som återspeglas i äldre skrift, den sista även i gamla personers uttal. — Västerut vid vägen står en runsten. I närheten av denna finnas några gravhögar.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr
Gunnast. 1590 tl	Stenborydet *stènboryt* $^1/_{12}$	a) nr 1 Grasryd *gràsry* b) Björkelund *bjorkəlu'n* l.
Giöllingst. 1557 sl Göllingst. 1855 lh Giölingstorp 1561 tl G(i)olinst. 1564 1586 tl m. 1600-t. kb G(i)ölest. 1567 1612 tl Gölist. 1623 tl Jöllst. 1663 kb Gyllingst. 1826 lh		
Söreg. 1675 tl Söderg. 1750 1891 kb	. . . .	a) nr 1 Karlslund (se nr 3 samt Stockremma o. Ödegärde) b) Heden *he'dən* l.
Norg. 1637 tl Norreg. 1875 lfb 1891 kb	. . . .	b) Västerrydet *vèstəryt* t.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Karlslund (se nr 1 samt Stockremma o. Ödegärde) b) Hukhult *hùkhult* t. Skinnarobo *ʃìnarəbo* t.
Öf. Haga gstk	Västergården *vèstərgɑ̊n* $^1/_2$ Övre Haga *òvrə hɑ̀ga*	a) nr 2 Annedal *anədɑ'l* nr 1, 2 Haganäs nr 3 Näbben b) Hagatorp *hagatø'rp*
Hageridh 1561 tl Hagare 1623 1631 tl 1752 kb	Hagaredstorp *hagastø'rp* $^1/_{16}$ Klinten *klìntən* $^1/_{16}$	
Hornolt 1557 sl -olt 1569 sl 1590 tl	Målåsen *mɔ̀lɑsən* $^{11}/_{64}$	a) nr 1 Fridhem (se Fiås) nr 1 Ormkärr

Nr 1 **Södregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Norregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Gästgivaregård, marknadsplats.
Nr 3 **Näbbagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet användes icke i dagligt tal. — F. led. är väl fsv. gen. av det åtminstone i Norge anträffade tilln. *Näbbe*.
Haga ä. jbr skatteh. 1 mtl. Kallas stundom *Övre Haga* till skillnad från (*Yttre*) *Haga* i Tranemo sn. — Namnet är gammal böjningsform av ordet *hage*.
Hagared ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Hornhult ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är ordet *horn*, säkerligen i dess forna bibet. 'bergtopp'. Gården ligger på en höjd.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksband fr. o. m. 1550
Knestorp *knę̄storp* y. *knę̀storp*	Knekstorp 1413 dipl Knekistorp 1540 Skjb Kneestorp 1546 kll 1548 jb Knekestorp 1546 tl Knegistorp 1547 tl Kneckestorp 1548 sl Kniistorp 1548 sl	Knest. 1550 **1877** Knegist. 1550 Knekest. 1551 1552 Knegest. 1554 1613 Kneest 1568 Knestörp 1572 1571 Knäist. 1575 Kneist. 1575 Knegstörp 1593 Knegst. 1603 1645 Knedzt. 1601
–1 **Märsagården** 1/8 sk *mę̀sagan*	. . . .	Lussekullen 1629 Marsag. 1684 1700 Märsag. 1685 18.. Mørsag. 1731 **1877** Marsseg. 1703 17.. Merseg. 1719 1815
–2 **Skattegården** 1/4 sk *skàtegan* Skattagården	. . . .	Skatteg. 1693 **1877**
–4 **Jönsagården** 1/8 sk *jönsagan*	. . . .	Skomackareg. 1684 1697 Skomakareg. 1685 1877 Skomakereg. 1688 1689 Skomareg. 1696 Jönsag. **1908**
Skomakaregården se Jönsagården		
Kroken *krokən*	. . . .	Kroken 1567 **1877** Krocken 1588 17..
–1 **Norregården** 1/8 sk *nòregan*	. . . .	Norreg. 1719 **1877** Norre 1725 1825
–2 **Södregården** 1/4 sk *sòregan*	. . . .	Södreg. 1719 **1877** Söre 1725 Södre 1726 1825
1 **Kvistbäck** 3/8 sk *kvèsbæk* y. *kvèstbæk*	Kwisbeck 1540 Skjb Kwistbeck 1540 Skjb [Qwÿssberg 1546 kll Qwistgardhn 1546 tl] Kwÿsbeck 1548 jb [Skipsbeck 1548 sl]	[Knesbergh 1550] Qwisbe(c)k 1551 1590 Quissbäck (-bek) 1593 1613 Quixbeck (-bäck) 1568 1578 Quistbeck 1580 1582 [Quistbergh 1584 1586] Qwegzbeck 1604 Qweedzbe( ) 1610 1622 Quidzbeck (Quÿ-) 1619 1629 Qvessbek (-bäck) 1632 1685 Qvet(t)sbäck 1640 1695 Qvit(t)sbäck (-beck) 1665 18.. Qvistbäck 1815 **1887** -beck 1825

Knestorp. Av byn ha alltifrån 1550 två gårdar (sl 1548 tre gårdar) hört till Nittorps sn, övriga gårdar däremot till Dalstorps sn (se denna). En av de senare gårdarna är numera överflyttad till Nittorp (se nr 4). — F. led. är förmodligen urspr. gen. av ett för övrigt okänt (ök)namn *Knekir* 'en som gar och knekar' (jfr det fsv. okvädinsordet *knekehals*). Av fsv. *Knekes-* har först blivit *Knege-* (jfr *knega* jämte *kneka*) och slutligen *Knees-*, *Knes-*.
Nr 1 **Märsagården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. 1/2 mtl. — Håldningen av f. led. är oviss. Då släkten *Gyllenmärs*, även *Märs*, bott inom pastoratet, är det möjligt, att f. led. innehåller detta familjenamn.
Nr 2 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl (1550 1/2 mtl). Hade jb 1749—1825 nr 1

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr.
Knigest. 1557 sl Knegestorp 1561 tl Knidst. 1586 tl	. . . .	a) K. nr 3 Nyfors *nyfo'ʂ*
Mersag. 1675 tl Marsag 1760 lh Marseg. 1750 kb	. . . .	b) Hällstorpet Laberg *labǽrj* t.
Skatteg. 1637 tl Skatteg 1760 lh	. . . .	a) nr 1 Sannelund (se Fiåsatorp, Moghult nr 1, Spånarp o. Nittorp nr 4) b) Bondstad *bónsta* l.
Jönsag. 1750 kb 1806 lh	Hyltan *hýlta* 1/64	b) Hyltan *hýlta* l.
Krokin 1564 1578 tl		
Norre 1697 1852 lh	. . . .	a) nr 1, 2 Kroksdal
Södre 1697 1852 lh [illegible]berg. 1849 lh 1891 kb		
Quixbeck 1557 sl Qwigzbech 1602 tl Qwisbeck 1617 tl 1752 lh Qvissbech 1631 tl Qweesbäck 1657 tl	. . . .	a) nr 1 Kilen nr 1 Rybergstorpet (se Ryda nr 1)

Nr 4 **Jönsagården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl. Jbs förra namn *Skomakaregården* användes icke i dagligt tal. Överflyttad från Dalstorps sn fr. o. m. år 1889.
Kroken. Två gårdar, som ej upptagas i de äldsta jordeböckerna. — Ligger i en utkant av socknen.
Nr 1 **Norregården** första g. jb 1567, frälseh. 1/2 mtl.
Nr 2 **Södregården** första g. jb 1573, skatteh. 1/4 mtl. Hade jb 1749—1825 nr 1.
Kvistbäck ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — F. led. är troligen urspr. det i vgm. ännu kvarlevande ordet *kvissel* 'källåder, öppet sår' o. d. En liten bäck upprinner i närheten.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna
Moghult *mògəlt* *mòghult*	Mohult 1413 dipl Molt 1510 Skjb Moolte (gierde) 1546 kll Mogolt 1546 tl Moult 1547 tl Mooltegårder 1548 jb Moholth 1548 sl Mohulth 1548 sl	Mochtt 1550 Mowlt 1552 M...oltt 15.. 1557 Moghult 1568 **1877** Mohult 15.. 1719 Mogultt 1576 1577 -oltt 1576 Mo...holtt 1578 1622
–1 **Östra (Moghult)** *östra-mògəlt* ¼ sk	. . . .	Östreg. 1692 1697 Östre 1694 1695 Ö... **1908** Öfreg. 1693 1877 Öfre 1731 1825
–2 **Västra (Moghult)** *västra-mògəlt* ½ fr	. . . .	Västreg. 1692 1725 Vastre 169. 1..5 Westerg. (Wä-) 1703 1877 Västra 1908
–3 en åker kr		
–4 en åker kr		
Öfregården se **Östra (Moghult)**		
Nittorp *nètarp* Nittarp	Nitorp 1390 dipl 1548 sl (?) Nitthorpe 1413 dipl ? Nytorp 1461 dipl Nittorp 1515 Stu 1548 jb 1548 sl Nittatorp 1540 Skjb Nytorp C13 Nidtorp C41 Nyttorpe 1546 kll Nyttatorp 1546 tl Nitarvp 1547 tl Nittar^{v}p 1547 tl Nyttorp 1548 jb Nittörpe (S.) 1548 jb Nyttarp 1548 sl	Neetorpa S. 1550 [Nostorp 1550 N...torp 1550] Nittorp 1551 **1877** Nÿttorp 1573 1683 Nÿttorpa 1551 Nitt...pa 1.1. Nittörp 1593 Nÿtorp 1586 1645 Nittarp 1552 1687 Nÿttarp 1590 1613 Nittarpa 1607 1619 Nitarp 1577 1601
–1 **Stommen** ½ kr *stòmən*	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl Sttompnen 1548 jb	Stomnen 1550 1573 Stompn 1572 1... N: Stom 1877 Stommen 170. 1908

Moghult. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, kll 1546 en åker. Senare ha tillkommit en åker (nr 4). — F. led. är ordet *mo*. Det urspr. *Mohult* har först blivit *Moult*, varav *Mogult* på samma sätt som nysv. *trogen* av fsv. *troin* m. fl. Det nuvarande *Moghult* har fått tillbaka sitt *h* genom ny anslutning till ordet *hult*.
Nr 1 **Östra (Moghult)** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Jbs förra namn *Övregården* användes icke i dagligt tal.
Nr 2 **Västra (Moghult)** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1.
Nr 3 *en åker* ä. jbr krono-(kyrko-)åker. Erhöll jb 1877 nr 3. Är nu till laget okänd.
Nr 4 *en åker* första g. 1636, kronoåker. Erhöll jb 1877 nr 4. Är till laget okänd.

Övriga namnformer	Förut brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. mr
Molt 1557 sl Moult 1590 tl Mogult 156. tl		
Östre 1631 tl Östra 1697 1839 lh 1752 kb Östreg. 1852 lh Österg. 1852 lh bek Ötra 18.. lh	Liljerydet *lèljərγt* 1/72 Stubbo *stu'bo* 1/32	a) nr 1—4 Grimsdal nr 1 Sannelund (se Fiåsatorp, Knestorp nr 2, Spånarp o. Nittorp nr 4)
Westre 1631 tl Wästra (We-) 1697 1839 lh	. . . .	a) nr 1 Hallatorpet (se Nittorp nr 5 o. Älmås)
Net(t)orp 1557 sl Nyttörp 1561 tl Nytarph 1637 tl Nyttarp 1656 ggk		
. . . .	. . . .	b) Stomsberg *stomsbærj* t.

Nittorp. Sl 1548 upptagas sju gårdar (jb 1550 upptar endast sex). Byn kallas, sedan kyrkan flyttats, ofta *Gamla Nittarpsbyn* (*gàmlə nètarpabyn*). — Framför "socken" och "by" användes i äldre tid vanligen form på *-a* (ss. ännu i dial.), även på *-e* eller och ingen ändelse. — F. led. tycks förutsätta ett mot fht. *Nizzo* svarande fsv. mansn. *Nitte*, på vars tillvaro det fsv. ortnamnet *Nittinge* också synes hänvisa. Om *-arp* för *-torp* se inl. — Utmed hela byn finnas stora ättehögar. (Gamla kyrkan, vars grundval finnes kvar, var förlagd på ett gravfält.) *Nr 1* **Stommen** ä. jbr (1548) kyrkoh. (präste) 1 mtl. Stomhemman för kyrkoherden i Dalstorps pastorat.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl jordeboksavd fr o m 1550
—2 Backen $^3/_8$ sk *b..kən*	. . . .	Backeg. 1660 1815 Backg. 1825 1877 Backen 1908
—3 Ingaregården $^1/_4$ sk *i..aregan*	. . . .	Nillsanderssonsg. 1699 1709 Nils Andersonsg. 1715 1737 N. Andersong. 1719 17.. Nils Andersg. 1700 1877 N. Andsg. 18.. Ingareg. 1908
—4 Södergården $^1/_4$ fr *s..rgan*	. . . .	Södreg. 1616 1805 Söreg. 1670 17.. Sörreg. 1675 1719 Sörg. 1688 1877 S..g 1757 1756 1908 [Storeg. 1640 1665]
—5 Mansagården $^1/_2$ fr *m..nsagan*	. . . .	Månssesg. 1694 Månsag. 1695 1877
—6 Skattegården $^1/_8$ sk *s..ttagan* S..attagården	. . . .	Skatteg. 1685 1877
—7 Olofsgården $^1/_2$ fr *o..asgan*	. . . .	Olufsg. 1691 1756 Olofsg. 1761 1877 Olsg. 1825
Backgården se Backen		
Nils Andersgården se Ingaregården		
1 Nygården $^1/_2$ fr *n..gan*	Nygord 1546 tl Nygard 1547 tl Nygården 1548 sl	Nygård 1550 1635 Nygåll 1573 Nygården (Ny-) 1574 1877

Nr 2 **Backen** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl.
Nr 3 **Ingaregården** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl. Jbs förra namn *Nils Andersgården* användes icke i dagligt tal. — F. led. tycks vara en ombildning av något personnamn på *Ing-*, varför ock i sin man talar den 1750 antr..fade formen *Ingielsgärde*.
Nr 4 **Södergården** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl. Hade nr 1 jb 1795—1805, saknade nr jb 1767, 73, 77, 87 samt 1815.

Övriga namnformer	[illegible]	Avsöndringar [illegible] m. m.
Backen 1750 1891 kb 1875 lfb	. . . .	a) nr 1 Backaryd *bakarý* nr 1—3 Nygårdsskogen b) Backalund *bakalún* h. Backås *bàkås* h. Kvarntorpet *kvàntorpət* h. Ljunghem *jöŋhem* h.
Ingielsgärde 1750 kb	. . . .	a) nr 1, 2 Fiåsmarken b) Anneberg *aŋəbærj* h. Fredriksdal h. Röstorpet *ṙóstorpət* t. Svedjetorpet *sveətorpət* t.
Södreg. 1875 lfb Söderg. 1891 kb	. . . .	a) nr 1 Sanneland (se Fiåsatorp, Knestorp nr 2, Moghult nr 1 o. Spånarp) b) Allmänningen *àlmæŋŋən* l. Hallandsberg *halansbærj* t.
Månsg. 1750 kb	. . . .	a) nr 1, 2 Brobacken *bròbakən* nr 1 Hallatorpet (se Moghult nr 2 o. Älmås) b) Nabben *nàbən* t. Slätten *slæta* t.
. . . .	. . . .	a) nr 3 Fiåsmarken b) Hagaslätt *hagaslǽt* h.
Olofsg. 1750 kb	. . . .	a) nr 4, 5 Fiåsmarken b) Hägnen *hægən* h.
Nÿgål(l) 1567 1582 tl -garden 1586 tl -gål l (Ny-) 1711 ggk 1750 kb 1839 lh gstk Nittorp Nyg. 1875 lfb	Åsen *ǻsən* Västra $^1/_{20}$ Östra $^1/_{20}$	a) nr 2 "Nittorps församlings kyrkoplan" nr 1 "Nittorps församlings mossmark" nr 1 "Nittorps kyrkogårdsplan" nr 1 Nyslätt nr 1 Rodlidsängen nr 4 Sjölid *ʃöli* b) Bygget *bögət* h.

Nr 5 **Månsagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Namnet efter *Måns* jb sl. 1600-talet.
Nr 6 **Skattegården** ä. jbr skatteh. $^1/_2$ mtl.
Nr 7 **Olofsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Namnet efter *Oloff* jb 1600-talet.
Nygården ä. jbr frälseh. 1 mtl. Å ägorna ligger Nittorps kyrka. En del av gården tillhör Nittorps kommun och utgör boställe för organist. — Ej långt från kyrkan står en nög bautasten, upptill genomborrad.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksband fr. o. m. 1550
Nygården (forts.)	. . . .	. . . .
Qvistbäck se **Kvistbäck**		
1 **Remmabo** ¼ sk *rèmbo*	Remeboo 1548 jb [Rem 1548 sl]	Remabo 1551 1613 -boda 1593 Remel 1552 Remmebo 1554 1795 -boda 1557 Remmabo 1578 **1877** -bodh 1632 1635
Ryda *ryà*	Rÿe 1546 kll Ryda 1546 tl Rÿda 1547 tl	Rÿdt 1550 1576 Rÿa 1550 1737 Rÿia 1616 1684 Rya 1756 1877 Rÿda 1551 161 Rida 1574 1588 Ryda 1773 **1908** Ridh 1577 Rÿdh 1580 1629 Rÿ 1610
–1 **Östra (Ryda)** 1 sk *òstra*	. . . .	Östreg. 1690 1805 [Öfreg. 1691 1699] Östre 1694 1825 Österg. 1700 1877 Östra **1908**
–2 **Västra (Ryda)** ½ sk *vǽstra*	. . . .	[Vastreg. 1690] Västreg 1691 1805 Västre 1695 1825 Wästerg. (We-) 1700 1877 Västra **1908**
–3 en tomt sk		
–4 en tomt kr		
–5 en tomt kr		
Spånarp *spånarp*	Spånarp 1546 tl [Pponarvp 1547 tl Spånnop 1548 sl Spårnarop 1548 sl]	Sponnorp 1550 Sponnarp 1550 Spånarp 1568 **1877** -orp 1573 Spånnarp 1578 1689 Spånnörp 1593
–1 **Lilla (Spånarp)** *lela spånarp* ⅛ sk	. . . .	Lilla **1908**
–2 **Stora (Spånarp)** *stora-spånarp* ½ fr	. . . .	Stora **1908**
–3 en utjord kr		

Remmabo ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. ½ mtl. — F. led. hör säkerligen till det fnord. *rimi* 'långsträckt förhöjning i terrängen'; om s. led. se inl. Gården ligger på en höjdsträckning.

Ryda. I ä. jbr upptagas två gårdar samt två tomter (som redan anges ss. öde), senare tillkom en tomt (troligen nr 3). — Namnet är gammal pl. av sv. och no. *ryd* 'röjning', varom se inl.

Nr 1 **Östra (Ryda)** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nr 2 **Västra (Ryda)** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Nr 3 en tomt första g. jb 1574, krono-(kyrko-)tomt; ej i jb 1632 –35.

Nr 4 en tomt och *nr 5 en tomt* ä. jbr krono-(kyrko-)tomter (redan 1552 öde). En av tomterna föres 1548 (1546 kll) till Ljungsarps socken och hörde väl urspr. dit (upptages t. o. m. 1583 i *Askakarid*, jfr Askäker i Ljungsarp). Tomterna äro till läget okända.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. mr
. . . .	. . . .	Nydal *nydā́l* l. Nylyckan Rydfors *ryfö́ʂ* (se Gisslarp)
Remabo 1631 tl -boa 1586 tl Remeboda 1561 tl Rimmabo 1617 tl Rembolh 1675 tl	. . . .	a) nr 1 Fridhem
Östrerya 1617 tl -ryda 1623 tl -ryr 1637 tl Östra 1752 kb 1774 1850 lh	. . . .	a) "Ryda Östra f. d. soldattorp"
Vestreryda 1623 tl Wästre 1850 lh Wästra (We-) 1752 kb 1774 1850 lh	. . . .	a) nr 1 Rybergstorpet (se Kvistbäck) b) Stubbeslätt *stubəslǟt*
Sponnarp 1557 sl Spånnarp 1557 sl Spånörp 1561 tl		
Lilla 1756 1880 lh (lfb) bek Lilleg. 1891 kb	. . . .	a) nr 1 Sannelund (se Fiåsatorp, Knestorp nr 2, Moghult nr 1 o. Nittorp nr 4) b) Kullen *kù̇lən* t. Kärrabo *ʂä̀rabo* t.
Stora 1756 1861 lh bek Storeg. 1891 kb	. . . .	b) Lyckås *ly̆ˈkąs* t. Svedjorna *svèəra* t.

Spånarp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar (som hittills officiellt icke fått särskilda namn); senare tillkom en tomt (nr 3). — F. led. är troligen urspr. *spånara*, fsv. gen. av ett *spånare* 'en som spåntäcker (tak o. d.)', hörande till sv. dial. *spåna* 'spåntäcka' (jfr *Spånaretorp* i Erska sn, Bjärke hd). Om *-arp* för *-torp* se inl. *Spånararp* har då sammandragits på samma sätt som *åttondel* av *åttondedel* m. m. d.

Nr 1 **Lilla (Spånarp)** ä. jbr kronoh. 1 mtl.
Nr 2 **Stora (Spånarp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 3 en utjord första g. jb 1574, krono-(kyrko-)tomt eller utjord. (Gårdens namn anges t. o. m. 1629 med de säkerligen felaktiga formerna *Sonarp*, *Son(n)arp*, *Sånnarp*). Upptages ej i jb 1632—35. Erhöll jb 1877 nr 3. Är till läget okänd. (Tros i orten vara samma som Näset i Stalared, Hulareds sn.)

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer ent. jordeboksband m. m.
1 **Stockremma** *stø̀kræma* ä. *stø̀kərum*	¼ sk	[Stackaren 1546 tl] Stockarem 1517 tl	Stockarem 1550 Ståckrem 1815 Stockrem 1568 1777 Ståckrim 1573 St[illegible] (Stå) 1601 1616 Stockerem(m) 1575 1613 Stå(e)karemma 1635 1686 Ståckeremma 1645 1773 -rema 1655 1680 Ståckremma 1665 1825 -rema 1683 1684 Stockremma **1877**
1 **Tommared** *tòmarə*	⅜ sk	Tommaridh 1540 Skjb Tommaryd 1546 tl Tomarid 1547 tl Tåmmerid 1548 jb [Tondero 1548 sl]	Tommarÿdtt 1550 Tommared 1557 1877 -rid 1574 1582 -re 1640 1687 Tomarid 1569 1588 -rÿdh 1576 -redt 1590 Tomer[illegible] 1552 Tumariid 1573 Tommerydh 1601 -red 1660 Tåmmareedt 1610 1619
1 **Älmås** *æ̀lmɑːs* *è̀lmɑ*	½ fr	. . . .	Elmås 1568 **1877** -åss 1577 1675 Ellmås 1650 1777
1 **Ödegärde** *ø̀əjɑ̈lə*	⅛ sk	. . . .	Ödegierde (-giärde) 1649 1825 Ödegärde 1795 **1877** -gierdet (-giä-) 1660 1714

Stockremma ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. innehåller väl ordet *stock* el. möjligen ett mansn. *Stokke* (jfr fsv. *stok* i dess användning ss. tilln.); om s. led se *Remmabo* här ovan.

Tommared ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. — F. led. är fsv. gen. av det från isl.-no. och fda. kända mansn. *Tumi*, *Tomi*; om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr.
Stockremma 15[illegible] sl Stockerim 1561 t -rem 1561 tl Stockrim 1582 1637 tl -rum 1752 kb	Kalvabacken *kålvabakən* $^1/_{24}$ Svedjorna *svęəra* $^1/_{48}$	a) nr 1 Karlslund (se Gölingstorp nr 1 o. 3 samt Ödegärde)
Tommaridh 1561 tl -rÿd 1602 tl Tomared 1586 tl 1816 lh Tåmmare 1590 tl Tomare 1623 tl 1712 lh Tomere 1656 ggl. Tommere 1711 ggk -reu 1756 lh Tommare 1752 kb	. . . .	a) nr 1 Kronan *kròna* b) Sjöbo *ʃöbo* t. Susåsen *sùsasən* t.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Hallatorpet (se Moghult nr 2 o. Nittorp nr 5)
Ödegiärde 1621 tl -gärdet 1806 lh gstk Ödesgärdet 1850 lh	. . . .	a) nr 1 Karlslund (se Gölingstorp nr 1 o. 3 samt Stockremma)

Rösen finnas. Å utmarken vid torpet Kronan äro två stensättningar, en med 4—5 stenar, en med flera.

Ålmås första g. jb 1568, frälseh. $^1/_2$ mtl. — F. led. är det ännu i vgt.dial. kvarlevande gamla ordet *älme* 'almskog, almvirke'. Gården ligger på en höjd.

Ödegärde första g. 1649, frälseh. $^1/_4$ mtl (tidigare i tl).

Roasjö

rǫ̀aſo

ä. *rǫ̀aso*

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna fr. o. m. 1550
Apelnäs *ạ̀pəlnẹs*	Appellenes 1542 sl 1546 tl Appellanäss 1547 tl Apallanes 1548 sl	Apellanes 1550 1635 Apiilla- 1557 Apullanes (-näs) 1567 1576 Apellenäs 1577 1581 -näss (-ness) 1580 1615 [Epelenäs 1586] Apelnäs 1588 **1877** Aplenäss 1593 Appelenäss 1601 Appellanäs 1616
–1 **Lilla (Apelnäs)** ½sk *lẹlạ-ạ̀pəlnẹs*	. . . .	Lille 1604 Lilla 1695 **1877** Lilleg. 1698 1700
–2 **Stora (Apelnäs)** 1 fr *stọrạ ạ̀pəlnẹs* (sät.)	. . . .	Stora 1685 **1877** Storeg. 1699
1 **Eriksberg** ¼ sk *ęrks-bærj*	Eriickzborg 1542 sl Ericksberg 1546 tl Ericb. 1547 tl [Ärnesborg 1548 sl]	Erickbergh 1550 Ericksberg (-bä-) 1568 1767 Eriksberg (-bä-) 1573 **1877** Ericksbiergh 1601 1640 Erzsbergh 1629

Apelnäs. 1550 (sl 1542) upptages en gård (nr 1), varjämte senare införts en annan (nr 2). — Om f. led. se *Aplared* i Ljushults sn. — En av gårdarna ligger på ett näs.

Nr 1 **Lilla (Apelnäs)** ä. jbr skatteh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. (arv o. ege)

Socknen har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Sexdrega. Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Roasjö by. Flera kummel finnas inom socknen, särskilt i närheten av Ramsjön och Roasjön.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr.
Apelanäs 1564 tl Appellenäss 1561 tl Apelenäs 1564 tl Appillenäs 1576 Vft Apillanes 1623 1639 tl [Appellåss 1637 tl] Appelenes 1645 tl		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Erikså̊s (se Eriksberg) nr 1 Mogaberg *mogabærj* b) Bihultet *bịhultət* l. Lundsvedjan *lù̦ṇfwea* h. Råhult, Lilla *lel̦a-ràolt*
Stora 1654 ggk	. . . .	b) Annelund *anəlu̍ṇ* h. Aspelund *aspəlu̍ṇ* 2 t. Blåsut *blàsu̦t* t. Dungen *dò̦gən* t. Fagerhultet *fàgərhultət* t. Gunnarsbo *gù̦ṇasbo̦* t. Götebo *jòtəbo* t. Hallåsen *hàḷasən* t. Högen *hógən* t. Muren *mú̦rən* t. Storäng *stọ̀ræŋ* t. Strömmen *strṓmən* t.
Erikberg 1586 1639 tl Erigberg 1578 tl -berg 1573 tl	. . . .	a) nr 1 Allmänningen nr 1 Erikså̊s (se Apelnäs nr 1) b) Enåsen *è̦ṇasən* h. Erikslund *erəkslu̍n* h. Marielund *marəəlu̍ṇ* h. Sjohagen *ʃóhagən* l. Åsa, Övre *øvrə-ạ̀sa* t.

Nr 2 **Stora (Apelnäs)** första g. rjb 1685, jb 1687 säteri, 1697 1 mtl, 1719 frälseh. Hade jb 1719—1825 nr 1.

Eriksberg ä. jbr kronoh. ½ mtl. Hade jb 1749—1825 nr 2. — Ligger vid en höjd.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
Gyltebacka *jöl.baka*	Gyltebacka 1540 Skjb 1517 tl Gyltebacke 1516 kll 1549 jb Giltebacka 1546 tl Gilthobacke 1547 jb Giltebacke 1548 jb Gylttebacka 1548 sl Gilthebacka 1548 sl	Gyltabacka 1550 1601 Gultabacka 15.. Gyöltebacka 1551 G(i)oltobacka 1552 15.. Göltebacka 1557 1877 Gyltebacka 15.. 1698 -baka 1588 1655 Gyltobacka 1584 1.. Giolteba(c)ka 1632 1805 Gyltebacka 17.. 1909
–1 ¼ fr	. . . .	. . . .
–2 ¼ fr	. . . .	. . . .
–3 en äng kr		
Habo *håbo*	Hagebo 1542 sl Hagaboda 1546 1517 tl Hagabo 1548 sl Haboo 1548 sl	Habo 1550 **1877** Hagabo 1568 [Hå.. 1577 1604] Haboe 1578 Habbodh 1613 16.. Habodh 1635 1640
–1 **Lilla (Habo)** ⅛ sk *leio-håbo*	. . . .	Lilla 1685 1825 **1909** Lilleg. 1... 1877 Lillg. 1815
–2 **Stora (Habo)** ¼ fr *stora-håbo*	. . . .	Stora 1685 **1877** Storeg. 1698 1773
Holmarp *hol.marp*	Hålmarp 1515 Vft [Hwlorp 1546 tl] Hulmatorp 1547 tl Holmorp 1548 sl	Holmarp 1550 **1877** Hol(l)marp 15.. 1683 Hål(l)marp 1604 1709 Hollmarp 16.. 1773
–1 ¼ fr	. . . .	. . . .
–2 ¼ sk	. . . .	. . . .

Gyltebacka. Sedan 1550 upptagas tre gårdar, av vilka en nu motsvaras av en äng (nr 3). Till Gyltebacka by har i lh stundom räknats en del av Vänneb.. kallad Kärrsgärde. Gårdarna, som bilda en egendom (kronodoman), sakna särskilda namn. — F. led. är urspr. fsv. gen. av *gylta*, fem. till *galt*, möjl. .. i dess användning som tillnamn och familjenamn; s. led. är gammal pl. eller böjningsform av *backe*. Gårdarna ligga vid en höjd.

Nr 1 ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.

Nr 2 ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 3 en äng ä. jbr skatteh. ½ mtl; sedan 1719 upptaget ss. en äng. Hade .. 1719—.7 nr 1, saknade nr jb 1758—1825. Upptages i lh ss. en skattetomt t.. Vännebo. Hör nu under Vännebo.

Övriga namnformer	Orten brukliga binamn	Avsöndringar: a) fastigh., b) ej fastst. o. verk o. inr.
Gyltebacko 1561 sl Gylthobacha 1573 tl Giedtabacka 1602 tl Gyltebacka 1618 1807 lh 1900 kb gstk bek Gyite- 1711 ggk 1716 lh		
Nedreg. 1699 lh Frälseg. 1618 lh Öfreg. 1699 lh	. . . .	b) Ekåsen *ėkasən* t. Granhult *gràuhult* t. Hallen *hàlən* t. Krokatorpet *kròkatorpət* (Rogsberg) t. Kullen *kòlən* (Nytorp) t.
Hagabo 1557 1569 sl Hagebo 1561 tl Habock 1573 tl 1656 ggk		
Lilla 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Dansåsen nr 1 Ryalund *ryalu′n* b) Furulund *forəlu′n* h. Skogalund *skogalu′n* h. Skogatorpet *skògatorpət* t.
Storeg. bek	Furet *fòət* (en del)	b) Bäckalund *bækalu′n* h. Fredrikshöjd *fredrekshöjd* l. Hagalund *hagalu′n* t. Mogaslätt *mogaslæt* l. Stugan *stòva* h.
Hålmarp 1561 Vit [Holnörp 1561 tl] Holmarup 1623 1630 tl		
Norreg. 1701 lh Södreg. 1701 lh	. . . .	a) nr 1 Holmsjobäck b) Rosendal *rosəndål* l.

Habo. Sedan 1550 (sl 1542) upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn. — F. led. är urspr. ordet *hage*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nr 1 **Lilla (Habo)** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl.

Nr 2 **Stora (Habo)** ä. jbr skatteh. 1/2 mtl.

Holmarp. 1550 (sl 1548) upptas en gård (nr 1), som i senare tid uppdelats i två. Gårdarna hava icke erhållit särskilda namn. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Holme*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nr 1 ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nr 2 upptages jb 1877 enligt kammarkollegii beslut 24/5 1865.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl jordeböckerna ...
1 **Julåsa** *jùlasa*	5/8 sk	Hiulåssa 1542 sl [Hiwåsa 1546 tl Hwlossa 1547 tl] Julås 1548 sl	Hiulläss 1550 Hiulås 1557 1513 ... 1568 1601 Hiulzås 1588 Hiullåsa 1601 1691 Hiulåssa 1622 1681 Jul(.)åssa 1635 17.. Julåsa 1685 **1877**
1 **Karstorp** *kå torp*	1/8 fr	. . . .	Karstorp 1680 **1877**
1 **Kvarnagärde** *ku nagjärə* *ku nagadə*	1/8 sk	Qwarnegierde 1546 kll Qwarnagäle 1546 tl [Kernagerde 1547 tl] Qwärnegierde 1547 jb Kwärnegierde 1548 jb Quarnegerde 1548 sl Qwärnegerde 1549 jb	Quernagere 1550 [-gier 1552] -g(i)erdh 1593 1692 -gierdeet 1613 [Quernade 1574] Quarnagärde (-gie-) 1578 1689 Qvarneg(i)erde (-gia-) 1580 1825 Qwarnagierdett 1604 1632 Qvarneg(i)erdet 1629 165. Qvarnegärde 1682 1877 -gierd 1761 Qvarnegierde 1767 Kvarnagärde **1909**
1 **Nygården** *ny an*	3/16 sk	Nÿgård 1546 kll 1547 jb Nygard 1546 tl Nÿgord 1547 tl Nÿgårdenn 1548 sl Nygård 1549 jb	Nÿgårdtt 1550 -gåäll 1551 1552 Nÿgård 1554 1691 Nÿgården 1572 1731 [Nÿgårde 1574] Nÿgålen 1576 1577 Nÿagårdenn 1588 Nÿggården 1737 Nygården 1756 1825 1909 Nygård 1877
1 **Påbo** *pa bo*	1/8 sk	Paaboll C13	Påbo 1588 1694 **1909** Påbbodh 1632 Påbod 1635 1698 Påbol 1699 1877
Roasjö *rǿa ö* ä. *asø*		[Roffwaridh 1540 Skjb Rowaridz k. 1540 Skjb] Roersiit 1542 sl Roersiitt S.	Roer(s)siö 1550 1650 Rouersiö 1554 Rodar(s)siö 1551 1613 Roar(s)sio 1557 1700 Rodarsrid 1574 Roda(s)siö 1572 1604 -sio 1572 1588 Rodsio 1573 Rod...

Julåsa ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är knappast urspr. ordet *hjul*, vars användning här vore svår att förstå, utan sannolikt ett även av andra ortnamn (se Lundgren Sv. landsm. XI, 6, s. 103) förutsatt fsv. mansn. *Hiule*, kortnamn av *Hiulbiorn* och *Hiulfast*; s. led. är gammal pl. av *ås*. — Gården ligger på en höjd.
Karstorp första g. jb 1680 1/8 mtl, 1681 frälseh. — F. led. är väl snarast urspr. gen. av namnet *Karl*, ehuru saknaden av tillräckligt gamla former gör saken osäker.
Kvarnagärde ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Hade jb 1777 nr 6.

Övriga namnformer	I orten brukliga bl.namn	Avsöndringar: a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
Julåsa 1561 tl 1651 gk -åssa 1567 tl -åss 16. 7 tl Hiulåssa 1573 tl Hiu'laes 1602 tl Hjulåsa 1701 1865 lh 1900 kb gstk H. Öfre, Nedre 1746 1807 lh H. Öfreg., Nederg. 186. lh	. . . .	b) Ljunget *jóŋət* t.
Karstorp 1654 ggk -torpet 1807 lh Karls-torp 1900 kb		
Qwarnagård 1623 tl -gierdit 1654 ggk Qvar-nagärde 1886 lh glkl Kvarnagärde 1900 kb Qwarnnegerd 1637 tl Quarnegierdit 1656 ggk -gierdet 1700 lh Qvarn-gärde gstk	Ljungåsen *jòŋåsən* 1/32 Strömsborg *strømsbórj* 1/32	b) Slättäng *slǽtæŋ* l.
Nygården 1900 kb gstk glkl	. . . .	b) Ögärdet *ǿjət* t.
Påbo 1809 kb 185. lh	. . . .	a) P. nr 2 Åsaborg (Nedre Åsa *nedrə-åsa*) b) Bergsäter *bǽrjsętər* h. Norrskog *nòskog* t. Orrhult *òrhult* l. Rosendal *rosəndál* h. Sjöbo *ʃóbo* h. Ängalund *ǽŋalu'n* l.
Roerssrid 1561 tl Roas-siö 1561 tl Roasse 1573 1586 tl Rodersiö 1612 tl Rogarssiö 1623 tl		

Nygården ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.
Påbo första g. jb 1588, frälseh. 1 mtl. Upptages ej jb 1719—30. Saknade stundom nr. — Om f. led. se *Påbo* i Gällstads sn. Om s. led. *-bo* se inl. — Söder om gamla vägen från Sexdrega finnas i den s. k. Griftaliden flera stenkretsar.
Roasjö. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar. — F. led. tyckes urspr. ha varit *Roars*, gen. av det fsv. mansn. *Roar*. S. led. är tydligen urspr. *-ryd*, y. *-röd*, *-red* 'röjning'. Av *Roarsre(d)* blev *Roarse*, som misstolkades såsom *Roasjö* (jfr den intill liggande sjöns namn *Roasjön*). — Fynd från stå.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker [illegible]
Roasjö (forts.)	1542 sl Råessrÿ s. 1546 kll Roasryd 1546 tl [Rosarÿdz S. 1546 tl] Roassrid 1547 tl Rorsiöö 1548 sl Rorse 1548 jb Rosiö 1548 sl	1577 Roersiödh 1635 Roa(s)sio 1652 18[illegible] Roasjö 1815 1877
–1 **Stommen** 3/8 sk *stómmən*	Stommen 1540 Skjb 1548 sl	Stomon 1550 Stompn 1551 1699 Sto[illegible] 1815 1877 Stommen 1725 1909
–2 **Västergården** 3/8 sk	. . . .	Wästreg. 1692 1805 Wästre 1693 1825 Wästerg. 1703 1719 Westerg. 1877
–3 **Östergården** 1/2 fr *östəgan*	. . . .	Östre 1692 1825 Östreg. 1698 18[illegible] [Öfreg. 1700 1725] Österg. 1703 1877
1 **Vännebo** 1 sk *vænəbo*	Wendebo 1542 sl Vennebola 1546 tl Vendeboda 1547 tl Vennebo 1548 sl	Wennabo 1550 Vennebo 1568 16[illegible] Vendebo (Vä-) 1572 1578 Wännebo 159[illegible] 1877 Wenneboda 1607 1622 Wennebodh (Wä-) 1632 1640
1 **Åsen** 1/4 fr *ǻsən*	Åassen 1546 kll 1548 jb Asen 1546 tl [Ossent 1547 tl] Åssen 1547 jb 1548 sl Åsen 1549 jb	[Assenno 1550] Åsin 1551 1568 Åssme 1557 Åsen 1572 1877 Åssen 1576 1719

Nr 1 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl.
Nr 2 **Västergården** ä. jbr (sl 1542) frälseh. 1 mtl. Kallas i dagligt tal *Byn* el[illegible] *Roasjö* [illegible]. Låg västerut i byn.
Nr 3 **Östergården** ä. jbr skatteh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Hade [illegible] 1719—1825 nr 1. Låg österut i byn.
Vännebo ä. jbr (sl 1542) skatteh. 1 mtl. Sedan förra delen av 1600-talet upp-

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) å fastl. b) ej fastl. c) verk o. mr
Stommen gstk ek	. . . .	a) nr 1 Rosersberg
		b) Kvarntorpet *kvaṇtorpət* h.
		Källeberg *ṣæləbæ̀rj* l.
		Larsabo *làsabo* l.
		Rosenlund *ṛosənlu̇'ṇ* l.
		Stomslund *stomslu̇'ṇ* h.
Wästra 1792 lh	Byn *byn* (*bun*)	a) nr 1 Holmsjöbacka *halʃobàkə* (se nr 3)
	Roasjö by *ṛòaʃø by*	b) Källäng *ṣèlæṇ* 2 t.
		Svedjan *ʃwèa* t.
		Trollö
Östra 1792 lh	Bränningen *bræ̀ṇiŋən*	a) nr 1 Holmsjöbacka (se nr 2)
	(en del)	nr 1 Strömsberg *strømsbæ̀rj*
	Ljunget *jǒŋət* 1/40	b) Alideberg *alidəbæ̀rj* h.
		Bränningen *bræ̀ṇiŋən* h.
		Fridhem *fri̇dhem* h.
		Karlsberg *kalsbæ̀rj* h.
		Lyckan *lòka* h.
		Sundholmen *su̇ṇholmən*
Wennebo gstk glkt bod 1573 tl 1656 ggk	Kärrsgärde *ṣæ̀ṣjalə* 1/3	b) Anderstorpet *àṇəstorpət* t.
		Björnhallen *bjø̀ṇhaḷən* t.
		Bocksberg *boksbæ̀rj* t.
		Bommen *bòmən* h.
		Lönebo *lènəbo* l.
		Sandryd *sàṇry* t.
		Safshult *sàfsult* st.
Åssin 1573 tl Åsin 1623 tl	Vägstorpet *væ̀kstorpət* 1/32	b) Räveläsen *ræ̀vəlæsən* h.

[illegible]ages i tl och lh ss. särskild gård *Kärrsgärde(t)*, 1/3 mtl utbyggt från Vännebo, [illegible] lh stundom räknat till Gyltebacka by. — F. led. av *Vännebo* är möjligen urspr. [illegible] såsom i *Vännerud*, Älgå sn, Jösse hd, Värmland — fsv. gen. *Vämunda(r)* [illegible] mansn. *Vämund*. Om s. led. *-bo* se inl. — Fynd från ä. jå.
Åsen ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. Ligger vid en höjd.

Sexdrega

sèksdrea

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl jordebokshandl fr o m 1550
Billeberg *bìlə̀ erj* *bèlə erj*	(1) Billeberghom 1401 dipl Billeberg 1542 sl 1546 1547 tl 1548 sl Billebärg 1546 reg Billebergh 1548 sl	Biillabiergh 1550 Billeberg 1568 1877 -bärg 1655 1688 Belleberg (-ba[illegible]) [illegible] 1576 Billoberg 1576 Bellobergh 1577 [B[illegible] bergh 1578] Bilebergh (-bärg) 1592 [illegible] Bilbergh (-bärgh) 1640 1650
–1 **Andersgården** 1/4 fr *àn[illegible] gån*	. . . .	Anderssesg. 1697 1698 Ander[illegible] [illegible] 1877
–2 **Asmundsgården** *às[illegible]usgån* 1/8 fr	. . . .	Assmundsg. 1697 **1877** Assmun[illegible] [illegible] Asmunsg. 1767 1815 Asmundsg. 177[illegible] [illegible]
–3 **Torstensgården** *tò[illegible]nsgån* 3/8 sk	. . . .	Yttreg. 1698 Torstensg. 1703 **1877** Tårstensg [illegible]
–4 **Eriksgården** 1/8 sk *èr[illegible]sgån*	. . . .	Eriksg. 1697 **1877** Ericksg 1767 [illegible]

Billeberg. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas de fyra nuvarande gårdarna, som [illegible] fått st[illegible]gade namn. Därjämte finnes i a. jbr ännu ett frälsehmn, som upp[illegible] i jb t. o. m. 1736. (Jfr Asmundsgården och den tidigaste numreringen [illegible]) F. led. är väl det fsv. mansn. *Bille.* Byn ligger vid ett berg. — Fle[illegible] st[illegible] och mindre kummel finnas vid byn.

Socknen nämnes 1312 (?) *Sexdregz gäld* omfattade vid reformationstiden som moderförsamlingen och de nuvarande annexerna Hillared, Ljushult och Roasjö även *Ringestena*, som omkring 1560 (i jb sista g. 1550, 1 1557) uppgick i Sexdrega (se Ringestena by). Ringestena sn, som nämnes 1408, omfattade Ringestena by samt gårdarna Hestra, Karte och Torp jämte det nu försvunna Miata.

Sockennamnet är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Sexdrega by.

Flerestädes inom socknen finnas kummel.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. m.
Bylebergh 1645 lh Bylbergh 1645 lh Bylberg 1700 lh Billeberna 1696 lh		
Östreg. 1696 lh	. . . .	a) B. nr 6 Brohallen (se nr 2) nr 1 Lövdala (se nr 2)
Assmunds Jonsg. 1683 kb [Amundsg. 1773 lh] ? Mellang. 1696 lh	. . . .	a) B. nr 6 Brohallen (se nr 1) nr 1 Lövdala *lòvdala* (se nr 1) b) Björsjö, Lilla *lèla bjòʃo* t. Fridenshöjd *fridənshøjd* h. Gärdstorp *jæ̀storp* t. Nytorp *ný'torp* t. Röstorp *róstorp* h., t. Sandlid *sànlı* h. c) Brobacken *bró'bakən* (smedja)
Yttersteg. 1683 kb		
Wästreg. 1696 lh	. . . .	a) nr 1 Majelund *majəlú'n* nr 1 Sjöstorp *ʃøtorp* b) Annedal *anədá'l* h. Enelund *enəlú'n* t. Hedarna *hèdəna* t. Ljungsberg *jòŋsbærj* h. Slättäng *slæ̀tæŋ* l. Svensberg *ʃvænsbærj* h. Ängslyckan *æ̀ŋsløka* t.

Nr 1 **Andersgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet efter *Anders* sl 1548, jb 1550—1622.

Nr 2 **Asmundsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Namnet efter *As(s)mund* jb 1647—95.

Nr 3 **Torstensgården** ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (1550 1 mtl). Hade jb 1719—1825 nr 5.

Nr 4 **Eriksgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksl. [illegible]
Björkås *bjœrkąs* *bœrkąs* Börkås	Birchias 1312 dipl Byrkiaas 1314 dipl Börkeaass 1495 dipl [Birgorås 1546 tl Bryass 1546 tl] Börkeoss 1547 tl Biörckås 1548 sl	Berkos 1550 Börkås 1568 1731 -å [illegible] 1580 1737 Birchås 1572 Byrkas 1573 Börk-ås 1577 1805 -åss 1576 1756 Börkiås [illegible] Björkås 1815 1877
–1 **Arvidsgården** 1/2 fr *ärvisgąn*	. . . .	Arfvesg. 1685 1688 Arfvedzg. 1691 [illegible] Arfvidsg. 1700 1877
–3 **Asmundsgården** *ämunsgąn* 1/4 fr	. . . .	Amunsg. 1685 1767 Anundsg. 1688 [illegible] Anunsg. 1697 1737 Anundzg 1698 [illegible] Amundsg. 1691 1777 Assmundsg. [illegible] 1877 Asmunsg. 1815
1 **Blacksgärde** 1/8 fr *blaksjęrə* *blaksjęrə*	[Blasgerdhe 1547 tl Klaxrydh 1548 sl]	[Bloxagäre 1550] Blaxgerde (-gä) [illegible] 1815 -gierde 1613 1795 Blacksg(i)erde [illegible] 1681 -giärde 1682 1725 Blacksgärde 1577 Blakzg(i)erde 1582 1731 Blagsgierde ([illegible]) 1593 1767 Blaxgielet 1601 -gierdett [illegible] 1632 Blackzgierdet 1601 Blagzgierdet [illegible]
1 **Bondabol** 1/8 sk *bǫ̈ndabo* Bondabo	Bondebor 1542 sl Bondaboda 1546 tl Bondabord 1547 tl Bondabo 1548 sl	Bondaboll 1550 1640 Bondabol [illegible] 1877 -bo 1703 1795 Bondeboll [illegible] -bol 1680 1825 -bo 1675 1695 Bonnal[illegible] 1645
Buttorp (*butorp*) *bu[illegible]arp* Buttarp	Butorp 1542 sl Bwtorp 1546 tl Buta-torp 1547 tl	Buttarp 1550 1694 Butarp 1568 [illegible] (1756) Buttorp 1573 1877 Butorp (-åp) 1578 1725 -torp 1593
–1 3/32 sk	. . . .	. . . .
–2 **Frälsegården** 3/4 fr	. . . .	Frälseg. 1877

Björkås. 1550 (sl 1548) upptagas fem gårdar i byn. Tre av dessa gårdar, nr 2, 4 och 5, upptagas nu i jb, ehuru i byalag med nr 1 och 3, nr 2 som *K[illegible]* och nr 4 och 5 som *Picke nr 2 Jönsagården* och *Picke nr 3 Backen* (nr d[illegible] gårdarna). Till byn har säkerligen urspr. hört även gården Tången. — F. l[illegible] är de[illegible] fsv. *birke*, yngre *byrke*, ännu senare *börke* 'björkskog, -ved', i nyare t[illegible] ombildat efter trädnamnet *björk*. Gårdarna ligga vid och på en höjd.

Nr 1 **Arvidsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet efter *Arfve* jb 1650[illegible] *Arwe* [illegible] 1617.

Nr 3 **Asmundsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Anundsgården* (e[illegible] *Anund* jb 1619—22), vilket namn sedermera ersatts av det nuvarande [illegible] skönjbar anledning.

Övriga namnformer	[illegible] binamn	Avsöndringar [illegible]
Bäikeåss 1623 tl Byrck-Åss 1561 tl -ås 1564 15.. tl Börgeås 1573 1586 tl		
Arffuedzg. 1648 lh Nedre-Byn 1822 lh		a) nr 1 Lorensberg nr 1 Torsvik (se nr 3) b) Jansberg *jansbårj* t.
Annundzg. 1648 lh Amundsg. 1683 kb 1803 .. Nästag. 1822 lh		a) nr 1 Torsvik (se nr 1) b) Ekenäs *ekəngs* t. Kindbergstorp *kjinbarjstorp* t.
Blaxgärde 1900 kb gst.. Blagsgiärde 1803 lh Bla.. g(j)ärdet 1742 1803 .. Blackzgierdit 1656 ggk Blaxgärd 1630 tl [Black-gierd 1654 ggk]		b) Dalen *dan* (skolhus)
Bondeboll 1561 tl Bonnabo 1623 1630 tl 1733 .. Bonabo 1711 ggk Bonna-bøl 1823 lh Bondab.. 1864 lh bek		a) nr 1 Åkersta *åkəsta* (se Sexdrega nr 2) b) Smedsåsen *smésasən* t.
Buttarup 1630 tl Buta-rup 1631 tl Butorp 177. lh [Puttorp glkII]		
? Lilla 1648 lh		b) Humlatorp *hömlatorp* t. Ringslyckan *rigsloka* h.
Stora 1648 lh		a) B. nr 5 B. nr 4 Haga *håga* nr 1 Ingelsberg *ingəlsbårj*

Blacksgärde ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är väl gen. av det fsv. mansn. *Blakk*.
Bondabol ä. jbr skatteh. $1/2$ mtl; stundom räknat till Sexdrega by (lh 1728—1861). Om f. led. är fsv. gen. av ordet *bonde* eller det fsv. mansn. *Bonde* är ovisst. Om s. led. urspr. är *-bo* av *-boda* (jfr inl.) eller *-bol* kan ej avgöras.
Buttorp. 1550 (sl 1542) upptages en gård (nr 2), vartill senare kommit ännu en (nr 1) och en kvarn (nr 3). Särskilda namn för jbsenheterna användas icke. — F. led. är kanske urspr. fsv. gen. av mansn. *Butte*.
Nr 1 första g. jb 1683 ss. *en åker vid Buttorps (Buttorpa) kvarn* och upptages med denna benämning t. o. m. jb 1795. Jb 1743 $1/16$ mtl krono; 1801 fastställt till $3/32$ mtl.
Nr 2 **Frälsegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
Fräl·egården (forts.)	. . . .	. . . .
3 en kvarn sk		
1 **Båll·torp** $^1/_4$ fr *bå'·torp*	. . . .	Balletorpet 1656 1777 Balletorpet 1·· 1805 Bålatorp 1815 Bållatorp 18·· 1877
1 **Erl·ndsbo** $^1/_8$ sk *ä'l·nsbo*	Erlandzbo 1542 sl Erlandsboda 1546 t· Erlanboda 1547 tl Erlandzboda 1548 sl	Erlansholl 1550 Erlan·l·bo 1568 1877 Erlan·bo 1573 1709
1 **Gra·hallatorp** $^1/_4$ fr *g··nhalatorp*	. . . .	Granhallatorpet 1647 1805 Granh·· torp 1660 1877
1 **Gun·boås** $^1/_8$ fr *gu· boås*	. . . .	Gunneboåhz 1656 -ås 1660 1761 Gunb·· 1767 1825 Gundboås 1773 1877 Gunnb·· 1909
1 **Göt hult** 1 fr (*jö'shult*) *jös·lt* G· hult	(in)Gyusholte 1312 dipl Ginzholth 1312 dipl Ginzholt 1314 dipl Giutzholt 1314 dipl [Grisholt 1546 t!] Gusolt 1547 tl	Grissolltt 1550 Gy·hult 1568 158· Gy·hulltt 1635 Ginshult 1572 1590 -ho·t (-h··) 1573 1592 Gusshultt 1576 -holt 159· Gy·h·holtt 1581 Gytzholtt 1588 hullt 1613 Gi·holtt 1601 Giottzhollt 1607 Gi·tzh·llt 16·· 1619 Giöt·hult 1622 1805 Götshult 18··

Nr 3 e· kvarn införes jb 1877; motsvarar tre förut befintliga kvarnar, ·· ·· senare tid kallad *Södra*) införd jb 1687, men upptagen i tl redan på 1500-t·· : (*Quern* 1573), den andra (*Norra*) införd jb 1707 och den tredje (*Norra*) jb 181·.
Bållato·p första g. jb 1656, tidigare i tl, frälseh. $^1/_4$ mtl. — F. led. är v·l urspr. ·sv. gen. av det från fno. kända mansn. *Balde* ('den bålde') eller ·· best. f··m av adj. *båld* i bet. 'stor'.
Erland·bo ä. jbr kronoh. $^1/_2$ mtl. — Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.
Granha·latorp första g. jb 1647, tidigare i tl, frälseh. $^1/_4$ mtl. — Andra led är det gamla ordet *hall* 'häll'.

[illegible]	[illegible]	[illegible]
. . .	. . .	b) Bjürsjö, Stora (*stora*) *bjöšö* t Buttorp hed *bùtorps he* Holmatorp *hòlmatorp* t Hultatorp *hùltatorp* t. Målek, Lilla (*lila*) *màlek* t Raskatorp *àskatorp* t. Svenskog *šwànskòg* t.
Ballatorpit 1630 tl -torpet 1637 tl 1733 lh -torp 1683 kb Bal-torp 1645 tl Baletorp 170* lh Bålatorp 1803 lh Båla-torpet 1817 lh Bollatorp 1874 lh glkr	. . . .	b) Granbacken *gràubakon* l.
Ärlansbo 1557 sl Er-landzboll 1561 tl Erlans-boll 1561 tl Erlansbodh 1567 tl -bodh 157. tl -bo 1878 lh	. . . .	a) nr 1 Grantorpet (Granstorp *gràns-torp*)
Granhall 1617 tl Gran-hallatorp 1623 tl Gran-hallatorpit 1630 tl Gran-halla 1645 tl Granhaltorp 1648 lh Granhaltorpet 1648 lh	. . . .	b) Skultan *skùlta* t. Åsebo *às bo* t
Gunbooåss 1645 tl Gundbotorp 1683 kb -tor-pet 1683 kb		
[Gedzholt 1553 lh] Gyssolt 1557 sl Gyssolt 1561 1612 tl -hult 1645 tl Gysshult 1573 tl Gys-holt 1617 tl Giotholt 1602 tl 1654 ggk Jushult	Sandsjönäs *sanšønæs*	b) Enelyckan *ènlàka* t.

Gunnboås första g. jb 1656, tidigare i tl, frälseh. 1/8 mtl. — F. led. är urspr. *Gunnebo*, som innehåller mansn. *Gunne*.

Götshult ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. ser ut att urspr. vara det fsv. *gius* 'gös', ehuru sammanställningen med *hult* förefaller besynnerlig. På grund av den nu-varande vokalen kan den knappast innehålla ordet (fisk)*gjuse* eller samma fågels från Småland kända (se Hellquist, Språkvet. sällsk. förh. 1891—94, s. 97) namn (*g*)*jud* (isl. *gióðr*).

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksmaterial fr. o. m. 1550
Götshult (forts.)	Gishulth 1518 sl	**1877** Giötts- 1650 1795 Giolz- 1629 1691 Giölls- 1685 Giolts- 1640 1777 [Gats- 1825]
1 **Hestra** ½ kr *hä̀stra* ä. *hä̀stra*	Histra 1542 sl 1546 tl Heestra 1546 kll 1548 1549 jb Hestra 1547 tl 1548 sl	Hestra 1550 **1877**
1 **Hjärtared** ¼ sk *jä̀rtra* *jä̀rra*	Hiarterit 1542 sl Hiartaryd 1546 tl Hertarid 1547 tl [Jerneredh 1518 sl]	Hiertarÿd 1550 1588 -ridh 1568 15.. -rÿdt 1576 -ridtt 1577 -red 1590 18.. Hiärtaredh 1635 1687 Hjertared 1777 **1877** Hiertareedt 1601 1619 Hiärttare 16.. [Hiortaridt 1592] Hiertheridh 1580 158. Hiärterÿdh 1601 Hierteredh (Hia-) 1613 168.
1 **Högen** ¼ sk *hö̀gen*	Högen 1546 tl [Hogen 1547 tl]	Högen 1568 **1877**
1 **Knapatorp** ¼ fr *knàpatorp*	. . . .	Knapetorpet 1680 1795 Knappetorp 1685 Knapatorpet 1756 1805 Knapetorp 1815 Knapatorp 1825 **1877**
1 **Kruketorpet** ¼ fr *krùkatorpət*	. . . .	Kruketorpet 1647 1805 **1909** [Kråcke-torpt 1650 Kråcketorpet 1655 1685 Kråcktorph 1670] Kruecketorpet 1681 17.. Kruketorp 1715 1877
1 **Kråkebacka med Rumpebo** ⅛ sk *krå̀kəbaka* *rùmpəbo*	Kråkabacka 1540 Skjb Krokebacke 1547 1548 jb Krokebacka 1549 jb Rumpaboda 1546	Krogabacka 1550 Kråkobacka 1571 1576 -baka 1577 Krokobacka 1574 15.. Kråkubacka 1557 Kråkbacka 1593 Kråk-backe 1573 -backa 1578 1795 Kroeka-backa 1601 Krååkabacka 1616

Hestra ä. jbr skatteh. 1 mtl, urspr. i Ringestena sn (se Ringestena by). Lan(ds)-fiskalsboställe. I ä. jbr anges även en kyrkotomt, som upptages i jb t. o. m. 1769. — Om namnet se *Hestra* i Finnekumla sn.
Hjärtared ä. jbr kronoh. 1 mtl. — F. led. synes böra vara ett mansn., i så fall gammal gen. *Hiarta(r)* av fsv. *Hiort*, i fno. brukat som tillnamn. Om *-red* f. *-ryd* 'röjning' se inl.
Högen ä. jbr skatteh. 1 mtl. i Lackryds by. — Gården ligger på en höjd.
Knapatorp första g. jb 1680 (tidigare i tl), frälseh. ¼ mtl. — F. led. är fsv. gen. av *knape*, här antagligen i sin i fsv. stundom förekommande användning ss. mansn.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndrade delar, bebyggelser m. m.
1708 lh Göss- 1733 ..k Gös- glk Gyts- 1805 lb Gutshult el. Sandsp..as ..k		
Hässtra 1573 tl	. . . .	b) Brattsåsen *bråsąsən* t. Hagen *hågən* t. Västerskog *væ̀stəskog* t.
Hiertaredh 1561 tl Hiertaro 1612 tl Hierte- redh 1561 tl -reed 1602 tl -ry 1711 ggk Giertr..dh 1648 lh -rödh 1648 lh Hiärtaro 1733 lh	. . . .	a) nr 1 Berghem Hjärtaredsangen *jàtasæŋa* nr 1 Hocksnäs *hǫ̀ksnæs* nr 1 Högstorp (se Kråkebacka o. Starred nr 2) nr 1 Varpet b) Bäckäng *bæ̀kæŋ* h. Gråhult *gråəlt* t. Hjärtaredsberg l. Hjärtaredslund h. Stenstorp *stẹ́nstorp* t.
. . . .	. . . .	a) nr 1 Hogalid *hogali* b) Bränningen *brǽniŋa* t. Högstorp *hǫ́gstorp* l. Kakolid *kąkəlį* t.
Knapatorpit 1623 tl Knappatorpet 1683 kb Knappatorp glk	. . . .	b) Berghagen l. Handbylund *hambylṷ́ṇ* t.
Kruketorpet 1623 tl Krukotorpet 1645 tl	. . . .	a) nr 1 Brännestorp (se Ringestena nr 1 o. Stålabo)
Kråkebacka 1561 tl Krågå- 1564 tl Kråka- 1602 tl Kråkebacken 1708 1838 lh [Kråkebo 1803 lh] Rompeboll 1557 sl	. . . .	a) nr 1 Högstorp (se Hjärtared o. Starred nr 2) b) Bäckaskog *bæ̨kaskǫ́g* l. Petersland *petəslaṇ* h.

Kruketorpet första g. jb 1647, tidigare i tl, frälseh. 1/4 mtl. — F. led. är kanske förkortad av *krukemakare*.

Kråkebacka med Rumpebo fr. o. m. jb 1805 skatteh. 1/8 mtl. Dessförinnan upptogos i jb två särskilda gårdar: *Kråkebacka* a. jbr kyrkoh. 1/2 mtl och *Rumpebo* a. jbr kronoh. 1/2 mtl (1548 skatteh). Kallas i lh 1708—1864 *Rumpebo med Kråkebacka*. — F. led. i namnet *Rumpebo* är ordet *rumpa* 'svans', här utan tvivel använt i samma bet. som den västgötska biformen *rump* 'åker som utgör ett svansformigt bihang till en annan'. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nuvarande [illegible]	[illegible]	[illegible] före 1550	[illegible]
Kråkebacka med Rumpebo (forts.)		tl 1518 sl Rumpeboda 1517 tl	[Ropanaboll 1550] Rompeboll 1571 ... 1572 1665 Rumpebo 1568 Rumpeboll 1573 1616 -bo 1580 1795 -boda 1607 1613 bodh 1635 Rämppaboll 1619 Kråkebacka med Rumpebo 1805 **1877**
1 **Kullen** *köl.* *y. Fdon*	¼ fr	. . . . . .	Börkåhs el. Kullen 1690 B...as el Kullen 1692 B. Kullen 1691 1709 Kullen 1719 **1877**
1 **Kårte** *kå'tə*	¼ sk	Kårtthå 1542 sl Kortho 1546 tl [Kåreo 1547 tl]	Kortta 1550 Korto 1568 1593 Kort 1572 1767 Kårte 1610 1695 **1909** Kartka 1622 Kårto 1635 Korte 1715 Kort 1773 1877
1 **Källered** *ɧä'lə̄ra*	¾ sk	Kellerydt 1542 sl [Gelleryd 1546 tl] Kellerud 1517 tl Kellerydh 1518 sl	Kellarydtt 1550 -rid 1588 Kiellaredt 1645 1655 K(i)ellerydh (Ka..) 1568 159. Kelleryđh 1576 1578 K(i)elleredh (K...) 1601 1767 Kallered 1650 **1877** Kiellered 1680 1695 -rud 1773 -ryd 1777 1805 Kiellerid 1572 Kialeredh 1590 -redt 1592
Lalarp *la'larp*		[Latorp 1540 Skjb] Lalorp 1546 kll 1548 1549 jb [Labor 1546 tl] Lalarop 1547 tl Lalörp 1547 jb [Larrop 1548 sl Larrarop 1518 sl]	Lallarp 1550 1697 Lalarp 1554 **1877** Lalorp 1573 1683 Lalorp 1593 Larlarp 1581 1588
–1 **Lilla (Lalarp)** *lila 'lalarp*	¼ sk	. . . .	Lilleg. 1699 1877 Lilla 1703 1825 **1909** Lille 1725

Kullen ä. jbr frälseh. 1 mtl. i Björkås by (jfr denna). Hade jb 1719–73 nr 2. — Ligger på en höjd.
Kårte ä. jbr skatteh. ½ mtl. urspr. i Ringestena sn. Namnets härledning är okänd.
Källered ä. jbr skatteh. 1 mtl. — Om f. led. se *Källebacka* i Marbäcks sn (möjligen föreligger dock här ordet *källa*); om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Övriga namnformer	Förr ej brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. o. ej fastst. av vikt o. nr
Rumpeboll 1561 tl Rompebordh 1567 tl -boll 1602 tl Rompobo 1573 tl		
Kollen 1578 tl 1683 kb Kollo 1612 tl		a) nr 1 "Picke Backens soldattorp" (se Picke nr 3, Sexdrega nr 3 o. Skogen) b) Ekenäs *ēkənǣs* t.
[Kårttö 1557 sl] Ko tö 1569 sl Kårto 1561 1645 tl 1683 1809 kb [K..öd 1573 1586 tl]		a) Forsaberg *fosabǽrj* nr 1 Soldatstommen Maatorpet (se Torp) b) Ekholmen *ēkhol̥mən* Västerås *væstərǻs* l. Ätraberg *ætrabǽrj* l.
Kielleridt 1561 tl -redh 1564 tl Kellero 1602 1630 tl Kiellerÿ (Kiå-) 1617 1623 tl 1711 ggk K(i). He-ryd 1615 lh 1775 kb röö 1648 lh Källaryd 1645 lh Kellored 1573 1586 tl -ridh 1582 tl Kellrÿ 1590 tl Killorÿ 1612 tl		a) nr 1 Björkesta nr 1 Gardhem *jǻdhem* nr 1 Kalleback nr 1, 2 Kalläng *ʝșǽlæŋ* nr 1 Lugnet nr 1, 2 Tjuvakulle b) Högadal *hȍgadal̥* h. Källedal *ʝșæl̥ədǻl̥* t. Källåkra *ʝșǽlåkra* h Rönsås *rønsǻs* t. Sjolid *ʃōli* t.
Lalarup 1630 tl Lalarph 1637 tl Laaärph 1645 1648 lh Laarp 1645 lh Lararp 1733 ggk		
Lille 1645 lh Lilla 1645 1648 lh Norra 1708 lh		

Lalarp. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar (av vilka en länge varit öde, men åter upptagits); senare har tillkommit en äng (nr 3). — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Lali*. Om *-arp* för *-torp* se inl. — En stensättning skall ha funnits vid byn.

Nr 1 **Lilla (Lalarp)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer i jordeböcker m. fl. 1550–
2 **Stora (Lalarp)** *stòra làlarp* $^{3}/_{16}$ sk	. . . .	Storeg. 1698 1715 Stora 1709 **1877**
–3 **Stora (Lalarp)** en äng sk		
1 **Lomåsen** $^{1}/_{8}$ sk *lòmåsen*	. . . .	Lomåsen 1724 **1877**
Lysered	Lyuseryth 1316 dipl Lywssrydh 1403 dipl Liwsryd 1546 tl Liwsery 1546 tl Liusorid 1547 tl [Liusseserith 1548 sl]	Lusaridt 1550 Lýsserid 1567 -red 1615 1719 -re 1680 1696 Lýserid 1568 1573 -re 1610 1715 Lysered 1725 **1877** Lisserid 1571 1578 Lýssorýdt 1576 Lissoridt 1577 Ly... ridh 1582 1584 Liuseridh 1580 Li... 1590 1604 -ridt 1592
–1 **Västergården** $^{1}/_{4}$ fr	. . . .	Wästreg. 1691 1805 Västre 1697 18.. Västrag. 1698 Västerg. 1699 1719 Wester. **1877**
–2 **Östergården** $^{1}/_{2}$ fr	. . . .	Östreg. 1692 1795 Östre 1695 18.. Österg. 1703 **1877** Öfreg. 1699 1725 Ofre.. el. Östreg. 1731 1737
–3 **Handbynäs** 1 fr *hanbynäs* (sät.)	. . . .	L. kalladt Handbynäs 1698 1757 L. k. Handbynäs 1756 **1877** L. k. Hambynäs 1773 L. Handbynäs **1909**
1 **Låckeryd** 1 sk *låkeryd* (*låkry*)	(de) Locrydhi 1312 dipl Låkarid 1540 Sł jb Logrýdt 1542	Lockarýd 1550 Logkarid 1551 Locka rid 1578 Lockaryd **1877** Lock rid 15.. -redh 1601 -ryd 1601 [Lockeryd 1559

Nr 2 **Stora (Lalarp)** a. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl. Var länge öde, åter upptagen som hmn 1851.

Nr 3 en äng införes jb 1877, avsöndrad lägenhet från forna ödeshemmanet Stora Lalarp.

Lomåsen första g. jb 1724, krono(torp); jb 1736 $^{1}/_{16}$ mtl, jb 1753 $^{1}/_{8}$ mtl. F. led. . . väl fågelnamnet *lom*. Ligger vid en höjd.

Lysered. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar, som sent fått särskilda namn. Till byn har urspr. hört även gården Surtekärr. Hela byn, som bildar en egendom, har i dagligt tal namnet *Handbynäs*, vilket namn egentligen tillkommer

Övriga namnformer	Ortens brukliga binamn	Avsöndringar av fastigheten eller fastighetsverket o. dyl.
Stoore 1645 lh Stora 1648 lh 1665 tl Storeg. 1900 kb Södre 1708 lh	. . . .	b) Annelund *anəlu´ŋ* l. Hägnalund *hægnalu´ŋ* l. Karlsberg *kalsbærj* l. Lundbyholm *lunbyhólm* l.
Liusseridh 1561 tl Lyseredh 1564 tl Lysso-red 1573 1586 tl Lysere 1623 tl Lyssore 1630 tl	Handbynäs *hambynǽs*	
Östre 1683 kb		
Herreg. 1683 kb Hambynäs 1800 kb Handbynäs glk1	. . . .	b) Anderslund *an(d)əslu´ŋ* h. Borgarås *borjarǻs* t. Hagaslätt *hagaslǽt* t. Ledet *let* t. Lusthuset *lùsthusət* t. Nytorp *ny´torp* t. Sjötorp *ſǿtorp* t. Spättatorp *spètatorp* t. Spättholmen *spætholmən* t. Stenkullen *stènkolən* t. Östbo *óstbo* t.
Lockerÿdh 15[illegible]1 tl -ryd 1799 lh 18[illegible]3 kb -ry 1799 lh Lå[illegible]eryd	. . . .	a) nr 1 Locksdal *løksdál* nr 1 Sandtorpet *sáŋtorpət* b) Katrineberg *katrinəbærj* t.

en av gårdarna (nr 3). — Byn ligger vid *Lyssjön* (se naturnamnen). Om -*red* för -*ryd* 'röjning' se inl.
Nr 1 **Västergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Östergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1773—1825 nr 1.
Nr 3 **Handbynäs** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1. Jfr ovan Lysered. Anledningen till namnbildningen är okänd.
Låckryd. Jb 1540 (tidigare i sl) upptages en gård (ä. jbr skatteh. 1 mtl) och jb 1547 en tomt (se nedan), varjämte i äldre tid gården Högen räknats till byn. — F. led. är säkerligen urspr. fsv. *lok* '(o)gräs' (i no. dial. i bet. 'ormbunke'). Om s. led. -*ryd* 'röjning' se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksländ. fr. o. m. 1550
Låckryd (forts.)	sl Låckeröd 1546 kll Lockarydh 1546 tl Logrid 1547 tl Låckered 1547 1548 jb [Läckarödh 1548 sl] Låckeryd 1549 jb	Lo(c)krÿdh 1557 1581 Lockrÿ 1568 1581 Lo(c)krid 1572 1588 Lochrydht 1576 -rydt 1577 Löckriid 1573 Lokoradt 1592 Lå(c)kreedt 1601 1619 Låckreedh 1610 -ryd 1647 1709 Låckered 1622 -ryd 1756 -reedt 1629 -ryd 1767 Lå(c)krÿd 1686 1761 Låckryd 1773 **1877**
1 **Låckryd** en tomt kr	. . . .	(Se föreg.)
1 **Nättsletorp** $^{1}/_{8}$ fr *næ̀sslətorp*	. . . .	Nedtzle Torpet 1656 Nätzletorpet 1660 1737 Nättzletorpet 1665 1805 Netzletorpet 1695 1825 Näs(s)letorpet 1688 1795 Nätsletorp 1815 1825 Nättsletorp **1877**
Picke *pèkə*	Picke 1548 sl	Picko 1567 1650 Piko 1577 1635 Pyk 1582 1632 Pÿcka 1582 Picka 1584 1601 Picku 1604 1616 Picke 1655 **1877**
–1 $^{1}/_{4}$ fr	. . . .	. . . .
–2 **Jönsagården** $^{1}/_{2}$ fr *jȍnsagån*	. . . .	Pickeg. i Böörckåhs 1685 1696 Picke i B. 1695 B. Picke Jonsg. 1718 Picke Jonsg. 1719 1825 P. Jönsg. 1736 1795 P. Jönsag. **1877**
–3 **Backen** $^{1}/_{4}$ fr *bàkən* *bjȍrkås bàkən* Björkås Backen	. . . .	Kullen el. Backen 1690 Biörkås el Backen 1692 1694 B. Backen 1691 1718 Picke Backen 1777 **1877**
Ringestena *rìŋəstēna*	Röthingästens sogn 1408 dipl Rin-	Ringastena 1550 [-stemma 1550 Rim(m)gastenna 1550] Ryngestena 1551 1613 -sten(a)

Låckryd *en tomt* ä. jbr kyrkotomt, 1547 förd till Hillareds sn. Erhöll jb 1877 nr 1. Är till läget okänd.
Nättsletorp första g. jb 1656, tidigare i tl, frälseh. $^{1}/_{8}$ mtl. — F. led. är ordet *nässla* (t. v. *nätsla*).
Picke. I ä. jbr upptagas två gårdar, vardera frälseh. $^{1}/_{2}$ mtl. Den ena gården som är försvunnen, upptages t. o. m. jb 1825. I sen tid ha till Picke överförts två gårdar från Björkås by (se denna). — Namnet är förmodligen vgt.dial. *pik* neutr. 'stenig plats'.
Nr 1 ä. jbr frälseh. $^{1}/_{2}$ mtl.

Övriga namnformer	Förr en brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. bl. a. fastst. t. verk o. dyl.
1564 1832 lh gstk bek glkt -ry 1703 lh 1733 gk Låckared 1656 ggk Låckryd 1816 lh Lockryd 1900 kb Låckerud gik	. . . .	Nybygget *nýbogət* t. Pettersberg *petəsbärj* t. Åsarna *åsəna* h.
[Nästorpit 1630 tl] Natzletorph 1637 tl Nätletorpet 1645 tl Nättletorpet 1683 1809 kb Nätletorp gstk glk1 Nättsletorp el. Löfåsen bek		
Pecko 1557 sl Pickö 1561 tl Pÿcko 1567 tl		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Björkarp *björkatorp* b) Källan *J̧sǟla* t.
B. P. Joensg. 1648 lh B. P. Jonsag. 1683 kb B. P. Jonsg. Stora g. 1803 lh P. Jonsg. el. Storag. 1822 lh P. Jönsg. 1867 lh	. . . .	a) nr 1 Torsvik
Backan 1564 tl Backen 1612 tl B. Backen 1648 lh 1683 kb 1822 lh	Hanshultet *hånsḩultət* 1/32	a) nr 1 Linnet *lịnət* nr 1 "Picko Backens soldattorp" (se Kullen, Sexdrega nr 3 o. Skogen) b) Dal *da̧l* t. Ekhagen *èkḩagən* t. Kindbergstorpet *J̧sìṇbæs* st.
[Rÿninggesteen 1556 Vit] Ringesten(n) 1569		

Nr 2 **Jönsagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl, i Björkås by. Hade jb 1719—55 samt 1757—1825 nr 4. — Namnet är givet efter innehavare på 1600-talet, som hetat *Jons* (*Jon*) eller *Jönsson*.

Nr 3 **Backen** ä. jbr frälseh. 1 mtl, i Björkås by. Hade jb 1719—1825 nr 5.

Ringestena. Sedan 1550 upptagas sex gårdar. Gårdsnamnen äro gamla. — F. led. är urspr. fsv. gen. pl. av (mans- och) släktnamnet *Rödhing*, varav sedan *Röing*, *Röng*, *Ryng* samt slutligen av obekant anledning *Ring*. S. led. är gammal pl. av ordet *sten*. — Lämningar efter flera stensättningar finnas vid gården Hallen.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeboksband [illegible]
Ringestena (forts.)	gastena 1540 Skjb 1546 tl Regenstena 1540 Skjb Rÿngosten 1542 sl Ringstene s. 1546 kll Rÿngastena 1547 tl Ringestene 1548 1549 jb	1551 1592 Ringestena 1568 **1877** -stenna 1590 1682 Ryngistenna 1557 Ringstena 1576 1588 Ringastenn 1592
-1 **Stommen** $^1/_4$ sk *stómen*	Stomnen 1540 Skjb Sttompnen 1548 jb	Stomman 1550 Stom 1756 1877 Stommen 1557 **1909**
-2 **Svalegården** $^3/_8$ sk *svål[illegible]gan*	Sualegordhen 1547 tl	Sualagåren 1550 Swalug. 1607 16[illegible] Svaleg. 1622 **1877**
3 **Jägaregården** $^3/_8$ sk *jèg[illegible]gan*	. . . .	Jägareg. 1607 **1877** Jegareg. 1635 16[illegible] Jegarg. 1640 Jagarg. 1815
-4 **Lillegården** $^1/_8$ fr *lèl[illegible]n* *lèla[illegible]n* Lill[illegible]gården	. . . .	Lille 1610 Lilleg. 1684 **1877** Lila [illegible] Lillg. 1715
-5 **Backen** $^1/_8$ sk *bàk[illegible]n*	. . . .	Backen 1609 **1877** R. el. Backen 1671 1715
6 **Per-Olsgården** $^1/_4$ sk *per[illegible]sgan* *pa[illegible]'sgan* (*pa[illegible]oesgan*)	. . . .	Peer Ollssg. 1640 Peder Olsso[illegible] 16[illegible] Pär Ollssonsg. 1650 Pär (Per) Oluf[illegible] 1655 1700 Per (Pähr) Olufzg 1684 17[illegible] Olufzg. 1685–1695 Olufsensg. 1691 Ol[illegible]

Nr 1 **Stommen** ä jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl.
Nr 2 **Svalegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. — Namnet efter innehavare med namn : *Swala* (*J[illegible]an S.* 1546 tl, *Anders S.* 1564 tl).
Nr 3 **Jägaregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) vers. o. br.
sl Ryngestona 163[illegible] tl, 1656 ggk Ringstena ock Ringsten glkit		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Brännestorp *brä̀nəstorp* (se Kruketorp o. Stålabo) nr 1 Dungen *dò̦gən* nr 1 Karlslund *kalslu̇'n̦* b) Rosenlund *ro̦sənlu'n̦* h. Stomslund *stomslu'n̦* l.
Swalleg. 1637 tl Sva-lig. 1648 lh	. . . .	a) Bråtakärren el. Ringsdal nr 1 Lövstad *lö̀rsta* (se nr 3 samt Ödgärdarp) nr 1 "Ringestena hålplatsområde" nr 7 Ringsås *ri̦ŋsa̦'s* b) Furubäck *fo̦rəbæ̀k* t.
Jagorg. 1612 1617 tl Jagareg. 1623 1615 tl	. . . .	a) nr 1 Kärret (se nr 4, 5) nr 1 Lövstad (se nr 2 samt Ödgärdarp) nr 1 Stensåsen (se nr 4) b) Brittelund *britəlu'n̦* t. Hästhagalid *hæsthagali̦* t.
Lillag. 1623 1637 tl 1683 kb Lilleg. 1645 tl 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Brännestorp nr 1 Bäckalund *bækalu'n̦* nr 1 Kärret *ʃsä̀rət* (se nr 3, 5) nr 1 Stensåsen *stènsa̦sən* (se nr 3) b) Grönelid *grø̦nəli̦* t. Sjöhagen *ʃöhagən* t. Österås *ö̀stəra̦s* l.
Backebohl 1716 lh	. . . .	a) nr 1 Kärret (se nr 3, 4) nr 1 "Ringestena skolplan" nr 1 Stensåsen
Per Olz:g. 1617 tl P. Olssonsg. 1623 tl P. Olofssons g. 1637 tl Per Olufzg. 1648 175[illegible] lh	Hallen *hål̦ən* Henrikslund *hænreks-lu'n̦* $^1/_{64}$	a) nr 1 Grässkiftet b) Aspelund *aspəlu'n̦* t. Brattåsen *brätsa̦sən* t. Granåsen *grå̦na̦sən* t.

Nr 4 **Lillegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1737—1825 nr 1.
Nr 5 **Backen** ä. jbr skatteh. $^1/_4$ mtl. Hade jb 1777—1825 nr 3.
Nr 6 **Per Olofsgården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet efter *Per Olson* tl 1564—1612. Gården kallas i dagligt tal vanligen *Hallen.*

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksl. ar 1. fr o m 1550
Per Olsgården (forts.)		sonsg. 1692 Pärs Olufze. 1715 Per (Par) Olofsg. 1756 1805 Per Olsg. 1825 1877
1 **Ryasjö** [1/8] fr . . . . *ri:ɧö*		Ryas(s)io 1656 1737 Ryasi- 1750 18… Ryasjö 1815 **1877**
Sexdrega *sɛ̈ :sdrɛa*	(de) Sexdrethum 1312 dipl (in) Sexdräghum 1314 dipl Sexdraghä (skogh) 1346 dipl (i) Sexdragha 1427 dipl (i) Sexdreghe 1488 dipl Sexdregh 1498 dipl Sexdrege 1508 Stb Säxdregh 1508 Stb Sexdregs k. 1540 Skjb Sexdre 1542 sl 1548 sl Sexdreg 1542 sl 1546 1547 tl Säxdrägh 1544 Vtt Sägsträ 1546 kll Säxsträ 1547 jb Segsträ 1547 1549 jb Segstrede 1548 jb [Seglore G. 1549 jb]	Sexdriye 1550 -drey 1550 1551 -dreg 1552 1573 -dräg 1551 1568 -dräga 1768 18… -dregia 1577 1578 Segsdrega 1551 Sexdrega 1574 **1877** Säxdrägia 1578 Sexdrege 1588 1601 -drego 1601 Saxdrega 1632 177… -dräga 1635 1773
–1 **Prästegården** [1/4] kr *prɛstagɔn*	Sexdregz stom(s) 1540 Skjb	Prästg. 1719 1815 Prestg. 1877 Prästeg. 1725 1825 **1909** Presteg. 1795

Ryasjö första g. jb 1656, tidigare i tl, frälseh. [1/4] mtl. — Namnet efter den invid liggande sjön (se naturnamnen).

Sexdrega. 1550 upptagas två gårdar (Prästeg. är sent införd i jb). Till byn h… i lh räknats även Bondabol (= *Cronegården* lh 1648?). I äldre tiondelängder upptag…s ett frälsehmn *Tomten* (= *Frelssegarden* lh 1648). — Namnets äldsta f… gör troligt, att det urspr. betytt ett ställe (vid Ätran) med sex olika platser … fiskfänge st genom notdragning (fsv. fiska-*drätt*; jfr äldsta skrivningen *Sexdret*…

Äldre namnformer	[illegible] brukliga binamn	Avsöndringar [illegible]
Hallen 1716 1837 E	. . . .	Rosendal *rosəndål* t.
Ryass[illegible] 1630 tl	Ryatorp *ryatorp*	b) Bäckagärde *bä kagäle* h. Ryelund *ryəlun* h.
Sextra 1553 hh Sexdr . . .59 reg 1630 tl -dragh . . 24 tl -draga glk bek Se . . ra 1590 tl -drä 161. . 45 tl -trega 1602 tl . . xdräga 1617 tl -drea . . 45 lh 1655 tl Sextrea . . 54 rgk -dreja 1656 gek		
Presteg. 1864 lh	. . . .	a) "planteringsland till folkskolan" "S. nr 2 o. 3, kyrkogård o. planteringsland för folkskolan" b) Alanäs *alanäs* h. Björkholmen *bjørkhəlm(ən)* h. Hinnemad *hinəmå* t. Karlstorp *kålstorp* Nyhem *nyhem* h. Sjobo *jåbo* t. Slattäng *slåtäng* h. Stomsberg *stomsbarj* t.

Vid sidan av *drätt* kunde emellertid ss. senare led användas det ungefär liktydiga *-dragh* (jfr "draga not") eller — på grund av att *dragha* i fsv. tid hade biformen *drägha* — *-drägh*. Av gen. pl. *Sexdrägha* blev med tiden *-dräia* och slutligen i dial.uttalet *-drea* (jfr *Knaestorp* — nu *Knestorp*, Nittorps sn — av *Knagestorp*). — Stenyxor hava hittats vid byn.

Nr 1 **Prästegården** förra g. rjb 1685, jb 1687, 1695 taxerad för ¾ mtl, jb 1719 kronoh. ¼ mtl. Hade jb 1719—66 nr 4. Kyrkoherdeboställe.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl jordeboksnamn fr o m 1550
–2 **Skattegården** 1/2 sk *sk ttogan* *skätagan* Skattagården	Skattagor. 1516 tl Skattagården 1518 sl	Skatteg. 1690 **1877**
–3 **Tomten** 1/4 fr *tomton*	. . . .	Tomptan 1692 1756 Tompta 1696 1757 Tompten 1698 1725 Tomten 1761 1877
Skogen se **Skogsgården**		
1 **Skogsgården** 1/4 fr *sl ksgan*	. . . .	Skougen 1647 1737 Skogen (1610) 1725 1877 Skogsg. **1909**
1 **Slätthult** 5/8 sk *s tålt* *slæthult*	Sletholt 1546 1547 tl Släthulth 1548 sl	Slettolltt 1550 1567 Släthult (Sle-) 1568 1700 Sletthult 1572 1601 Slätthult 16.. **1877** Slettholt (Slä-) 1573 1610 Slethult (Slä-) 1592 1619
Snärsbo *sn bo* *sn sbo*	(i) Snärisbotha 1375 dipl (i) Snersbotha 1408 dipl [Swensboda 1546 tl] Snerisbodha 1547 tl	Snärittzbo 1550 Snäris- 1568 1593 Sners- 1572 1588 Sneres- 1578 1607 [Snens- 157. 1576] Snäras- 1590 Snärias- 1592 Snere- 1610 Sneritz- 1613 Snertz- 1616 1619 Snes- 1629 1709 Snerssboodh 1632 1640 Snarsb 1650 **1877**

Nr 2 **Skattegården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Gästgivaregård.
Nr 3 **Tomten** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.
Skogsgården första g. jb 1647, tidigare i tl, frälseh. 1/4 mtl. (Redan jb 16.. förekommer ett dylikt hmn med namnet *Skogen*.) Jbs förra namn *Skogen* användes icke i dagligt tal.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
Scattag. 1557 sl Scatte 1561 tl Skattag. 1645 tl Skatteg. 1637 tl 1648 lh Gästgifvareg. 1823 lh	. . . .	a) nr 1 Fridhem (se Starred nr 1 samt Klarhult och Udden i Ljushults sn) nr 1 Hedefors nr 1 Mariehult nr 1 Åsarna nr 1 Åkerstad *åkəsta* (se Bondabol) b) Prästnäs *prǟstnäs* t. Rybrolund *rybrolu´n* t. Smedsåsen *smésåsən* t.
Tempthenn 1561 tl Tomten 1728 lh Klåckareg. 1602 tl	. . . .	a) nr 1 "Picke Backens soldattorp" (se Kullen, Picke nr 3 och Skogsg.) nr 1 Björkås Arvidsg. nr 1 Furelund b) Brännebo *brǟnəbo* t. Hyltenäs *hʊltənäs* t. Sjötomten *ʃötomtən* t.
Skogsg. 1623 1645 tl 1648 lh 1900 kb Skogsg. 1683 kb		
Sletolt 1557 sl Slätt-holt 1561 tl	. . . .	a) nr 1 "Picke Backens soldattorp" (se Kullen, Picke nr 3 och Sexdrega nr 3) b) Kringlekärr *krɪŋləçær* t. Sandhem *sànhem* h. Sandkullen *sànkolən* t. Sandsjö *sànʃø* t. Sjöberg *ʃøbærj* t. Sjödal *ʃødál* t. Slättholmen *slǟthoḷmən* h. c) Sågbacken *så(g)bakən* (ångsåg)
Snåresbooll 1556 [illegible] Snårsbo 1564 tl Snere- 1557 sl 1567 tl 1874 lh gstk Snäriss- 1637 tl Sneras- 1573 tl Snerres- bod 1578 1582 tl Snerres-		

Slätthult ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Snårsbo. Sedan 155[illegible] upptagas tre gårdar, äldst i Ringestena socken (se Ringestena by). — F. led är urspr. gen. antingen av det i fno. ofta anträffade mansn. *Snärir* eller av det från no. dial. kända *snäre* 'snår'. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeböcker [illegible]
Snärsbo (forts.)	. . . .	. . . .
1 Lillegården 1/4 fr	. . . .	Lilla 1690 1825 Lilleg. 1698 1877
-2 Backgården 3/8 sk *bägan*	. . . .	Snärsbo el. Backen 1660 1877 S[illegible] Backeg. 1691 Backen 1696 Backg. 19[illegible]
-3 Storegården 3/4 fr	. . . .	Stora 1690 1825 Storeg. 1698 1877
Starred *[illegible]* ([illegible])	? Starryth 1346 dipl [Ståerit 1512 sl] Staryd 1546 reg Starid 1517 tl Starith 1518 sl	Staridt 1550 1578 -rid 1573 1584 S[illegible] rid 1568 1582 Starydt 1576 [St[illegible]dt 1[illegible] 1592 -redt 1590] Staredt 1592 1619 -[illegible] 1601 1613 -re 1601 1629 -red 16[illegible] [illegible] Starred 1622 1877
1 Stora (Starred) *stora st[illegible]* 1/4 sk	. . . .	Stora 1694 1825 1909 Storeg. 1698 18[illegible]
-2 Lilla (Starred) *l[illegible] st[illegible]* 1/4 sk	. . . .	Lilla 1697 1825 1909 Lilleg. 1698 18[illegible]
1 Stenhestra 1/4 sk *[illegible]nhestra* (*[illegible] staẹnhaistra*)	. . . .	Stenhester 1567 Stenhestra 1568 1877 Stenn- 1578 1670 Stenshestra 1592

Nr 1 **Lillegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Nämnes icke särskilt i dagligt t.l.
Nr 2 **Backgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 3 **Storegården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Nämnes icke särskilt i dagligt t.l.
Starred. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar. — F. led. torde vara [illegible] fsv. [illegible]lnamnet *Stare*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Övriga namnformer	Förut brukliga binamn	Avsöndringar a) lydande b) ej lydande c) verk o. d.
bo 1586 tl Snars- 1617 tl Snaris- 1623 tl Snarsbod 1656 ggk		
. . . .	. . . .	b) Nybo *nybo* t. Ringsnäs *ringsnäs* l. Söderlid *soli* t.
Backeg. 1637 tl 1708 lh Backag. 1645 tl Backan 1675 tl Backe. 1817 1874 lh	. . . .	a) nr 1 "Snärsbo skolplan" b) Näset *näsət* t Sjöbo *ʃobo* t. Svartsjöbacke *ʃwatʃobäkə* t.
Stora 1631 tl 1583 kb Vestre 1708 lh Starid 1557 sl 1623 tl -rydh 1564 tl 1648 lh -redh 1567 tl Starred 1578 tl -re 1630 tl 1809 kb -ryd 1645 lh -ry 1648 lh Staaröö 1645 ll Stary 1711 ggk	. . . .	a) nr 1 Hällebäcken *hälləbäkən* c) Torpssåg *torpsåg* (cirkelsåg)
Stora 1683 kb Frelzeg. 1648 lh Norre 1708 lh	. . . .	a) nr 1 Fridhem (se Sexdrega nr 2 samt Klarhult o. Udden i Ljushults sn) nr 1 Söderkulle *söderkulə* b) Eneberg *enəbärj* h. Sjövik *ʃövik* t.
Lilleg. 1612 tl Lilla 1645 tl 1683 kb Söderg. 1645 1648 lh Södre 1708 lh	. . . .	a) Gustafsberg *gustavsbärj* nr 1 Högstorp (se Hjärtared o. Kråkebacka) b) Eneberget *ènəbärjət* Gåsedal *gåsədal* t. Jonsbo *jònsbo* h. Kristineberg *kristinəbärj* h. Nyberg *nybärj* h. Rönsås *rönsås* l. Slätten *slätən* t.
. . . .	. . . .	b) Dungen *dògən* t Fridhem *fridhem* h. Grebäckskvarn *grebäkskwarn* Holmen *hòlmən* Johannesberg *johanəsbärj* h. Lilleholmen *lìləholmən* t.

Nr 1 **Stora (Starred)** ä. jbr frälseh. 1 mtl.
Nr 2 **Lilla (Starred)** ä. jbr kronoh. 1 mtl. Hade jb 1761—1825 nr 1.
Stenhestra först i g. jb 1567, kyrkoh. 1 mtl. Var länge öde. — Om s. led. *-hestra* se *Hestra* i Finnekumla sn.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker fr. o. m. 1550
1 **Stålabo** *stålabo*	3/8 sk	Stalabo 1546 tl Stålaboda 1517 tl Stållaboo 1518 sl	Stolobo 1550 1590 Stålabo 1568 1877 Stala- 1576 1588 Stola- 1578 Ståle- 1579 Stålla- 1601 1688
1 **Surtekärr** *sùtəçæ̣r* (*sùtuçæ̣r*)	1/4 fr	Suartheker 1518 sl	Surtekier (-kiär) 1573 1756 -kiärr (-kierr) 1616 1777 Surtokier(r) 1582 1735 Suarthakerr 1588 Surtakier 1593 Swerdtkiär 1640 Swårtekiär 1655 Surtuk(i)err 1805 1825 Surtukärr 1877 Surtekärr 1909
1 **Torp** *torp*	1/2 sk	Torp 1542 sl 1546 1547 tl	Torp 1550 **1877** Tårp 1592 1640 Tårp 1557 1593
1 **Tången** *tåŋa*	1/4 fr	(in) Tangär 1312 dipl (cum) Tangum 1312 dipl Tangä 1314 dipl [Tagann 1546 tl] Tongha 1547 tl Tongom 1548 sl	[Tenngan 1550] Tånnga 1568 1580 Tonnga 1572 1578 Tången 1582 **1877** Tongenn 1593 Tånngann 1616 1619
1 **Ödgärdarp** *ö(d)jærdarp*	1/4 sk	Ödgaratorp 1542 sl Ölgerdatorp 1547 tl Öglorp 1548 sl	Ögerarp 1550 Ödgälarp 1568 -orp 1573 Ödgelarp 1572 1574 Ögalarp 1580 Ögel arph 1582 1588 Öglörp 1593 Ögelarp 1590 1613 Ögierdarp 1607 1645 Öyerdarp 1640 1825 Öjerdarp 1815 1877 Ögiälarpl 1632 Ögardarph 1660 Ögierdorph 1650 1655 Öy(r)erdorp 1665 1698 Öy(r)ardarp 1682 1689 Öyardarph 1691 Ödgärdarp 1909

Stålabo ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om f. led. se *Stålared* i Hulareds sn; om s. led. *-bo* se inl.

Surtekärr ä. jbr frälseh. 1 mtl, i Lysereds by. Ingår i egendomen Handbynäs. — F. led. är det från no. bekanta ordet *surta* el. *svorta* (uttal *svarta*) 'järnhaltig myrjord', även kallad *sværtejord*.

Övriga namnformer	Förtecn brukliga binamn	Avsöndringar a) lastat b) ej fastat c) verk o. d.
Stallabo 1557 sl Stal. bodh 1573 1586 tl Ståle.. 1561 tl	. . . .	a) nr 1 Brännestorp (se Kruketorp o Ringestena nr 1) nr 1 Inåserna b) Fredriksdal *fredreksdål* t. Hallabo *hålabo* l. Hyltan *hölta* h. Stålabo, Lilla *lela stålabo* (Oxhagen) t. Åsarna *åsəna* h.
Surek(i)etior 1564 15.. tl Suk(i)er 1612 1617 tl Swättekiarr 1683 kb Su..tekärr gstk		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Soldatstommen Maatorpet *måtorpət* (se Kärte) b) Lundsvedjan *lu'ŋʃwea* t. Rosenlund *rosənlu'n* t. Rydet *ry'dət* h. Skogatorp *skògatorp* h.
Tånga 1557 1569 l 1645 tl 1733 ggk 1809 l.. 1832 lh glk bek	. . . .	a) nr 1 Solängen b) Ryden *ryn* t.
Ödgerdarp 1557 sl Ödjerdarp 1861 lh gl.. gstk bek Ödjärdarp 18.. kb Ödgierörp 1561 l Ödg(i)älarp 1602 1645 tl 1723 lh Ödgielarp 1617 .l Ögelarp 1573 tl Ögälar.. 1623 1630 tl Ödegiärda.. 1648 lh Ögerdet 1683 l..	. . . .	a) nr 2 Britteberg nr 1 Lövstad (se Ringestena nr 2 o. 3) b) Ekåsen *e'kasən* t. Högåsen *högasən* t. Rybacken *ry'bakən* h. Skräddaretorp *skrädarətorp* t.

Torp ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hörde urspr. till Ringestena sn (se Ringestena by). **Tången** ä. jbr frälseh. 1 mtl, säkerligen urspr. i Björkås by. — Namnet är urspr. pl. av ordet *tång*, sedan utbytt mot singularform. Detta ord användes även i Norge såsom ortnamn och antages syfta på en langsträckt ås (se Rygh, Gn. X, 137). **Ödgärdarp** ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av kvinnon. *Ödhgardh*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna fr. o. m. [illegible]
Försvunna:		
Backabo	Backabo 1548 sl	Backaboll 1550 1640 -bol 1680 [illegible] -bo 1709 1825 Backabordh 1580 1593 Back[illegible] bohl 1681 1691
Kivenäbben	. . . .	Kiffuaneb 1567 Kÿlfuenes 1568 Kiffue[illegible] 1572 1574 -näs(s) 1576 1588 Kiffuenes [illegible] Keffuenäss 1577 Kÿffuoneb 1569 Kiffuen[illegible] 1584 Kiffuirnebb 1590 Kifuerneb(b) [illegible] 1601 Kÿffuernebb (-näbb) 1601 1629 Kiffu[illegible] näb 1593 Kyfuanebben (-näbon) 1622 [illegible] Kieffwernebb 1632 Kÿfvanabben [illegible] 1715 Kiufva- 1670 Kÿfvar- 1691 Kyf[illegible] 1731 1773 Kyfve- 1777 1825
Kråkebacka en tomt	. . . .	Kråkebacka 1567 1787 -baka 1737 [illegible] Krokobacka 1574 1578 Kyrk(i)ebacka [illegible] 1619 -baka 1590 1629 Kyrkiobacka [illegible] Kråkbacka 1593
Murta, Mörta	Mwrta 1540 Skjb Mörta 1546 kll	Miirtta 1550 Murta 1557 Murt[illegible]

Backabo ä. jbr frälseh. 1 mtl. Upptages t. o. m. jb 1825.
Kivenäbben 1567 frälseh. $1/2$ mtl. — Upptages t. o. m. jb 1825. — Det fsv. *kivenäb* betyder [illegible] verk av [illegible]a utanför en huvudfästning'.
Kråkebacka, *en tomt* första g. jb 1567, kyrkotomt, 1629 obefintlig, saknas jb 1632 [illegible]55. Upptages t. o. m. [illegible] 1795. — Skrivningen *Kyrkebacka* beror på missuppfattning.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Backabo 1569 sl Backe-bodh 1564 1602 tl Backa-bodh 1568 tl Kiffuenäb 1561 tl Kyffuenebenn 1564 tl Kynenabben 1682 tl Trunanabben 1675 tl		
Kråkobacka 1569 sl		

Murta, Mörta. Jb 1550–57 kyrkoh. — Namnet är väl (liksom *Morte* i Ullasjö sn, Kind 2) ett till isl. *murtr* 'stympad, kort', no. *murt* 'småfisk, fiskyngel, mort', fno. *Morte* ss. öknamn, mlty. *murz* 'stump, kort stycke', lty. *murt* 'något söndersmulat' hörande subst. *murta* 'stump', som i isl. uppträder med bet. 'liten [illegible] varelse'.

Säm, Södra

sæm

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl fr o m 1550
1 **Attorp** 1 fr. (sät.) *àtarp* Attarp	Attetorp 1474 hskh Öbg Attorp 1517 hh 1516 tl Attatorp 1547 tl	Attorp 1685 **1877** Attarp 1690 1719
1 **Bruket** 1/8 fr	. . . .	Bruket 1683 **1877** Brucket 1689 1709
bruˊkət		
1 **Getavad** 1/4 fr *jḗtava*	. . . .	Giettewadh 1602 1660 -waa 1632 Giettwaad 1616 Gietewadh 1622 1689 Getewa 1645 Gietavad 1629 1805 Getavad 1640 **1877** Giettawadh 1650 1688
Götåkra *jȍtakra* Götakra	(i) Gödaghrom 1415 dipl Götakar 1457 dipl Giöthakra 1520 RL Götakra 1540 Skjb Göttakero 1546 kll 1548 jb [Gota. 1546 tl] Götagra 1547 tl Götaker 1517 jb Göttaker 1549 jb	G(i)ötackra 1550 1640 -akra 1573 1632 G(i)öttackra 1552 1650 -akra 1576 1578 Giöttekra 1576 -äckra (-eckra) 1578 1688 Giötekra 1577 Giödackra 1597 Giötåkra 1586 1805 Götåkra 1815 **1877** Giötåckra 1613 1777 Götåckra 1825 Giöttåckra 1597 1688 -åkra 1601 1616 Göttåkra 1815
–1 **Skattegården** 1 sk *skàtagən*	. . . .	Tohlsg. 1698 1701 Skatteg. 1702 **1877**
-2 **Yttergården** 1/4 fr *ỳtərgən*	. . . .	Ÿttreg. 1685 1725 Yttreg. 1761 1877 Yttre 1726 1825 Utreg. 1777 Ytterg. 1908

Attorp första g. rjb 1685, jb 1687 säteri, 1719 frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Atte*. Om *-arp* för *-torp* se inl.
Bruket första g. jb 1683 (tidigare i tl), frälseh. 1/8 mtl. Anledningen till namngivningen är okänd.
Getavad första g. jb 1602, urspr. kronotorp, senare upptaget ss. hmn (1/4 mtl)

Socknen, som nämnes 1307, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Gällstad. Heter från och med 1886 officiellt *Södra Säm* till skillnad från (Norra) Säm i Gäsene hd.

Sockennamnet är givet efter byn *Säm*, som förr varit kyrkby (socknen har haft gemensam kyrka med Gällstad). Om namnformerna se Säms by.

Florestades inom socknen finnas kummel.

Övriga namnformer	I orten brukligt uttal	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. hr.
Attorp 1553 Vft 16[illegible] lh Attarp h 1600t. kb [illegible]54 ägk	. . . .	b) Brodal *brodål* h. Hallstenstorp *hålstens t.* Krakatorp *kråkas t.* Lindholmen *linholmen* t. Pustan *pusta* Tillfällan *tèfæla* (Hagen) t. Tån *tan* h. Vidlöten *vilgta* t.
Bruket 1682 tl		
Giettowad 1602 tl Ge-tauadh 1612 tl -wa [illegible]615 tl Giettawao 1630 tl Get-tawadh 1631 tl		
Giottakra 1561 15[illegible] tl Giötakra 1561 tl [Got-agra 1564 1567 tl Göt-agra 1567 tl -akra [illegible]82 tl] Götakra 1665 tl		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Lindängen b) Nylund *nylun* h.
Yttreg. 1645 tl Yttreg. 1900 kb		

Götåkra. Sedan 1550 upptagas fyra gårdar. Dessutom upptages i jb en gård 1602—1805 och en annan 1616—21. — F. led. är mansn. *Göte*, s. led. gammal pl. av ordet *åker*. — Fynd från stå.

Nr 1 **Skattegården** 5. jbr skatteh. 1 mtl. Hette äldst *Tohlsgården* efter *(Tore) Toll* sl 1557, jb 15[illegible]—1691.

Nr 2 **Yttergården** a. jbr kyrkoh. 1 mtl, senare frälseh.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksband [illegible]
–3 **Mellangården** ¼ fr *mèl[illegible]an* *mèl[illegible]agan* Mell[illegible]ngården	. . . .	Mällumg. (Me-) 1681 1756 Mell[illegible] 1726 1825 Mellg. 1815 Millom[illegible] 1877 M[illegible]lang. **1908**
–4 **Övergården** ½ fr *övərg[illegible]n* *övrəg[illegible]n* Övregården	. . . .	Öfreg. 1685 1877 Öfre 1696 1815 Ofver[illegible] **1908**
1 **Hjortsbacka** ¼ sk *jòsbeka* *jòsbaka*	Hyordzbacka 1546 tl Hiorsbacka 1547 tl	Hiortsbacka (-tz-) 1550 1795 -bak. 15[illegible] 1632 Hiorsbacka 1568 1805 -baka 16[illegible] [Hiörsbacka 1576 1578] Hiordzbacka 16[illegible] 1689 Hiortsbacken (Jo-) 1615 1737 Hi[illegible]s-backen 1687 1695 Hiorsbacken 1698 H[illegible]ts-backa 1777 **1877**
1 **Kroken** ¼ fr *kròken*	. . . .	Örbeck (-bäck) 1567 1601 -bek 179[illegible] 1601 Örebecken 1607 (1629) Örbecke[illegible] 1640 (1619) Örbacken (-bek-) el. Kroken 161[illegible] 1645 Örebacka 1622 Örbacken 1670 168[illegible] Örbacken el. Kroken 1683 1777 Ö[illegible]backa el. Kroken 1795 1877 Kroken **1908**
1 **Navstocka** ½ fr *nàvst[illegible]ka* *nàfstoka*	. . . .	Naffstocka 1550 1629 Nafstocka 159[illegible] **1877** Naf(f)ståcka 1601 1825
1 **Sandslätt** ⅛ fr *sàns[illegible]t* (rå o. rör)	. . . .	Såndslätt 1682 1719 Sånslatt 168[illegible] 1718 Sandslätt 1715 **1877**
Säm *sæm*	Sääm 1307 1346 dipl 1481 hskh Säm 1314 dipl Sems s. 1517 hh 1546 tl Seem 1530 hh 1540 Skjb 1547 tl 1549 jb Sem 1540 Skjb 1547 1549 jb Ssam 1546 kll Sämss s. 1546 kll Ssem 1547 jb Zem 1548 sl	Sem 1550 1622 Säm 1635 **1877** S[illegible]b 1632 1815 Sämb 1632 1815

Nr 3 **Mellangården** ä. jbr frälseh. 1 mtl (1550 kyrkoh.).
Nr 4 **Övergården** ä. jbr frälseh. 1 mtl (stundom upptaget ss. kyrkoh.).
Hjortsbacka ä. jbr skatteh. ½ mtl. — F. led. är kanske, liksom i *Hjortsbacka* i Marbäcks sn, urspr. gen. av mansn. *Ioar*, yngre *Ior* eller av det fsv. *Hi[illegible]* (el *Hiorr*), som tycks ingå i fsv. *Hiorsbiärgh* (nu *Hjortsberga*) i Södermanland och Närke, eller ock av det fsv. tillnamnet *Hiort* 'hjort'.
Kroken första g. jb 1567, kyrkoh. (preb.) ½ mtl. — Namnet *Örbacka* användes i [illegible] Det har uppstått genom missuppfattning av det äldsta namnet *Örbeck*, vilket ss f. led har det fsv. *ör* 'grus'. Anledningen till namnet *Kroken* är okänd.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. hus
Mellomg. 1665 tl 1900 kb bek		
Öfverg. 1900 kb	. . . .	b) Ekeberg *ekəbærj* h.
Jorssbacka 1645 tl Joss- 1624 Hioss- 1631 tl Joess- backann 1637 tl	Dal *dal* $^1/_8$	a) nr 1 Brunnsbo
Örbech 1561 tl Krokern 1602 1645 tl		
Naffståcka 1557 sl Naf- ståka 1630 tl		
Sandslätt 1665 tl		
Såm 1552 reg 1561 tl Semp 1557 sl 1590 tl Sem 1559 reg 1645 tl 1654 ggk Semb 1566 lh. bglkt Seem 1590 tl		

Navstocka ä. jbr frälseh. 1 mtl (1550 kyrkoh.). — F. led. är väl ordet *nav* (i *kulnav*) i dess från norskan kända bet. 'husknut'. S. led. är gammal pl. av *stock*. **Sandslätt** första g. jb 1682 (tidigare i tl), frälseh. $^1/_8$ mtl. Hade jb 1719—1825 nr 2. **Säm.** I ä. jbr upptagas de tio nuvarande gårdarna. Alla gårdsnamnen äro gamla. — Namnet är sammandraget av ett urspr. *Sähem*, där f. led. är det fsv. *sä* 'sjö' och s. led. *hem* i dess ursprungligaste bet. 'vistelseort, bygd'. Anledningen till benämningen är att söka i den vid byn belägna sjön, som nu heter *Sämsjön*. — Vid Säm Ag. har man funnit i rektangel satta stenhällar, som tydligen utgjort en hällekista.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksstandl. fr. o. m. 1550
–1 **Kvarnagården** *kú nagan*	½ fr	Quernagården 1530 hh Quernagårdhen 1540 Skjb	Quernag. 1550 Qvarneg. 1601 18.. Qvarnag. 1672 1761 Qvarneg. 1684 Qv.. neg. 1696 Kvarnag. 1908
–2 **Rävagården** *rä̀ agan*	½ sk	. . . .	Røfveg. 1607 1726 Räfveg. 1650 18.. Refvag. 1635 1756 Räfvag. 1640 1877
–3 **Lunden** *lu̇* y. *lu̇ndən*	½ sk	Lundagården 1530 hh Lundenn 1548 sl	Lunden 1660 1877
–4 **Bosgården** *bó̜sgan*	1 kr	Boossgården 1530 hh Boszgårdhen 1540 Skjb Bosgården 1548 sl	Bosg. 1568 1825 1908 Bo..g. 1... 1877 Bodsg. 1572 1805 Botzg. 1675 1..
–5 **Stommen** (*stó̜mən*)	½ sk	Stomnen 1540 Skjb Sttompnen 1548 jb	Stompnen 1550 1688 Stommen 17.. 1877
–6 **Frugården** *frú̜gan*	¼ fr	Ffrwgardhenn 1546 tl	Frug. 1582 1877 Frwag. 1622
–7 **Bagaregården** *bà̜ rəgan* Bagaregården	¼ fr	. . . .	Backareg. 1601 1721 Bak..reg. 1.. 1795 Bagareg. 1805 1877
–8 **Fiskaregården** *fès arəgan* *fès agan* Fiskagården	⅜ sk	Fiskegardhn 1546 tl Fiskaregordhen 1547 tl	Fiskiereg. 1607 Fiskareg. 16.. 1877 Fÿskareg 1685 1716 Fiskarg. 1795 1815
–9 **Sjögården** *fö̜gan*	½ fr	Siogardhn 1546 tl Siögården 1548 sl	[Siöridt 1550] Siög. 1601 1795 S.. 1777 1877
–10 **Ågården** (*ǿ gan*)	¼ sk	Ågården 1530 hh Ågårdhen 1540 Skjb	Åg. 1651 1877
1 **Toarp** *tó̜ rp*	1 fr (sät.)	Toffwatorp 1530 hh ? Toffuetörp 1531 reg Togatorp 1540 Skjb	Toorp 1550 Toffaarp 1568 1..5 .. (-årp) 1573 1622 Taffuarp 1578 Taf.. 1593 Toarp 1629 1877

Nr 1 **Kvarnagården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl (sl 1548, jb 1550 frälseh.). — Har f.. haft kvarn.
Nr 2 **Rävagården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. — Namnet efter innehavare som ... *Räv* (*Jöns Räff* jb 1573, *Carll R.* tl 1590).
Nr 3 **Lunden** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl (sl 1548, jb 1550 frälseh.). Hette äldst *Lundagå*...
Nr 4 **Bosgården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, sl 1548 samt senare frälseh. Land... boställe. — F. led. är väl gen. av mansn. *Bo.*
Nr 5 **Stommen** ä. jbr (1548) kyrkoh. 1 mtl, senare frälseh. Had. jb 1719–182. nr 3. Namnet användes icke i dagligt tal.
Nr 6 **Frugården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Övriga namnformer	[illegible]	[illegible]
Quernag. 1561 1621 tl Quarnag. 1573 tl 1868 1900 kb Qvarnng. [illegible] tl	. . . .	b) Hästhagen *hästhagen* h. a) nr 1 "Kvarnagårdens Soldatstom"
Reffwag. 1564 tl Räuag 1573 tl Räffg. 1648 lh	Gärdet *gä̀rt* $^1/_8$ (se nr 5, 8, 10)	a) (Rävängen) Björkbacken *björkbakən* l. b) Kvarnåsen *kva̋nəsən* t. Orraholmen *ö̀rahol·mən* t. Torp, Södra *södra tö̀rp* l.
Lundag. 1561 1586 tl Lundeg. 1573 tl Lunnag 1578 1582 tl Lundhen 1612 tl Bosg. 1564 tl 1861 lh Bossg. 1637 tl Bordsg [illegible] kb	. . . .	a) nr 1 Gunbers nr 1 Ljunghem b) Brobacken *brobakən* h. Lundsås *lùnsas* h.
. . . .	Gärdet (se nr 2, 8, 10)	b) Stomsdal *stomsdāl* h. Säms skolplan
Frwgog. 1573 tl	. . . .	b) Rudet *rut* l.
Bakareg. 1564 tl Bakag. 1630 tl Bagareg 1710 lh	. . . .	a) nr 2 Berghem b) Amerika *amérika*
Fiskarg. gstk	Damsberg *damsbærj* $^1/_{32}$, $^1/_{16}$ Gärdet $^1/_{16}$ (se nr 2, 5, 10) Mårdberg *mà̊rberj* $^7/_{32}$	a) nr 1 Berghem (se nr 9) b) Kvastbacken *kvàstbakən* t.
Siög. 1578 tl	. . . .	a) nr 1 Berghem (se nr 8)
Ag. 1578 tl Åg. 1573 tl	Gärdet (se nr 2, 5, 8)	b) Ekholmen *èkholmən* t. Gärdet, Lilla *lila-jæ̀t* l.
Toffvarp 1559 reg Toffvörp 1561 tl Toftworp 1564 tl	. . . .	b) Axelstorp *àksəls* t. Nybygget t. Näset *näsət*

Nr 7 **Bagaregården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl.

Nr 8 **Fiskaregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1777—1825 nr 6. Någon gång ges åt hela gården det moderna namnet *Damsberg*, som egentligen tillkommer två hemmansdelar.

Nr 9 **Sjögården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — Låg förr närmast sjön.

Nr 10 **Ågården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl (1550 frälseh.). Namnet användes sällan i dagligt tal; i stället säges *Gärdet*, som betecknar en egendom, vari även delar av andra hemman i Säms by ingå. — Låg förr vid ån.

Toarp. I ä. jbr upptagas tre kyrkoh. om 1 mtl vardera, 1550 samt senare frälseh. — F. led. är ursp. fsv. gen. av mansn. *Tove*. Om *-arp* för *-torp* se inl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna [illegible]
1 **Tåstarp** $^1/_2$ fr *tōstarp*	? Taastorp C13 Tostorp 1546 tl Tostarvp 1547 tl	Tostorp 1550 1650 -arp 1568 1629 -orp 1593 Törstarp 1557 Torstarp 1588 -orp 1597 Tåstarp 1619 **1877** -orp (-årp) 1622 1805
Vegby *vègby*	? Wighby 1200t. Vujb Vikby 1413 dipl Wigby 1540 Skjb Wÿgbÿ 1546 kll 1548 jb Vigbÿ 1546 tl Vigbj 1547 tl Wygbÿ 1547 jb Wigbÿ 1549 jb	Vigbÿ 1550 1693 Vegbÿ 1572 1756 Wegby 1761 **1877** [Vedbÿ 1572] Wigby 1581 1586 Wÿbÿ 1601 1622 Wagbydh 1635 -bÿ 1650 1718 -by 1795
–1 **Övergården** 1 sk (*övərg…n*)	. . . .	Öfreg. 1684 1877 Öfre 1815 1825 Öfreg. **1908**
–2 **Skrivaregården** (*skriv…gan*) $^5/_8$ fr	. . . .	Svärfvareg. 1684 1700 Svarfvare… 1698 Svarfvareg. 1695 1877 Skrifvareg. **1908**
–3 **Månsagården** $^1/_2$ sk (*må̀ns…gan*)	. . . .	[Manssag. 1697] Månsag. 1698 1877
–4 **Yttergården** 1 sk *ytərg…*	. . . .	Ÿttreg. 1684 1756 Yttreg. 1761 1877 Ÿttre 1696 Yttre 1815 1825 Ytterg. 1908

Tåstarp å jbr frälseh. 1 mtl (1550 kyrkoh.). — F. led. är urspr. fsv. ge… av mansn. *T… te.* Om *-arp* för *-torp* se inl.

Vegby. 1550 upptagas fyra gårdar samt tre tomter. 1601, 1604, 1613—22 upptages ett frälseh., troligen dubbelföring av nr 4. Tre av gårdarna (nr 1, 2 och 3) bilda tillsammans egendomen *Vegby*. Namnen å dessa gårdar användas sällan. F. led. är urspr. fsv. *vik* 'vinkel, veck', syftande på byns läge vid en vik av Sämsjön. Utvecklingen från *Vikby* till *Vegby* är ss. i fsv. *Egby* för *Ekby*, *Ty…*

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
Torstörp 1561 tl Tostarp 1659 kb	. . . .	b) Björkelund *bjorkdu'n* t Tåstarp, Lilla *lèla-tostarp* t.
Viaby 1561 15[illegible] tl Wegby 1654 ggk 1617 lh Wygghy 1648 lh Wigsbye 1617 tl Weÿby 1637 tl Vagby bek		
Öfreg. 1637 tl Öfverg 1865 lh	Vegby (herrgård) *vigby* (*hé̜gal*) (se nr 2 och 3)	a) nr 1 Torpet nr 1 Triangeln b) Fridhem h. Lyckås *ly'kas* h.
Swärfvareg. 1635 tl Skatteg. 1648 lh	Vegby (herrgård) (se nr 1 och 3)	a) nr 1 Lövdal b) Bergen *bærja* h. Björkelund *borkdu'n* h.
Månssag. 1615 t Hanss Gårdh 1648 lh	Vegby (herrgård) (se nr 1 och 2)	b) Furulund *furulu'n* h Kullen *kula* Kuratorpet *kùratorpat* t. Kyrkås *sòrkas* t. Roddorna *rò'dora* t. Svedjorna *sve'ora* t. Udden *ò'dan* t.
Ytreg. 1630 tl Öfreg. 1637 tl Ytterg. 1800 lh 1900 kb Anderss Gårdh 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Björkeland nr 1 Föreningen nr 1 Hedvigsberg *hedviksbærj* nr 1 Hildersborg nr 1 Inesborg nr 1 Marielund nr 1 Rydingsberg nr 1 Siderna nr 1 Sjöviken nr 1, 2 Skogslyckan nr 1 Sågtomten

böle (nu *Tybble*) för *Thykböle* m. m. (se Noreen i Minnesskrift tillägnad A. Erdmann, s. 1 ff.).
Nr 1 **Övergården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 2 **Skrivaregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Det gamla namnet *Svarvaregården* (ännu i jb 1877) användes numera icke.
Nr 3 **Månsagården** ä. jbr kyrkoh. 1 mtl, senare frälseh. Namnet efter *Måns* jb 1619—91.
Nr 4 **Yttergården** ä. jbr kronoh. 1 mtl, senare frälseh.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl jordebokshandl fr o m 1550
Yttergården (forts.)	. . . .	. . . .
–5 tre tomter kr	. . . .	Torg(i)erdo 1568 1593 Tordzgerde 157[illegible] Tördgerdo 1574 Torg(i)ärdett 1580 15[illegible] Torrgiärdett (-gie-) 1582 1586 Tårgierd 1619 [Togård(enn) 1590 1604 Torgårdenn 1601 trägård(enn) 1607 1622]
Svarfvaregården se **Skrivaregarden**		
Örbacka el. Kroken se **Kroken**		

Nr 5 tre tomter ä. jbr skattetomter (1550 kronotomter), genom ödesmål skattevrak och ur jordebokssumman avförda 1784 samt därefter endast inom kolumn i jb antecknade till dess de 1862 ånyo skattlagts. Erhöllo jb 1877 nr 5. Ar

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. lar.
. . . .	. . . .	nr 1 Sävabäck nr 1 Upplagsplan nr 1—4, 6, 7 Utsikten nr 5 Vegby nr 1 Vilhelmsberg b) Karlslund *kal̥s̥l̥a'n̥* h. Skogen *skō'gən* h.

knappt till läget kända. Höra till Vegby herrgård. — Kallades i äldre tid *Tor(d)gerde.* F. led. häri är väl urspr. fsv. gen. *Thordha(r)* av mansn. *Tord.*

Tvärred

tvá͜re

tvás sú'kən

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
Alhammar *à̤'olhamar*	Alahammer 1546 1547 tl Allhammar 1548 sl	[Ollahammar 1550 Ollahammer 1550] Allhammar 1568 1640 -hamar 1569 -hammer 1580 1582 Aleham(m)er 1576 1698 -hammar 1578 1719 Allahammar 1588 -ham(m)er 1590 1632 Ålahammar 1588 1613 -hamber 1613 Allehammer 1629 1683 Ahlle hammar 1645 Alhammar 1684 **1877**
–1 **Övre (Alhammar)** *òvrə à'olhamar* 1/2 sk	. . . .	Öfreg. 1703 1877 Öfre 1709 1715 **1908**
–2 **Yttre (Alhammar)** *ỳtrə à'olhamar* 1/2 fr	. . . .	Nedre 1691 1825 Nedreg. 1698 1877 Yttre **1908**
Nedregården se **Yttre**		
1 **Angshestre** 1/2 sk *àgstrə* *ágstre*	Angzhestre 1542 sl Angzhester 1545 1548 jb Anggshester 1549 jb	Angshester 1550 1877 [Ångshester 1567 1574] Angsester 1584 1588 Angster 1591 Angeshes(s)ter 1635 1655 Anghe(s)ter 1660 1696 Angzhestar 1675 1692 Angzhaster 1757 Angshestre **1908**
1 **Arnungared** 1 sk *à'nre* Arnared	Arneryd 1534 reg Arnarydh 1546 tl Arnarid 1547 tl Arnerith 1548 sl	Arnaridt 1550 -rid 1568 1597 -rydt 1576 -redt 1590 1619 Ahrnungeredh 1650 Arnungared 1655 **1877** -re 1680 1685

Alhammar. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar. — Om f. led. hör till trädnamnet *al* är ovisst. S. led. är ordet *hammar* i dess äldsta bet. 'klippa, sten.' Gårdarna ligga vid bergshöjder.

Nr 1 **Övre (Alhammar)** ä. jbr skatteh. 1/2 mtl.

Nr 2 **Yttre (Alhammar)** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Jbs förra namn *Nedregården* användes icke i dagligt tal.

Angshestre ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl. Överflyttat enl. k. br. 1885 från

Socknen, som nämnes 1308, har sedan reformationstiden varit annex till Gällstad.

Sockennamnet är givet efter förra kyrkbyn (kyrkan flyttades 1854 till Stavareds by). Om namnformerna se Tvärreds by.

Överflyttningar från annan socken: *Ängshestre, Blackered, Bobacken, Brossered, Fabacken med Kackel kärr, Fornabo, Hand, Handvik, Komskalet, Kärrabo* från Varnums sn i Ås hd enl. k. br. 2/10 1885. Nämnda hemman (som i 1500-talets tiondelängder vanligen föras till Tvärreds socken) bilda en särskild sockendel (rote), det s. k. *Handbologet*.

Fleresstädes inom socknen finnas kummel.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. bo el. fastst. t. o. ve k. o. mr.
Alahammer 1561 1645 tl -hammor 1578 1590 tl Alehammer 1561 tl Allambar 1648 lh -hammer 1648 lh		
Öfro 1665 tl 1871 lh 1900 kb Öfra 1813 lh		
Ytra 1637 tl Yttre 1665 tl Yttre 1813 1871 lh 1900 kb glk (Yttreg. l. c)	. . . .	b) Aläng *ä'läng* h. Gölsviken *jö'svika* t
Anngzheester 1590 tl Anxhester 1567 1590 tl Anxester 1586 tl Angshästr 1654 ggk Angshästra 1656 ggk Angshester 1711 ggk Aghester 1900 kb Angs- 1900 kb [Ängshester g. s.]	. . . .	b) Fjänaliden *fjä̀nalia* h. Stutåsen *stǜtåson* (Annelund) t.
Arneridh 1561 tl -ryd 1648 lh -rydh 1648 lh Arnare 1602 1621 tl 1656 ggk -red 1794 lh	. . . .	a) nr 1 Arnedal nr 1 Arenslund

Varnums sn, Ås hd. — Om f. led. jfr *Ängshestra sjö*, vid vilken gården ligger. S. led. är väl gammal dativform av dial.ordet *hester* 'bokskog, beteshage'.

Arnungared ä. jbr skatteh. 1 mtl (1550 ½ mtl). Gästgivaregård. — F. led. är urspr. och ännu i dial.uttalet fsv. gen. av namnet *Arne*. Emellertid har gården senare i jb fått namnet *Arnungared* (som här på jordägarnas önskan bibehållits), däri f. led. är fsv. gen. av pl. *Arnungar*, d. v. s. 'Arnes släkt'. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. — Fynd från stå.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
Backa *bà'ka*	Backa 1546 1547 tl 1548 sl	Backa 1550 **1877** Backen 1700
–1 **Södra (Backa)** ½ sk (*sö'dra bà'ka*)	. . . .	Södra **1908**
–2 **Norra (Backa)** $^1/_{16}$ fr *nor'a-bà'ka*	. . . .	Stennbacka 1615 Norre 1795 1825 Norreg. 1877 Norra 1908
1 **Badene** ¼ fr *bà'de-e*	Badene 1540 Skjb 1547 1549 jb Badheno 1546 tl [Bodeno 1547 tl Batteno 1548 sl]	[Baennen 1550] Badena 1551 Badene 1554 1767 **1908** Badenn 1577 Badane 1588 Badenne 1601 1645 Baenne 1629 Baderna 1773 1877 Baderna 1815
1 **Berg** ¼ fr *bær'*	Berg 1548 sl	Biergh 1550 1640 Berg 1568 **1877** Bar. 1650 1700
1 **Blackered** ¼ sk *bla'kore*	. . . .	Blackered 1656 **1877** Blackere 1660 1680 Blackredh 1681 Blackared 1688 1795 Blakered 1709
1 **Boasten**, ett torp sk *boa'stén*	. . . .	[Boastan 1825] Boasten 1814 **1908** Boasten el. Lilla Hultet 1877
1 **Bobacken** $^3/_{32}$ sk *bo'bakən*	. . . .	Bobacksmossen 1825 Bobacksmosse 1877 Bobacken **1908**
Bobacksmosse se **Bobacken**		
1 **Brossered** ¼ sk *bro're*	. . . .	Brorssritt 1567 [Brunsrÿdh 1571] Brossrud 1585 1588 Brossrud 1591 -rødt 1604 Brosserödh 1610 Brosered 1616 1877 Brossered 1629 1825 **1908** Brorsered 1645 1815 -re 1680 1685

Backa. Jb 1550 (sl 1548) upptages en gård, vartill senare kommit en annan. Namnet är gammal pl. av ordet *backe*. Gårdarna ligga vid höjder.
Nr 1 **Södra (Backa)** ä. jbr kronoh. 1 mtl (sl 1548 skatteh.). Kallas *Södra B.* endast till skillnad från *Norra B.*
Nr 2 **Norra (Backa)** första g. jb 1601, frälseh. ½ mtl. Saknas jb 1604—05 1610—12 samt 1719—30. Hade jb 1731—1825 nr 1.
Badene ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. — S. led. är *-ene* för äldre *-vin* i 'betesmark' (se vidare inl.). Då det ännu kvarlevande fsv. *badh* neutr. äldst betytt 'ångbad, varmbad', aldrig 'bad i fria luften', kan det ej gärna ingå i det här föreliggande, såsom s. led. visar, gamla ortnamnet. Möjligt torde däremot vara, att vi här ha ett för övrigt utdött, med *bädd* nära beslaktat ord *badh* 'tjockt lager, strö', som Lidén, NoB IV, 113 f. vill återfinna i *Skarnbad* i Hudene sn, Gäsene hd.
Berg ä. jbr frälseh. 1 mtl, senare stundom upptaget ss. ½ mtl. — Ligger på en höjd

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. [illegible]
Södre 1812 1900 kb Söderg. bek	Hägnalund *hagnalu'n* 1/40	a) nr 1 Backabo
		nr 1 Gälavedsskogen
	Källebacka *ȝèləbaka* 1/64	
Norre 1900 kb Norrg. bek	. . . .	b) Brunen *brŷn* (Brännorna) l.
		Kvarnebacken *kwànəbakən* h.
Banne 1557 sl Badene 1812 kb Baenne 1602 tl Bane 1648 lh 1711 ggk Falerna 1900 kb Badened 1818 1856 lh	Fållorna *fà'ləra* 1/40	b) Hästhagen *hæ̀sthagən* h.
	Högamosse *hògamosə* 1/40	
	Varpaledet *vàrpalet* 1/40	
Blackaree 1602 tl Blackared glk		
Södra Hultet 1883 lh		
Bobacks mosse ltb		
Brorsrid 1564 1590 tl Brosredh 1565 sl Brorid 1573 1578 tl Brosse-red 1900 kb ltb		

Blackered första g. jb 1656, tidigare i tl, frälseh. 1/4 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. — F. led. är urspr. fsv. gen. av mansn. *Blakke.* Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Boasten införes jb 1825 ss. nyhemman krono. Erhöll jb 1877 nr 1. Namnet *Lilla Hultet* (jb 1877) användes icke. — F. led. torde vara ordet *bod* (vgt.dial. *bo*, i sammans. *boa-*).

Bobacken införes jb 1825 ss. lägenhet på kronoallmänningen Gälaveden, 1844 skattlagd till 3/32 mtl. Erhöll jb 1877 nr 1. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. Jbs förra namn *Bobacksmosse* användes numera icke. — F. led. är snarare ordet *bod* än *bo*; jfr *Boasten*. Gården ligger på en höjd.

Brossered första g. jb 1567, kyrkoh. (klosterh.) 1/2 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. — F. led är urspr. gen. av namnet *Bror.* Mellan *s* och *r* har med tiden ett e-ljud inställt sig. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeboksländl fr. o. m. 1550
1 **Ekbolet** *ìbọt* (*ìbọt* Ekbot)	1/8 fr	. . . . .	Eekebohl 1680 1697 Ekebol 1685 1877 Ekbolet **1908**
1 **Enebacken med Kavlebrokärr** *ènəbakən*	1/16 sk	. . . .	Enebacken 1805 1825 Enebacken med Kaflebrokärr 1844 **1877**
1 **Eriksholt** *eriksholt*	1/8 sk	. . . .	Erikshult 1805 1825 **1908** Erikshult el. Hultet 1877
1 **Fagerberg** *fàgər bärj* ä. *fà rəbärj* Fagreberg	1/4 sk	Fagraberg 1540 Skjb 1519 jb Ffa- rebergh 1546 kll Ffagerberg 1546 tl Fagerberg 1517 tl Ffareberg 1547 jb Fag^r^berg 1548 sl [Ffåreberg 1548 jb]	[Faunabeck 1550] Fagerbärg 1551 16 Ffagrebiergh 1554 1557 Fagrabe 15 1593 Fegraberg 1577 1578 Fägraber 15 Fagerberg 1590 **1877**
1 **Folkesred** *fò'lkə ə* (ä. *f rkəlsə* y. *f kånsərə*)	1/2 fr	Forkonsrwd 1546 tl Folkuntrid 1547 tl Folkisrith 1548 sl	Fforekensritt 1550 Folkunsrid 15 1578 -rÿdt 1576 -ridt 1577 Fälkunsri 1622 Forkunsriid 1573 Forkundzriedh (15 1580 1597 Förkundzrÿdh 1588 1601 F kundzreedt 1604 1619 Fåtkundzredh 16 Förkunndzrÿdh 1586 [Frokundzridh 15 Frökundzrödh 1588 -riid 1597] Forke 1593 -redh 1629 Förkunndtzreedt 1607 F kundtzreedt (Få-) 1610 1616 Får(r)kensse- redh 1632 1635 Fälkentzreedh 1640 Fålkens- redh 1655 1688 Folkensered 1665 18 [Falkensered 1815 1877] Folkesred **1908**
1 **Fornabo** *foò'r bo*	3/8 fr	Ffornebo 1542 sl 1545 1547 jb Forna- bo 1548 jb Fforne- bode 1549 jb	Fornebode 1550 -bo 1584 1660 Fornab 1552 1555 Fornabo 1567 **1877**

Ekbolet första g. jb 1680 (tidigare i tl), frälseh. 1/8 mtl. F. led. är ordet ek (i vgt.dial. stundom *ik*, varav dial.uttalet förklaras). S. led. är an *bo* en liktydiga fsv. *bol*.
Enebacken med Kavlebrokärr införes jb 1805 ss. kronotorp (nybygge), skatt 1844 till 1/16 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. *Kavlebrokärr* var ursp en äng; namnet gavs sedan åt en hemmansdel, men användes numera icke. F. led. i *Enebacken* är fsv. *ene* 'enbuske, med enbuskar beväxt mark'. Gården ligger på en höjd.
Erikshult införes jb 1805 ss. nyhemman (oskattl. torp), upptaget på kronoallm.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. lgr
Eeckbo 1617 tl Ee[illegible](i)et 1630 1645 tl E[illegible]-[illegible]d 1648 lh Eegboll 16[illegible] [illegible]Igbolet 1637 tl Igbo[illegible] 1701 lh Ekebohl lfb Enerbacken 1900 kl		
Hultet 1812 kb	Hultet ä. *hò'ltət* y. *hálltət*	b) Hjärtmanstorp *jàtmanstó'rp* h.
Fagraberg 1567 [illegible] Faara- 1578 1590 tl Fage[illegible] [illegible]rgh 1602 tl	Björkäng *bjòrkæŋ* 9/16[illegible] Stenriko *stèn̥riko* 1/160	
Forckonsridt 1557 sl Folkensridt 1561 tl Fo[illegible]kensrid 1564 tl -ro 162[illegible] tl Forkunsrid 1590 Forkundzreed 1602 [illegible] Forkensö 1612 tl Folekes-ryd 1648 lh Forkenserod 1812 kb Folkenserod 19[illegible] kb lfb bek gstk glk	. . . .	a) nr 1 Källäng nr 1 Tvärredsborg
Fornaboa 1551 sl Fo[illegible]nebo 1775 1855 lh		

Galaveden. Jb 1825 upptaget ss. 1/8 mtl. Erhöll jb 1877 nr 1. Kallas i dagligt tal oftast *Hultet.*

Fagerberg ä. jbr kyrkoh. 1 mtl. — F. led. är urspr. best. form av adj. *fager*; senare har *Fagraberg* ombildats till *Fagerberg*. Gården ligger på en höjd.

Folkesred ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Forkun*, vars *r* i vg.dial. blivit "tjockt l". Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Fornabo ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. — F. led. är best. form av adj. *forn* 'gammal', s. led. urspr. gammal pl. *boda* av *bod*.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	[illegible]
1 Gärsbo *jä bo*	1 fr (sät)	Gäwarsboþo 1351 dipl Geffwersbo(o) 1545 reg Gefflesbo 1546 tl Geuelsboda 1547 tl [Diffuelbo 1548 sl]	Ge(ff)uersbo 1550 1582 Giffuers- 1 . Gäffuers- 1573 Giefuerz- 1601 1619 Gieffi . 1588 1597 Geffuirz- 1590 Gier s- 1593 1 . Giärss- 1699 1700 Giefuitz- 1613 Gäfuer . 1629 Giertzbodh 1632 Giertzbo (Giä-) 1 1689 Hiers- 1675 1756 Hierts- 1680 1 . Hiärtz- 1682 1681 Giärdz- (Gie-) 1687 17 . Hjertsbo 1777 1877 Gärsbo 1908
1 Haga *h ga*	1/4 fr	Haga 1548 sl	Haga 1550 1877 Hagga 1635 1655
1 Haganäs med Ruggebo *h gånäs* *r gebo*	3/4 fr	? Hagnäs 1266 dipl Haghanäs 1413 1419 dipl Haghenäs 1416 dipl Hagenäs 1417 dipl Haganes 1546 tl	Haganes 1567 1590 -näs 1576 1 . (1877) -näss 1577 1670 Hagenes 1601 . 1604 1650 Haganäs med Ruggebo 1 . 1795 1908 H. m. Roggebo 1698 H. . Rugebo 1709 [Haganäs med Ryggebo 1 . 1877]
1 Haghult *h gglt* *y hå ghult*	3/16 fr	? Hagholt 1346 dipl Haghwlt 1540 Skjb Hagwlt 1546 tl Hagult 1547 tl Hagholt 1547 jb Haghulth 1548 sl Hagoltt 1548 1549 jb	Hagulltt 1550 -olt 1551 1577 Hawlt 1 . Haghult 1568 1877 -holt 1575 1619
Hand *hån*		Hand 1292 1306 dipl 1548 jb Haandh 1542 sl Handh 1545 1547 jb [Håndwik 1549 jb]	Hand 1550 1877 Hånd 1555 1660
—1	5/16 sk		
—2	5/16 fr		
1 Handvik *h nvik*	1/4 fr	Handvik 1542 sl Handwick 1545 1547 jb Handwich 1548 jb Händuik 1549 jb	Handwigh 1550 -uig 1555 1588 Hå . vik (-el.) 1552 1877 Håndw (e)l. ( ) 1567 1665 Hanwick 1601

Gärsbo jb 1550 skatteh. 1 mtl. Saknas sedan till 1572, då det upptages frälseh. 1 mtl. — F. led. är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Gävar*. Om s. led. *-bo* se inl. Former med skrivningen *Hj-* uppträda först på 1600-talet.
Haga jbr frälseh. 1 mtl, även upptaget ss. klosterh. — Namnet är gammal pl. av ordet *hage*.
Haganäs med Ruggebo. *Haganäs* omtalas under medeltiden. Första g. jb (tidigare i tl), frälseh. 1 mtl. *Ruggebo* anges första g. rjb 1685. I orten anses Haganäs utgöra 1/2 mtl, Ruggebo 1/4 mtl (jfr bek). — F. led. i namnet *Haganäs* är fsv. gen. av *hage*. Gården ligger vid ett näs i Yttre Asunden. F. led. i *Ruggebo* är kanske det från äldre nysv. kända *rugg*, biform till *ragg* (jfr jämte *lagg* o. d.). Om s. led. *-bo* se inl.

Övriga namnformer	I orten brukligt uttal	Avsöndringar av fast bo, [illegible]
Geffwsbo 1567 tl Jerbodh 1665 tl Gerd. o 1812 kb		a) nr 1 Domsjö Johannesberg *johanəsbǽrj* (Lohallen *lòhala*; se Hässlarp) nr 1 Ågården *å'gan* b) Bashult *bàsəlt* t. Dammen *dáman* t. Mossen *mǫ̀sən* t. Skogen *skọ́gən* t.
Hagenn 1561 tl		a) nr 1 Hagadal b) Hångsdal *haŋsdá'ọl* l. Ljungsberg *joŋsbǽrj* h.
Roggebo 1648 lh 1812 kb Ruggebo 1648 lh 1910 kb gstk glk Ruggebo el. Ryggebo 1883 lf		b) Hundahagen *hùŋahaogən* t.
Hagult 1578 1590 el		b) Källeberg *ṣæləbǽrj* h. Sandliden *sæ̀ŋlia* t.
		b) Backen *bàkən* h.
Håndwÿk 1720 lh		c) Sandslätt *sæ̀ŋslæt* (-ä-g)

Haghult ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. (stundom $1/2$ mtl).
Hand. Jb 1550 (sl 1542) upptages en gård, i senare tid uppdelad i två. Överflyttade från Varnums sn, Ås hd. — Namnet torde urspr. vara det i no. *Hande, Handelund* ingående *hangd*, som antas betyda 'överhängande höjd' (se Rygh, Gn. IV, 2, s. 285 f., X, 31 f.). Byn ligger vid en dylik.
Nr 1 ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl.
Nr 2 (utbrutet ur nr 1) införes jb 1877 ss. frälseh. $5/16$ mtl.
Handvik ä. jbr kyrkoh. (klosterh.) 1 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. Om f. led. se namnet å den närbelägna byn *Hand.* Gården ligger vid en vik av sjön Tolken.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker o. d. fr. o. m. 1550
1 **Hjärtared** 1 fr *[illegible]* (sät.) (*[illegible]*)	Hiärtaryd 1351 dipl Hierterid 1461 dipl Hiärteredh C24 Hiortarid 1547 tl Hiortorith 1548 sl	Hierthary dt 1550 1576 -ridh (Hi-) [illegible] 1597 -ridt 1577 -redt 1590 1629 -red [illegible] 1805 Jerteridt 1622 Hiartaredh 1635 [illegible] Hiärtteredh (Hie-) 1650 1689 Hiertaro (H[illegible]) 1686 1696 Hjertared 1815 **1877**
Hjertsbo se **Gärsbo**		
1 **Hult** $^1/_2$ sk *hult*	Holth 1547 tl 1548 sl	Hult 1550 **1877** Hol(l)t 1568 [illegible] Hål(l)t 1588 1645
1 **Hultet**, en hage sk *[illegible]*	. . . .	Hultet 1795 **1877**
1 **Hulu** $^1/_4$ sk *[illegible]* *[illegible]*	? Halu 1413 dipl Hullu 1548 sl	Hulla 1550 Hulo 1568 1695 H[illegible] 1737 **1908** Holo 1571 1590 Hole 1578 [illegible] 1675 1767 Hulud 1773 1877
1 **Hässlarp** $^1/_4$ fr *[illegible]* (rå o. rör)	. . . .	Hässlarp 1680 **1877** Haslarp [illegible]
1 **Högagärde** $^3/_8$ fr *[illegible]* *[illegible]* Hö[illegible]gärdet	. . . .	Högag(i)erde (-giä-) 1567 1825 [illegible] gärde 1577 **1877** -g(i)erdet [illegible] Högegiordett 1616 1629 -gierde [illegible]
1 **Kalvahestre** $^1/_2$ sk *[illegible]* *[illegible]*	[Calfhesta 1548 sl]	[Kolshestra 1550] Kalzhestra 157[illegible] K[illegible] hestra 1568 1805 -hester 1578 1825 Kalfshestra 1569 1761 Kalfshester 15[illegible] Kalfshestre **1908**
1 **Kiddanäs** $^1/_{16}$ sk *[illegible]* *[illegible]*	. . . .	Ängshester kallad Kiddanäs 1825 Ki[illegible]näs el. Engshester 1877 Kiddanäs **1908**
1 **Komskälet** $^1/_2$ sk *[illegible]* *[illegible]*	Kåmskielle 1542 sl Kåmskelle 1545 1547 jb Kombzskelle	Komzkelle 1550 Komskielle 1552 [illegible] Komsk(i)ella 1567 1635 [Kongzsk(i)elle [illegible] 1588] Kåmsskiala 1622 Komskall ([illegible])

Hjärtared ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är väl den gamla gen. *[illegible]* av ordet *[illegible]*, i fsv. såsom i isl. använt som manligt tillnamn. Om *-red* för *[illegible]* 'röjning' se inl.

Hult ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Hultet. Skattlagt 1795, krono. Erhöll jb 1877 nr 1. Är en betesmark till Arnungared.

Hulu ä. jbr skatteh. 1 mtl. Namnet är böjningsform av fsv. o. västg. *hula* 'håla'.

Hässlarp första g. jb 1680, frälseh. $^1/_4$ mtl. Hade jb 1719—1825 nr 2 (hör under Gärsbo). — F. led. är urspr. fsv. *häsle* 'hasselskog'; om *-arp* för *-torp* se inl.

Högagärde första g. jb 1567, frälseh. 1 mtl. — Ligger på en höjd.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst.
Hierteridh 1573 tl -red 1 lh Hiertareod 1602 -re 1612 tl	. . . .	a) Hjärtåsen nr 1 Systrarodsmaderna b) Sjöbacken *ʃøbakən* t. Svinkullen *svinkulən* t
. . . .	Kronhult *krònhult* $^1/_{40}$	a) nr 1 Skogshult b) Abriolsåson *àbruelsåsən* h.
(Hästhagen bek)		
Hallo 1557 sl Hulu 1 tl Holo 1637 tl Hule 24 tl glk Hurlhu 1648 Haled 1762 lh	Hökåsen *hòkåsən* $^1/_{32}$ Skogen *skò'gən* $^1/_{32}$	b) Furubacken *fò'rəbakən* h. Hagalund l.
Haslarp glk	. . . .	a) Johannesberg (se Garsbo)
[Hegagerde 1582 tl] gegärdet glk	. . . .	b) Göranslund *jøranslu'n* h. Hallen *hálən* (Bjurshult) t. Hallen *hálən* (Tvärredshall) t. Högholmen *hògholmən* t. Linnarstorp *linastò'rp* (*linas*) t.
Kalzhester 1557 sl Kalfhester bek	. . . .	b) Nyhagen *nỳhagən* Tån *tån* t.
Kiddanäs 1900 kb Kjeddanäs glk Keddanäs lfb gstk		
Komskella 1551 sl omsk(i)el 1564 1578 tl kiell 1573 tl Kåmskiäll	. . . .	a) nr 1 Blackäng Komskälets (Komsgäld) skolplan b) Björkelund *bjørkəlu'n* t.

Kalvshestre ä. jbr fr.seh. 1 mtl, även upptaget ss. klosterh. — F. led. tycks vara antingen ordet *kalv* eller det fsv. mansn. *Kalf* (biform till *Karulf*). Om led. se *Angshestre*.

Kiddanäs skattlagt 1834 till $^1/_8$ mtl, kronoläg. Erhöll jb 1877 nr 1. Namnet *ngshester* (jb 1825—1877 användes icke. — F. led. är vgt.dial. *kidde* 'kid'.

Komskälet ä. jbr kyrko. (klosterh.) 1 mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. — F. led. torde urspr. vara vgt.dial. *kommel* 'kummel' (jfr *Komlösa* i Fristads sn, Vedens hd). S. led. är väl urspr. fsv. dat. sg. av ordet *skäl* 'gräns, råmärke'. Det i dial.uttalet tillagda slutande *-t* (i jb återgivet med *-et*) beror väl på ombildning efter namn på *-əll* av *-hult*.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer [illegible]
Komskälet (forts.)	1548 jb Komskiello 1549 jb	1640 1660 -kiahl 1685 Komb[illegible]all 16[illegible] Kombziähl 1665 1670 Koms[illegible]iäl 1675 Komsgiäld (-gie-) 1680 1805 Komsgäld 1877 -giäl 1681 1703 -giäll (-gie-) 1694 1825 Komskälet 1908
1 Koppartån ½ fr *kė̀ patan* *kė̀ pątan*	Koppertoon 1546 tl Kopperton 1547 tl [Kåpertompth 1548 sl]	[Kopartenn 1550] Kopparetånn 15[illegible] Kopertån (-ton) 1572 1586 -tånn 1588 16[illegible] Kåppertån 1573 1655 -tåen 1607 17[illegible] -tånn 1632 Koppertånn (-tonn) 1580 16[illegible] -tåen 1593 1699 -tån 1680 1686 Kåpertå[illegible] 1590 1660 Kåppartåen 1700 1725 Koppartåen 1731 1805 Koppartån 1756 1877
1 Kullagården ½ fr *kȯ lagan* y. *kùlagan*	Kullagård 1546 tl [Kolla 1547 tl] Kullagården 1548 sl	Kollagåren 1550 -gården 1569 1[illegible] -gålen 1574 Kullagård 1568 Kullagården 1573 1877 Kolagålen 1576 -gålnn 1577 Kållegålenn 1578 Kållagårdenn 1604 16[illegible] Kållzgårdenn 1616 Kålle- 1619 Kullegården 1650 1698
1 Kyrkås 7/16 fr *ṣòrkąs*	. . . .	Kirckås 1567 Kiörkieås 1568 Kiorkås 1572 1693 -åss 1576 1680 Kiörkiås 1573 Kiorchås 1574 Kÿrkiååss 1580 Kÿrchieås 1582 1584 Kiÿrchås 1586 Kÿrkåss 1593 1645 -ås 1613 1767 Kyrkås 1773 1877 Kÿrckåes el. Steglebackann 1607 Kÿrckåes el. Stelgebackann 1610 Kÿrekåes el. Steglebacka 1616
1 Kärrabo ¼ sk *ṣä̀ rabo*	. . . .	Kärrabordh 1567 -booll 1574 Kierrab[illegible] 1629 -bol 1761 1815 Kiärrabol(l) 1650 17[illegible] Kärrabol 1825 1877 Kierebol(l) 1584 16[illegible] K(i)erreboll 1586 1610 Kierboll 1591 Kierabol(l) 1604 1660 Kierebood 1616 Kiärrabo 1622 Kiärrabo 1675 1737 Kierra- 16[illegible] 1756 Kiärre- 1692 Kiärabo 1665 1685 Kärrabo 1908
1 Lycke ¼ sk *lȯ̀ke*	[Locko 1546 tl] Likke 1547 tl Lÿcke 1548 sl	Lÿcklo 1550 1597 Löckio 1568 [Löcke 1573] Lÿcklo 1572 1604 Lickio 1574 Lÿkio 1588 Lykio 1590 Lÿckia 1586 1622 Lyck[illegible] 1635 1761 Löcke 1696 1698 Lycko 1773 1877

Koppartån ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är fsv. *koppare*, antingen i bet. 'fältskär' (e.d. som "koppar") eller snarare i bet. 'förfärdigare av koppar och skålar', svarvare. S. led. är det gamla ordet *tå*, urspr. betydande 'tilltrampad plats, fägata', numera i Vgtl. vanligen dels 'utkant av by', dels 'beteshage för småkreatur'. *K.* skulle således betyda "den del av tån där en k. haft sin bostad".

Kullagården ä. jbr kronoh. ½ mtl (sl 1548 skatteh.). — Ligger på en kulle.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) sv. k. o. lm.
1602 tl Kompskiel 1590 tl Komskiella 1650 ggk Kombsgiälld 1709 lh Komsiällo 1720 lh Komgiall 1732 lh		
Koppertån 1573 tl Kåppertån 1701 lh -tåna 1617 tl Kopparetonn 1564 tl Kåpparetån 1590 tl Koppartåhn 1729 lh -tåen lfb 1901 taxl	Bråtadal *brotadal* ${}^{3}/_{160}$	a) nr 1 Svinkullen b) Lockeliden *lòkəlia* st. Pettersäng *petəsäŋ* h. Svenstorp *svænstorp* t.
Kollegården 1561 tl Kållagård 1612 tl Kallagård 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Strömsdal
Kÿrckåss 1561 tl Kyrkioåas 1564 tl -aas 1567 tl Kiörkiås 1590 tl Kiorkiås 1573 1582 tl	. . . .	a) K. nr 2 Ullesvedjan *ùləsveja* b) Söderlid *sodəlí* h.
Kerrabol 1564 tl Kierraboll 1573 tl Kierraboo 1602 tl Kerrebordh 1565 tl	. . . .	b) Lövåsen *lòvasən* h. Tån *tan*
Löcko 1557 sl Lycko 1561 tl Lyckio 1564 1590 tl Lyckio 1624 tl Lycka 1573 tl Lycke 1618 lh		

Kyrkås första g. jb 1567 (tidigare i tl), frälseh. 1 mtl. Har varit komministersboställe. — Gården ligger på en höjd. — Fynd från sta.
Kärrabo första g. jb 1567, kyrkoh. (klosterh.) ½ mtl. Överflyttat från Varnums sn, Ås hd. — F. led. är väl böjningsform av ordet *kärr*; s. led. tycks urspr. vara *bol*, senare utbytt mot det ungefär liktydiga *bo*.
Lycke ä. jbr kronoh. ½ mtl (sl 1518 skatteh.). — Namnet är böjningsform av ordet (åker)*lycka*.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeböcker [illegible]
1 **Matsered** 1/2 fr ladug (sät.) *mátsəre*	[Matsrid 1547 tl Mattero 1548 sl]	Mattysrÿd 1550 Mattissarid 1568 157[illegible] -rÿdh 1593 Matissarid 1571 Matsrid 157[illegible] Matzssarÿdh 1576 Mattzaridh 1578 Matzridh 1580 1586 -rÿdh 1588 Mattsred 15[illegible] Matzerudh 1590 **Matsered 1703 1767 1908** Mattzereedt 1604 1613 Mattsered 1619 176[illegible] (1877) Masserÿdt 1607 1610 -redh 1650 [illegible] Massaredh 1632 1681 Marssered 1635 170[illegible] -re 1683 1686 Marsaredh 1694 Matsered Ladug. 1725 1825 Mattsered Ladug. 1777 1877
1 **Nybygget** 1/8 sk (*nŷbygət*)	. . . .	Itt Nÿbÿge i Tuärodh 1619 Ett Nybygge i Tuerredt 1629 E. Nybbÿgge 1632 Ett Nÿbÿgge i Tväred 1635 1698 E. Nybÿgge i T. 1645 T. ett Nybÿgge 1699 171[illegible] T. Nybÿgget 1703 Nybygget 1719 17[illegible] **Nybygget 1777 1877**
Olofsbo *òlvsbo* *òlvsbo*	Olaffssboda 1546 tl Olasboda 1547 tl Oloffzboda 1548 sl	[Oliisbo 1550] **Olofsbo 1568 1877** Ol(l)[illegible]boodh 1635 1645 Olaffzbo 1576 [illegible] 1574 1767
–1 **Övre (Olofsbo)** *övrə o.* 1/4 fr	. . . .	Öfre 1692 1825 **1908** Öfreg. 1698 1877
–2 **Nedre (Olofsbo)** *nèurə o.* 1/4 fr	. . . .	Nedre 1692 1825 **1908** Nedreg. 1[illegible] 1877
1 **Onsered** 1/2 sk *ónsəre*	Onsredh 1548 sl	[Jonn Rÿdtt 1550] Onsere 1568 1687 -redt 1590 -rÿdh 1601 Odensrid 1572 1582 -rÿdh 1576 -ridt 1577 Onsridh 1584 1597 -redt 1613 Onntzredh 1632 **Onsered 1635 1877**
1 **Oxasvedjorna** en åker sk *ǻksasvęəra*	. . . .	Oxasvedjorne 1825 **Oxasvedjorna 1877**
Rude *rū̀[illegible]* y. [illegible]	(i) Rwdha 1496 dipl Rwdho 1546 tl Rååda 1547 tl Rudda 1548 sl Roda 1548 sl	Roda 1550 Råda 1550 Rodo 1571 1[illegible] Rudo 1568 1715 Rudh 1569 1665 [illegible] Rodo 1578 Rodu 1593 **Rude 1597 1877** Rudu 1604 1640 Rudha 1615 Rudh el. R[illegible] 1670 Rÿ el. Råde 1675 1695 Rÿdh el Råde 1680 1692 Rÿdh 1685 1689 Rÿ [illegible] Rÿdh el. Rude 1691 Ry el. R[illegible]

Matsered ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (sl 1548 skatteh.). Hade jb 1719—1825 nr 2. — F. led. är urspr. fsv. gen. *Matisa(r)* av namnet *Mati(a)s* Mats. Om *-red* [illegible] 'röjning' se inl.

Nybygget jb 1547—1557 kyrkoh.; därefter jb 1573, kyrkotomt (klockaretomt) i Tvärreds by; därefter krononyb., senare överfört till hmn (1/4 mtl). Hade jb 171[illegible] 1825 nr 5. Obebyggt (brukas under Tvärred Stommen), nämnes ej i dagligt [illegible]

Olofsbo. 1550 upptages en gård (nr 1), vartill snart kommit en annan. [illegible] ha sent fått särskilda namn. — Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Nr 1 **Övre (Olofsbo)** ä. jbr skatteh. 1/2 mtl.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) lastat b) ej lastat c) verk o. d.
Mattiszaridh 1590 tl Mattisrud 1586 tl Massaryd 1602 tl Masserÿ 1612 1617 tl Matsered 1900 kb g-tk glk	Åsen *ǻsən* 1/16	a) Sjöåsen *jö̀ǻsən* b) Matstorp *mástorp*
Nybÿggot i T. 1648 lh 1665 tl Nybygget 1649 lh Nybÿgget 1696 lh Nybyggo 1648 lh Klåckareg. 1741 lh	. . . .	b) Nyvik *nýˋvik*
Olasbo 1564 1590 tl 1654 1656 ggk Olesbo 1561 tl Olaffzbo 1624 tl		
Öfre 1900 kb Öfra 1721 lh	Fjädermossen *fjǽr-mosən* 1/32	b) Bergen *bǽrjə* (Olofsberg) l.
Nedre 1900 kb	Klastorp *klàˊstorp* 1/70	b) Nyberg *nybǽrj* l.
Onsred 1617 tl Oennzred 1602 tl Oudzred 1612 1624 tl Ontzred 1656 ggk Ontsre 1654 ggk	. . . .	a) nr 1 Onshaga nr 1 Onshult nr 3 Sjöbo b) Bergalyckan *bǽrjaloka* l.
Rod 1557 sl Rudha 1561 tl Rodo 1645 tl Rödo 1567 1637 tl Röde 1645 tl Rodu 1630 tl		

Nr 2 **Nedre (Olofsbo)** första g. jb 1567 (tidigare i tl), klosterh. (frälseh.) 1/2 mtl, snart upptaget ss. 1 mtl. Hade jb 1773—1825 nr 1.

Onsered ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är väl urspr. gen. av det fsv. mansn. *Odhin*, biform till *Odhin* (fno. *Auðun*; jfr no. *Onsgaard* o. d. av *Auðun*). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.

Oxasvedjorna införes jb 1825 ss. lägenhet upptagen på kronoallmänningen Galaveden. Erhöll jb 1877 nr 1. Lägenhet inom gården Skogs ägogränser.

Rude. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar. — Om namnet se *Rude* i Hillareds sn. — Vid byn finnas kummel.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker ...
–1 **Ledsgården** ¼ fr *lésgo*	. . . .	Ledsg. 1691 **1877**
–2 **Nedregården** 1 sk *nèrəg an*	. . . .	Nedreg 1681 **1877** Nedre 1696
–3 **Övregården** 1 sk *òvrəg an*	. . . .	Öfreg. 1681 **1877** Öfre 1696 1825
1 **Rydet** ½ fr *ryt* (*rut*)	[Brenne 1548 sl]	[Renna 1550] Rÿdena 1568 1569 R[illegible] 1572 1597 Ryden(n)e 1573 1645 R[illegible] 1590 Rÿdhan 1629 Ryd 1670 1795 Rud[illegible] 1665 1696 Rÿ 1691 1715 Ryd 17[illegible] 18[illegible] Rydet **1908**
1 **Röshult** 3/32 sk *røsu[illegible]* y. *r[illegible]sult*	. . . .	Röstamärtha el. Röstamossen nu k[illegible] Rösshult 1825 Rösshult el. Röstam[illegible] 18[illegible] Röshult **1908**
Rösshult el. **Röstamosse** se **Röshult**		
1 **Skog** 3/8 sk *sko[illegible]*	Skog 1534 reg 1546 1547 tl 1548 sl	Schoo 1550 Skog 1568 **1877**
1 **Skärvenäs** 3/8 fr *śärv næs*	[Skenbonäss 1534 reg] Skerwenes 1546 tl [Skerffuesnes 1547 tl] Skeruennes 1548 sl	Skeruanes 1550 Skerf(f)uenes [illegible] 1568 1616 -näss 1578 1580 Skie[illegible] 1601 1805 Skiärffuenes 1573 Sk[illegible] 1588 **1877** S(k)iärfwenäs 16[illegible] 17[illegible] Sk(i)erfuanäs 1590 1825 Sk[illegible] [illegible] 1607 1629 Skierffwetznes(s) 1635 1645 [illegible] 1685 1686 Skerffwedsnass 1640

Nr 1 **Ledsgården** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hette tidigast *Ledet*, efter det [illegible] byledet.
Nr 2 **Nedregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 3 **Övregården** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Rydet ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är best. form av fsv. *rydh* 'ny[illegible]'. De äldre skrivningarna *Ry(de)n(n)e* o. d. är dat. sg. i best. form.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk. o. dyl.
Leedett 1602 1637 tl Lidzg. 1645 tl	. . . .	b) Björkelund *bjorkəlu'n̲* t. Grönelid *gronəli̦* t. Kronäng *krònæŋ* Nedrabo *nèrabo*
Nedhreg. 1655 tl Nedrg. 1861 lh Nedre 1900 kb Nedreg 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Rudal b) Svedjorna *svèəra* t.
Offreg. 1573 tl Öffreg. 1617 tl Öfre 1900 kb Öfverg. 1861 lh	Ledet *le̦t* 1/8	a) nr 1 Ekholmen nr 1—4 Skogslund b) Nybygget *nỳbogət* l.
Rÿnne 1557 sl Rÿenne 1561 tl Rÿda 1564 tl Rydherne 1567 tl Rÿa 1602 tl Rÿ 1645 tl Ryet 1812 kb gstk glk Rydet 1900 kb lfb	. . . .	b) Tån *ta̦n* h.
Röshult 1900 kb 1901 taxl bek		
. . . .	. . . .	a) nr 1 Skogsdal b) Alelund *aləlu'n̲* h. Bäckaskog *bæk̲asko̲'g* t. Fredriksberg h. Liden *li̦a* h. Oxasvedjorna *ɑ̀ksasve̦əra* h. Ålsgärdet *ɑ'lsjat* l.
Skirffuenäs 1561 tl Sk(i)erwisnes 1567 1578 tl -näs 1573 tl Skierff-wenes 1599 tl [Skäfver-näs glk]	. . . .	b) Tålyckan *tå̦lok̲a* t.

Röshult införes jb 1825 ss. lägenhet upptagen på kronoallmänningen Gälaveden, skattl. 1844 till 5/32 mtl. Namnet *Röstamosse* (jb 1877) användes icke. — F. led. är väl urspr. ordet *rös*.

Skog ä. jbr skatteh. 1 mtl.

Skärvenäs ä. jbr frälseh. 1 mtl (1550 skatteh.). — F. led. är säkerligen böjningsform av det från sv. dial. (t. ex. Småland) kända ordet *skärv* 'lösa stenar, stenig mark'. Gården ligger i närheten av ett näs i Yttre Asunden (se naturnamnen).

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna ...
Stavared *st.ovare*	Staffwaridh 1540 Skjb Stawered 1546 kll 1517 jb Staffaryd 1516 tl Staffuarid 1517 tl Staffro 1548 sl Stawerid 1548 1549 jb Staffuerith 1548 sl	Staffuarydtt 1550 -ritt 1550 Sta... Staffuoridh 1581 Staffuarid 1551 ... Stafuare 1554 1696 -rydt 1576 -ridt ... Stafuerydh 1601 -redt 1629 Stafvar... 1613 **1877**
−1 **Nedregården** $^{5}/_{16}$ sk *..ragan*	. . . .	Nedreg. 1692 **1877** Nedre 1696
−2 **Prästegården** $^{3}/_{8}$ kr *..æstegan*	. . . .	Gunnag. 1684 1877 Gunneg. 1685 ... Gunag. 1691 1756 Prästeg. **1908**
−3 **Nordgården** $^{1}/_{4}$ sk *..lgan*	. . . .	Nolg. 1692 1825 Norreg. 1877 N... **1908**
−4 **Gunnagården** $^{1}/_{8}$ sk *..nagan*	. . . .	Gunnag. 1777 **1877**
1 **Stenbacka** $^{1}/_{4}$ fr *..nbaka* ä. *stå..nbaka*	. . . .	Stennsbacka 1550 Stenn- 1568 1670 St... backa 1569 **1877** [St...lebacka ... backa 1601] Backa 1581 1588 Ba(c)ka ... Stenba(c)ka 1590 1593 Stenbacken 17...
1 **Svensbo** $^{1}/_{4}$ sk *..ésbo* ... *svénsbo*	Swensbo 1546 tl [Smedzbo 1548 sl]	Svensbo 1550 **1877** Swansbo ... 1737 Swedzbodh 1632 1635 Swed... 1640 1615
1 **Tomten** $^{1}/_{4}$ fr *..mta*	Tompta 1546 tl 1548 sl Tomta 1547 tl	Tomta 1550 1767 Tompta 1568 ... Tåmptenn 1601 Tomptan 1719 T... 1725 1773 Tomten 1777 **1877**
Toppebo *..pbo*	Toppebodha 1546 tl Toppebolit 1547 tl [Tippeboda 1548 sl]	[Tegabo 1550] Toppebo 1572 ... Tåppo- 1584 1703 Tope- (Tå-) 158. 1... Toppo- 1568 [Torpe- 1577] Topebo 1905

Stavared. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas tre gårdar (jfr nr 4), som ... särskilda namn. — F. led. är väl ett som det tycks även i andra sv. ort... ingående fsv. mansn. *Stavi*, förmodligen kortnamn av *Gustav*. Om -r... 'röjning' se inl. — Tre större kummel finnas sydost om Tvärreds kyrka.

Nr 1 **Nedregården** ä. jbr (sl 1548) skatteh. 1 mtl.

Nr 2 **Prästegården** ä. jbr (sl 1548) skatteh. 1 mtl (jfr nr 4). Blev 1725 ... ministersbostalle i stället för Kyrkås. Hette tidigast *Gunnagarden*. *Gu...* tl 1546—47, jb 1550 samt jb 1619—29. Detta namn, ännu i jb 1877, använ... numera endast för nr 4 (se nedan).

Nr 3 **Nordgården** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl.

Övriga namnformer	Förr el. nu brukliga binamn	Avsöndringar av fastst. bo el. fast. el. verk o. dyl.
Staffueridt 1551 tl -redh 1573 tl Stafverydh 1618 lh Staffred 1637 tl Staffnaro 1711 ggk		
Nedro 1900 kb Nederg. 1866 lh		a) Kyrkåkern b) Krusabacken *krùsabakən* (se nr 4)
Millomg. 1648 lh		a) nr 1 Stavslund (se nr 4) b) Prästaskogen *prèstaskogən* t. Solbacken *sòlbakən* t.
Gunag. 1808 lh Gunnarg. 1757 lh		
Prestg. 1854 1855 lh Prästg. 1900 kb		
Öfwerg. 1618 lh		b) Lockeled *lokəlē* h. Sporretorpet *spø̀rətørpət* (*spø̂s*) t.
Norreg. 1762 lh		
....		a) nr 1 Stavslund (se nr 2) b) Krusabacken (se nr 4)
[Steglebacka 1557 sl] Stenbacka 1561 tl		a) nr 1, 2 Sjöbo *ʃòbo*
Swännzbo 1602 tl Suensbol 1586 tl		b) Pålatorpet *pàlatørpət* t. Stampen *stámpən* (Svenstorp) l.
Tomta 1812 kb gstk Tomptan 1654 ggk Tomten 1656 ggk 1762 lh		a) nr 1, 2 Nytomt *nýtomt*
Toppoboda 1564 1567 tl Toppeboa 1602 tl		

Nr 4 **Gunnagården** första g. jb 1777, kronoh.; har varit en del av nr 2 (se ovan), efter ödesmål åsatt 1/8 mtl 1780. Hade jb 1777—1825 nr 2.

Stenbacka ä. jbr frälseh. 1 mtl. — S. led. är gammal pl. eller böjningsform av ordet *backe*. Gården ligger på en höjd.

Svensbo ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Om s. led. *-bo* se inl.

Tomten ä. jbr kronoh. 1/2 mtl (sl 1548, jb 1550 skatteh.), tidigt upptaget ss. frälseh.

Toppbo. Sedan 1550 upptagas två gårdar. — F. led. är väl ordet *topp*; om s. led. *-bo* av *-boda* se inl. Gårdarna ligga på ett par små höjder.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböckerna fr. o. m. 1550
-1 **Yttre (Toppbo)** *ytrə t.* $^{1}/_{4}$ sk	. . . .	Ÿttre 1692 1761 Ÿttreg. 1698 1767 Yttre 1773 1825 **1908** Yttreg. 1795 1877
-2 **Övre (Toppbo)** $^{1}/_{4}$ sk *øvrə t.*	. . . .	Öfreg. 1691 1877 Öfre 1695 1825 **1908**
Tvärred *tvære*	Thvärryd 1308 Stu Thwärrÿd 1311 dipl (de) Thuärryðam 1311 dipl (par.) Thwärryd 1351 dipl Thwerruth s. 1359 dipl Thwerrith 1385 dipl ? Th . . . rydh 1413 dipl Thwärödh C24 Twäridh C13 1491 dipl 1540 Skjb Tväridh 1482 Stu Twäreth C13 Twarydh 1493 dipl Twärydh 1493 1494 dipl 1540 Skjb Twerredz s. 1496 dipl Tweredh 1496 dipl Twereds S. 1534 reg Tweridz k. 1540 Skjb 1548 jb Tverrÿd 1542 sl Twäred 1546 kll 1547 jb Twärid 1546 kll 1547 1549 jb Twäderitz S. 1546 tl [Tyaryd 1546 tl Tyff weryd 1546 tl] Tuerid 1547 tl Twered 1547 jb Tuereth 1548 sl Tuerith 1548 sl	Tuaritt 1550 [Tuersbo 1550] Tuärritt 1550 -rid 1554 Twärid 1573 1593 -red 1645 1767 Twerid 1568 1586 -ryd 1576 1601 -ridt 1577 -red 1610 1699 Tvärred 1650 1795 Twerrid 1551 1597 Tverred 1642 **1877** Tuaridt 1590 -ridh 1593
-1 **Storegården** 1 sk *stòrə.gån*	. . . .	Storeg. 1607 **1877**
-2 **Bäckagården** $^{1}/_{2}$ fr *bàkə.gån*	. . . .	Beckeg. 1684 1731 Bäckeg. 1685 1773 Bäckag. 1756 **1877** Bäckg. 1777 1825

Nr 1 **Yttre (Toppbo)** ä. jbr (sl 1548) skatteh. $^{1}/_{2}$ mtl.
Nr 2 **Övre (Toppbo)** ä. jbr kronoh. $^{1}/_{2}$ mtl.
Tvärred. Jb 1550 (sl 1548) upptagas fyra gårdar, till vilka snart kommit en femte; till byn hör även gården *Nybygget*. Ett par av gårdarna hava ännu icke officiellt fått särskilda namn. — F. led. är sakerligen adj. *tvær*, möjligen

Övriga namnformer	Ortens brukliga binamn	Avsöndringar a) [illegible]
Ÿttre 1655 tl Yttre 1851 lh 1900 kb Ÿttra 1699 1732 lh Ytterg. bek	. . . .	b) Gapet *ga'pət* (Lidalyckan) h.
Öfre 1655 tl 1900 kb Öfra 1699 1732 lh Öfve g. bek	. . . .	a) nr 1 Skogsryd b) Ekåsen *ēkǫsən* h.
Tverydz s. 1551 reg Twarÿd 1602 tl -rÿ 1683 lh -red 1696 lh -red 1851 lh Twered 1711 ggk Twär-ryd 1618 lh -röd 1648 lh -rö 1648 lh Tvärred bek Tueridt 1590 tl Tver-redh 1612 tl sl. 1500t. kb Twarid 1561 tl Tuare 1651 ggk		
? Degeregården 1554 reg Storg. 1648 lh Storag. 1617 1645 tl 1818 lh	. . . .	b) Högryd *hȫgry* t. Nylyckan *nylǫka* h.
Bäckag. 1665 tl	. . . .	b) Gustavsberg

syftande på att Tvärred bebyggts i en riktning som går på tvären mot den, i vilken den närliggande byn Rude är anlagd. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl. — Vid byn finnas kummel.

Nr 1 **Storegården** första g. jb 1567, skatteh. 1 mtl.

Nr 2 **Bäckagården** ä. jbr frälseh. 1 mtl.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordeböcker och mantal fr. ...
–3 **Tvärredslund** 1 fr *tvas.lu'n* (sät.)	. . . .	Tvärredslund 1908
–4 **Tvärredslund** 1 sk *tvas.'u'n* (sät.)	. . . .	Tvärredslund 1908
–5 se Nybygget nr 1		
–6 **Stommen** 1/2 sk *sto.mom*	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl	Stommen 1550 **1908** Ts Stom 1877
Vasared *va'saro* *va'osare*	Wasarydh 1540 Skjb Wassered 1546 kll 1547 jb Vassaryd 1546 tl Vasarid 1547 tl Wassero 1548 sl Waserid 1548 1549 jb	Wassaritt 1550 1577 -re 1554 1683 -ry ... 1576 -red 1632 1719 Wasarid 1551 1... Wasared 1590 **1877** -redt 1590 1619
–1 **Västergården** 3/8 sk *västergan*	. . . .	Wästreg. 1698 1805 Wästerg. 170. 1719 Westerg. **1877** Wästre 1731 1825
–2 **Östergården** 3/8 sk *ostargan*	. . . .	Hansag. 1693 1700 Österg. 1703 **1877** Östreg. 1725 1805 Östre 1761 1825 Öfre 1756 1815
1 **Väghult** 1/8 sk *vägolt*	Vegwlt 1546 tl [Vehult 1547 tl]	Wegoltt 1550 1577 -hult 1572 16.. -holt 1578 1604 Wäghult 1568 **1877** -holtt 1580 1619
1 **Å** 1/2 fr *a*	Åå 1534 reg 1546 1547 tl 1547 1549 jb 1548 sl Åå 1540 Skjb	Aae 1550 Åå 1551 1689 Ååd 1551 Åh.. 1586 1725 Åh 1731 1805 Å 1815 **1877**

Nr 3 **Tvärredslund** ä. jbr frälseh. 1 mtl. Hade jb 1758—1825 nr 1.
Nr 4 **Tvärredslund** ä. jbr skatteh. 1 mtl.
Nr 6 **Stommen** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Hade jb 1749—1825 nr 4.
Vasared. Sedan 1550 (sl 1548) upptagas två gårdar, som sent fått särskilda namn. — F. led. förutsätter ett fsv. *vase* eller *Vase*, det förra motsvarande fht. *waso* 'fuktig mark' (se Hellquist, Arkiv XVII, 76 f.), det senare det fht. mansn

Äldre namnformer	I orten brukligt uttal	Avsöndringar o. d., fastställda eller i orten kända
Tverredslund 1711 1845 lh lfb glk Tväreds-lund 1788 lh Tvärreds-lund 1818 1859 lh bek gek Tveredslund 1854 lh Tverreds Lund 1900 kb	. . . .	a) nr 1, 2 Bokelund *bokelu'n* b) Allmänningen *àlmænigən* t. Björkelund *bjorkelu'n* t. Kyrkhagen *şòrkhagən* t. Liderna *lịəra* Limmeryd *lemərÿ* 2 t.
Stommen lfb bek	. . . .	b) Kyrkhagen *şòrkhagən* t. Nyvik *nývik* h. Röshult, Norra *nora rösəlt* Stomsberg *stomsbærj* h.
Vaseridt 1561 tl Wase-reed 1602 tl -ro 1711 ggk Wasare 1617 tl 1654 ggk Hwasseryd 1618 lh -rööd 1648 lh Hwassryd 1648 lh		
Fralzeg. 1648 lh	. . . .	a) nr 1 Valäng
Vestra 1827 lh Westre 1900 kb Westerg. 1900 kb		
Östra 1727 lh Östre 1900 kb	. . . .	a) nr 1 Östensborg
Veghultt 1561 tl Wäg-elt 1564 1582 tl -holtt 1567 tl	. . . .	b) Väghult, Lilla *lèla-vægəlt* t.
Åo 1762 lh Åh 1900 kb lfb	. . . .	b) Karlskoga t.

Waso (se Hellquist, Ortn. på *-inge*, s. 175). Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Nr 1 **Västergården** ä. jbr (1547) kyrkoh. 1 mtl.
Nr 2 **Östergården** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hette tidigast *Hansagården* efter *Hans*, som upptages i jb på 1600-talet.
Väghult ä. jbr skatteh. $^1/_2$ mtl. — Ligger vid stora vägen.
Å ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. — Ligger vid en å.

Åsarp, Södra

åsarp

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer e[illegible] jordeboksband [illegible]
1 **Fåle** $^3/_4$ fr *få[illegible]*	Ffollo 1546 tl Ffålö 1547 tl [Fogla 1548 sl]	Ffolla 1550 Fål[illegible] 1568 1586 Få[illegible] [illegible] Falo 1573 1877 Falle 1576 [illegible] 1588 Fålo 1590 F[illegible] 1601 F[illegible] [illegible] Fåla 1613 1688 Fålla 1660 1670 F[illegible] 1693
1 **Hyltsåsen** ett torp fr *hö[illegible]åsən* *hö[illegible]as* Hyltsås	. . . .	Höl(l)ssåsen 1689 1715 Höltså[illegible]en 1[illegible] 1815 Hölteåsen 1825 1877 Hyltså[illegible]n 1905
1 **Sjörred** $^3/_8$ sk *ʃö[illegible]*	Siöryt 1546 tl Siörid 1547 tl Siöre 1548 sl	Siöritt 1550 -rid 1568 1586 -rydh 15[illegible] -redt 1590 1629 -red 1615 1767 S[illegible] 1588 -rÿdt 1597 -rydh 1601 -redh 1[illegible] Siörredt 1604 1613 -red 1693 17[illegible] -ry[illegible] 1805 Siögaredt 1607 Siöered 16[illegible]2 16[illegible] Sjörred 1815 1877
1 **Skårtebo** $^3/_4$ kr *skö[illegible]bo*	Sekortobo 1546 tl Scortobo 1547 tl [Sotaboda 1548 sl]	Schortaboa 1550 Skortobo 1568 15[illegible] Skortebo 1572 1777 Skårtebo 1578 1877 Skål(l)tebo 1604 1629
Ås *as*	Aas kwärn C40 Åss 1540 Skjb Ås 1546 tl Åass 1547 tl 1547 1549 jb Aås 1548 jb	Aassz 1550 Aas 1551 Åss 1552 16[illegible] Ås 1567 1877 Åsin 1568 Åssen 15[illegible] Å[illegible] 1582 1610

Fåle ä. jbr skatteh. 1 mtl. — Namnet, som även förekommer i Norge (se Ry[illegible] Gn. II, 67), är till sin härledning oklart. — Stensättningar skola finnas i [illegible] (strax i norr, vid vägen).

Hyltsåsen första g. jb 1689, kronotorp. Saknas jb 1773—95. Erhöll jb 1877 nr 1. Upptages stundom ss. torp under Fåle (kb). Jorden ligger dels i S. Åsarps, dels i Tranemo sn (bebyggd i Tranemo). — F. led. är gen. av ordet *h[illegible]ll* i d[illegible] fsv. biform *hylt*.

Sjörred ä. jbr skatteh. 1 mtl. Upptages jb 1550—68 i Åsarps sn, sedan i Ma[illegible] stads sn. Överflyttat från sistnämnda sn enl. k. br. 1887. — Om namnet se *Sjörred* i Finnekumla sn. Ligger vid Grytteredssjön.

Socknen, som nämnes 1486 (?), har sedan reformationstiden varit annex till Langhem. Heter officiellt fr. o. m. 1886 *Södra Åsarp* till skillnad från (Norra) Åsarp i Redvägs hd.

Sockennamnet *Åsarp* är givet efter kyrkbyn. Om namnformerna se Åsarps by.

Överflyttning från annan socken: *Sjorred* enl. k. br. 29/7 1887 från Manstads sn.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar: a) fastst. b) ej fastst. o. verk o. m.
Folöö 1557 sl Foll 1561 tl Follö 1567 tl Fole 1573 tl Föle 1656 ggk Fåhlö 1721 kb Fåhlö 1875 lfb 1903 kb Hyllssåhssen 1665 tl [Hytzås 1723 kb]	. . . .	a) So Åsarp Nedreg. b) Fågelåsen *fågəlasən* t. Hallåsen *hålasən* t. Slätten *slæta* t. Svanaholm *svanaho'lm* t.
Siöryd 1561 1586 tl 1656 ggk -ryd 1582 tl 1700 lh -redh 1590 tl [Siored 1617 tl] Siörred 1623 tl	. . . .	b) Fjärås *fjæras* t. Lindås *lìnas* t. Ljungås *jò̜ŋas* t. Tomtebacken *tomtəbakən* h.
Skorthebo 1561 tl Skorteboda 1564 1567 tl Skårtobodha 1573 1578 tl -boa 1586 tl [Skåttebodh 1582 tl] Skårtebodh 1645 tl Åhs 1875 lfb 1903 kb	. . . .	b) Klipporna *klèpəra* t. Oxås *ò'ksas* t. Skårtebotorp *skotəbotórp* t.

Skårtebo ä. jbr frälsen. 1 mtl, tidigt upptaget ss. kronoh. (arv o. eget). Komministersboställe. — F. led. är möjligen det från no. dial. kända *skorta* 'klippavsats', ehuru man då snarast väntar sig dialuttalet *skòtə-* (jfr Norrby, Ydre s. 41). Om s. led. *-bo* se inl.

Ås. Sedan 1550 upptas en gård och 1547 en tomt (den senare nu borta). I senare tid har tillkommit ett ålfiske (nr 2).

Nr 1 ä. jbr kronoh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. — Ligger på en höjd.

Nr 2 ett ålfiske första g. jb 1708, krono. Erhöll jb 1877 nr 2.

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl jordeboksserien fr o m 15[illegible]
–1	½ fr	. . . .	. . . .
–2	ett ålfiske sk		
Åsarp *åsarp*		Asetorp 1486 dipl Assatörph C10 Åsatorp 1540 Skjb 1546 1547 tl Aåsatorpa k. 1540 Skjb Asatorp 1546 tl Åssörp 1548 jb [Årsaka 1548 sl] Åsorpa 1549 jb	Åssarp 1550 1719 Aa[illegible]rppa [illegible] Åsarpa 1551 Asarp 1552 1877 A[illegible]p 15[illegible] Asarp 1588 1593 Assarp 1601 1629 As[illegible] 1601 1703 Åsserp 1655 1700
–1 **Övregården** (*òvr[illegible] gan*) (*òvr[illegible]*)	1 fr	. . . .	Storeg. 1695 Öfreg. 1703 1877 Öfre 1825
–2 **Nedregården** (*nè[illegible]gan*)	1 fr	Stomnen 1540 Skjb 1548 sl Stompnen 1548 jb	Stompn 1551 Nedreg. 1695 1877 Nedre 16[illegible] 18[illegible]

Åsarp. Byn finnes omnämnd under medeltiden. Sedan 1548 upptas tre gårdar samt (1547) en åker (nr 4). — F. led. kan urspr. vara antingen fsv. gen pl av det nuvarande ordet *ås* eller kanske snarare gen. av det gamla mansn. [illegible] (fsv. *Ås*[illegible]). Om *-arp* för *-torp* se inl. I förbindelse med "socken", "by" användes i äldre tid vanligen form på *-a* (ss. i dial.). — Strax söder om byn vid vägen äro åtta stenblandade högar (säkerligen urspr. flera) samt fyra resta mindre [illegible] Närmare Folkskolan, vid torpet Brobacken, stå två stenar på en kulle; [illegible]

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. inr.
. . . .	. . . .	b) Hodåkra *hòdakra* t. Kräketorpet *kräkəterpət* st. Stugan *stùga* h.
Åssårpe s. 1553 reg Åsörp 1561 tl Asarp 1578 1623 tl 1656 ggk Assarp 1578 tl		
Storeg. 1630 tl Öfre 1903 kb	. . . .	b) Kyrketorpet *şòrkətorpət* st. Källåsen, Lilla t. Källåsen, Stora *şàlåsən*
Wästreg. 1637 tl Lillag. 1645 tl Nedre 1903 kb	. . . .	a) nr 1 Adolfsro (se Fåle) nr 1 Annelund (se Fåle) nr 1 Dalhem nr 2 Dalhem (se Fåle) nr 1 Dalslund (se Fåle) nr 1 Georgshill (se Fåle) Limmared läg. nr 1 (se Fåle) nr 3 Limmared läg. (se Fåle) nr 1 Limmareds glasbruk *brúkət* (se Fåle) nr 1 Limmareds glasbruksområde Posthuset Limmared läg. nr 2 (se Fåle) nr 1 Skogsbo nr 2 Skogsbo (se Fåle) nr 1 Skogsholm (se Fåle) nr 1 Skogshyddan (se Fåle) nr 1 Skogslund nr 2 Skogslund (se Fåle) nr 1 Solgården (se Fåle) b) Backås t. Brobacken *brobakən* t.

kallas *Åsa långas begravningsplats.* Vid Åsarp Ladugården, å Husberget, äro lämningar efter Openstens fäste, numera endast spår efter grundmurar och vallar (se vidare naturnamnen).

Nr 1 **Övregården** ä. jbr frälseh. (1550 kronoh.) 1 mtl. Hette tidigast *Storegården.* Nämnes icke särskilt i dagligt tal.

Nr 2 **Nedregården** ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl, tidigt upptaget ss. frälseh. Hette tidigast *Stommen.* Nämnes icke särskilt.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer ur jordeboksmaterial fr. o. m. 1550
–3 **Ladugård** 1 sk *lågan* *lågan* Ladugården	Ladhegården till Apensten 1531 reg Ladogårdhnn 1546, tl Ladhegordhen 1547 tl [Ladagierde 1548 sl] Ladegård(sgierde) 1547 1549 jb	[Logåren 1550] Ladeg. 1551 1590 L. 1593 Ladog. 1572 1635 Ladag. 1546 1877
–4 **Ladugård** en åker kr		
1 **Åsarpskvarn** $^1/_8$ fr *åsarps kvärn* *åsarpa kvärn* Åsarpa kvarn	. . . .	Åhserpaq. 1687 1697 Åsarpaq. 1691 17 Åssarpaq. 1696 1719 Åhsserpaq. 1791. Åsarpsq. 1805 1877

Nr 3 **Ladugård** ä. jbr skatteh. 1 mtl. Hade jb 1719—1825 nr 1. — Anledningen till namnet är, att hemmanet varit ladugård till Openstens fäste. Jfr Stu s. 134.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. lg
Ladag. 1578 tl	. . . .	b) Gapet *gápot* t. Toppen *tópan* st.
Quarnan 1665 tl Åsarps qvarn 1875 lfb 1903 kb gstk	. . . .	a) Åsarps nya kvarn *åsarps kwän*

Nr 4 **Ladugård,** *en åker,* under Åsarp nr 1, ä. jbr kyrkoåker, tidigt upptagen ss. krono. Kallas i äldsta jbr: en acker i *La(de)gårdsgierde.*

Åsarpskvarn första g. jb 1687, 1719 frälse. Gården hade förr kvarn. Nu finnes en särskild avsöndring (kvarn), som vanligen får samma namn.

Ölsremma

ȍṣum

u´ṣum

Nuvarande namn och mantal		Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 15[illegible]
1 **Algrena** *å̀algrena*	$^5/_8$ fr	Agrena 1413 dipl [Algena 1546 tl] Algrena 1547 tl [Algrim 1548 sl]	Allgren 1550 Algrena 1568 1877 A[illegible] grena 1574 Algrenna 1577 1721 Algr[illegible] 1578 Allgrena 1604 1688 -grenna 1[illegible] 1670 Alegrenna 1576 Allegrenna 1655 A[illegible] gren 1690
1 **Ekåsen** *è[illegible]ṣən*	$^1/_4$ sk	. . . .	Ekåssen 1629 1719 Eek- 1635 17[illegible] Ekåsen 1650 1877
1 **Grebbaslätt** *g[illegible]baslæ̱t*	$^1/_2$ sk	Grepesläth C40 Gryboslet 1546 tl Grebbosleth 1547 tl Grepesleth 1548 sl	Grebaslett 1550 Grebbeslett 1576 1[illegible] -slätt 1825 Gribbeslett (-slätt) 1568 1[illegible] Gribboslät 1577 Gribaslet (-slät) 1590 1[illegible] Gribbaslätt 1632 1815 -slet (-slät) 1[illegible] 1720 Grebbaslätt 1877
1 **Johansjö** *j[illegible]ṣø̱* *j[illegible]ʃø*	$^1/_8$ fr	. . . .	Joannzredt 1604 Joennsiö 1607 1[illegible] Jonnssiö 1613 1698 Joannsiö 1612 1[illegible] Johansiö 1614 1773 Joanssöö 1615 J[illegible] hassiöö 1681 Johansjö 1779 1877
1 **Klunkås** *k[illegible]ŋkạs*	$^1/_4$ fr	. . . .	Klunckåss 1593 1716 Klunkås 1613 1877
1 **Knugrum** *k[illegible]grum*	$^1/_2$ fr	Knugrim 1351 dipl	Knuggerem 1554 1767 Knugren 1[illegible] 1805 -rim 1573 1578 Knuggrem 1580 1[illegible]

Algrena ä. jbr frälseh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. kronoh. — Medeltidsf[illegible] *Agrena* visar, att f. led. är ordet *å* i dels oböjd, dels böjd form (*ar*); jfr so[illegible] namnet *Alboga* (i dial. även *Arboga*) i Gäsene hd samt gårdsnamnet *A*[illegible] Sundbo hd, Närke. S. led. är pl. av ordet *gren*. I det urspr. *Argrena* ha[illegible] förra *r* i anledning av det senare utbytts mot *l*. Gården ligger mellan t[illegible] grenar av Lillån.

Ekåsen första g. jb 1629, krononyb. $^1/_4$ mtl (tidigare i tl).

Grebbaslätt ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnets härledning är oviss (jfr no. *g*[illegible] 'stor, bister och gammal kvinna'?).

Johansjö första g. jb 1604, frälseh. $^1/_4$ mtl (tidigare i tl). — F. led. är g[illegible]

Socknen, som nämnes 1351, har åtminstone sedan reformationstiden varit annex till Dalstorp.

Sockennamnet är givet efter gården *Ölsremma* (Stommen). Om namnformerna se denna gård.

Överflyttningar till annan socken: *Brunabo* nr 1 och nr 2 eller Bråten, *Fällegärde* med ett torp samt *Kärr* fr. o. m. 1887 till Unnaryds sn, Mo hd, Jönköpings län. Dessa gårdar äro de s. k. Kindbogårdarna. Även några därunder lydande lägenheter av i socknen äro överförda till Jönköpings län (jfr ek).

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsondringar a) fastst. b) ej fastst. c) verk. o. lnr
Allgränna 1586 tl -gränna 1711 ggk Allgrena 1654 ggk Åhlgrena 1654 ggk	. . . .	a) Lindhult
Ekås 1564 tl		
Gribbaslett 1557 tl Gribbeslät 1637 tl Gribbeslet 1564 tl -slätt 1586 tl 1711 ggk Gribbislatt 1564 tl Gribbislet 1567 tl Gribbaslätt 1590 tl		
Joansö 1564 tl 1663 kb Joesiö 1573 tl Joennssiö 1586 tl Joansÿö 1590 tl Oennsiöö 1602 tl Oansöön 1623 tl Oansiö 1637 tl Iansiö 1631 tl	. . . .	a) nr 25, 26 Komosse
Kluncås 1582 tl Klonkåhs 1663 kb	. . . .	b) Stora Rödjor *storə rødjər* t.
Knugrim 1561 1663 tl Knuggerem 1637 tl	. . . .	b) Stora Rödjor *storə rødjər* t. Ängelsås *æŋəlsǫ̊s* t.

Johan; s. led. är säkerligen urspr. *ö* i bet. 'upphöjning över sankmark'. Gården är omgiven av mossar.

Klunkås första g. jb 1593 (tidigare i tl), frälseh. 1/4 mtl, senare upptaget ss. 1/2 mtl. — F. led. är dial.ordet *klunk* 'klump, kluns'. Gården ligger vid en höjd.

Knogrum ä. jbr kyrkotomt (-nyb.), tidigt upptaget ss. hmn (1/2 mtl). — F. led. är ordet *knoge* (dialektalt *knuge*, jfr isl. *knúe* samt *Knuve* i Timmele sn, Redvägs härad), som här måste tänkas ha bet. 'knöl' i allmänhet. S. led. är urspr. ordet *rem* i bet. 'ås, sträckning', vars *e*-ljud, sedan ordet ej längre kändes ss. sammansatt, försvagades och då på grund av det följande *m* övergick till *u*; jfr *Varnum* (i Värml.) av *Varnhem* (så i Vgtl.), *Vedum* av fsv. *Vidhem* m. m. Gården ligger vid höjder.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer enl. jordebokshandl. fr. o. m. 1550
Knogrum (forts.)	. . . .	Knuggrom 1592 -rum 1601 1619 Knugrum 1601 1877 Knuggerum 1605 Knuggerem 1655 Knogrum **1908**
1 **Kuvarp** 3/8 fr *kùarp*	. . . .	Kuarpp 1554 Kufvarp 1557 **1877** Kuorp 1573 Kuffuerp 1576 Kufuorp 1593
1 **Lid** 1/2 fr *li*	Lyd 1516 tl Lÿdh 1547 tl Lÿ 1548 sl	Lid 1550 **1877** Lÿd 1580 1737
Lindrum *lìndrum*	Liindhareem 1466 Vjb [Lyndhareek 1500 Vjb Lwndherem 1546 tl Lindre 1548 sl]	[Lindarenn 1550 1592] Linderim 1567 1683 -rem 1568 1767 Lindrem 1584 1719 Lindarum 1590 Lindrum 1601 **1877** Linderum 1613 1622 Lindarem 1630 1631 Lindräm 1680 -rim 1697 1698
–1 **Lilla (Lindrum)** *lèla-lindrum* 1/2 sk	. . . .	Lilleg. 1698 1877 Lilla 1723 1825 1908
–2 **Stora (Lindrum)** *stòra-lindrum* 1/2 sk	. . . .	Storg. 1698 Storeg. 1699 1877 Stora 1908
1 **Lånmared** 1/2 sk *lå̀marə*	Lamarid 1546 tl [Lamamarid 1547 tl] Låmmerith 1548 sl	Lom(m)arÿtt 1550 -rid (Lå-) 1573 1582 -ridth 1577 Lommarid 1572 1593 -rÿdt 1576 Låmmarÿdh 1575 -redt 1604 1631 Låmmared 1608 1805 **1908** Lommared 1756 1877 Låmmare 1655 Låmbared 1568 Lamarid 1580 1597 -rÿdh 1584 1586 -redt 1590 Lammerÿdh 1601 Lammared 1688 1719
1 **Mörkö** 1/2 fr *mòrkø* *mø̀rkɔ*	Morcke 1546 tl [Mörö 1547 tl] Mörköö 1548 sl	Mörke 1550 1582 Mörkö 1568 1877 Morckö 1573 -öd 1574 1675 Möreckio 1576 Mörkiö 1584 1682 Mörkio 1590 Morkio 1592
Ryd *ry*	Rydh 1546 tl Ryd 1547 tl Rÿ 1548 sl	Rÿdt 1550 1590 Rÿd 1568 1761 Rid 1574 1582 Rÿet 1616 1702 Rudh 1686 1692 Ryd 1767 **1877**
–1 3/8 fr	. . . .	. . . .
–2 en tomt kr		

Kuvarp ä. jbr kyrkotomt (-nyb.), tidigt upptaget ss. 1/2 mtl. — F. led. är väl det i runinskrifter förekommande fsv. mansn. *Kufi*. Om *-arp* för *-torp* se inl.
Lid ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Gården ligger på en höjdsluttning.
Lindrum. 1550 (sl 1548) upptages en gård (nr 2), 1567 (sl 1557) tillkom den andra. — F. led. är ordet *lind*; om s. led. se *Knogrum*. Gårdarna ligga vid en höjd.
Nr 1 **Lilla (Lindrum)** första g. jb 1567 (sl 1557), kyrkoh. 1/2 mtl.
Nr 2 **Stora (Lindrum)** ä. jbr frälseh. 1 mtl, även upptaget ss. klosterh.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar: a) fastst. b) ej fastst. c) verk o. dyl.
-rum 1700 lh Knogrum 1718 kb 1796 lh 1875 lfb Knogerum 1782 lh gstk bek		
Kuarp 1557 sl 1631 tl 1663 kb Kuffuörp 1561 tl Kufarp 1892 kb bek	. . . .	a) nr 1, 2 Lindås nr 1 Ljunghem b) Granhagen t. Ölsremma skolhusplan
. . . .	. . . .	a) nr 3 Bohestramosse (se Lindrum nr 1)
Linderim 1561 tl -rum 1567 tl 1782 lh gstk glkII Linndarim 1586 tl Lindrem 1748 kb -rim 1623 tl Linnerem 1631 tl		
Lilla 1637 tl 1892 kb		
	. . . .	a) nr 3 Bohestramosse (se Lid) nr 1 Lindstorp (se nr 2) b) Lindåsen *linəsən* t.
Stora 1645 tl 1779 lh		
	. . . .	a) nr 1 Lindstorp (se nr 1)
Lamared 1623 tl Lammared 1617 tl 1663 kb -re 1656 ggk Låmaridh 1582 tl Lomared 1856 lh Lommaridt 1561 tl Låmmared 1590 tl -re (Lo-) 1631 tl 1748 kb		
Morckö 1557 sl Mörke 1623 tl Mörckie 1602 tl	. . . .	a) nr 16—19 Komossen
Rÿ 1637 tl 1792 lh Ryy 1663 kb Rud 1711 lh Rÿr 1843 lh		
. . . .	. . . .	a) nr 1, 2 Bohestramosse

Låmmared ä. jbr skatteh. 1 mtl. — F. led. är väl gammal gen. av det från Norge, Danmark och Island kända fornnord. mansn. *Lambe*. Rörande utvecklingen av *a* till *å* jfr vgt.dial. *kåmm* av *kamb*. Om *-red* för *-ryd* 'röjning' se inl.
Mörkö ä. jbr frälseh. 1 mtl. — Namnet är väl sammansatt av *mörk* och *ö* (om vars bet. se *Kättesö* i Ljungsarps sn). Gården ligger mellan en sjö och en mosse.
Ryd. 1550 upptas en gård, vartill kommit en tomt. — Om namnet, som bet. 'röjning', se inl.
Nr 1 ä. jbr frälseh. 1 mtl, tidigt upptaget ss. $^1/_2$ mtl.
Nr 2 en tomt, urspr. kronotomt. Erhöll jb 1877 nr 2.

Nuvarande namn och mantal	Namnformer före 1550	Namnformer efter 1550
1 **Ulvhestra** 1/1 fr *ùlvhästra*	. . . .	Ulfhester 1567 1703 -he(e)stra 1670 1686 Ulfhestra 1568 **1877** Ulfshester 1576 1825 [Elfzhestra 1597 1602] Ulfshestra 1610 1715 Hestra 1613
1 **Vägabo** 1/2 sk *cæ̀gabo*	Vegabo 1546 tl Vegaboda 1547 tl [Weckeboda 1548 sl]	Wägabo 1550 **1877** -bodh 1632 1645 Vegabo 1572 1622 -boda 1631 Wegiab 1590 1592 Wäggebo 1597 1700 Wagebo 1602 1605 Wegebo 1601 1613 Wegeabo 1630 Wäggaboo 1689
1 **Åremma** 1/2 fr *å̀rema*	Arem 1200t. VII jb Årema 1547 tl [Harem 1548 sl]	[Årenn 1550] Årim(m) 1567 1578 Årema 1568 1613 Arima 1577 Arema 1580 1688 Aremma 1607 **1877**
1 **Ölsremma Stommen** 5/8 kr *ùsuræ* *ú'suræ* Ölsram *stó'mən*	(par.) Ylwisrym 1351 dipl Ylwesrema s. 1413 dipl Ylisrem 1540 Skjb [Elefzrem 1546 tl] Ÿlÿffrem 1547 tl Ellesrem 1548 sl Ölwesrem 1549 jb Stomnen 1540 Skjb Stomnenn 1548 sl	Ölisrem 1550 1578 Ÿlis- 1552 1571 Öllis- 1554 Ölesrema 1583 1592 -rem 1580 1582 Ÿlisrema 1568 1574 -remma 1575 Ylisrema 1576 [Jlesrema 1577 1578] Ölsrum 1577 -rema 1590 Ollesrema 1592 Ölssrema 15[illegible] Ölsrem 1585 1767 Olsrem 1587 Ölsrema 1584 1685 Ölsremma 1601 **1877** Öllzrema 1607 1680 -remma 1640 1688 Stomnon 1550 Stompnin 1568 Ö. Stom 1716 1877 Stommen 1737 **1908**

Ulvhestra första g. jb 1567, frälseh. 1/2 mtl, senare 1 mtl. — F. led. är djurnamnet *ulv*. Om s. led. *-hestra* se *Hestra* i Finnekumla sn.

Vägabo ä. jbr kronoh. 1 mtl (sl 1548 skatteh.). — F. led. torde möjligen innehålla ordet *väg*. Om s. led. *-bo* av *-boda* se inl.

Åremma ä. jbr frälseh. 1 mtl. — F. led. är ordet *å*; s. led. böjningsform av *rem* i bet. 'ås'; jfr *Knogrum*. Gården ligger på en höjdsträckning vid Lillån.

Övriga namnformer	I orten brukliga binamn	Avsöndringar a) fastst. b) ej fastst. c) [illegible]
. . . .	Mellanrydet *mèləryt* 1/32	b) Mellanrydet *mèləryt* 1.
Vegaboa 1586 1612 tl Wägeboa 1602 tl -boo 1637 tl	. . . .	a) nr 8, 9 Bohestramosse nr 1, 2 Fiskerydsmossen nr 22—24 Komosse
Åhrem 1663 kb Årim 1557 sl 1561 tl [Aremma 1602 tl] Åhrhem 1663 kb Åhrum 1700 lh	. . . .	b) Kvarnlyckan *kvànløka* t.
Ölesremma S. 1557 sl Ölisrim 1561 tl -rem m. 1600t. kb -rema 1564 1623 tl Öllisrem 1645 tl -rwm 1586 tl Öllesrema 1573 1582 tl Öllremma 1637 tl Öllserem 1654 kb Öhrshem(a) 1663 kb Örshem 1748 kb Örszhemb 1749 kb Stommen gstk lsk	. . . .	b) Berget *bärjət* t. Örshem *øshém* t.

Ölsremma Stommen ä. jbr kyrkoh. (präste) 1 mtl. Komministersboställe. Kallas äldst växlande *Stommen* och *Ölsrem*, fr. o. m. 1600-talet vanligen med båda namnen *Ölsremme Stommen*. — F. led. i *Ölsremma* är urspr. gen. av det fsv. mansn. *Ölvir*. Om s. led. se föreg. och *Knogrum*. Gården ligger vid höjder.

B. Naturnamn.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Dalstorps sn		
SJÖAR		
Dalstorps sjö *dålstorp ʃø*	Dalsarpsiön 1600t. ggk Dalsarpe Siön 1654 ggk Dalsarpa Siö 1656 ggk Dalsarpa Sjön 1780 lh Dalsarps Siö 1753 lh Dalstorps sjö 1709 lh bglkI Sve Dalstorps Sjön 1774 lh glkI Dalstorpssjön bglk ek Sm Sve Dalstorpsjön bglkII Dalstorps sjön glkII Dalstorp sj. gstk	Vid *Dalstorps* kyrka och prästgård (jfr gårdsnamnet).
Surströms sjö *sùströms ʃø*	Örsiön 1654 ggk Örsiö 1654 1656 ggk Lilla Öxsiön 1773 lh Lilla Öx Siön 1753 lh Lilla Oxsjon 1842 lh Lille Oxsjon 1858 lh L. Oxsjön ek	Även i Grönahögs sn. Namnet efter torpet *Surströmmen* (till Borrarp). Om det äldre namnet se *Odla sjo* i Grönahögs sn.
VATTENDRAG		
Jälman *jæ̀lmaan* *jæ̀lmaan* Jälmaån *jæ̀lman* Jälmån	Grönahöögs åå 1736 lh Dalstorps Ån glkI Dalstorpsån bglkI bglkII Sve Hjelmaån Sm Hjelman Pn Hjälmaån Sve Nittorpsån Djk Öfre Lillån Sm	Kommer från Redvägs hd. Rinner inom Kind genom socknarna *Gronahog, Dalstorp, Nittorp* och Tranemo. Den förenar sig vid Tranemo med Månstadsån, då båda tillsammans med Musån bilda Asman, som faller ut i Ätran. Namnet är föga känt. — Liksom sjönamnet *Jälmaren* är väl namnet att härleda från dial.ordet *jalm* 'buller, skrik', isl. *ialmr* 'buller', *ialma* 'bullra' (se Hellquist, Sjön. s. 279 f.).
Knestorpsbäcken	Knestorpsbäcken bglk	Vid byn *Knestorp*.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Dannike sn		
SJÖAR		
Asunden *ạ̀sən* *åsən* *ạ̀osən* *ạ̀əsnə* *ạ́sən* Delar: **Övre Asunden** *òvrə ạ̀osən* **Yttre Asunden** *ỳtrə ạ̀sən* *ỳtrə ạ̀osən* Delar: **Vällabrosjön** *vàlavroʃøn* **Ömmesalasjön** *òməsalaʃøn* Binamn **Storasjö** *stòraʃø*	Asundi b. 1300t. vglıv Asiwnde sl. 1400t. vglıv Aswnlhen 1520t. rkr Åsunden 1542 reg 1540t. OlP 1803 lh Hln Td Fll Hhr Ljn Ad glex Ss Hjr Nm Sw Asson 1554 gk Åsen 1574 hh Asungen Lacus Brk Bl 1642 1656 ggk 1648 lh Assungen Lacus 1642 1654 ggk Asvngen Lacus 1648 lh Assungen 1648 lh Ms Assunnen 1648 lh Asunnen Lacus 1648 lh Asungen 1648 lh 1654 sl. 1600t. ggk 1683 1741 lh Ms Djb Asunden 1692 ggk 1705 1766 lh 1781 lkk Td Djk Ljm Hjr Rg Sm tfr bglkı gstk ek glkıı Sve Asunder Lacus 1710 lh Asvnden Hln Asund 1736 lh Tdı Lg Åsungen L. Ll Öfre Siön Asunden 1762 Öfre Asunden bglkı bglkıı Inre Asunden Sve Yttre Siön Asunden 1762 lh Yttre Asunden Hr Sm glkı bglkı bglkıı gstk Sve Yttre Asunden (Välabrosjön) Sve Välabrosjön ek Sve Torpa Siöö 1683 lh Torpasjön ek Sve Torpa-el. Hofsnäsviken Sm	Även i Finnekumla, Länghems, Marbäcks, S. Säms och Tvärreds socknar samt i Redvägs hd. Sjön består av två huvuddelar, *Övre A.* (någon enstaka gång benämnd *Inre A.*) och *Yttre A.*, förenade genom Fästeredssund (se Finnekumla sn). Yttre A. sönderfaller i sin tur i två delar, *Vällabrosjön* (med vilket namn stundom förstås hela Yttre A), som har sitt namn efter gården *Vällabro*, och *Ömmesalasjön* med namn efter gården *Ommesala* (båda i Länghems sn). Den sistnämnda delens binamn *Storasjö* är givet i motsats till *Lillasjö* i Länghems sn. — S. led. är urspr. obestämd, senare bestämd form av det fnord. ordet *und* 'sjö, vatten' (varom se inl.). F. led. är säkerligen det i no. dial. bevarade fnord. ordet *as* 'jäsning, oro, tumult, oväder, storm', en nära släkting till *jäsa*, no. och sv. dial. *äsa* 'jäsa', no. dial. *asa* 'jäsa, svälla, svalla, brusa upp, rasa, tumla', isl. *ósa* 'sätta i svallning'. Den sedan 1500-talets mitt vid sidan av *As-* förekommande skrivningen *Ås-* torde, ss. dial.uttalet visar, endast bero på missuppfattning.
Glien *gliən*	Glyeen Lacus 1648 lh Glÿhe Lacus 1648 lh Glien ek glk	Även i Länghems sn. Egentligen en utvidgning av ån Ätran. — Namnet betyder troligen 'den glänsande', jfr vgt. dial:s *gli* (isl. *glia*) 'glänsa', eller är möjligen, ss. Sahlgren föreslår, förkortat av ett *Glisjön*, där f. led. vore *gli* 'fiskyngel'.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Jällsjön *jälfjön*	Gallsjön ek	Även i Hillareds sn. — F. led. är väl, som Sahlgren föreslagit, urspr. dial.ordet *hjall(e)* 'torkställning för nät el. löv, skjutställning för björn e. d.'
Kamsjön *kamfjön*	Kamsiö 1648 lh Kamnesiöö 1648 lh Kamsjön ek Kammsjön glk	Namnets härledning är oviss. Det kan ej höra till *kam*, som i Kind heter *kåmm*.
Rammsjön *rämfjön*	Ram-siön 1713 lh Ramsjön bglkr ek Sve Rammsjön gstk Rammsjön Sm	F. led. är antingen det fsv. *ramn*, yngre *ram* 'korp' eller äldre vgt. dial. *ramm* 'kärrmark'.
Älgsjön	Elgsjön glk	Även i Ås hd.
VATTENDRAG		
Ätran *åtra* (*åtran*) Ättran Binamn **Storån** *storån*	Ethra 1177 1283 dipl äin Eidre sl. 1200t. ksg aqva Ether b. 1300t. ndipl aque Ether 1308 Svt aque Ethre 1309 Svt (ex ista parte) Ethræ 1315 dipl Äthran el. Falkenbergs å 1781 lkk Ätran el. Falkenbergsån 1845 lh Äthran 1782 Fw Ätran Lg Td Djb Ad Ss glex Ljn Hjr Rg Sm Sw tfr bglkr glkr gstk ek glkn bglkn Sve Ätraå(e)n Td 1839 1849 lh glex Ss Ätraån Ljn Ettraån Td Laffwa å(en) 1612 1641 lh La(ff)va fluvius 1644 1645 lh Laga-Åh 1700 lh Laga Ååh 1740 lh Laga å(n) 1745 1790 lh Lagan 1699 1807 lh Gulleryz fluvius 1642 lh Swänliunga åhn 1699 lh Forssan 1703 1719 lh Fårssan 1715 lh Fossan 1719 lh	Ån rinner upp i Redvägs hd och faller i Vists sn ut i sjön Asunden. Den flyter därefter inom Kinds hd genom eller på gränsen till följande socknar: Dannike, Länghem, Hillared, Sexdrega, Ullasjö, *Svenljunga*, Revesjö, Orsås, Ö. Frölunda och Mårdaklev, varefter den fortsätter genom Halland. — Åns urspr. namn inom Kinds hd är *Forsan* 'forsån'. I dagligt tal säges ofta endast *ån* (*åa*). Kallas i Ö. Frölunda vanligen *Storån* i motsättning till bifloden *Lillån* (se ovan). Den punkt där åarna sammanflyta kallas *Åmotet* (*åmot*). Å äldre kartor upptages för ån i dess övre lopp namnet *Lara*, *Laga* (jfr ån *Lagan* i Halland och Småland), och den kallades enligt Lg ännu i början av 1800-talet av allmogen *Laga* (nu är intet härom känt i orten). *Laga(n)*, en bildning till fsv. *lagh* 'vätska' (ännu i *sockerlag*), har således varit åns namn inom Redvägs hd, under det att namnet *Ätran* från början tycks ha varit alldeles främmande för Vgtl. och utgjort åns halländska namn. — *Ätran* är urspr. en sammansättning av *etter* (fsv. *eter*, sällan *ater*) och *a* (fsv. *a*), således samma ord som det fno. *Eitrá* och fhty. *Eiteraha*, dvs. 'å med "etterkallt" (så heter det i Vgtl., eljest "ettrande kallt") vatten'. Förhållandet mellan vokalerna *a* och *e* i *Ätran* och *etter* beror på samma dubbla utveckling av den urspr. diftongen *ei* som även visar sig i uttalen av t. ex. *hell* : *hel*, *helg* : *helig*, *flest* : *flera*, *mest* : *mera*. Att det slutande, urspr. långa

Nuvarande namn	Fältetat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
		a icke blivit *å* beror på dess förkortning ss. senare trycksvag sammansättningsled. Härav följde, att ordet sedan uppfattades som ett osammansatt av typen *gata*. Det i riksspråk vanliga uttalet med långt *å* beror väl på stavningen med *l* istf. *ll*.
ÖAR OCH HOLMAR		
Osön	Ossön 1648 lh Ohsöhn 1715 lh Osön ek	Ligger strax utanför den plats, där Ätran flyter ur Y. Asunden. — F. led. är det fsv., i Vgtl. ännu kvarlevande ordet *os* 'åmynning'.
HÖJDER		
Lergereds ås *ǻsən* Åsen	Lerjereds ås Pn Lerjeås ek Lärjeåsen Sve	Vid byn *Lergered*.
TERRÄNGER		
Gälaveden *jǻlavedən*	Giälaruidär b. 1300t. vglıv Giälauidher b. 1300t. sl. 1400t. vglıv Giälwen 1644 lh Giälewen 1644 lh Giälaue(e)n 1648 lh Giälawen 1645 1725 lh Gielewen 1600t. ggk Gielawägen 1654 ggk Giellauägen 1654 ggk Giällewägen 1656 ggk Giälheween 1683 lh Giäleveden 1700t. ggk Giä(h)laweden 1709 1733 lh Giählawen 1713 lh Jählaweden 1719 lh Giälawehn 1727 lh Hiälaveden 1762 lh Gälaweden 1811 1853 lh Gälaveden 1816 lh Lg Td glkı bglkı Gelaveden Ljm Bokeskogen Giälaweden 1728 lh Bookeskog m. 1600t. ggk	F. d. kronoallmänning. Även i Hillareds, Ljushults och Tvärreds socknar samt i Ås hd. Jfr *Bokeskogen* i Tvärreds sn. — F. led. är fsv. gen. sg. av ordet *gil* i bet. 'trång klyfta'. S. led. är best. form av *ved* i den gamla bet. 'skog' (jfr *Hilaveden*, *Tiveden* o. d.).
Kulemader *kṳ̀lə mạ̀dər*	Kule mader 1648 lh Kulle mader 1648 lh Kulingz mader 1648 lh Kulemar 1683 lh Kulamad bglkı	Öster om gården Fähagen. — F. led. är oklar, s. led. pl. av *mad* 'sank äng'.

Finnekumla sn

SJÖAR, SUND		
Asunden	. . . .	Se Dannike sn.
Sämsjön *sǽmʃøn*	Säm Siöö 1648 lh Sem Siön 1654 ggk	Även i Månstads och S. Säms socknar. Namnet efter byn *Säm*.

Nuvarande namn	Källeltat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o d
	Sembs Siö 1656 ggk Säms siöö 1600t. ggk Sembsjö Lacus 1710 lh Sembsjö 1711 ggk Sämm Siön 1713 1717 lh Sämb-Siön 1729 lh Säm-Siön 1777 lh Sämm siön 1779 lh Sem-siön 1821 lh Sem sjön 1827 lh Sämb Sjö Hhr Sämsjö Hln Säm-sjön Td 1861 lh Nm Hr Sm Dj ek bglkII Sve Semb sjön glkI Semb-sjön bglkI Hr Säm sjön gstk glkII	
Fästeredssund	Fästeredz sund 1648 lh Fästeredssund Sm Pn Sve	Även i Tvärreds sn. Mellan Yttre och Övre Asunden, vid *Fästered*.
VATTENDRAG		
Månstadsån *mà'nstasaa* *mà'nstasan* *mà'nstaan* Månstadån *mà'nsta á* Månstad å	Månstads Ån glkI Månstadsån bglkI Sm Sve Månstadsån el. Lill-Ätran Sm Lill-Ätran Sm Sämsån Hr Dj	Rinner genom el. på gränsen till Finnekumla, *Månstads*, S. Asarps och Tranemo socknar. Bildar i Tranemo tillsammans med Musån och Jälman Asman. Jfr *Sämån* i Gällstads och S. Säms socknar.
ÖAR, HOLMAR		
Lindö *lino*	Lindö 1648 lh 1762 lh Lindöhn 1713 lh Lindön bek ek	I Yttre Asunden.
Ramnö *ràmno*	Ramö 1717 lh Ramnön ek	I Asunden. F. led. är det fsv. *ramn* 'korp'.
Skakholmen *skà'kholmən*	Skakholmen 1713 lh ek lfb [Stockholmen gstk]	I Yttre Asunden. F. led. kan vara ett mot lty. ortnamnet *Schaken*, fhty. *scacho* '(berg)utsprång, udde' (vartill hör isl. *skekell* 'landtunga') svarande fnord. ord. Holmen ligger utanför en påfallande långsmal landtunga.
Trollö *tròlo*	Trålödh 1648 lh Trollöön 1683 lh Trallöhn 1713 lh Trållö 1762 lh Trollön bek ek bglkI Trollö glkI	I Yttre Asunden.
Ängsö *æ̀ŋsø*	Ängzödh 1648 lh Ängöö 1736 lh Ängsö 1762 lh gstk glkI Ängsön bek ek	I Yttre Asunden.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaring m. m.
HÖJDER		
Ulvakullen *ùlvakulən*	. . . .	Norr om vägen mellan Finnekumla och Sjötorp.
Grönahögs sn		
SJÖAR		
Björnsjön	Biÿr Siö 1642 ggk Biörsiön 1654 ggk Biörsiöö 1656 ggk Björsjö Hln Björnsjön gstk ek bglkII Sm Sve	Namnet är icke allmänt känt. F. led. är väl ordet *björn*.
Mörkö sjö *mörkə jö* Binamn Ramna sjö *ràmnə jö*	Trehörnasjön gstk bglkII Sve Trehörningen ek Sm	Även i Ölsremma sn. Ligger i närheten av gårdarna *Mörkö* i Ölsremma sn och *Ramno* i Grönahögs sn. Namnet *Trehörnasjön* (*Trehörningen*) är givet efter sjöns form.
Odla sjö *òla-jö* *òlajön* *òlajön* Odlasjön	Örsiön 1654 ggk Örsiö 1654 ggk Öxsiö 1656 ggk Stora Öxsiön 1733 lh Stora Oxsjön 1842 lh bglkI Store Öxsjön 1858 lh St. Oxsjön glkI ek	Även i Gällstads sn. Ligger i närheten av gården *Odla*. Namnet *Oxsjön* (jfr *Surströms sjö* i Dalstorps sn) torde bero på missuppfattning av äldre *Orsjön* (varom se *Orsjöarna* i Tvärreds sn).
Surströms sjö	. . . .	Se Dalstorps sn.
VATTENDRAG		
Jälman	. . . .	Se Dalstorps sn.
TERRÄNGER		
Bohestramossen	Bohestra mossen ek Bohestramossen bek Sve	Även i Ölsremma sn. Vid gården *Bohestra*. Räknas till Komosse.
Komosse *komosə*	Koo måse 1642 ggk Komåsen 1642 ggk Td Fll Komåse 1654 ggk 1781 lkk Ms Koomåse 1656 ggk Ko Mosse Hhr Ko Måsen Hln Komosse 1852 lh glex Ljm Hjr gstk bglkII ek bek Sm Sve Komossen Dj bglkII ek tfr Ko mosse Sve	Stor högländ mosse, till största delen inom Jönköpings län samt i Redvägs hd. Även i Ölsremma sn.
Gällstads sn		
SJÖAR, GÖLAR		
Bystadssjön *bÿstajön* *bÿsta jö* Bystads sjö	Hellie Siön 1654 ggk sl. 1600t. ggk Hällie Siön 1656 ggk Hällge Siö 1600t. ggk 1722 lh	Även i S. Säms sn. Namnet efter byn *Bystad*. I det forna namnet *Helgesjö* (*Helgesjön*) är f. led. best. form av ordet *helig*. Om heliga sjöar se Hellquist, Sjön. s. 251.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
	Helgesiö 1711 ggk Helgsiön 1779 lh Bystad Siön 1771 lh Bystasjö 1808 Hln Bystad sjön gstk Bystadsjön bglkII Bystads Sjön glkI Bystadssjön bglkI ek Sm Sve Bystads sjö bglkI Bystad sj. glkII	
Odla sjö	. . . .	Se Grönahögs sn.
Påbosjön	Påbo Siön 1774 lh Påbosjön glkI bglkI ek	Namnet, efter byn *Påbo*, användes ej allmänt.
Rånnavägs sjö *rå'ŋavæg ʃø*	Rånnewägz Siö 1700 lh Rånnavägs Sjö 1717 1798 lh Rånnawägs Siön 1743 lh Rånnavägs Sjön glkI Rånnavägssjön bglkI gstk ek Sm Sve Rånnavägs sj. gstk glkII Rånnavägs sjö Sve	Namnet efter byn *Rånnaväg*.
Toppåssjön *tɔ'pasaʃøn*	Toppåsasjön glkI bglkI Toppsjön ek	Vid soldattorpet *Toppås* (till byn Närarp).
Tåstarpssjön *tɔ'starpaʃøn* Tåstarpasjön *tɔ'starp ʃø* Tåstarps sjö	Tåstarpsjön glk Barnasj. ek	Även i S. Säms sn. Namnet efter gården *Tåstarp* i nämnda sn.
Knapadammen *knɑ̊'padamən* *knɑ̊'padamən* Knåpadammen	. . . .	I skogen nedanför folkskolan. — F. led. är oklar.
VATTENDRAG		
Bystads å *bysta ɑ*	. . . .	Även i Hulareds sn. Namnet efter byn *Bystad*. Rinner genom Rånnavägs, Bystads och Gryttereds sjöar samt fortsättes av Åsarpsån (se S. Åsarps sn).
Hallabrobäcken *halabrobækən*	. . . .	Liten bäck vid Frölunda by. — I namnet ingår ordet *hall* 'häll'.
Sämån *sæ'man* Binamn **Frölunda å** *frø'ɔna ɑ*	Sämsån Sm Frölundaån bglkI	Rinner till S. Säms sn förbi byn *Säm* och faller ut i Sämsjön, varefter den fortsättes av *Månstadsån* (se Finnekumla sn). Kallas i Gällstads sn *Frölunda å* efter byn *Frölunda*. Antagligen är det på denna å som det enligt uppgift i äldre tid förekommande namnet *Sävabäck* (*sævabæk*) syftar. F. led i detta namn är fsv. gen. av *sær* 'sjö'.

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaring, m. m.
ÖAR		
Bergö *bærjo*	Hällg Öhn 1722 lh Hällgöhn 1722 lh Helgö 1779 lh Bergön ek	I Bystadssjön. — Om det äldre namnet *Helgo* (*Haljon*) jfr nämnda sjö.
Getön	Getön ek	I Bystadssjön.
HÖJDER		
Allmänningaliden *àlmng. lịa*	. . . .	"Lid" å gamla vägen på gränsen till S. Säms sn.
Klevaberget *klèva'ærjət*	. . . .	Ovanför byn Rånnaväg. — F. led innehåller dial.ordet *klev* 'ställe där man kan kliva upp för ett berg'.
Silverberget *sòlvər'ærjət*	. . . .	Vid Rånnavägs sjö, å Björkholmens ägor. — Man tror, att i berget finns "ädel sten".
Tröttelid *trøtəl.*	. . . .	"Lid" å gamla vägen vid folkskolan.
TERRÄNGER		
Brudaltad *brual 'n*	. . . .	Hage till Gällstad Prästeg., med fornminnen. — Till namnet anknyter sig en sägen om ett brudfölje, som har blivit förvandlat i sten.
Frölunda hed *fruən. hȧę*	. . . .	Vid byn *Frölunda*.

Hillareds sn

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaring, m. m.
SJÖAR		
Agnsjön *àŋʃøn* *àŋʃø* Agnsj	Ang Lacus 1648 lh Agnsjö 1696 lh Agn Siön 1733 ggk Angsiö 1762 lh Ang Sjö 1797 lh Ang sj. gstk Angsjön ek Agn Sjön glkt Agnsjön bglkt [Ängsjön glkII]	Även i Länghems sn. — F. led är väl *agn* 'bete för fisk'.
Björnsjön *bjòʃø.* *bjòʃø* Björn sjö *bjøʃø. ö* Björn jö sjö	Biör Siön 1733 ggk 1762 lh Biör-Siön 1767 lh Biörsiö 1773 lh Björ Sjön glk Björ sj. gstk Björsjön bglk ek Sm	Även i Sexdrega och Länghems socknar
Brännegärdessjö *brǽŋ. sʃø*	Torsredz-Siön 1714 lh Torsjön glk bglk	Vid gården *Brännegärde*. Har äv. tidigare kallats efter gården *Torsered*.
Djupasjön *jùpaʃ. t* *jỳ pa,ʃ* Djupasjö	Diupa Siö 1762 1767 lh Diupasiö 1788 lh Djupa sj. gstk Djupasjön glk bglk ek	Även i Länghems sn.

Nuvarande namn	Källtext	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Gransjön, Lilla *lèlə grå̀nʃøn*	Gransiö 1764 lh ? S:a Gransjön bglk S. Gransjön ek	
Gransjön, Stora *stòrə grå̀nʃøn*	Gransiö 1764 lh Gran sj. gstk ? N:a Gransjön bglk N. Gransjön ek	
Högaråsasjön *hø̀garåsaʃøn*	Högaråsasiön 1764 lh Högaråsasjön glk bglk ek	Vid *Högaråsaberget* (se nedan).
Hösjön *hø̀ʃøn*	Höösiö 1700 1762 lh Höö Siön 1723 lh Hösjön 1740 lh glk bglk ek Hö sjön gstk	
Iglasjön *ìglaʃøn*	Iglasjön ek	Jfr *Iglasjön* i Länghems sn.
Jällsjön	. . . .	Se Dannike sn.
Kroksjön *kròkʃøn*	Kroksjön glk ek	Även i Ås hd. — Namnet efter sjöns form.
Kroksjön *kròkʃøn*	Kroksiö 1764 lh Kroksjön glk bglk Krok sj. gstk Kroksj. ek	Namnet efter sjöns form.
Kvarnsjön *kwàʃøn*	Qvarnsiö 1764 lh Qvarnsjön glk bglk Qvarnsj. ek	
Kvistdroppasjöarna *kwèsdropaʃøga*	. . . .	Om anledningen till namnet se en gissning hos Hellquist, Sjön. s. 316.
1) Kvistdroppen, Lilla	Lille Qwistdroppen 1762 1788 lh L. Qvistdroppen glk bglk gstk ek	
2) Kvistdroppen, Stora *stòrə kwèsdropən*	Store Qwistdroppen 1762 1788 lh St. Qvistdroppen glk bglk gstk ek	Även i Länghems sn.
Långasjön *lå̀ŋaʃøn* *lå̀ŋaʃø* Långasjö	Långa Siöö 1648 lh Långa Lacus 1648 lh Långa Siö 1762 lh Långa Sjö 1797 lh Långa sj. gstk Långasjön bglk ek Lång Sjön glk Långsjön bglk	Till största delen i Länghems sn. Sjön har långsträckt form.
Pinkesjöarna *pìŋkəʃøga*	Pinkesjöarna ek	
1) Pinkesjön, Lilla *lèlə pìŋkəʃøn*		
2) Pinkesjön, Stora *stòrə pìŋkəʃøn*	St. Pinkesjön glk	
Rudesjön *rò̤ʃøn*	Rådhu Siöö (Lacus) 1648 lh Rudo Siön 1714 lh Rudsjön glk	Vid gården *Rude* (Råde).

Nuvarande namn	Källettat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Svartsjön *y. svaʃon*	Svartsj. ek	
Såken *såkən*	Såken 1648 lh 1651 ggk 1714 1762 lh glkI bglkI gstk ek Hln Hhr Sm glkII Svo Såken Lacus 1654 1656 ggk St. Såken glkI Galten 1689 sl. 1600t. ggk Galttn 1692 ggk	Även i Ljushults och Sexdrega socknar. — Namnets härledning är obekant, enär Hellquists (Sjön. s. 600) tolkning omöjlig göres av dial.uttalet, som har slutet, icke ss. för H. uppgivits, öppet *å*-ljud.
Sävsjön *sævʃon*	Säfsjön ek	Jfr *Sävsjö* i Länghems sn.
Täxlesjön *tækslʃon*	Texlo Siöö 1762 lh Texlo sj. gstk Texlo Sjön glkI Texlesjön bglkI ek bglkII	F. led. är det fnord. *thäxla* (isl. *þexla*) 'holkyxa'. Anledningen till namngivningen är oklar, möjligen sjöns form.
Torsereds Ladusjö *tosə-låʃo*	Laho Lacus 1648 lh Lade-Siön 1714 lh Lade-sjön glk bglk	Vid gården *Torsered.*
Veka Öjasjö *veka-øaʃo*	Öya Siö 1762 lh Öja sj. gstk glkII Öja Sjön glkI Öjasjön glex bglkI ek	Även i Länghems sn. Ligger vid byn *Veka.* Jfr *Öjasjön* nedan.
Öjasjön *ŷaʃon*	Öya Siö 1762 lh Öya Sjö 1797 lh Ya sjön gstk Yasjön glk bglk St. Öjasjön ek	F. led. är fsv. gen. pl. av *ö* i bet. 'upphöjning över sankmark'. Någon ö finnes nämligen icke i sjön.
VATTENDRAG		
Kyrkebäcken *ṡörkəbækən*	? Hillaredsån Pn	Flyter förbi Hillareds kyrka.
Lillån *lèlaa*	Gälaredsån bglk Sm Svo	Binamnet efter gården *Gälared*
Binamn **Gälaredsån** *jålasaa*		
Mölnaredsbäck *mø̀nəsbak*	Wekabäcken bglk	Flyter förbi gården *Mölnared* o. byn *Veka.*
Torseredsbäcken	Torseredsbäcken bglk	Flyter förbi gården *Torsered.*
Ätran	. . . .	Se Dannike sn.
ÖAR		
Björkön *b(j)ørkøa*	Björkön glk ek Björkö gstk	I Såken.
Gräsön *gräsøa*	Gräsöhn 1714 lh	I Såken.
Lillön *lèløa*	Lill-Öhn 1714 lh	I Såken.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Ramnön *ràmnøa*	Ramöhn 1714 lh Ramön glk Ramö gstk Ramnön ek	I Såken. — Om f. led. se *Ramnö* i Finnekumla sn.
Soön *sǫ́øa*	. . . .	I Såken.
SUND, VIKAR		
Nyckelos *nøkəlǫ́s*	. . . .	Från Såken till Mellsjön (förr Mellsåken) i Toarps sn, Ås hd. — S. led. är ordet *os* 'åmynning'.
HÖJDER		
Högaråsaberget *hògaręsabærjət*	. . . .	F. led. är troligen urspr. *Högreåsen*, dvs. 'den högre åsen'.
Rammelaberg *ràmәlabærj*	. . . .	Å gården Gälareds ägor. — Namnet kan möjligen vara urspr. *Ramundaberg* av fsv. mansn. *Ramund*; jfr *Ramnaberg* i Roasjö sn och *Ramneklev* (även skrivet *Ramle-*) i Västra Tunhem, Väne hd.
— — — —		
Hätteberg	Hätteberg 1654 ggk Hattre Berg 1763 lh	Berg vid gränsen till Länghems och Dannike socknar. — F. led. innehåller ordet *hätta* i dess användning för att beteckna ett bergs 'topp' (ss. i no. *Snöhättan*; jfr *hatt* i samma bet. i *Kungshatt* m. m.).
Hättenäsa hall	Hättenäsa Hall 1714 lh Hättenäsehall 1763 lh	Berg å en udde i Såken. Jfr föreg.
TERRÄNGER		
Gälaveden	. . . .	Se Dannike sn.
Högaråsamossen *hògaręsamosən*	. . . .	Vid *Högaråsasjön*.
Kringlemossen *krìŋləmǫsən*	. . . .	Mellan de båda föregående. — Om namnet jfr gården *Kringeslatt* i Marbäcks sn.

Hulareds sn

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
SJÖAR		
Grytteredssjön *grỳtərəʃøn* *grỳtəsʃøn* *grỳtəʂ ʃǿ* *grøtərə-ʃǿ* Gryttereds sjö	Grötesiön 1654 ggk Grötto Siö 1656 ggk Gryttereds Sjö 1717 lh Gryttereds Sjö 1756 1779 lh Grötereds Sjö 1785 lh Grötto sjö 1825 lh Grytereds sjö glex Gryttereds sjön 1862 lh Gryteredssjön Hr Gryttery d sjön gstk Gryttereds sjö bglkI Sve Gryttery d sj. glkII Gryttery dsjön bglkII Gryttery dssjön Sm Grytteredssjön ek Sve	Även i Nittorps och S. Åsarps socknar. — Vid byn *Gryttered*.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
VATTENDRAG		
Bystads å	. . . .	Se Gällstads sn.
HÖJDER		
Grytteredś berg *grỳtəṣ bærj*	. . . .	Vid *Gryttered* (Nedreg.), mellan sjön och landsvägen.
Ljungsarps sn		
SJÖAR		
Djupasjön *jỳ paʃø* *jỳ paʃø* Djupasjö	Djupasjön ek	
Gölen *jǿla* *jǿ'la*	. . . .	I Brokemosse, på Ljungsarp Sjögs ägor.
Lillesjö *lèləʃø*	. . . .	Ligger vid Askåker och kallas stundom *Askåkers sjö*. Jfr *Storesjö*.
Mörksjön *mœ̀rkʃø*	Mörksjön ek	
Skäljemadssjö *ʃæ̀ljəmaʃø* *ʃæ̀ljəm·ʃø*	. . . .	Väster om Stomsjö. — Namnet är givet efter närliggande hemmansdelar (av Ljungsarp Sjög.) med namnet *Skäljemad*. Detta (på 1600-t. skrivet *Sielfgömma*) är kanske urspr. fsv. *siälagöma* 'själavård', i så fall förmodligen använt i samma bet. som *siälagipt* 'gåva för själens salighet till kyrkor, kloster o. d.'
Stomsjö *stòmʃø*	Stomsjön ek Ljungsarpssjön Pn	Vid *Ljungsarp Stommen*. Kallas stundom *Ljungsarpssjön*. Om sjöns antagligen äldsta namn se *Ljungsarp*.
Storesjö *stòrəʃø*	Ören Laeus 1654 1656 ggk Ören 1689 sl. 1600t. 1711 ggk 1808 Hln Lagmanshaga sjön gstk glkn Lagmanshagasjön ek Sve Sm bglkn	Vid Lagmanshaga. Hette äldst *Ören* (varom se *Örsjoarna* i Tvärreds sn). Kallas stundom *Lagmanshagasjön*. Jfr *Lillesjö*.
Älvasjön *æ̀lvaʃø*	Ellfwesiö 1705 lh Elfwa-siö 1828 lh Elfvasjön gstk ek Grebbegiöl 1781 lkk	Härledningen av f. led. är oviss.
VATTENDRAG		
Lillån *lèlan*	Wester ån gstk Västerån Sm bglkn Västerån Sve	Kommer från Ölsremma sn, rinner genom Storesjö och till Småland.

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
ÖAR		
Björkö *bjørkø*	. . . .	I Storesjö.
Furö *fürø*	. . . .	I Storesjö.
Storö *stōrø*	Storön ek	I Storesjö.
TERRÄNGER		
Brokemosse *brokamǫ̀sə*	. . . .	På Boda och Ljungsarp Sjögs ägor. — Möjligen skämtsamt namn av *brok* 'byx' (jfr *Låremosse* i närheten).
Låremosse *lårəmǫsə*	. . . .	På Boda ägor. — Möjligen av *lår* (jfr Brokemosse).
Svärtemosse *svä̀ṭəmǫsə*	. . . .	På Boda ägor. — F. led. är fsv. gen. av det från no. bekanta *svärta* 'järnhaltig (svart) myrjord'.
Kockö mosse *kǫkə mǫ̀sə*	Kockömossen Sm Kockö mosse gstk	Vid gården *Kockö*.
Ljushults sn		
SJÖAR		
Abborresjön *àbəʃøn*	Aborre sj. gstk Aborrsjön bglk Abborsj. ek	
Agnsjön *àŋʃøn*	Agnsjön bglk ek Agn sj. gstk	Om namnet se *Agnsjön* i Hillareds sn.
Frisjön *frìʃøn* *frı̀ʃøn* *frı̀ʃøn* Frissjön	Friski b. 1300t. Vglıv Frÿ Siön 1654 1656 ggk 1701 lh Frÿsiön 1707 1710 lh 1711 ggk Frissiön 1733 ggk Frisiön 1746 lh 1781 lkk Stora Frisjönn 1760 lh Fri Sjön 1779 lh Fri Sjn Hlr Fri sjön gstk glkıı Frisjön 1858 lh glkı bglkı bglkıı ek Ad Sm Sw Sve Fris Sjö 1859 jvk Fris Sjön Ad Frisjö Hln Fll	Till större delen i Marks hd. — Den äldsta formen *Friski* är best. form eller obest. form i dat. av ett adj. *frisk*, ehuru det är mycket ovisst, om detta adj. är detsamma som det nu i nysv. förekommande. Det senare tycks vara av jämförelsevis ungt datum, sannolikt lån från tyskan, under det att sjönamnet utan tvivel hör till våra äldsta sådana. Möjligt vore, att vi i sjönamnet ägde den urspr. inhemska motsvarigheten till det tyska lånordet i den urspr. bet. 'ren, obemängd, obesmittad'. Den nuvarande namnformen torde vara uppkommen av *Frisk-sjön*, som bör ge *Frissjön*, i uttalet stundom ändrat till *Frisjön*.
Hökasjön *hȫkaʃøn*	. . . .	Vid gården Roppered. Om f. led. se *Hökasjö* i Länghems sn.
Hösjön *hø̀ʃøn*	Hösjön bglk ek	

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Lyssjön *lyʹſön* *lùſøn*	Liss Siöö 1648 lh Lÿssiö 1706 lh Lÿssiön 1723 lh Lÿsiön 1723 lh Li-siön 1764 lh Livs-Siöön 1779 lh Ly sjön 1876 lh gstk glkII Lysjön glkI bglkII ek Sm Lyssjön Sve Ljussjön Sve	Även i Sexdrega sn. — F. led. är adj. *ljus*, som i fsv. hade en sällsynt biform *lys*, varav *Lyssjön* vid sidan av *Ljussjön* förklaras. Anledningen till namnet får väl sökas i vattnets beskaffenhet.
	Lÿsereds-Siön 1723 lh Lÿsereds Siön 1733 ggk	
Sillasjön *sèlaſøn*	Sillasjön ek [Sju sj. gstk Sju sjön glkI]	Härledningen av f. led. är okänd.
Skansasjön *skànsaſøn*	Skanssjön ek Ö. Säf sjön glkI	
Skogsjön	Skogsjön bglk Skog sj. gstk Skogssjön ek	
Såken	. . . .	Se Hillareds sn.
Sävsjön *sǫ̀vſøn*	Säfwen Siön 1648 lh Säf siö 1656 ggk Säfsiö 1699 1704 lh Säfsjön bglk gstk ek W. Säfsjön glkI	
Trädsjön *trǽſøn*	Träsjön bglk ek	
Tusken *tuʹskən*	Tusken bglk	Öster om kyrkan. — Namnet sammanhänger väl med vgt.dial. *tusko* 'buske', jfr sjönamnet *Busken* i N. Råda sn, Älvdals hd, Värmland.
VATTENDRAG		
Arnäsholmsån	Arnäsholmsån Sm Sve	Bildas av Guttorpsån och Handbynäsån. Jfr dessa. Namnet efter *Arnäsholm*.
Guttorpsån *gòtarpsǫa* Guttorpsån	Arnäsholmsån Sve Roasjöbäcken bglkI	Rinner från Redslareds sn förbi byn *Guttorp* till *Roasjö* och Ljushults socknar, förenar sig i Ljushult med Handbynäsån och bildar tillsammans med denna Arnäsholmsån. Detta senare namn har stundom givits även åt dess källarmar Guttorpsån och Handbynäsån.
Handbynäsån	Handbynäs Ån glkI Handbynäsån bglkI Arnäsholmsån Sve	Kommer från Lyssjön, rinner delvis på gränsen till Sexdrega. Förenar sig med Guttorpsån, varvid åarna bilda Arnäsholmsån. Jfr dessa båda åar. Namnet efter egendomen *Handbynäs*.
Häggån *hæ̀gǫa*	Hägg ån Hhr Hägg Ån gstk Häggån gstk	Bildar delvis gräns mot Ås hd. Rinner upp i Ås hd, fortsätter genom Marks hd

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Binamn **Häggan** *häga* **Lillan** *lèla*	elki bglki glkii bglkii ek Ljm Sm Rg Nm Sw tfr Svo	till Viskan. — F. led. är väl trädnamnet *hägg*. Binamnet *Lillan* är givet i motsättning till Viskan, även kallad *Storan*.
Hökabäcken *hökabækən*	. . . .	Rinner från *Hökhult* söderut till Handbynäsån.
Sillabäcken *silabækən*	. . . .	Rinner från *Sillasjön*.
ÖAR, HOLMAR, NÄS		
Fårö *fårø*	. . . .	I Frisjön.
Hästö, Lilla *lèlə-hæstø*	L. Hästö gstk ek	I Frisjön.
Hästö, Stora *storə-hæstø*	St. Hästö gstk Hästö ek Hästön glki	I Frisjön.
Ekenäset, Stora	St. Ekenäset ek Ekenäs glki	I Frisjön.
HÖJDER		
Blåbergen *blåbærja*	. . . .	Vid Lyssjöns västra strand.
TERRÄNGER		
Gälaveden	. . . .	Se Dannike sn.

Länghems sn

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
SJÖAR, SUND		
Agnsjön	. . . .	Se Hillareds sn.
Asunden	. . . .	Se Dannike sn.
Barnasjö *bå̤ənaʃø*	Barnesiö 1600t. ggk Barnasiö 1654 ggk Barna Siön 1654 ggk Barnasiön 1656 ggk Barnasjön glk	Norr om Sävsjö; numera utdikad. — Om namnet se *Barnasjön* i S. Säms sn.
Björnsjön	. . . .	Se Hillareds sn.
Borgasjö *bòrjaʃø*	Borgaer Siöen 1648 lh Borga Siön 1715 lh Borgasiön 1769 lh Borgasjön ek Borja Sjö 1797 lh Borga Sjön glk Borga sj. gstk	F. led. innehåller ordet *borg*, möjligen i dess uti norskan bevarade gamla bet. 'torrass, upphöjd kant', i vilket fall namnet väl syftar på strändernas beskaffenhet.
Bredsjö *brèʃø* Binamn **Sjöbosjön** *ʃøboʃøn*	Bre-Siön 1773 ggk Bred Sjön glk Bred sj. gstk Bredsjön bglk ek	Binamnet är givet efter torpet *Sjöbo* (Givarp).

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Djupasjön	. . . .	Se Hillareds sn.
Dunnsjö *dùŋʃø*	Dunsiö 1767 1788 lh Dun sj. gstk Dunsjön ek [Damsjön glk bglk]	F. led. torde vara den sv. och no. dial.-formen *dun* 'buller', en motsvarighet till riksspråkets *dån*.
Glien	. . . .	Se Dannike sn.
Gärdessjö *jäʃø*	Skiärsiöen 1648 lh Skiäro Lacus 1648 lh Greo Siöö 1660t. ggk Gro Siön 1654 ggk Gresiön 1654 ggk Giärdes Siön 1715 1716 lh Gierdes Siön 1756 ggk Gjerdes sj. gstk Gärdes Sjön glk Gärdessjön bglk Sm bglkII Gärdsjön ek Sve Gärdes sj. glkII	Det äldre namnet *Gresjö(n)* torde som f. led. innehålla det fsv. ordet *gredh* 'verktyg' i dess urspr. bet. 'något som särskiljer' (se Vedbo hd, s. 178). Man får i så fall antaga, att sjön fått sitt namn efter den smala landremsa, som skiljer sjön från Sävsjö, och att denna landremsa en gång burit namnet *gredhin*.
Gärdsjön	Gärdsjön ek	Saknar i dagligt tal namn.
Hökasjö *hö̀kaʃø*	Höka Siö 1762 lh Hökasiö 1767 1788 lh Höka sj. gstk Hökasjön glk bglk ek	F. led. är fsv. gen. pl. av fågelnamnet *hök*.
Iglasjö *ỳglaʃø*	Igla-Siön 1716 lh Igla Siö 1767 1797 lh Igla-Siö 1788 lh	På gränsen mellan Ingestorp och Haldarp. — I f. led. ingår ordet *igel*.
Kvistdroppen, Stora	. . . .	Se Hillareds sn.
Lillasjö *lìlaʃø*	Lilla Lacus 1648 lh Lille Sjön glk Lille sj. gstk Lillesjön bglk Sm Lillsjön ek	Jfr Asunden (se Dannike sn).
Låkesjön	Gårsiön 1683 lh Laksiö 1696 lh Låk Siön 1733 ggk Låkesjön glk bglk ek	Till större delen i Sexdrega sn. — F. led. är väl det även annars (se Hellquist, Sjön. s. 369 f.) i sjönamn uppträdande fsv. *lak* (nsv. *elak*, no. *laak*, isl. *lákr*) 'dålig'. Anledningen till namnet är väl att söka i sjöns obetydlighet el. i vattnets beskaffenhet.
Långasjön	. . . .	Se Hillareds sn.
Röseredssjön *rö̀səsʃø* *rö̀sə ʃø* Röseredssjö Binamn Sjörreds sjö *ʃø̀rə ʃø*	Röseredssjön ek Röseredssjön ek Rösered- el. Sjörreds Sjö 1784 lh Sjöred Sjön glk Sjörred sj. gstk Sjöredssjön bglk Sjörredssjön Sm Sjöred sj. glkII	Även i Månstads sn. — Namnet efter gården *Rösered* (Månstad). Binamnet är givet efter gården *Sjörred*.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Simmesjön *sìməjøn* *sìmə jø* Simmo sjö	Simmo Siöö 1648 lh Simmo siön el. Ånarpa siö 1683 lh Simsiö Brk L'Isle Simme-Siö 1705 lh Simme Sjö 1768 lh glkI Simmo Siö 1769 lh Simmesjö 1797 lh bglkI bglkII Simmesjön bglkI ek Sm Sve Simsjön gstk glex glkII bglkII Sm Dj Brädden 1859 jvk	Även i Ullasjö sn. — Av den äldsta skrivningen på den vid sjön liggande gården *Simmekvarn* i Ullasjö sn (*Skymma quirn* 1413) framgår att f. led. urspr. börjat med *sk-* och är säkerligen ett med isl. *skim* och *skimi*, ä. nsv. *skem* 'sken, skimmer' nära sammanhängande ord. Sedan *sk-* blivit "sje"-ljud utbyttes det mot *s* på grund av det följande *sj-* i *sjön*; jfr dial.formen *Sirsjolund* av *Skirsjolund* (se Vättle hd s. 14 och jfr Sahlgren, Skagershult s. 80 f.).
Sävsjö *sævjø*	Siäf Siön 1654 ggk Siäfsiö 1656 ggk Säf sj. gstk glkII Säf Sjön glk Säfsjön bglk ek glex Sm bglkII Sve	De äldre skrivningarna med *Siäf-* göra i någon mån ovisst, om namnets f. led är växtnamnet *säv* och icke möjligen urspr. det fsv. adj. *siäver* med biformen *säver* (jfr nysv. *sävlig*) 'stilla, lugn'.
Vassgården *våsgån*	Wassgården 1767 1797 lh gstk glk bglk ek glkII Vassgården Sve	Namnet är väl förkortat av ett *Vassgårdssjön*, innehållande ordet *vassgård* i den från vgt.dial. kända bet. 'gärdsgård ute i vattnet'.
Veka Öjasjö	. . . .	Se Hillareds sn.
Ängsjö (*èŋjø*)	Ängsjön glex Äng sj. gstk Agn Sjön glk Ängsjön ek Äng sj. glkII	
Torpasundet	Torpasundet Sm	Vid gården *Torpa*.
VATTENDRAG		
Ätran	. . . .	Se Dannike sn.
ÖAR, NÄS		
Husö *hùsø*	Huusödh 1648 lh Husöö m. 1600t. ggk Huusöön 1683 lh Huusöhn 1713 lh Husön ek Pn	På ön skall ha legat ett befäst *hus*; ännu synas vallar och spår av övriga befästningar.
Dragsudd *draksu'd*	Drackz udde 1648 lh Drakz Vdde 1648 lh Dragz-vdde 1656 ggk Dragudden 1683 lh Dragzudden 1713 lh Drakesudd ek	F. led. är gen. av ordet *drag*, förmodligen i bet. 'notdrag'.
Näset *næ̀sət*	Näset 1648 1710 lh Hofsnäsudden Sm	Landtunga i Yttre Asunden, varå gården *Häcksnäs* är belägen; å äldre kartor endast en del, i norr mitt emot Torpa (skogsterräng).
Svängudden *svæ̀ŋudən*	. . . .	Ytterst på Näset, där vägen svänger.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaring o. d.
HÖJDER		
Gunneråsberget	Gunneråsberget ek	Troligen för äldre *Gunneråsen*, vars f. led torde vara fsv. gen. av kvinno- och valkyrienamnet *Gunn* eller möjligen kvinnonamnet *Gunnor*.
BROAR		
Torpa bro *torpa-brọ́* *tòrpabron* Torpa'bron	. . . .	Vid Svängudden (se ovan), nära gården *Torpa*.
Marbäcks sn		
SJÖAR		
Asunden	. . . .	Se Dannike sn.
Tuskesjön *tùskəjön*	. . . .	Vid hemmansdelen *Tuskan* (Korpebo) dvs. 'busken', se *Tusken* i Ljushults sn.
VATTENDRAG		
Marbäcksån *màrbe'ksan*	Marbäcken bglkı	Kommer från Redvägs hd, rinner förbi *Marbäcks* by (jfr denna) till Åsunden. Kallas i Redvägs hd *Pineboån* efter gården *Pinebo*.
Binamn		
Pineboån *pìneboa̤a*		
HÖJDER		
Korpebo berg *korpəbə-bærj*	. . . .	Vid *Korpebo*.
Åsakullen *ọ̀sakulən*	. . . .	Vid Marbäcks by.
Månstads sn		
SJÖAR		
Röseredssjön	. . . .	Se Länghems sn.
Sämsjön	. . . .	Se Finnekumla sn.
Tapplesjö *tàpləjö*	Tapple-Sjön 1777 lh Tapple sj. gstk glkn Tapple-jön ek Sm Sve	F. led. sammanhänger möjligen med dial.ordet *tapla* 'tappformig utväxt'; jfr no. *Ols-tappen* ss. sjönamn.
VATTENDRAG		
Månstadsån	. . . .	Se Finnekumla sn.
Nittorps sn		
SJÖAR		
Grytteredssjön	. . . .	Se Hulareds sn.
Hemsjön	Hemsjön ek	Nära gården Hornhult.

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Kovrasjö *kovrafö*	Kofra Siön 1775 lh Kofrasj. ek	Namnet torde ha något sammanhang med fsv. mansn. *Kofri*, som ofta ingår i ortnamn.
Nygårds sjö *nygas-fö*	Gislarp Siön 1742 lh Gisslarpssj. ek Gisslarpssjön Sve Nittorpssjön Sm Nygårdssjön Pn	Ligger nära *Nygården* (och *Nittorps* kyrka) samt *Gisslarps* by.
Spånga sjöar *spaga-föa*	Spångesiön 1600t. ggk Spångsiön 1781 lkk Spångsjön Hln St. Spånga sj. gstk	Två sjöar på gränsen till Småland. — Namnets anledning är okänd.
Toressjön *tôsfon*	Tors Sjö 1756 lh Thores-Siö 1779 lh Toresjön ek bglkI bglkII	Namnet torde innehålla mansn. *Tore*. I närheten ha funnits *Thores mad* och *Thores mosse* (ägonamn till Spånarp 1779).
Trälebosjön	Trälebosjön ek	Namnet, som ej är allmänt känt, tycks vara givet efter en nu okänd lägenhet *Trälebo*.
VATTENDRAG		
Björkebäck *bjòrkəbǽk*	. . . .	Vid Knestorp.
Jälman	. . . .	Se Dalstorps sn.
TERRÄNGER		
Grymmemossen, Stora	St. Grymmemossen ek Stora Grymmemossen Sve	Namnet är ej allmänt känt.
Haga mosse *haga-mòsə*	Hagamossen gstk	Vid gården *Haga*, delvis i Tranemo sn.
Roasjö sn		
SJÖAR		
Apelnässjön *àpəlnəsafon*	Stora Apelnäs siön 1746 lh Apelnäs Siön 1733 ggk Apelnäs sjön gstk Apelnässjön ek Sm Sve Apelnäs Sjön glkI	Vid gården Stora *Apelnäs*.
Björnsjön *bjòfon*	Biörsiön 1746 lh Biör-Siön 1733 ggk Björsjön ek	Även i Sexdrega sn.
Döpesjön *dòpəfon*	Döpes Siö 1746 lh Döpetjärn ek	Namnet är kanske urspr. *Döpelsjön*, där f. led. motsvarade no. dial. *dypil* 'vattenpuss'.
Hagasjö *hagafö*	Stora Haga Siön 1746 lh St. Habo sj. gstk St. Habosjön glkI St. Hagasjön ek	Jfr nedan Lillesjön.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Hålsjön *hǫ̀ʃø̦n* *hòʃø̦n*	Hol-Siön 1746 lh Hol sj. gstk Holsjön ek Sm glkı	Även i Redslareds sn. F. led. är *Lil* i den gamla bet. 'urhålkning'. Sjon lig… mellan höjder.
Kärrsjö *sæ̀ʃø* Binamn **Sävsjön** *sæ̀vʃøn*	Säf-siön 1746 lh Säf Sjön 1779 lh Säf sjön gstk Säfsjön glkı ek Sm	Även i Marks hd. Vid sjön är kärrmark.
Lillesjön *lèləʃøn*	Lilla Haga Siön 1746 lh L. Habo sj. gstk L. Habosjön glkı L. Hagasjön ek	Kallas *Lillesjön* i förhållande till *(Stora) Hagasjö* (se ovan). Båda sjöarna kallas stundom *Habosjoarne* (Sm), efter byn *H…*
Mogasjön *mǫ̀gaʃøn*	Nygårdhz Siön 1648 lh Moga Siön 1732 1746 lh Moga sj. gstk Mogasjön ek Sm glkı bglkı	F. led. är fsv. gen. pl. *moa* (varav blivit *moga* ss. *mogen* av fsv. *moin*, *lög* av fsv. *loc* o. d.) av ordet *mo*. Det äldsta namnet är givet efter *Nygården*.
Mossasjön *mǫ̀saʃøn*	Måssa Siön 1746 lh Mossa sj. gstk Mossasjön Sm Mossesjön glkı Mossjön ek	Omgiven av mossar.
Ramsjön *ràmʃø*	Rambnsiö Lacus 1703 lh Ramm-siön 1732 lh Ram sj. gstk Ram-Sjön glkı Ramsjön Sm Sve	F. led. är väl det fsv. *ram(n)* k… (jfr *ramsvart*).
Roasjön *ròaʃøn* Binamn **Roasjö sjö** *rǫ̀aʃø-ʃø*	Roasiö Lacus 1703 lh Roasiön 1742 lh Roa sj. gstk Roasjön ek Sm glkı Sve Roasiö-Siön 1746 1751 lh	Namnet torde vara uppkommet gen… förkortning av ett *Roarsrydssjö* (jfr *ko…blå* för *kornblommeblå* o. d.) och sålunda ha erhållit sitt namn efter den intill liggande byn *Roarsryd*, senare *Roasjö* (jfr denna by).
Rönnaledssjön, Lilla *lèlə rø̀naləʃø* Lille Rönneledsjö Binamn **Lillasjön** *lèlaʃøn*	Lillen Lacus 1648 lh Lillsjön ek Kerrsgerdes Siön 1746 lh L. Aborrsjön glkı L. Aborre sj. gstk Lilla Aborresjön Sm	Till större delen i Marks hd. Har tidigare hetat *Lilla Abborr(e)sjön* (jfr följande). Namnet *Rönnaledssjön* är givet efter torpet *Rönnaled* under Högshult i Skephults sn, Marks hd. Det förr någon gång förekommande namnet *Kärrsgardessjön* är givet efter gården *Kärrsgärde*.
Rönnaledssjön, Stora *stòrə rø̀naləʃø̦n* Store Rönnaledsjön Binamn **Abborrasjön** *àbor̦aʃøn*	Abborren Lacus 1648 lh Abborre Siön 1709 lh St. Aborrsjön glkı St. Aborre sj. gstk Stora Aborresjön Sm Abborrsjön ek Abborre sjön ek	Till större delen i Marks hd. Om namnet se föreg.
Trehörningen	Trehörningen 1648 1709 lh	Även i Marks hd. Namnet är föranlett av sjöns form.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Vännebosjön *vänəbojøn* *vænəbojö* Vännebosjö	Wennebo Lacus 1648 lh Wennebo Siön 1654 ggk Wennebo Siö 1656 ggk 1709 lh Wännebo Siön 1746 lh Wennebo Sjö 1779 lh Wennebo sj. gstk glkII Wennebo Sjön glkI Wennebo sjö bglkI Vennebosjön Sm Vännebosjön ek Sve	Även i Marks hd. Namnet är givet efter gården *Vännebo.*
VATTENDRAG		
Guttorpsån	. . . .	Se Ljushults sn.
HÖJDER		
Griftaliden *griftalia*	Grifftelÿden 1703 lh	Backsluttning å Påbos ägor, med stenkretsar, vilka uppfattats ss. gravplatser (1703 lh 9 stenar).
Ramnaberg *råmnabærj*	Ramunde Berget 1746 lh	Å Julåsa ägor. — F. led. är kanske gen. pl. av fsv. *ramn* 'korp', så mycket mer som berget ligger nära *Ramsjön* (se ovan). Om skrivningen *Ramundeberget* är riktig, föreligger däremot urspr. fsv. gen. av mansn. *Ramund.*
TERRÄNGER		
Karsängen *kåsæŋa*	Karsmossen gstk	F. led. är möjligen urspr. *Karts-* av vgt.dial. *kart* 'knöl'. Jfr *Kartamossen* i Hössna sn, Redvägs hd.
Nordskogen *nòskogən*	. . . .	Skogstrakt å Roasjö Stommens ägor, mot Marks hd.
Sexdrega sn		
SJÖAR		
Abborresjön *àbowəjøn*	. . . .	Vid östra gränsen av socknen.
Björnsjön	. . . .	Se Hillareds sn.
Björnsjön	. . . .	Se Roasjö sn.
Grobosjön *gróbojøn* *grobojö* Grobosjö	Grobo Siön 1773 ggk Grobo sjön gstk Grobosjön glkI bglkI ek Sm	Även i Redslareds sn. Namnet efter gården *Grobo* i nämnda socken.
Hestrasjön *hèstrajøn*	Yttra Hestra Siön 1733 ggk Hestrasjön bglkI ek Hestra Sjön glkI	I närheten av gården *Hestra.*
Kalvsjön *kàlvjøn*	Kalfsjön ek	Namnet torde icke vara av samma art som *Kalvsjön* i Kalvs sn (Kind 2).
Kårtesjö *kå̀təjö*	Öfra-Hestra Siön 1733 ggk Kortö-Sjön glkI Kortö sjön gstk glkII Kortösjön bglkI ek	I närheten av gården *Karte.*

Nuvarande namn	Äldre belägg	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Lillasjön *lèlašjö* *lèləšjön* Lillesjön	Hull Siön 1773 ggk Hålsjön glk bglk Lillesjön ek	Om namnet *Hålsjön* se *Hälsjön* i Roasjö sn.
Lyssjön	. . . .	Se Ljushults sn.
Lomsjön *lòmšjö*	Lomb Siön 1733 ggk Lomsiö 1764 lh Lomsjön 1767 lh glkı ek	F. led. är fågelnamnet *lom*.
Låckrydssjön *làkrydsšjön*	Hulsiö 1703 lh Huhlsiön 1723 lh Hulsiön 1779 lh Hulsjön ek	Vid gården *Låckryd*. Om det äldre namnet *Hulsjön* jfr *Hälsjön* i Roasjö sn.
Låkesjön	. . . .	Se Länghems sn.
Ryasjö *ryašjö* *ry̆ašjö* Rydasjön	Rysiö 1708 1720 lh Rÿa Siö 1733 lh Rya Sjö glk Ryasjön bglkı bglkıı Rya sj. gstk glkıı Rya sjön ek	F. led. hör till ordet *ryd* 'röjning', varom se inl. Jfr gården *Ryasjö*.
Snärsbosjön *snäsbošön* *snæsbošön*	Lilla Snärsbo Siön 1733 lh	Vid gården Lilla *Snärsbo*.
Stjärnesjöarna *šæ̀nsjöarna*	. . . .	Vid byn Starred.
Svartsjön *švàtšjön* *swàtšjön*	Svartsjön ek	
Såken	. . . .	Se Hillareds sn.
Tjuvasjön *šyvašjön* Binamn Ängasjön *æ̀ŋašön* Hagalunds sjö *hagalons šö* Källeredssjö *šæ̀lərsšö*	Tjufsjö 1708 lh Ängasjön bglk	Öster om Starred. I närheten av *Hagalund* (lägenhet under L. Givarp i Länghems sn) och *Kallered*. Rörande namnet *Tjuva sjön* jfr *Tjuvakelle* och *Tjuvared* nedan.
Tranesjön	Tran Siön 1733 ggk Tranesjö glkı Tranesjön bglkı Hyttsjön ek	
Trollsjön *tròlšö*	Trållsiö 1764 lh Troll sj. gstk Trollsjön glkı bglkı ek	
———		
Visthuset	Wisterhuset 1706 lh Wistarhuus-Siöön 1723 lh Wist-Huset 1733 ggk Visthuset 1761 lh	Liten sjö nordost om Götshult, vid Lyssjön. — Namnet är tydligen urspr. 'sjön vid visthuset'.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
VATTENDRAG		
Handbynäsån	. . . .	Se Ljushults sn.
Marbäcken *mărbakən*	Marbacken bglk1 Sve Redslaredsån Sm Sve	Rinner från *Redslareds* till Svenljunga sn, delvis på gränsen mellan bägge socknarna, slutligen på gränsen mellan Svenljunga och Sexdrega sn och faller ut i Ätran. — F. led. är troligen urspr. ordet *mark* i dess gamla bet. 'skog'. Rörande bortfallet av *k* jfr *marboar* av urspr. *markboar*.
Ätran	. . . .	Se Danniko sn.
VAD		
Tjuvavad *șuvavá*	. . . .	I Ätran. Nära *Tjuvakulle*, se nedan.
HÖJDER		
Björnsjöberg *bjøʃøbærj*	. . . .	Vid *Björnsjön*.
Buttorps berg *bùtorpa bærj*	. . . .	Vid byn *Buttorp*.
Råkåsaberg *ròkåsabærj*	. . . .	Å Snärsbo bys ägor.
Söderlideberg *sòlɩəbærj*	. . . .	Vid torpet *Söderlid*, å Snärsbo bys ägor.
Tjuvakulle *șuvakùlə* *șuvakùlə*	. . . .	Höjd vid byn Starred, där enligt sägnen tjuvar haft tillhåll.
TERRÄNGER		
Ringestena mosse *rìŋəstena mọ̀sə*	Kortömossen Sm	Å *Ringestena* bys ägor.

S. Säms sn

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
SJÖAR		
Agnsjön *àŋʃøn* *àŋʃø* Agnsjö	Ängsjön ek glk	Om namnet se *Agnsjön* i Hillareds sn.
Asunden	. . . .	Se Dannike sn.
Barnasjön *bànaʃøn*	Barnasjön ek	Om f. led. innehåller ordet *barn* är ovisst.
Bystadssjön	. . . .	Se Gällstads sn.
Igelsjön *ìgəlʃøn* *ìglaʃøn* Iglasjön	[Yggle Siöön 1648 ll.] Igla-siön 1717 1766 lh Iglasjön glk Igelsjön ek	

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaring o. d.
Sämsjön	. . . .	Se Finnekumla sn.
Tåstarpssjön	. . . .	Se Gällstads sn.
Tossesjön	Tåssesjön bglk Tåssesjö glk	Längst nordost i socknen.
VATTENDRAG		
Sämån	. . . .	Se Gällstads sn.
Vegby å *vègby å(n)*	. . . .	Rinner förbi *Vegby* till Sämsjön.
ÖAR		
Flatö *flạ̀tö*	Flatön ek bek	I Bystadssjön.
Ladö *lạ̀ö*	Ladön ek bek	I Bystadssjön.
HÖJDER		
Kumleberg *kumlebérj*	. . . .	Enligt sägnen ha här nedgrävts bönder, som blivit ihjälslagna av danskarna. Inga "kummel" äro numera kända.
Tosseberg	Tåsseberg bglk	Vid *Tossesjön*.
Tvärreds sn		
SJÖAR, VIKAR, SUND		
Angshestra sjö *ȧ̀ŋstra ʃö*	Ängz-siön 1709 lh Äng-sjön 1853 lh Angsjön ek Angshesters Siö 1762 lh Angshesters Sjön glk Ängshesterssjön bglk	Sjön torde urspr. ha hetat *Agnsjön* (jfr *Agnsjön* i Hillareds sn) och givit namn åt den intill liggande gården *Angshestre*.
Arnasjö *ȧ̀ṇaʃö* *ạṇaʃö*	Ang Siö 1648 lh Angsiö 1648 lh Angh siön 1648 lh Ahno-siön 1648 lh Arnhungareds Siö 1762 lh Arnungareds Sjön glk Arnungaredssjön bglk Arna sjö 1843 lh Arnasjön ek	Sjön tycks tidigare ha hetat även *Angsjön* (jfr Angshestra sjö ovan). Det nuvarande namnet *Arnasjö* torde ha uppkommit av *Arnaredssjö*, givet efter den intill liggande gården *Arnungared*, förr *Arnared* (se denna).
Asunden	. . . .	Se Dannike sn.
Dammsjön *dàmʃön* *damʃö* Dammsjö	Hwasseryd siön 1648 lh Wasareds siön 1727 lh Dam Siön 1762 lh Damsiön 1790 1803 lh Damsjön bglk ek Dammsjön 1854 lh glk Dammsj. gstk	Sjön har tidigare uppkallats efter den närbelägna byn *Vasared*, sedan efter torpet *Dammen* (under Gärsbo).

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o d
Haghultssjön y. *hà'gultsʃon* ä. *hà'ogoltaʃo* Haghultasjö	Möreka Siön 1727 lh Mörka Siö 1762 lh Haghulta Sjön glk Haghultasjön ek	Vid gården *Haghult*. Hette tidigare *Mörkasjo(n)*.
Hakesjön	Hafregärds-siö 1790 lh Hakesjön ek	Namnet är ej allmänt känt. F. led. är till sin härledning oviss.
Kalvshestres sjö y. *kalostos ʃó* Kalvhesters sjö	Lergen 1762 lh ek Kalfhesters Sjön glk Kalfhesterssjön bglk	Vid gården *Kalvshestre*. Hette tidigare *Lergen*, vilket namn är fsv. best. form av adj. *lerig*, alltså 'den leriga (sjön)'. Jfr ån *Lergan* nedan och byn *Lergered* i Dannike sn.
Lillasjö *lèlaʃo*	Hult-Siön 1648 lh Lilla Siö 1762 lh Lillesjön 1857 lh Lillsjön ek glk bglk	Namnet är givet under jämförelse med den närbelägna (Övre) Asunden. Sjön har tidigare kallats *Hultsjön* efter gården *Hult*.
Ljungsjön *jòŋʃon*	Liungsiö 1762 1790 lh Ljungsjön ek	
Ormsjö *òrmʃo*	. . . .	Å gården Ekbolets ägor.
Tolken *tùrkən* Turken	Öcrer b. 1300t. vglıv Öker sl. 1400t. vglıv Öcre sl. 1400t. vglıv Öökren Lacus 1646 ggk Ökeren Lacus 1654 1656 ggk Ökeren m. 1600t. ggk Ökren 1680 ggk Öken Lacus 1600t. ggk [Ökerön 1683 ggk] Öckern 1709 lh Ökern 1711 ggk [Örn Siön 1775 lh Okeren 1778 Ms] Stoora Siön Tålcken el. Öckern 1709 lh Tålcken 1709 1785 lh Torken Lacus 1724 1729 lh Tolken Lacus 1731 lh Tolken 1732 1879 lh Hln Fll Hhr Lg Td Ss Ljm glex Hjr Nm Sm Sw tfr gstk glkı bglkı bglkıı ek Sve Tolcken 1783 1792 lh Tållcken 1795 lh Sjön Ökern el. Tolcken 1775 lh Wings siö el. Siön Tålcken 1795 lh Sjön Tålcken (To-) for-	Till större delen i Ås hd. — Sjön har ända till 1700-talet haft namnformer, som utgå från det under medeltiden anträffade namnet *Ökre(r)* eller *Öker*. Detta är snarast att föra till ordet *ek* och det därav bildade, både i Sverge och Norge förekommande sjönamnet *Ekern* (fno. *Eikrevatn*, se Munch, Hist.-geogr. Beskr. over Kongeriget Norge, s. 170), i vilket fall vokalerna förhålla sig ss. i ä. sv. *ökia* till *eka* och det nuvarande *ökstock* jämte *eka*. Se Noreen, Aschw. gr. § 69, 7 och 71, 3 och jfr namnformerna for den vid sjön liggande byn *Eke(r)slunda* i S. Vings sn, Ås hd; jfr ock *Eke(r)sbo* i Gullereds sn, Redvägs hd. I början på 1700-talet uppträder namnet *Tolken*, senare även *Torken* och *Turken*, där dial:s tjocka *l* ersatts av *r* på samma sätt som i *kruke* för äldre *klake* 'frusen jord'. Namnet hör väl till vgt. dial. *tolk, tulk* 'en sorts vinkelformad mätsticka med det ena benet längre än det andra', i andra sv. dial. med bet. 'kil'. Anledningen till namngivningen är väl sjöns form.

Nuvarande namn	Källeltat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
	dom Okern kallad 1799 lh Turken Td Sm	
Örsjöarna	Örsiöarne 1762 lh Örsjöar 1775 lh	Två små sjöar nordväst om gården Hjärtared. — F. led. är väl det gamla ännu i Vgtl. brukliga ordet *ör* 'grus' (jfr sten*ör*).
Hamnarna *hàmnəra*	. . . .	Vik av (Övre) Asunden, vid byn Alhammar.
Fästeredssund	. . . .	Se Finnekumla sn.
VATTENDRAG		
Lergan *lèrja(n)*	. . . .	Rinner upp i Kalvshestres sjö. Om namnet se denna sjö.
ÖAR		
Alö *ά lø*	Alö 1600t. ggk 1762 lh Ahlöhn 1713 lh Alön ok bek	F. led. är trädnamnet *al*.
Tvärö *tvὰrø*	Tvärö 1762 lh glk	Namnet är möjligen förkortat av *Tvärredsö*, då ön ligger utanför Tvärreds by.
HÖJDER		
Konungarör *konogarø.*	Konungarör 1790 lh Pn	Vid gården Kyrkås. Med sägner från danska fejder.
Svinkullen	Svinkullen glk bglk	I socknens nordöstra hörn.
TERRÄNGER		
Bokeskogen *bòkəskogən*	Bokskogen gstk	Den del av f. d. kronoallmänningen Gälaveden, som tillhört den gamla sockendelen (jfr Trehörningen och Handbolaget nedan), nu delad mellan hemmanen.
Gälaveden	. . . .	Se Dannike sn.
Häståsen *hὲstɑsən*	Häståsen gstk	Skogsterräng å en höjdsträckning i sydost i socknen.
Trehörningen	Trehörningen bek Handbolagets skog 1775 lh	Den del av Gälaveden, som tillhört den nya sockendelen, Handbolaget (se nedan). Jfr Bokeskogen.
Handbolaget *hὰnbolaət*	Hanbo bÿdh 1542 sl Handbo bögden 1588 jb Handbobÿgden1654 1656 ggk Handbolaget 1775 1854 lh Sm Handbo Hln	Den del av Tvärreds sn som i senare tid överflyttats från Varnums sn i Ås hd (se sockennamnet), och som utgör en särskild "rote", *Handbolagets rote*, *hὰnbolaəts ròtə*. — Namnet *Handbolaget* betyder 'Handboarnas lag' och är givet efter byn *Hand* (se denna).

Nuvarande namn	Källetat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
S. Åsarps sn		
SJÖAR		
Grytteredssjön	. . . .	Se Hulareds sn.
Lomsjön *lòmʃøn*	Lommsiö 1702 lh Lomsjön glkı bglkı	Även i Tranemo sn. Sydväst om Öresjön.
Öresjön *òrəʃøn* *òʃøn* Örsjön	Öhresiö 1702 lh Öresiön 1822 lh Öresjön glex bglkı bglkıı ek Öre Sjön glkı Öresjö gstk Sm Öre sj. glkıı	Även i Tranemo sn. — F. led. innehåller det ännu i Vgtl. brukliga *ör* 'grus'.
VATTENDRAG		
Månstadsån	. . . .	Se Månstads sn.
Åsarpsån *åsarpsån*	Åsarpsån Sm Dj bglkıı Sve	Rinner från Grytteredssjön förbi *Åsarps* by till föreg.
	Åsarpsbäcken bglkı	
Binamn		
Lillån *lèlån*		
HÖJDER		
Husberget *hùsbærjət* (**Opensten** *òpənstēn*)	Husberget Hr Dj Sve Opensten 1365 Stb 1415 1427 dipl m. 1500t. sr Hr Obenste(e)n 1388 Sve Opinsten 1390 1397 dipl Oppensten 1394 1409 dipl m. 1400t. sl. 1400t. srs 1705 lh Dj Opänsteen 1407 dipl Openstens län 1413 1423 dipl Opänsten 1415 dipl Apensten 1531 reg Opensteen 1540t. OIP Axensten m. 1500t. srs Vpensten 1656 ggk Opsten 1711 ggk Oppensten el. Öppensten Td Apensten el. Oppensten glex Opensten el. Apensten 1880 Sti.	Brant kulle å maderna vid Månstadsåns och Åsarpsåns sammanflöde, med ruiner av *Openstens* fäste (jfr Åsarps by). — F. led. är *hus* i den gamla bet. 'befästad ort'. F. led. i *Opensten* är ordet *öppen* i dess fsv. biform *op(p)en*. Betydelsen synes således urspr. ha varit 'fritt liggande fäste' (jfr Karlsten, Öresten m. fl. fästningsnamn på *-sten*). Det nuvarande dial.uttalet med slutet *o*-ljud synes bero på oriktig utläsning av skrivningen *Open-*. Platsen kallas nämligen i dagligt tal *Husberget*, och ruinens namn har väl endast på litterär väg blivit bekant. (1705 lh: "kallas Oppensteen, här berättes hafwa bodt den pÿnsama Drottning Beengierd").
Ölsremma sn		
SJÖAR		
Elsabo sjö *èlsabo ʃø*	Elsabosiön 1781 lkk Elsabosjön Hln ek Sve Elsabo sjön gstk	Till större delen i Småland. Namnet efter byn *Elsabo* i Mullserÿds sn, Jönköpings län.

Nuvarande namn	Källcitat	Uppgifter om läge, namnförklaringar o. d.
Mörkö sjö	. . . .	Se Grönahögs sn.
VATTENDRAG		
Lillån	. . . .	Se Ljungsarps sn.
TERRÄNGER		
Bohestramossen	. . . .	Se Grönahögs sn.
Komossen	. . . .	Se Grönahögs sn.

[illegible] — H. depåst. Svensk [illegible] 1903—06.
[illegible] — skatte.
[illegible] — skattehemman.
[illegible] — Skara stifts kvarl. [illegible] jordebok.
[illegible] — särskild, längd.
[illegible] — Strömbom, Elfsborgs läns adresskalender 1863.
[illegible]
[illegible] — Setterberg [illegible]
[illegible] — sista.
[illegible] — Svea [illegible] Sveriges [illegible] 1875.
[illegible] — soldattorp.
[illegible] — Sti[illegible] acta.
[illegible] — Styffe, Bidrag till Skandinaviens historia.
[illegible] — Styffe, Skandinavien under unionstiden, 2 uppl.
[illegible] — stenåldern.
[illegible] — svenska.
[illegible] — Sverige, utg. af O. Sjögren, III: 4, 1914.
[illegible] — Sv[illegible] Älfsborgs [illegible] kalender 1906.
[illegible] — Sveriges traktater.
[illegible] — s[illegible]hemman.
[illegible] — säteri.
[illegible] — sätesgårdshemman.

[illegible] — torp.
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
Ti — Tunelds Geografi, [illegible]
Tu — Tunelds Geografi, 1 uppl. 1741.
[illegible] — [illegible] 1800.
[illegible] — [illegible] 1860.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Vg — Västergötland [illegible]
[illegible] — västgöt[illegible]
[illegible] — Västgöta[illegible]
[illegible] — Västergötland.
[illegible] — Vadstena klosters jordebok.
VJb — Valdemar II:s jordebok (Liber census Da[illegible]
y. — yngre.
ött. — öttingshemman.
ö. — [illegible]
[illegible] — förekommer [illegible]

Fullständig förteckning [illegible] hos författaren [illegible]

Tillägg:

S. 1, 2. — Bland former för *Kinds hd* tillägg: Kindahd 1469 [illegible] Kyn. 1470 [illegible] 58, sp. [illegible] 7 läs: Gal[illegible] 1472—1483.

Förut har utkommit.

Del II.	Ale härad, 1909	Pris Kr.	4: 50
Del III.	Bjärke härad, 1906	" "	1: 25
Del IV.	Bollebygds härad, 1909	" "	2:
Del V.	Flundre härad, 1906	" "	1: 25
Del VI.	Gäsene härad, 1911	" "	6: —
Del VII: 2.	Kinds härad, södra delen, 1918	" "	25: –
Del VIII.	Kullings härad, 1914	" "	7:
Del IX: 1.	Marks härad, norra delen, 1916	" "	10.
Del IX: 2.	Marks härad, södra delen, 1917	" "	9:
Del X.	Redvägs härad, 1908	" "	4: 50
Del XI.	Vedens härad, 1910	" "	4:
Del XII.	Väne härad, 1906	" "	2: 75
Del XIII.	Vättle härad, 1908	" "	2: 25
Del XIV.	Ås härad, 1909	" "	3: 75
Del XV.	Nordals härad, 1911	" "	3: 50
Del XVI.	Sundals härad, 1910	" "	5:
Del XVII.	Tössbo härad, 1913	" "	4:
Del XVIII.	Valbo härad, 1915	" "	5:
Del XIX.	Vedbo härad, 1915	" "	8